NİSAN 1995
000 TL.

POPÜLER SİNEMA DER

sinema

OSCAR 1995 KAZANANLAR

SABAH DERGİ GRUBU

İstanbul Film Festivali için özel liste

John Carpenter'dan bir bilim kurgu

ÇILGINLIĞIN ÖTESİNDE

Sinemadan bilgisayar oyunlarına

BEDAVA

SİNEMA BİLETİ

VE AFİŞ...

Yılın sinema olayı

PULP FICTION

Scarlet&Butler

ÇANAKKALE SERAMİK VE KALEBODUR'UN YENİ ÜRÜN SERİSİ
"ÖLÜMSÜZ AŞKLAR"DAN SEÇMELER: I

Çanakkale Seramik 25x33 Scarlet Buz-5003

Çanakkale Seramik
25x33 Scarlet
Fon-5543

Kalebodur 33x33 Butler D-4217

Çanakkale Seramik & Kalebodur

DUVAR VE YER UYUMLU SERAMİK KAROLARI

KALE

ida 245 04 100

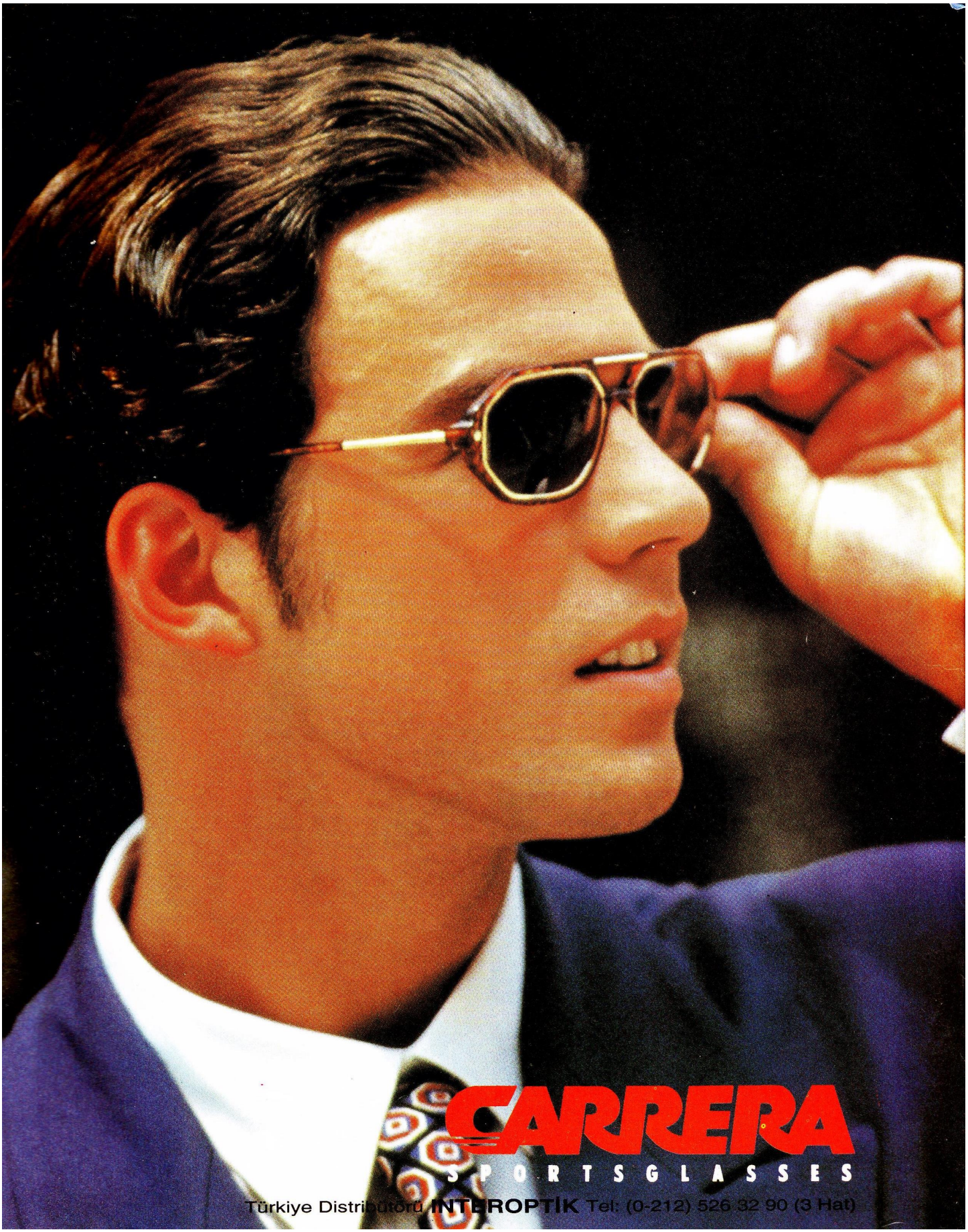
CARRERA
SPORTSGLASSES
Türkiye Distribütörü INTEROPTİK Tel: (0-212) 526 32 90 (3 Hat)

501, 505. Red Tab serisinden.

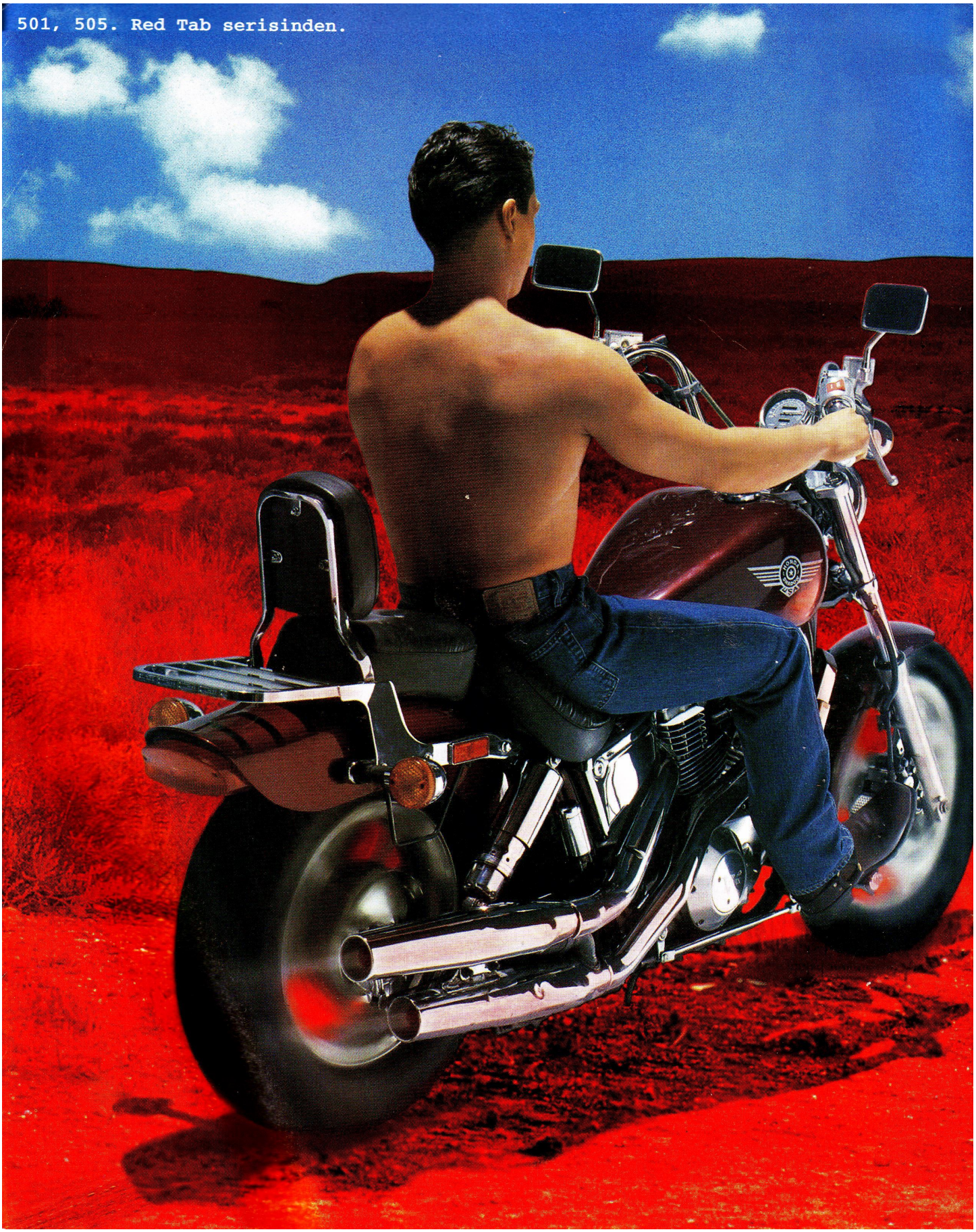

LEVI'S
yeni bir
'Red Tab'
yine
bir lulku
505

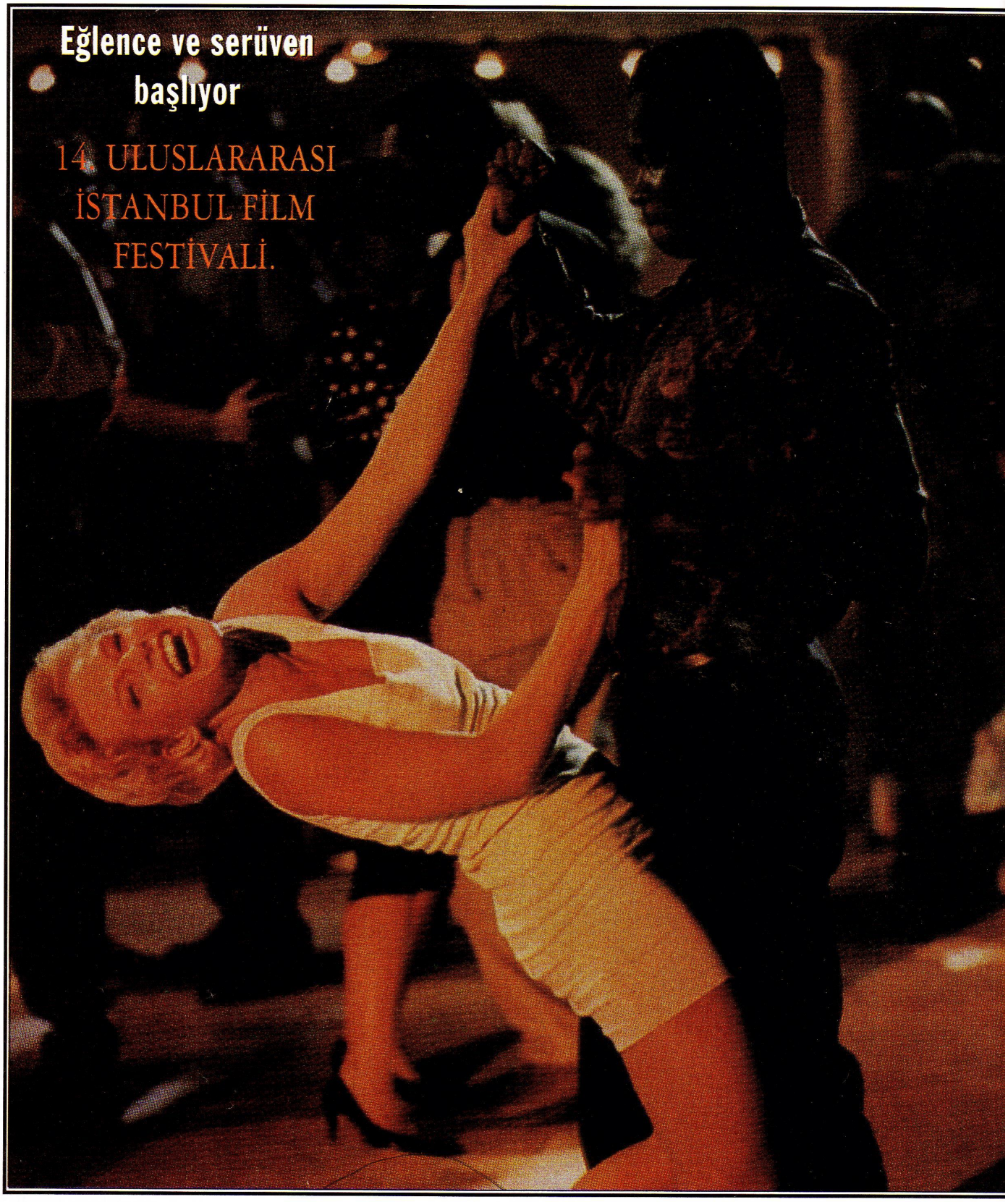
Eğlence ve serüven
başlıyor
14. ULUSLARARASI
İSTANBUL FİLM
FESTİVALİ.

edito

NİSAN, İSTANBUL İÇİN BİR SİNEMA BAYRAMIDIR.

Her bahar, yüzde 70'e yakın bir bölümü Türkiye sinemalarında gösterime girme şansını asla bulamayacak 150 civarında film gelir İstanbul'a... Berlin, Cannes ve Venedik gibi üç majör festivali saymazsak Avrupa'nın en önemli beş film festivalinden biridir bu...

Uluslararası önemi bir yana, Türkiye'nin sinema hayatı için geçmişte kritik bir işlevi oldu festivalin. 70'li yılların sonlarına kadar, "Hollywood usulü bir halk sineması" ile "egzotik ve politik nitelikleri ağır basan bir Üçüncü Dünya sineması" arasında iki ayrı kampa bölünmüştü Yeşilçam... 80'lerle birlikte festivalin de katkılarıyla Yeşilçam'a sıkı bir Avrupa sineması aşısı yapılmış ve üçüncü bir yol daha açılmıştı.

Şimdilerde, 80'lerin ortasından itibaren Yeşilçam'a zerkedilen bu "Avrupa aşısı"na büyük suçlar yükleniyor. Gerçekten de, "halk sineması"ndan "aydın işi" bir sinemaya geçişi Yeşilçam ne yazık ki henüz tam olarak beceremedi. Ayrıca böyle bir geçiş gerekli miydi? Bu da, tartışma götürür. Ama şöyle ya da böyle, herşey bir deneydi ve Türk sinema tarihinde derin bir iz bıraktı...

Evet, festival her bahar kapımıza dayanıyor ve hem sinemaseverler hem de Türk sineması üzerinde muhtelif izler bırakmaya devam ediyor. Bu son derece doğal. Çünkü festival, Amerikan sinemasının hakimiyeti altında can çekişen bütün dünya sinemasının manzarasını ortaya koyuyor. Özelikle son beş yılın izlenimleri Avrupa sinemasının yepyeni arayışlara yöneldiğini gösteriyor. Genç kuşak Avrupalı yönetmenler, bir nesil öncesinin anti-Hollywood tavrını bir yana bırakıp geniş seyirci kitlelerini yakalayacak nitelikli bir sinema arıyorlar. İşin ilginç tarafı, hepsinin de bambaşka yöntemler denemesi ve Avrupa sinemasını 60'lı yıllardaki radikal akımların boyunduruğundan kurtarmaya çalışmaları... Bunlar gerçekten öncü niteliği taşıyan yeni arayışlar.

Festivalin bir başka önemli "hizmeti" de hiç şüphesiz sinema tarihinin klasiklerini hiç ihmal etmemesi... Tüm bunlar biraraya geldiğinde ortaya tam bir sinema bayramı çıkıyor...

Dünyanın dört bir tarafından İstanbul'a üşüşen bu filmlerin keyfini doya doya çıkartın. Sadece iki haftanız var... Hemen ardından yalnız İstanbul'u değil tüm Türkiye'yi "Pulp Fiction" ve diğer Oscar'lı filmler bekliyor...

MEHMET AÇAR

◄ *(Son Dans, Colin Nutley İsveç)*

menü

Özel Seans

• İstanbul Film Festivali seyircisi üzerine... Homofestuslar... s. 24
• İzmir Film Festivali programı, Ankara Film Festivali sonuçları... s. 26 • Film setlerinden... s. 28
• Harbi bir İstanbul delikanlısı Sadri Alışık... s. 30 • Uzakdoğu Film Festivali... s. 31 • Box-Office... s. 31

Ayın filmleri ve kahramanları

• "Pulp Fiction", nihayet vizyonda... Uma Thurman, Quentin Tarantino ve diğerleri...
Okuyabileceğiniz en geniş "Pulp Fiction dosyası"... 38
• Bir bilgisayar oyunundan sinemaya: "Street Fighter"... s. 50
• "Leon"un iri yarı Fransız starı Jean Reno... s. 56
• Polisiye, gerilim ve karizmatik star Sean Connery... "Gizli Gerçek" (Just Cause)... s. 60
• Fantastik filmlerin muhalif yönetmeni John Carpenter ve yeni filmi "Çılgınlığın Ötesinde" (In the Mouth of Madness)... s.64

1995 Oscar'ları

• Kazananların tam listesi... Ödül gecesi... Yorumlar... s. 68

İstanbul Film Festivali

• Festival için öneriler... 4 ayrı listede tam 43 film... "Eskimeyen Şaheserler", "Sürprizleri Sevenlere...",
"Ünlü Yönetmenlerden" ve "Özel Liste"... s. 73

Özel dosyalar

• Tarık Akan ve Kadir İnanır: Kader bağlayınca... s. 78
• TV Cehennemi... Sinema televizyondan hep nefret etti, onu yerden yere vurdu... İşte örnekler... s. 82
• Hollywood'un "B" filmlerinin kralı Roger Corman dosyası... Ucuz film nasıl çekilir, nasıl kar edilir?... s. 86
• Sinemadan bilgisayara uyarlanan hit filmler rehberi... Bilgisayarda hangi filmler tuttu, hangileri kaybetti?... s. 92
• İyi, kötü ve çirkin... Bu üç tipleme arasında dolaşan ünlü oyuncular üzerine... s. 100

Randevu

• Ayın içinden: Mart s. 12
• Eleştiriler: "Esaretin Bedeli" s. 16, "Gölge Topraklarda" s. 17, "Mavi Gök" s. 18, "Nell" s. 19
• Profil: Maria De Medeiros s. 23 • Hıncal'ın locası s. 34 • Hollywood Notları-Safter Yılmaz s. 36
• Filmografi s. 106 • Cine-Müzik s. 108 • Cine-Kitap s. 109
• TV Rehber s. 111 • Happy end s. 114

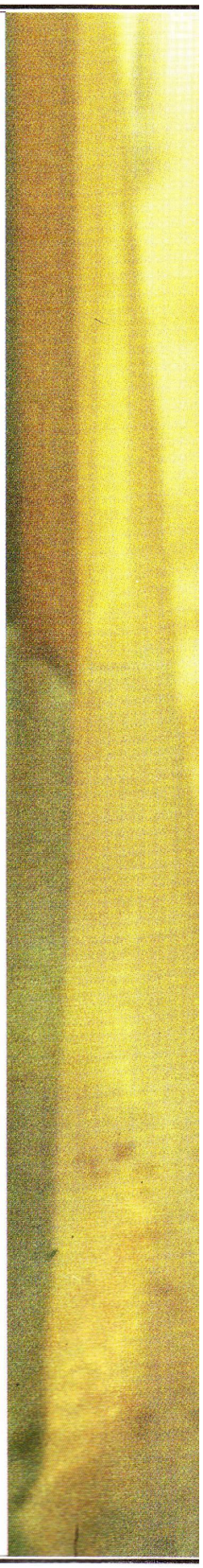

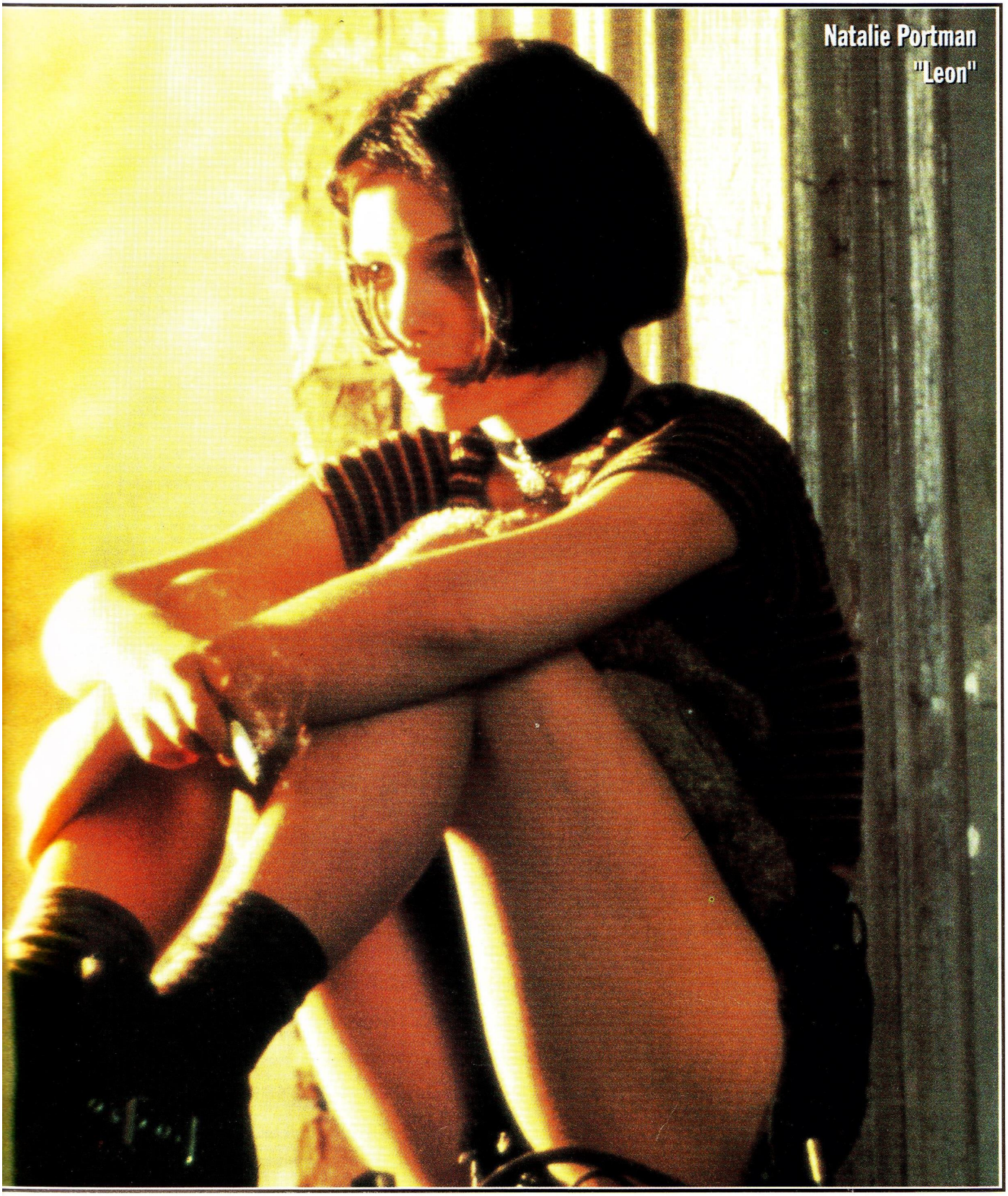
Natalie Portman
"Leon"

UNO, AİLENİZİ

Uno, dünyaca ünlü Fiat teknolojisiyle yaratılan, modern dış çizgilere sahip, çekici ve sevimli bir otomobil. Özenli tasarımı, üstün manevra kabiliyeti ve park kolaylığı, onu şehrin yoğun trafik akışında bile dinamik kılıyor.

Uno'nun geniş, ferah ve rahat bir iç mekânı var.

Koç

TOFAŞ

N YENİ ÜYESİ.

Uno'nun motoruysa çok güçlü: 1.4 litre. Seri, atak ve hızlı. Performansı yüksek, üstelik çok ekonomik.

Daha iyi bir yaşama hemen bugün başlamak istiyorsanız, bir Tofaş bayiine ya da yetkili satıcısına gelin ve beklentilerinizin de üstündeki Uno ile tanışın.

GÜZEL SANATLAR

FIAT

NİSAN

Nisan ayı, uzun süredir beklenen "Pulp Fiction", "Leon" gibi filmlerin de içinde bulunduğu, kısa ama çarpıcı bir listeyle geldi...

Senarist Schuster'in küçüklüğünde başından geçenler "Yankee Zulu"yu yazmasına neden olmuş...

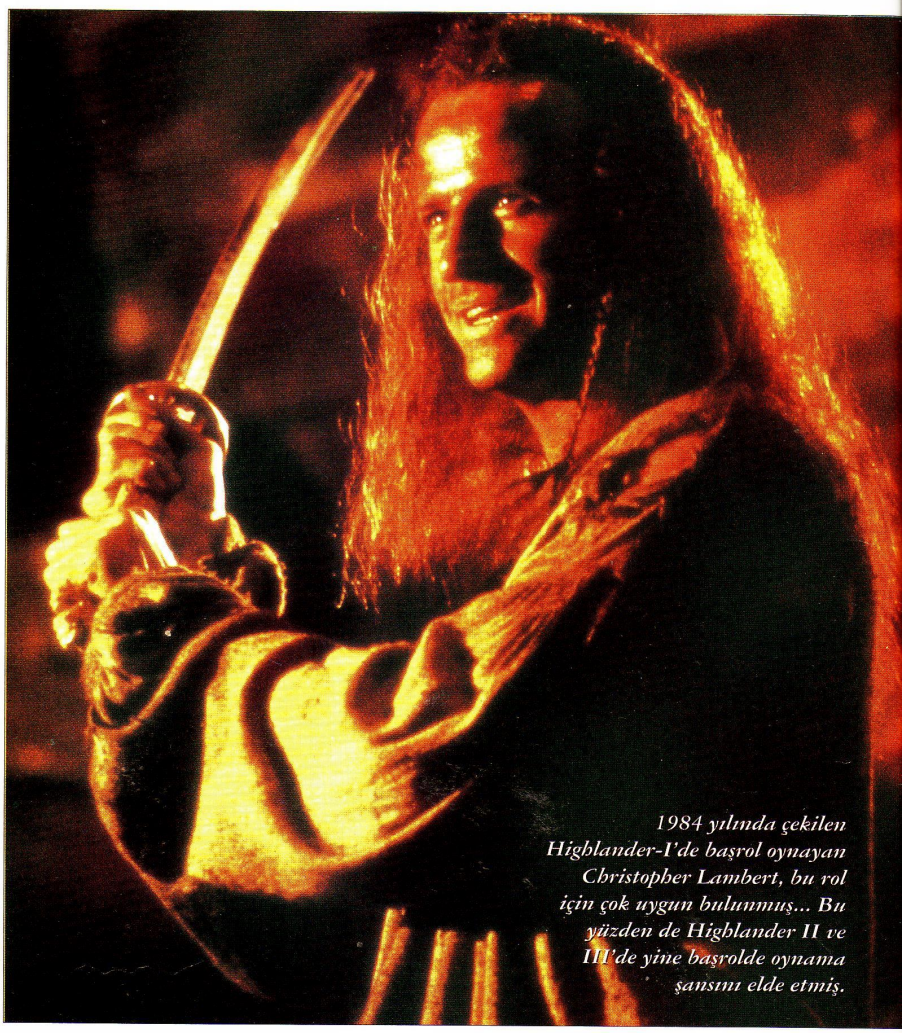

1984 yılında çekilen Highlander-I'de başrol oynayan Christopher Lambert, bu rol için çok uygun bulunmuş... Bu yüzden de Highlander II ve III'de yine başrolde oynama şansını elde etmiş.

YANKEE ZULU

Oyuncular: John Matshikiza, Terri Treas, Wilson Dunster; Senaryo: Leon Schuster; Görüntü Yönetmeni: James Robb; Müzik: Stanislas Syrevicz; Yönetmen: Gray Hofmeyr; Dağıtım: Özen Film; Gösterim Tarihi: 31 Mart

Güney Afrika'nın ayrılıkçı rejim dolayısıyla parçalanmış uzak bir bölgesinde, Zulu Rakabela adlı bir zenci çocukla, Rhino Labuschagne adlı beyaz bir çocuk arasında özel bir dostluk bağı kurulur. Sonra bir gün 10 yaşındaki kalpsiz bir kız yüzünden araları açılır!.. Aradan 35 yıl geçer, Zulu ABD'de bir araba çalar ve bu yüzden kendi ülkesine geri yollanır. Ve öykü de bu noktadan sonra canlanır... Zulu ile Rhino yıllar sonra birbirlerini tekrar bulurlar... Bu filmin mizah anlayışı çocuklara hitap eden, "Home Alone"daki (Evde Tek Başına) gibi... Filmin başrolündeki zenci "Zulu", Güney Afrikalı olmaktan ziyade sürgünden dönmüş biri olarak da ele alınıyor.

İSKOÇYALI III-BÜYÜCÜ HIGHLANDER III- THE MAGICIAN

Oyuncular: Christopher Lambert, Mario Van Peebles, Deborah Unger; Senaryo: Paul Ohl; Hikaye: Bill Panzer; Yönetmen: Andy Morahan; Dağıtım: Özen Film; Gösterim Tarihi: 21 Nisan

Birçok ölüm tehlikesinden sonra "The Highlander" Connar MacLeod (Christopher Lambert) ölümcül düşmanı büyücü Kane (Mario Van Peebles) ile karşılaşır. 300 yıldan fazla bir süredir büyücü olan Kane, diğer üç savaşçısıyla birlikte, inanılmaz güçlerini hayata geçirmeye başlar... MacLeod ise bu antik düşmanıyla karşılaşmak için hazırlanır...

"İskoçyalı III - Büyücü"nün çekimi süresince 20'den fazla mekan kullanıldı. Daha önceki iki Highlander filminde olduğu gibi, yapımcılar bu filmin yönetmenliğini de müzik ve video kökenli bir yönetmenin üstlenmesini istemişler: Sonuçta da Andy Morahan yönetmiş filmi... Film yapımı boyunca iki desinatör 16. yüzyıl Japon köyünü, İskoçya'da eskiden olan demir ocaklarını, New York sokaklarını ve daha pek çok şeyi yeniden canlandırmışlar. Tüm bu çalışmalar için tarih kitapları okunmuş, müzeler ziyaret edilmiş ve Japonlar'la çok sıkı işbirliği içinde çalışılmış...

O ŞİMDİ ASKER IN THE ARMY NOW

Oyuncular: Pauly Shore, Lori Petty, David Alan Grier, Andy Dick, Esai Morales; Senaryo: Ken Kaufman, Stu Krieger, Fax Bahr, Adam Small ve Daniel Petrie, Jnr.; Görüntü: William Wages; Müzik: Robert Folk; Yönetmen: Daniel Petrie, Jnr.; Dağıtım: UIP

Pauly Shore, "O şimdi Asker"de başı beladan kurtulmayan ama aynı zamanda sevimli de olmayı başaran bir genci canlandırıyor...

Bones Conway'in (Pauly Shore) yaşamdaki tek düşü elektronik eşya satan bir dükkana sahip olmaktır... Ama parasının olmaması tek eksiğidir... Daha önceden denediği işlerin hiçbirinde tutunamayan Bones, en sonunda kendine sürekli bir maaş, yemek ve yatak sağlayan orduya gönüllü yazılmaya karar verir... Orduya yazıldığı günden itibaren de, etrafı birbirine katmayı başarır...

"O Şimdi Asker"in çekim çalışmalarının en güç anları çölde geçmiş. Olağanüstü sıcağa ve kum fırtınasına rağmen ekip günlük programını aksatmadan çalışmış.

IN THE MOUTH OF MADNESS

Oyuncular: Sam Neill, Charlton Heston, Julie Carmen; Senaryo: Michael De Luca; Yönetmen: John Carpenter; Dağıtım: UIP

Sutter Cane, çağının en büyük yazarlarından biridir. Romanları 18 değişik dile çevrilmiş ve kendisi de bir hayli zengin olmuştur. Sutter Cane, son eserinin beklendiği bir sırada kaybolur... Yayıncısı Jackson Harglow ise, John Trent'i bu gizemli kayıp olayını araştırması için tutar...

Korku türü sevenlerin, özellikle de John Carpenter tutkunlarının kaçırmaması gereken bir film...

İnsanların kanını donduran katil "Leon" tiplemesiyle büyük bir başarıya ulaşan Jean Reno... O "Leon"a tavuk diyor...

LEON

Oyuncular: Jean Reno, Gary Oldman, Natalie Portman, Danny Aiello; Müzik: Eric Serra; Görüntü: Thierry Arbogast; Senaryo yazarı ve Yönetmen: Luc Besson; Dağıtım: UIP

Leon en berbat türden bir katildir. Dokunulmaz, izi bulunmaz ve hepsinden önemlisi yokedilemezdir. Bugüne kadar New York'ta terör estiren en tehlikeli suçludur. Ta ki hayatına davetsiz bir misafir girinceye kadar... Bu misafir 12 yaşındaki güzel ve masum bir kız çocuğudur!..

Yönetmen Luc Besson, Jean Reno için yeni bir film yazmak istemiş... Ve böylece ortaya "Leon" çıkmış...

"Drop Zone" paraşütle atlamanın güzelliklerini gözler önüne seren bir film...

YANKEE ZULU

Oyuncular: John Matshikiza, Terri Treas, Wilson Dunster; Senaryo: Leon Schuster; Görüntü Yönetmeni: James Robb; Müzik: Stanislas Syrevicz; Yönetmen: Gray Hofmeyr; Dağıtım: Özen Film; Gösterim Tarihi: 31 Mart

Güney Afrika'nın ayrılıkçı rejim dolayısıyla parçalanmış uzak bir bölgesinde, Zulu Rakabela adlı bir zenci çocukla, Rhino Labuschagne adlı beyaz bir çocuk arasında özel bir dostluk bağı kurulur. Sonra bir gün 10 yaşındaki kalpsiz bir kız yüzünden araları açılır!.. Aradan 35 yıl geçer, Zulu ABD'de bir araba çalar ve bu yüzden kendi ülkesine geri yollanır. Ve öykü de bu noktadan sonra canlanır... Zulu ile Rhino yıllar sonra birbirlerini tekrar bulurlar... Bu filmin mizah anlayışı çocuklara hitap eden, "Home Alone"daki (Evde Tek Başına) gibi... Filmin başrolündeki zenci "Zulu", Güney Afrikalı olmaktan ziyade sürgünden dönmüş biri olarak da ele alınıyor.

"Sevdiğim Mevsim", usta bir insan ilişkileri ressamının, Andre Techine'in sahneye koyduğu bir aile dramı...

İSKOÇYALI III-BÜYÜCÜ HIGHLANDER III- THE MAGICIAN

Oyuncular: Christopher Lambert, Mario Van Peebles, Deborah Unger; Senaryo: Paul Ohl; Hikaye: Bill Panzer; Yönetmen: Andy Morahan; Dağıtım: Özen Film; Gösterim Tarihi: 21 Nisan

Birçok ölüm tehlikesinden sonra "The Highlander" Connar MacLeod (Christopher Lambert) ölümcül düşmanı büyücü Kane (Mario Van Peebles) ile karşılaşır. 300 yıldan fazla bir süredir büyücü olan Kane, diğer üç savaşçısıyla birlikte,

UCUZ ROMAN PULP FICTON
Sayfa 38-46

STREET FIGHTER
Sayfa 50-54

JUST CAUSE
Sayfa 60-62

IN THE MOUTH OF MADNESS
Sayfa 64-66

Devam edenler

MAVİ GÖK
YAŞAMIN İÇİNDEN
ŞİKE
ASLAN KIRAL
FORREST GUMP
ÖLÜMSÜZ SEVGİ
FARINELLI
KADERIN CİLVESİ
MASKE

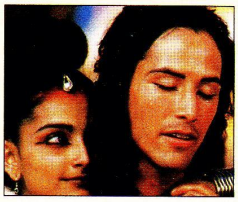

KÜÇÜK BUDA
ESARETIN BEDELI
KIRMIZI
NELL
BAY E
STARGATE
RENEISSANCE MAN
SİRENLER

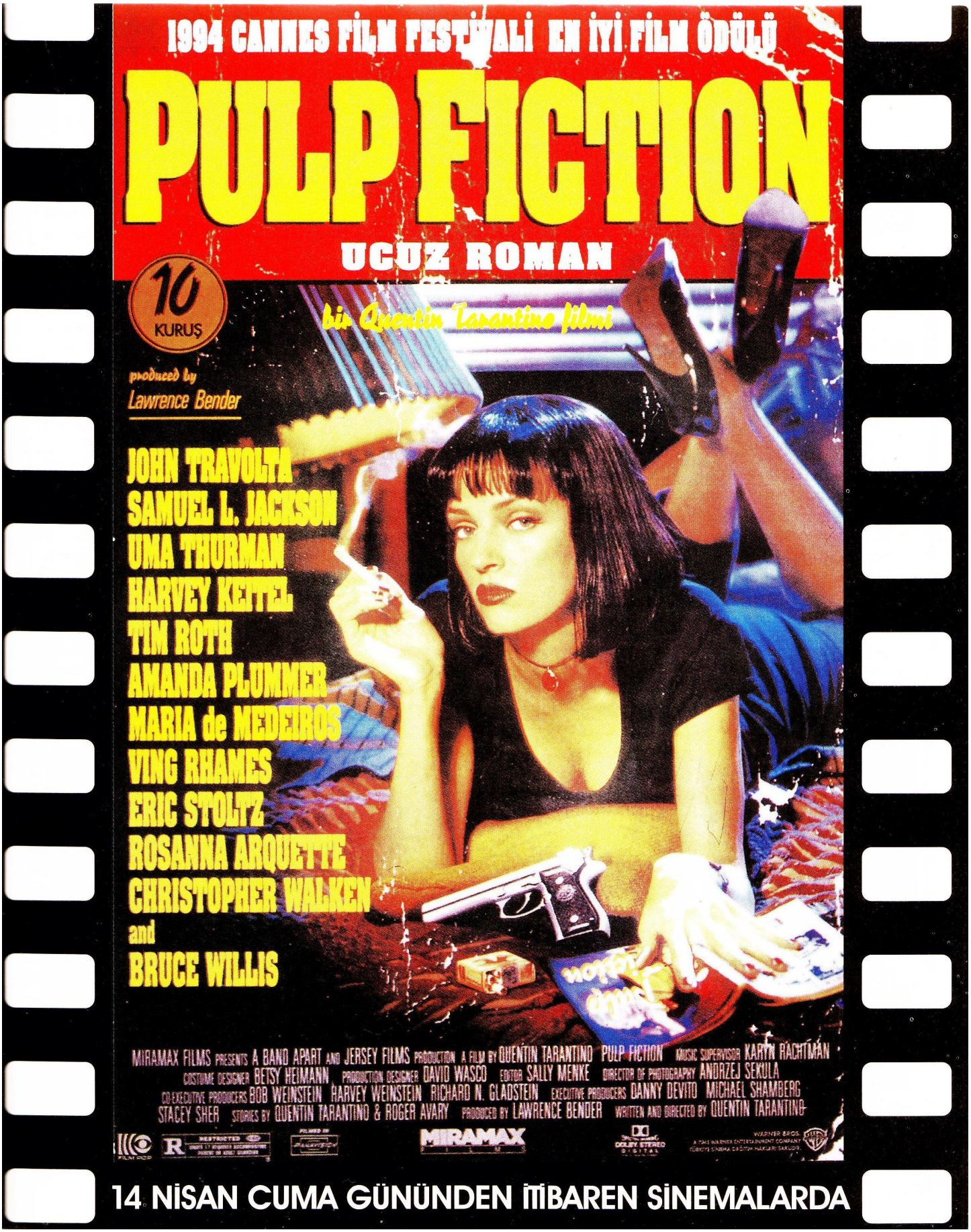

14 NİSAN CUMA GÜNÜNDEN İTİBAREN SİNEMALARDA

eleştiriler

Esaretin Bedeli

Yönetmen: Frank Darabont, Oyuncular: Tim Robbins, Morgan Freeman, James Whitmore, Senaryo: Frank Darabont, Müzik: Thomas Newman, Dağıtım: Özen Film

BAŞARILI hapishane filmleri arasına bir yenisi daha eklendi; "Esaretin Bedeli" (The Shawshank Redemption).

Bu türün başyapıtları arasında sayabileceğim "Yaşayan Ölülerin Hayaletleri", "Cool Hand Luke", "Kelebek", "Brubaker" gibi filmlerin arasına rahatlıkla girebilecek bir film "Esaretin Bedeli".

Stephen King'in çok satan bir romanından esinlenerek çektiği filminde yönetmen Frank Darabont, 1940'lardan 60'lara dek uzanan bir zaman dilimi içinde Shawshank Hapishanesi'nde yaşananları aktarıyor beyazperdeye.

Film, Andy Dufresne adlı bir bankacının, karısını ve aşığını öldürmekten yargılanarak iki kez ömür boyu hapse mahkum olmasıyla başlıyor...

Artık Andy'nin yaşamının bundan sonrasını sürdüreceği yer, acımasız koşullar içinde yaşam mücadelesi vereceği Shawshank Hapishanesi'dir. Uzun boylu, soğukkanlı ve genç bankacı, uzun süren bir sessizlik döneminden sonra burada kendisine yeni dostlar bulur.

Mahkumlar arasından çıkan dostlarının yanı sıra, gardiyanlar ve hapishane müdürünü de kendine "dost" yapacaktır Andy. Çünkü hesap konusundaki uzmanlığı, onların vergi kaçırmalarına yardımcı olacak ve el üstünde tutulmasını sağlayacaktır...

Yaşamının sonuna kadar burada kalacağı için kendisine uğraşacak işler arayan Andy, hapishaneye bir kütüphane kazandırır ve mahkumların liseyi dışarıdan bitirmelerini sağlar.

Ancak bu "pembe günler" sonsuza dek sürmeyecektir...

"Esaretin Bedeli", 20 yıllık bir süreç içinde Shawshank Hapishanesi'nde yaşanan çoğu çarpık durumları yansıtıyor.

Hapishane yaşamının acımasızlığının yanı sıra, suçsuz bir insanın giderek kendini suçlu gibi görmesini ve "gerçek" yaşamdan uzaklaşmasını anlatan yönetmen Darabont, filmdeki her tiplemenin altını çizerek ulaşılması güç bir gerçeklik kazandırmış filmine.

Başarılı olarak gördüğümüz hapishane filmlerine baktığımızda, her birinde klasik hapishane yaşamı içinde farklı noktalar, nüanslar yakaladıklarını görürüz.

Her film, kendi içinde sanki başka bir filmi de barındırır. Hapishanedeki yaşamı yansıtırken, daha özel bir öykü de filmin atmosferi içindeki yerini alır ve finale kadar bu iki unsur atbaşı gider.

"Esaretin Bedeli"ni de başarılı kılan işte bu unsurdur. Filmdeki Tim Robbins'in canlandırdığı Andy Dufrense tiplemesinin, kendisine hapishane içinde "özel bir yaşam" kurma isteği ve bunun için çabalaması, yapımın tekdüzelikten kurtulup ayrıksılığa yönelmesini sağlar.

Her filminde kendini biraz daha geliştiren günümüz sinemasının usta yorumcusu ve Robert Altman'ın fetiş oyuncularından Tim Robbins başta olmak üzere, tüm oyuncuların ayrıntılı kompozisyonları da bu filmi kaçırılmaması gereken bir noktaya doğru itiyor.

Stephen King'in gerilim-korku romanlarının arasına tek tük girebilmiş yapıtlarından biri olan "Different Seasons"dan uyarlanan "The Shawshank Redemption", en iyi film, senaryo ve erkek oyuncu da dahil olmak üzere altı dalda Oscar ödülüne aday oldu.

Sizler bu yazıyı okurken, ödüller dağıtılmış olacak ve büyük olasılıkla bu filme "avuç yalamak" kalacak. Çünkü Robert Zemeckis'in Tom Hanks'li "Forrest Gump"ı, önüne geçilmez biçimde Oscarlara koşuyor...

Tüm oyuncuların ayrıntılı kompozisyonları da bu filmi kaçırılmaması gereken bir noktaya doğru itiyor.

MURAT ÖZER

Gölge Topraklarda

Yönetmen: Richard Attenborough, Oyuncular: Anthony Hopkins, Debra Winger, Edward Hardwicke, Müzik: George Fenton, Kostüm Tasarım: Penny Rose, Görüntü Yönetmeni: Roger Pratt, Senaryo: William Nicholson, Yapım: Richard Attenborough, Brian Eastman, Dağıtım: Warner Bros.

İNGİLİZ YAZAR C.S. Lewis ve Amerikalı Joy Gresham arasındaki ilişkiden yola çıkarak hayat hakkında, aşk hakkında, kadınlar ve erkekler hakkında çok şey söyleyen bir film "Gölge Topraklarda". Oxford'da bir kolejde edebiyat dersleri veren, bir yandan da küçüklere ve büyüklere fantastik hikayeler yazan C. S. Lewis, kendi çapında hiç de fena olmayan bir üne sahiptir. (Arkadaşları ona Jack diye sesleniyor.) Kolej, herkesin öngörülmüş davranışlar sergilediği klasik İngiliz disiplininin hakim olduğu, klasik bir okul. Jack, öğrencilerinin karşısında herşeyi bilen, doğru yaşayan, sert ve yenilmez, klasik bir hocadır. Daha silik bir karakter olan, dolayısıyla aralarında, kendilerine yarattıkları güvenlikli ortamın huzurunu bozabilecek bir rekabet bulunmayan erkek kardeşiyle aynı evde, son derece korunaklı, sınırları son derece belli bir hayatı paylaşmaktadır.

Günlerden bir gün, ona zaman zaman mektup yazan Amerikalı bir kadın okuyucusundan, bu kez İngiltere'ye geleceğini ve onu ziyaret etmek istediğini bildiren bir mektup alır. Eski eşi de yazar olan, kendisi de şiirler yazan (amatörce) bu kadından çok etkilenir Jack. Ama serde erkeklik, İngiltere'de centilmenlik vardır ya, durumu ne kendine ne kadına çaktırmamak için uğraşır. Oysa küçük oğluyla birlikte alkolik eşini bırakıp İngiltere'ye gelen Joy Gresham, duygularını açık etmekten sakınmayan, içinden geldiği gibi davranan ve hiç "cool" olmayan bir kadındır. Jack, Joy ve oğlunu Noel'de evine davet eder. Birbirlerine yakınlaşırlar. Jack edebiyat derslerinde aşkın güzelliğinin ulaşılamaz, dolayısıyla yaşanılmaz olduğunda yattığını söylemektedir öğrencilerine. Kitapların ise yaşanılmamış deneyimlerin, güvenlikli bir şekilde tecrübe edildiği dünyalar olduğunu savunur. Sınırlarını akademik dünyanın "meli, malı"larının belirlediği dünyanın tek hakimidir Jack. Acılar ve yenilgiler ona ulaşamaz (büyük sevinçler, mutluluklar da öyle, ama bu bir tercih meselesi). Acı çekmekten korktuğu için, düşlerin ve kitapların güvenli ortamında yaşar ve onu mutlu edecek deneyimlerin peşinde koşmaz. (Cennet addettiği Altın Vadi'ye gitmek yerine onun bir tablosunu asmıştır duvarına.) Gelin görün ki fettan kadın Joy, ona yasak elmayı yedirip, gerçek bir deneyim yaşatmak konusunda ısrarlıdır. Joy acıdan, yani yaşamaktan kaçmayan bir kadındır. Acıların, mutlulukların yani hayatın parçası olduğunu bilir. Yaşamak demek, deneyim kazanamak demektir. Bir öğrencisi aracılığıyla öğrendiği, kitapları yalnız olmadığımızı (yaşadığımız deneyimlerin başkaları tarafından da yaşandığını) bilmek için okuruz sözünün doğruluğunu da Joy'la yaşadığı acısıyla tatlısıyla gerçek insani deneyimin sonucunda test eder.

Film çıkışında kadınlar ağlıyordu, erkekler ise "cool"du...

Film hayattan kaçan Jack ile hayatı kucaklayan Joy arasındaki ilişkiyi anlatırken, değindiği konular arasında beni en çok etkileyenlerden biri de, bir kadın bir erkekten ne ister sorusuna Joy'un verdiği yanıt olmuştu: Dostum ol. Dostluk eşitlik gerektiren bir ilişkidir. Oysa bir erkek bir kadından ne ister sorusunun olası cevapları (sevgilim ol, eşim ol, gitme yanımda ol) erkeklerin iktidar oldukları, eşitsiz ilişkileri yaratır. Söz iktidardan açılmışken, Joy'un da oldukça yetenekli olduğunu öğrenmemize rağmen yazar olanın o değil de Jack olduğunu (ve eski eşi de tabii) görüyoruz. Bu filmi izlediğimin ertesi akşamı TV'de Greta Garbo'nun oynadığı İsveç Kraliçesi Kristin'i izlemiştim. Sizin de izlemiş olmanızı umarım. Tıpkı Kraliçe Kristin'in aşk uğruna, kendi kişisel deneyimlerini ve kendi hayatını yaşamak uğruna, bir iktidar alanı olan tahtını terk etmesi gibi, Joy da bir başka iktidar alanı olan 'yazarlık' tahtına hiç çıkmamış. (Hoş, çıkmak istese dahi, bu iktidara sahip olmak, onu korumak ve güçlendirmek için gerekli olan 'kendine ait bir oda' bulması da mümkün olmayacaktı. Bakmayın, Kristin'e babasından miras kalmış.)

Son bir not daha. Film çıkışında kadınların çoğu ağlıyordu. Oysa cool davranmanın bir erkeklik göstergesi olduğuna takılan erkekler, filmin onları hiç de etkilemediğini, kadınlar gibi ucuz duygusallıklara kapılmadıklarını birbirlerine ve de yanlarındaki kadınlara göstermek için son derece cool takılıyorlardı. İktidar olmanın bedeli olarak toplumun onlara dayattığı rolün dışına çıkmaları için bir fırsat daha kaçmıştı.

IŞIN ELİÇİN

eleştiriler

Nell

Yönetmen Michael Apted. Senaryo William Nicholson - Mark Handley. Oyuncular: Jodie Foster, Liam Neeson, Natasha Richardson, Richard Libertini. Müzik Mark Isham. Görüntü yönetmeni Dante Spinotti. Yapım Renee Missel - Jodie Foster

ÜNLÜ, YETENEKLİ bir oyuncunun filmine gittiğinizde sizi bekleyen büyük bir handikap vardır: Filmin proje aşamasından son kurgusuna kadar herşeyin bir tek oyuncuya göre tasarlanması...

Bu fikir, ilk bakışta bir dezavantaj gibi durmuyor. Ama "Nell" filminde olduğu gibi senaryonun barutu erkenden tükeniyorsa bütün film bir oyunculuk gösterisinden ibaret kalabiliyor.

Aslında "Nell" ilk bakışta büyük ümitler vaat eden bir film. Hikayenin merkezinde, ormanda yıllarca evden hiç çıkmayarak, yaşlı bir kadının yanında büyümüş genç bir kız var. Cinselliği, sevgiyi, arkadaşlığı bilmemesi bir yana, kız aslında doğayı da tanımıyor. Çünkü yıllarca güneş batana kadar evinden çıkmaması öğretilmiş ona.

Yani, verimli bir çıkış noktası var ortada... Ama senaryo belirli bir noktadan sonra Nell ile iki araştırmacı arasında geçen sıkıcı bir duygusallığa kilitlenip kalıyor. Çünkü filmin parlak buluşu, "araştırmacıların Nell'i tedavi edeceğiz diye kendilerini tedavi edip, bir aşka garkolup gitmeleri"...

İyi de, o zaman insan şunu sormak istiyor: Nell'in yerine Afrikalı bir yerli koysanız ne değişecekti?

Aşağı yukarı hiçbir şey... Çünkü burada mühim olan üç şey var. 1. Nell'in kendine has bir dili olması ve iletişim kurmakta zorluk çekmesi, 2. Nell'in insanlara karşı yabani olması ve 3. Nell'in uygarlığı tanımaması... Yani, pekala Afrikalı bir yerli kızı da koyabiliriz Nell'in yerine... Oysa, Nell ciddi, apayrı bir vaka...

Truffaut, "Vahşi Çocuk"da (L'Enfant Sauvage) ormanda tek başına büyümüş tek bir çocuğun eğitim sürecinden yola çıkarak, Aydınlanma'ya kadar giden bir uygarlık sorgulaması yapabiliyordu... Alman yönetmen Herzog da, gerçek bir olaydan yola çıkarak çektiği "The Enigma of Kaspar Hauser"da 30 yaşlarına kadar mağarada yaşamış bir adamın insanların dünyasına uyum sağlamaktaki süratini gösterirken zekanın ve yeteneğin ilahi gücüne dikkat çekmesini becermişti.

Michael Apted ise "Nell"de, "Bırakın Nell istediği gibi yaşasın, biz ona karışmayalım" demenin bir milim ötesine dahi geçemiyor. Filmin başında sorulan "Nell bir klinikte özel bakım altına mı alınmalı, yoksa doğada kendi haline mi bırakılmalı?" sorusunun cevabını zaten herkes hemen veriyor. Akıl hastanesindeki yaşlı ve ukala bilimadamına bir dakika gibi kısa sürede gıcık olup, seyirci olarak hep beraber Nell'in doğada huzur içinde yaşamasını istiyoruz. Böylece film bütün gerilimini ve ilginçliğini ilk yirmi dakikada bitiriyor. Gerisi, 32 kısım tekmili birden, "hisli duygular" geçidi...

Evet, Jodie Foster, Liam Neeson ve Natasha Richardson gerçekten çok inandırıcı kompozisyonlar çıkartıyorlar... Yeşilin bütün tonlarını veren ve sinemaskop ekranda tadı daha da iyi çıkan o dinlendirici peyzajlar, üzerinde çok iyi çalışılmış ses bandı da bir harika. Gerek dahili gerekse harici çekimlerdeki ışıklandırmalar da birinci sınıf. Yetenekli oyuncularla, "ağır ve sağlam" filmler çekmeyi seven, özenli bir yönetmen olan Michael Apted'ın anlatımında da bir kusur yok... Ama senaryo, filmin bütün bu artı hanelerini ağır ağır boğuyor.

Bir seyirci olarak bizden "Nell"e, bir vaka olarak bakmamız değil, uygarlığa karşı onu desteklememiz isteniyor. Asıl yanlışlık da burada galiba. Çünkü Nell'i uygarlığa karşı desteklememiz, çok da zor değil... Asıl zor olan ve filmin yaratıcı ekibinin cevaplamaktan kaçtığı soru, "Nell Vakası"nın bizatihi kendisi... Ama ne yazık ki, vakanın derinliklerine pek inemiyoruz. Çocukluğunda kız kardeşiyle yaşadığı mutlu günleri özlemesi dışında Nell'in psikolojik portresi de hayli zayıf. Herşey bir yana, rahat seyredilen bir film. Ama beklentileri karşılamaktan uzak.

MEHMET AÇAR

Mavi Gökyüzü

BLUE SKY
Yönetmen Tony Richardson. Senaryo Rama Stagner.
Oyuncular: Jessica Lange, Tommy Lee Jones, Powers Boothe, Amy Locane, Anna Klemp, Chris O'Donnell

JOHN BERGER, "Görme Biçimleri"nde, "Erkek kadını izler, kadınsa erkeğin kendisini izleyişini" diyordu. Herkes böyle formüle etmez tabii, ama hemen her erkek, benliğinin söze aktarılamayacak bir katmanında bile olsa, cinsler arası alışverişin bu temel bilgisine sahiptir. Erkeğin içindeki "dişil kötülükler" listesinin maddelerinden biridir bu "bilgi". Zalim bir kısırdöngünün kaynağıdır da; izleniyor, öyleyse isteniyor: Aidiyetinin tehlikeye düşmesinden korktuğum için, hiç kimsenin onu istemesini istemem - Hiç kimsenin istemediği bir "şey"i, tabii ki ben de istemem...

Uç noktaya, "izlenme/istenme" oranını her an sınamak isteyenler, ancak kendilerine yönelik "bakışlara/arzulara" tutunarak yaşayabilenler yerleşiyor. "Blue Sky"ın (Mavi Gökyüzü) Carly'si (Jessica Lange) gibi: Toleransı epey yükselttiğimizde bile, ortalama yaklaşım için "kocasının kabusu... diğer erkeklerin rüyası" türünden bir kadın. Gerçi vakanın ayrıntılarını bilmiyoruz ama, Lange'in kendisini Oscar adaylığına götüren yüksek bir performansla canlandırdığı karakterin görünen kısmı, son derece "histriyonik". İşte psikiyatri literatüründe "histriyonik kişilik bozukluğu" olarak adlandırılan kişilik bozukluğu tipinin, Caryl'e son derece uyan tanı ölçütleri: Her durumda ilginin kendi üzerinde toplanmasını istiyor, ilgiyi elde etmek için "uygunsuz" biçimde davranmaktan çekinmiyor, cinsel açıdan yerli yersiz baştan çıkarıcı davranıyor, tatminlerini erteleyemiyor (yeni yerleşecekleri "dağınık" eve girince gelen sinirsel patlama sahnesinde olduğu gibi)...

Gözlerimizi "koca" figürüne çevirdiğimizde, yaklaşık olarak "ütopik" bir portre çıkıyor karşımıza. Hank (Tommy Lee Jones), Amerikan ordusunda görevli bir nükleer fizikçi. Bilimadamı ve subay. Bilginin gücüne de, üniformanın gücüne de, doğal bir karizmaya da sahip. Ama bu bileşim, beklenebileceği biçimde "iktidar"ı getirmiyor beraberinde. Hank bir Uzakdoğu bilgesi değil ama, benliğinde "Güce evet, iktidara hayır" yaklaşımını sözkonusu koşullar içinde olabileceği kadar hissettiriyor. Üstelik karşı olduğu yalnızca "bir adım ötede duran ama reddettiği" kendi iktidarı değil: Nükleer denemeler sırasında halktan iki kişi zarar görüp de "gerçek"le iktidar arasında kaldığında, herşeyi göze alarak gerçeği seçiyor... Karısına yaklaşımı, kızlarına söylediği gibi, "onu herşeyiyle sevmeye karar verdim..." Bir ölçüde karısının sivri davranışları sebebiyle (bu onun bakışı, "yüzünden" değil "sebebiyle") bir sürgüne gönderildiklerinde, hesap sormadan devam etme gücünü buluyor kendinde.

Bu malzemenin kullanılabileceği en "iyi oyun", odağında cinselliğin durduğu bir "iktidar oyunu" tabii. Burada, Hank'in, tavırlarından tiksindirici miktarda iktidar akan komutanı Vince (Powers Boothe) çıkıyor karşımıza. Caryl'in "istenme isteği" hızla onu hedefliyor - bütün bakışlar içinde en çekici olan iktidarın bakışı çünkü - ve oyun başlıyor. Filmin hikayesinde en çarpıcı yan, üniformanın iktidarıyla erkekliğin iktidarının birarada masaya sürüldüğü bu oyun, daha doğrusu, Hank'in oyunda taraf olmayı ürpertici bir erdemlilikle reddedişi... Albay Vince'in Hank'e "karını tatmin edemiyorsun" deyişi, ardından nükleer denemeyle ilgili gizli gerçeği örtbas etmek için askeri klinikte tüm zihinsel gücünü yok ettirmesi, çok boyutlu - ama tek taraflı - bir iktidar savaşının perdeye başarıyla yansıyan parçaları...

Histriyonik olmanın izlenmek/istenmek için en uygunsuz şeyleri yapmaktan çekinmemek gibi bir özelliği beraberinde getirdiğini söylemiştik ya, Hollywood'un bu konudaki performansı, Lange'in performansından tabii ki daha yüksek: Senaryo da bu noktada sarkıyor biraz... Görüntü yönetmeni bizi her ne kadar "görkemli" sahnelere hazırlasa da, Caryl'in bir atla nükleer deneme merkezine girmesi, ardından gelen gazeteciler filmin gerçekliklerini epey kaydırıyor. Epey histriyonik bir atak bu...

Caryl için olduğu kadar, "Blue Sky" için de önemli tabii, ne yapıp edip izlenmek... Beni izleyişinizi izlerken gördüm ki, aslında bakışınıza bakışıma bakıyordunuz...

MURAT AYKUL

Blue Sky , üniformanın iktidarıyla erkekliğin iktidarının birarada masaya sürüldüğü bir film..

Gillette® Sensor®

Tıraş olma şeklinizi sonsuza dek değiştirecek.

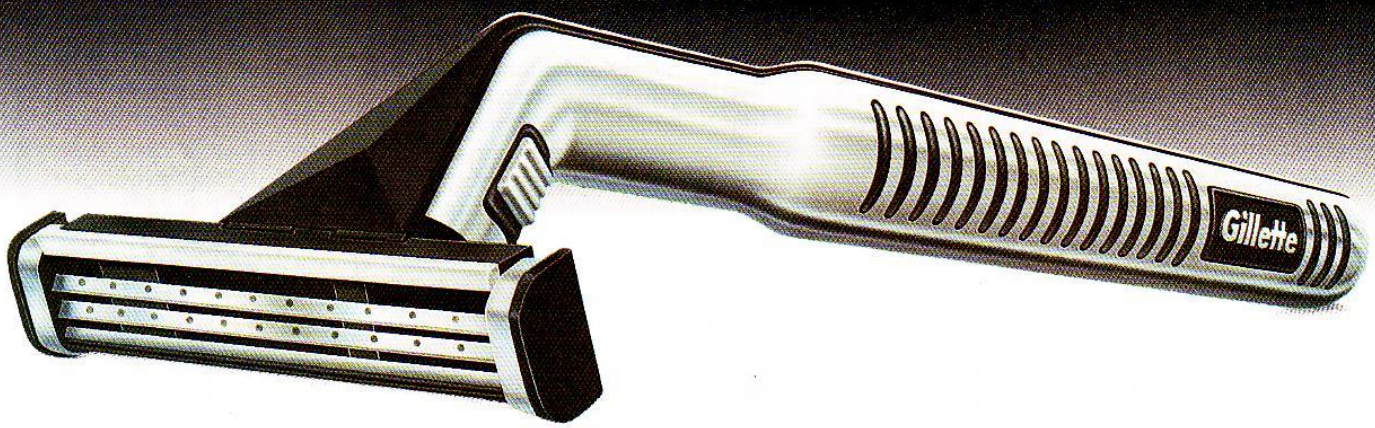

Gillette Sensor'ın tıraşta devrim yaratan çift bıçağından her biri, ayrı ayrı tabanlara yerleştirilmiştir. Oldukça hassas olan yay mekanizması sayesinde, her iki

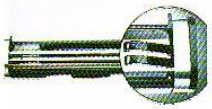

bıçak tıraş boyunca yüzünüzün tüm kıvrımlarını hisseder. İleri ve geri yaylanabilen çift bıçağı, böylece yüzünüze kendiliğinden uyum gösterir.

Gillette Sensor'ın sunduğu yenilikler bu kadarla kalmaz. Sensor'a özgü kabartmalı sırt yapısı, kavramayı kolaylaştırır; mükemmel denge yapısı olağanüstü hareket yeteneği sağlar.

Sensor'ın geliştirilmiş yeni kartuş dizaynı ve pratik kartuş sistemi sayesinde bıçaklar su altında kolayca temizlenir, çabucak değiştirilebilir.

Gillette Sensor ile geleceği şimdi yaşayın.

Gillette®

İyi Görünmektir

Gillette Series:

Erkek Bakım Ürünlerinde Yeni Bir Boyut

Üstün performanslı, mükemmel bir bakım seti.
Tıraşta devrim yaratan yenilikler sunan Gillette, şimdi de size "daha iyi görünmeniz" için özel olarak geliştirilmiş yepyeni bir bakım seti sunuyor.

Gillette Series Tıraş Köpüğü.
Daha kolay ve pürüzsüz tıraş sağlayan özel, kayganlaştırıcı formül. Geliştirilmiş püskürtme sistemi sayesinde çok daha kullanışlı... Normal ve hassas ciltler için "Cool Wave" kokan iki ayrı seçenek...

Gillette Series Tıraş Jeli
Daha rahat ve pürüzsüz tıraş sağlayan geliştirilmiş kayganlaştırıcı formül. Performans artırıcı bileşim maddesi ve geliştirilmiş püskürtme sistemiyle mükemmel... Normal ve hassas ciltler için,"Cool Wave" kokulu iki ayrı seçenek...

Gillette Series Anti-Perspirant Deodorant.
Vücutta terlemeyle oluşan nemi ve kokuyu gün boyu önlemek için bugüne kadar geliştirilmiş en temiz ve duru formül. Ergonomik püskürtme düğmesiyle pratik, "Cool Wave" kokusuyla etkileyici...

Gillette Series After Shave Jel ve Balsam.
Tıraşınızı tamamlamanın iki yeni yolu: Serinletici ve ferahlatıcı bir jel; kremli ve nemlendiricili bir balsam... Her ikisi de deriye kolayca nüfuz eden yağsız formülleri ve yüzdeki mikro çatlakları pürüzsüzleştiren doğal bileşim maddeleri sayesinde yüzünüzde gün boyu rahatlık duygusunu yaşatmak için... Dokunmatik açma, kapama sistemiyle çağdaş,"Cool Wave" kokusuyla eşsiz...

Gillette Series ürünlerinin tümü, özel dizayn ambalajlarıyla benzersiz kılınmıştır. Deneyin, erkek bakım ürünlerinin yeni boyutunu siz de keşfedin.

Gillette®
SERIES

SABAH
KİTAPLARI

Bugünü yakalamak, yarını görmek için...

Alvin ve Heidi Toffler'dan Şok İddialar!

21. Yüzyılın Şafağında
SAVAŞ ve SAVAŞ KARŞITI MÜCADELE

Yapay zekâ, sanal gerçeklik ve bilim kurgu filmlerinin ve video oyunlarının dünyasından gerçek dünyaya doğru emekleyen birçok yeni kavram ve silah, ilk kez Körfez Savaşı sırasında denendi ve geleceğin savaşlarının nasıl olabileceği konusunda bir fikir verdi. İnsanoğlu ilk günden bu yana teknolojik gelişmeleri hemen silahlara ve savaş yapma yöntemlerine uyguladı. Peki bundan sonraki adımlar ne olabilir?

Askeri kararların alımında etken robotlar... Nükleer ve konvansiyonel silahların yerini alan ekolojik ve biyolojik silahlar... Mikro işlemci kontrollü akıllı askeri giysiler... Belirli etnik gruplara saldırmak için programlanmış genetik silahlar... Kitlesel imha silahlarının süpermarketlerden kolayca elde edilebilecek hammaddeleri... Ve yarının terör örgütleriyle başedebilecek kâr amaçlı 'Barış Şirketleri'.

Yeni savaş biçimleri, yeni barış biçimlerini de gerektiriyor. Bugünün orduları, diplomatları ve sivilleri bu gelişmelere şimdiden hazırlar mı? Gelecek bilimci Toffler çifti, geleceğin savaşları ve savaş karşıtı mücadelesi hakkında yeni kitaplarında bu sorulara yanıt arıyorlar. Zülfü Livaneli'nin önsözüyle...

Bir bilimkurgu yapıtı tadıyla okuyacak ve elinizden bırakamayacaksınız.

Türkçesi: Mehmet Harmancı
280 Sayfa / 1. hamur kâğıt, bez ciltli ve şömizli / 225.000 TL

Bilgi İçin Tel: İstanbul, 0212 - 502 85 72

Seçkin Kitapçılarda ve Gazete Bayilerinde

PROFİL

Bruce Willis'in göğüs uçları ve...

MARIA DE MEDERIOS

Pulp Fiction (Ucuz Roman), Quentin Tarantino'nun mozaiğiyle Los Angeles'da yaşanan gizli ve suçlarla dolu dünyanın, en güzel şeylerinden biri Maria. Avrupalı güzelliğiyle Maria de Mederios filmde ringlerin dolandırıcı boksörü Bruce Willis'in kız arkadaşı rolüyle adeta ışıldıyor. Portekiz asıllı Fransız oyuncu, "Mr. Die Hard"la oynamanın kendisini çok heyecanlandırdığını söylüyor: "Bir sahnede, Mr. Demi Moore'un göğüs uçlarını sıkıştırıyordum ve o benden oral seks yapmamı istiyordu... Quentin, saatlerce anlamsız konuşmamız yerine bu göğüs ucuyla başlayan sahneyi çekerek, gerçek aşkın böyle olduğunu ima etmek istedi."
Makyöz Maria'nın makyajını yapmaya başlıyor. Hafif bir yeşil farla gözkapaklarını boyuyor. Cildi beyaz mermer gibi. "Bu görüntüye aldanmayın" diyor Maria: "Makyajla Tonya Harding'i bile Prenses Diana'ya benzetiyorlar".
Makyajın sonunda kendinden oldukça emin bir biçimde, elinde aynası, yüzüne son bir kez bakıyor.

Biraz ürpertici: Meryem Ana gibi masum ama, bir yandan da "ruhuna şeytan girmiş küçük kız" mitini çağrıştırır gibi...

ÖZEL SEANS

KLİPLER

İstanbul Film Festivali'nin seyircileri kimlerdir?

HOMO FESTUS TÜRLERİ

On dört yıldır aralıksız devam eden festivalin seyircisi kimdir? Bu konuda özel bir araştırma yapılmış değil... Ama yılların tecrübesine sahip bir festivalsever için araştırma yapmaya hiç gerek yok. İşte, seyirci türleri ve eğilimleri...

HARBİ HOMO FESTUSLAR

Daha festival başlamadan önce paniğe kapılır ve rezervasyon için sabahın erken saatlerinde kuyruğa girmekten çekinmezler. Basında yer alan bütün bilgileri, özel ilişkileriyle elde ettikleri tüyoları çok iyi kullanıp en iyi filmleri kaçırmamaya çalışırlar. Kaldı ki, birkaç istisna hariç, iyi film kaçırmazlar... Ceplerinden birinde mutlaka yıpranmış bir festival broşürü ile program bülteni vardır... Festival için ya işyerinden izin almışlardır ya da zaten düzenli bir işleri yoktur... Amaçları mümkün olduğunca çok film seyretmektir... Az filme gitme imkanı olanlar tarafından fanatiklik ve özentilikle suçlansalar da, onlar hayatlarından fazlasıyla memnundur... Günde dört filme gitmezlerse kendilerini huzursuz hissederler, seans aralarında İstiklal caddesinde aylak aylak dolaşmayı severler. Hem cinsleriyle çok iyi anlaşır, bilgi alışverişinde bulunurlar... Festivalin son gecesi hepsinin içini bir hüzün kaplar, o gece bir kısmı kendini barlara atıp sarhoş olur... Eğer seyrettikleri filmleri kıskanıyor ve onları mutsuz etmek istiyorsanız, onların seyretmediği iyi bir filmi uzun uzun ballandıra ballandıra anlatın. Çaktırmazlar ama çok kötü olurlar... Öyle ya, harbi bir homofestus nasıl olmuş da iyi bir filmi kaçırabilmiştir?

KISA MESAFE KOŞUCULARI

Festivale iddalı başlarlar. İlk üç gün hafta sonu tatilinden de faydalanıp yaklaşık on film seyrederler. Daha sonra tempoları giderek düşer. Çünkü yorulmuşlardır ve harbi bir homofestus olmanın hiç de kolay birşey olmadığını anlamışlardır... İkinci hafta, günde bir filme kadar düşerler... Kaçırdıkları iyi filmler için fazla üzülmezler. "İnsan o kadar filmi nasıl seyredebilir ki, herşeyin bir sınırı var" türünden laflar hep onların ağzından çıkar.

SABİT PROGRAMCILAR

Festival öncesi filmleri ve basında çıkan yazıları dikkatle inceleyip özenli bir program hazırlarlar. Bu programın dışına da asla çıkmazlar. Biraz ukaladırlar, diğer bütün seyirci tiplerine aşağılayan gözlerle bakarlar... Belirli bir programa uyduklarını sık sık söyleme ihtiyacı hissederler... Tesadüflere, süprizlere bırakılmıyacak kadar ince bir zevkleri olduğunu da fırsat buldukça vurgularlar. Çok iyi filmler kaçırdıklarını söylemeniz onları hiç ama hiç etkilemez...

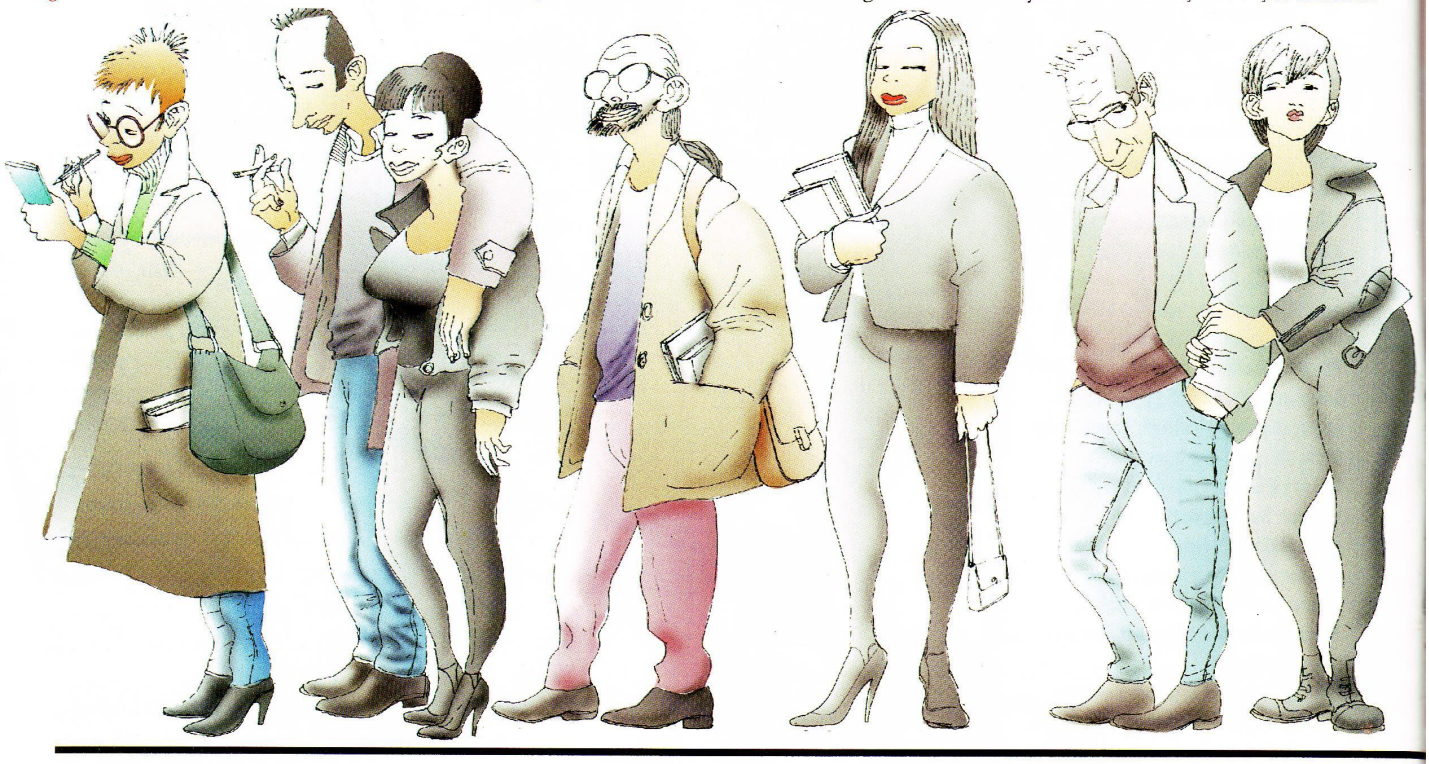

Sinemayı da zaten pek sevmezler. Bu tipolojinin içinde bol miktarda şair, ressam, tiyatrocu, yazar ve mimar gibi diğer sanat dallarından insanlar bulunur. Harbi bir homofestus iseniz onlardan uzak durmanızı tavsiye ederiz, küstahlıklarıyla sizi gerebilirler...

MAKSAT MUHBABBET

Festivalin ilk gününden itibaren İstiklal caddesine düşerler... Gerçekten gitmeyi düşündükleri beş altı film vardır, ama festival sonunda muhtelif tesadüfler sonucunda en az 20-25 film seyretmişlerdir. Bar bar, kafe kafe dolaşıp geyik imkanı ararlar, geyik sıkarsa, birilerinin peşine takılıp bir filme giderler. Film değil daha çok partner seçerler... Onların derdi muhabbettir, festival ise bahane...

HAFTASONUNA MAHSUS HOMOFESTUSLAR

Hafta içinde pek film seyredememişlerdir ama haftasonlarını İstiklal Caddesi'ndeki sinemalarda geçirirler... Cuma saat 18.30'dan itibaren Pazar gecesine dek yaklaşık on film seyrederler. Pazartesi günü işe gittiklerinde bütün filmleri birbirine karıştırıp unuturlar...

21.30 MÜPTELALARI

Her gece tek film seyrederler... Özel bir programları yoktur, kararlarını dergilere gazetelere bakarak verirler... Görmek istedikleri filme bilet yoksa hemen diğer sinemaları denerler. Festival bittiğinde sık sık 10-15 film seyrettiklerini söylerler. 21.30 müptelaları sinemaya yalnız gitmeyi sevmezler, genellikle evlidirler ya da düzenli bir ilişkileri vardır.

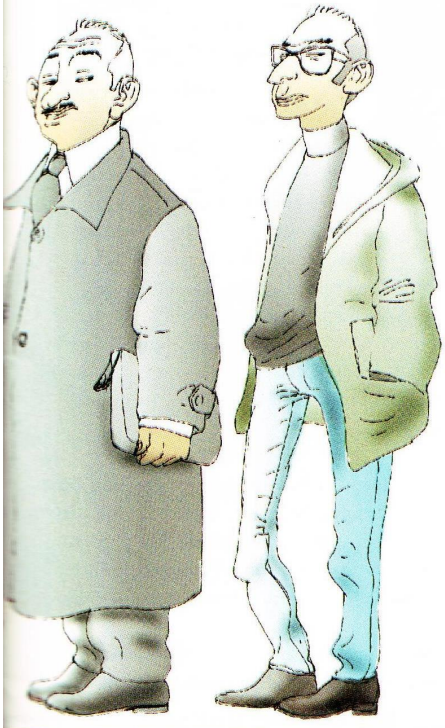

İLLÜSTRASYON: ŞAHİN ERKOÇAK

18.30 MÜPTELALARI

Kalabalığı ve paniği severler... Çoğunlukla genç ve öğrenci kesimden seyircilerden oluşan bir gruptur. 21.30 onlara göre değildir çünkü eve dönmeleri güçtür. 12 ve 15 seanslarında ise ya işleri vardır ya da okulları... Haftasonlarında da günde bir iki filmden fazla seyredemezler... Genelde en iyi filmleri seyretmeye çok dikkat ederler. Zaten son derece seçicidirler. Onlarda basının önerdiği filmlere gitmeye dikkat ederler. İyi bir film kaçırdıklarına inanmak istemezler, zaten böyle söyleyenleri de umursamazlar.

12 VE 15 MÜPTELALARI

Festival sırasında bir işleri olmayan ve Taksim'de oturan seyircilerden oluşur. Bu seansların en büyük tutkunları özellikle değişik meslek kuruluşlarına üye sinemacılardır. Çünkü festival komitesi sinema alanında faaliyet gösteren her meslek kuruluşuna belirli sayıda serbest giriş kartı verir. Ama o kartlar sadece bu seanslar için geçerlidir... Akşam 18.30 paniği başladığında onlar çoktan evlerine çekilmişlerdir bile... Bu gruba ait olan başka seyirci tipleri de vardır: Sinema sever iş kadınları, işyerleri Beyoğlu civarında olanlar, okul kaçakları, yolunu şaşırmış Amerikan filmi seyircileri vs vs ...

MUHTELİF İSTİSNALAR

- Film değil ülke seçenler... Örneğin İtalyancasını geliştirmek isteyen biri bütün İtalyan filmlerini izleyebilir.
- Bütün festival boyunca sadece bir (ya da duruma göre üç ama kesinlikle dört değil) filme gideceğini söyleyip bu sözünü tutanlar... Festival paniğine genellikle küçümseyici gözlerle bakarlar.
- Kalabalığı görüp, adını bile bilmediği filmin kuyruğuna girenler...
- "Artık festivalin de tadı kaçtı, eskisi kadar iyi film gelmiyor" deyip, beş altı filme gidenler ve bu filmleri de beğenmeyenler...
- Festival boyunca İstiklal caddesinde sürtenler ve festivalin getirdiği sosyal ilişkileri gayet iyi değerlendirenler de vardır. Ama tek bir filme dahi gitmezler. İlginç görünmek adına tek bir filme daha gitmediklerini, festivali umursamadıklarını sık sık söylerler... Eğer muhabbet edecek ve takılacak insan bulamazlarsa festival dışı film gösteren bir sinemaya gidip bir Amerikan filmi seyrederler.
- Hiç şüphesiz bütün bu kategorilere uymayan başka seyirci tipleri de vardır. Ama biz şimdilik bu kadarı yeter diyoruz...

ULTRA FIDELITY SPEAKERS OF THE HI-FI & HOME THEATRES by

PRAO

BISQUINE M2

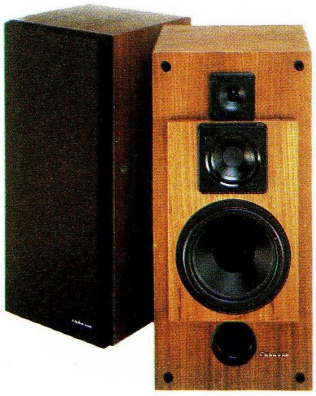

DORIS M2

TEMPO TASARIMEVİ

Cabasse

ENİ ELECTRONICS LTD.CO.

Büyükdere Cad. Hacıbekir Apt. No: 93 K: 6 Mecidiyeköy
Tel.: (0212) 274 83 49 - 274 99 65

ÖZEL SEANS

HABERLER

Sadri Alışık

ŞAKAYLA KARIŞIK...

Yıllarca harbi, esprili, racon sahibi, "içli" adamı oynamıştı...

ELİF AKTUĞ

Bazen ikinci adam, bazen birinci adam oldu. Karakter oyuncusuydu ama, "yeri geldi mi jön olmayı da bilirdi icabında"... Her güzel şey gibi o da gitti, ama bitmedi...

"Benim mezarım
Deniz kenarında olmalı
Kıyı kıyı yosun bitmeli
Yeller esmeli, sular akmalı
Kuşlar değil,
Balıklar su içmeli mermer taşımdan
Başımda düşümde hep bir deniz
Düüt düüt şirket vapurları
Yandan çarklı pervanesiz
Benim bütün mirasım İstanbul olmalı
Kabristanımsa... deniz."

1989 YILINDA YAZDIĞI "Vasiyet" başlıklı bir şiir bu. Sadri Alışık artık yaşamıyor. Ansiklopedilerin soğuk ve kalıplaşmış ifadelerinin ardında tatlı kahkahası, kendine özgü selamı ve gülen gözleriyle Sadri Alışık'ı düşünüyorum. Elimde hakkında yazılmış birçok yazı, makale, röportaj, fotoğraf var. 70 yıllık yaşantısının 50 yılını sinemaya vermiş bir oyuncu... Bir de defalarca zirveden inmesine rağmen, tekrar tekrar zirveye çıkmayı başarabilmiş bir oyuncu... Tam, işte bitti artık dediklerinde Altın Portakal kazanmış, hem de En İyi Erkek Oyuncu dalında... Ve yarattığı tiplemelerle bugünün çocuklarına bile ulaşabilen bir oyuncu...

"Allah Türk seyircisine sinemaya gitme arzusu versin. Onlar yaşatacak, kurtaracak yine en sonunda. Bütün bu bahaneler, palavra hepsi. Hani Türk sinemasına şu lazım, bu lazım. Öyle değil, yani seyirci ilgi gösterirse sinema ayakta durur, kısacası bu. Allah onlara bu sempatiyi bağışlasın da, kurtarsınlar yani. Ama öyledir kurtulması gerek", böyle demiş bir röportajında gazetecilere, yüreğindeki sinema ateşiyle.

Ölümünün ardından yönetmen Yavuz Özkan şöyle diyor: "Her şeyden önce çok iyi bir insandı. İnanılmaz zenginlikleri olan, entelektüel, dünyayı hem romantik boyutuyla, hem de gerçekçi boyutuyla kavrayabilen bir insandı. Yengeç Sepeti'nde çalıştığımız altı hafta boyunca bir yönetmenle bir aktörün çalışması sırasında profesyonel zenginlikler içeren bir ilişki yaşadık. Unutulmaz bir çalışmaydı".

Asıl unutulmaz olan; yarattığı tiplemeler, yıllarca sinemaya verdiği emek, ve gönüllerde kurduğu tahtıyla Sadri Alışık.

SİNOPSİS

Sadrettin Alışık. 5 Nisan 1925 yılında İstanbul'da doğdu. 1939'da amatör oyuncu olarak Eminönü Halkevi Temsil Kolu'na katıldı. 1945 yılında sinemaya "Günahsızlar" filmiyle girdi. Tiyatro oyunculuğunu 1945'de Reşit Rıza Tiyatrosu, 1951-57 arası Küçük Sahne, 1960-61 Karaca Tiyatrosu, 1961-62'de Site Tiyatrosu, Oraloğlu Tiyatrosu, Çevre Tiyatrosu'nda sürdürdü. 1968-1970 yılları arasında gazino sahnelerinde tek kişilik şovlar yaptı. 1959'da İstanbul Gazeteciler Cemiyeti Film dalında 1.lik ödülü, Berlin Film Festivalinde Gümüş Palmiye Ödülü ve 1994 yılında Altın Portakal Ödülü'nü kazandı. 600 kadar filmde oynayan Alışık'ın önemli filmleri: Turist Ömer serisi, Şakayla Karışık, Hırsız, Ah Güzel İstanbul, Dertli Hancı, Avare, Pantolon Bankası, Yalnızlar Rıhtımı, Ali Baba, Küçük Hanım serisi, Sevdiğim Sendin, Ağır Suç, Paydos, Muhabbet Kuşu, Dikiz Aynası, Ay Aman Of, Yengeç Sepeti. Çolpan İlhan'la evli olan Alışık amatör olarak resim ve şiir çalışmaları yapıyordu.

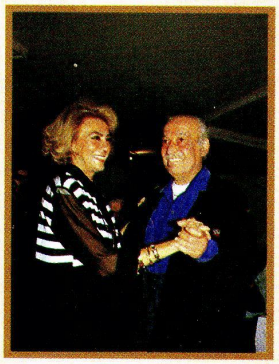

1.UZAKDOĞU FİLM FESTİVALİ

Son birkaç yılda Batı'da esen Uzakdoğu rüzgarları şimdi Ankara'da.

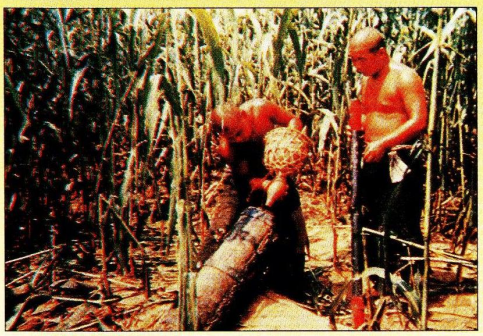

"Kızıl Mısır Tarlaları", Çin'li yönetmen Zhang Yimou'nun ilk yönetmenlik denemesi...

"Budala"nın yönetmeni ünlü yönetmen Akira Kurosawa, Japon sinemasının en büyük sinemacılarandan biri...

Uzakdoğu Kültür Merkezi, 15-23 Nisan tarihleri arasında 1. Uzakdoğu Film Festivali'ni gerçekleştiriyor. Festival çerçevesindeki etkinlikler; video-film gösterimleri, söyleşiler ve sergiler olarak üç alt başlıkta toplanıyor. Festival süresince, Çin, G.Kore, Hindistan, Hong Kong, Japonya ve Tayvan'dan toplam 24 film gösterime girecek. Bunlar: Çin'den Zhang Yimou'nun filmlerinin yer aldığı "Tutkularının Kırmızısında", Japonya'dan sinema ustası Akira Kurosawa'nın klasik dönem filmlerinin yer aldığı "Düşlerinin İzinde" ve yine Japonya'dan Nagisa Oshima'nın filmlerinin yer aldığı "İmparatorluğunun Gölgesinde" şeklinde adlandırılmaktadır. Bütün bu etkinlikler, Uzakdoğu Kültür Merkezi'nde ücretsiz olarak izlenebilecek. Ankara'da düzenlenen bu etkinlik bir süre sonra, İstanbul'da tekrarlanacak

JAPONYA
Düşlerinin İzinde
Drunken Angel, Ikıru, Rashomon
Y: Akira Kurosawa-

İmparatorluğunun Gölgesinde
Furyo, Empire of Passion, Empire of Sens
Y: Nagisa Oshima

Tampopo
Y: Juzo Itamı

Kwaidan
Y: Masaki Kobayashi

KORE
Yonsan -Ilgi
Y: Im Kwon-Taek

Beyond The Mountain
Y: Chung Ji-Yung

TAYVAN
A City Of Sadness
Y: Hou Hsiao-Hsien

HONG KONG
Red Dust
Y: Yim Ho

HİNDİSTAN
Salaam Bombay
Y: Mira Nair

Pather Tanchali
Y: Satyajit Ray

ÇİN
Life On A String
Y: Chen Kaige

Tutkularının Kırmızısında
Red Sorghum
Raise The Red Lantern
Ju Dou
Y: Zhang Yimou

Not: Festivalde Kore, Filipinler ve Malezya'dan da sürpriz filmler bekleniyor.

Uzakdoğu Kültür Merkezi Tel: 312-427 74 55

ULTRA FIDELITY SPEAKERS OF THE HI-FI & HOME THEATRES by

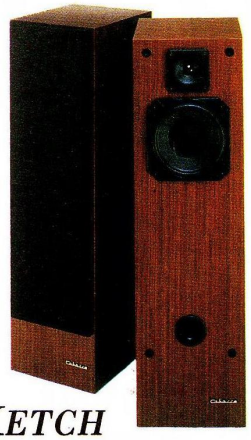

KETCH

GALIOTE M2

ETNA 2

TEMPO TASARIMEVİ

Cabasse

ENİ ELECTRONICS LTD.CO.

Büyükdere Cad. Hacıbekir Apt. No: 93 K: 6 Mecidiyeköy
Tel.: (0212) 274 83 49 - 274 99 65

ÖZEL SEANS

SETLER

Kaç canlı bu adam?

17. JAMES BOND ÇEKİLDİ

Bond yaşamaya devam ediyor. Sean Connery, Roger Moore, Timothy Hutton ve Pierce Brosnan... Bond bakalım kaç aktörün daha ilk adı olarak anılacak?

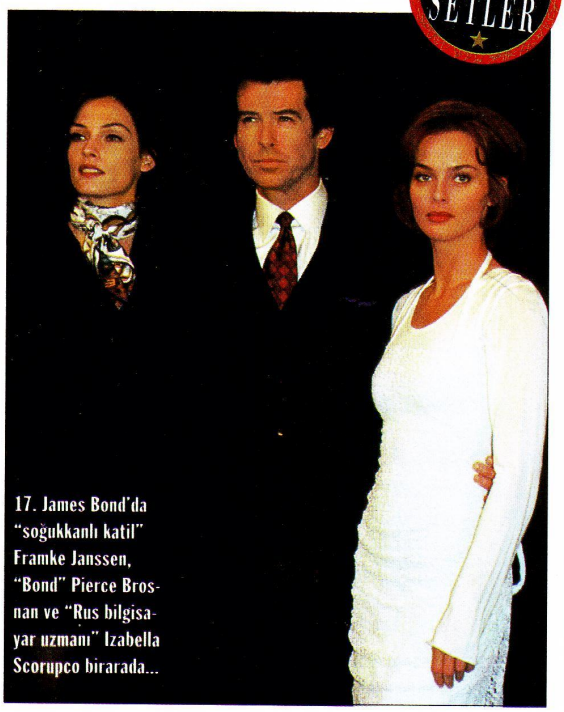

17. James Bond'da "soğukkanlı katil" Framke Janssen, "Bond" Pierce Brosnan ve "Rus bilgisayar uzmanı" Izabella Scorupco birarada...

1995'İN İLK HAFTALARINA gelindiğinde, büyük bir ilgiyle beklenen film "James Bond- Goldeneye" nihayet bitmişti. Filmde güzel Bond kızını, Bond'un düşmanlarını ya da Bond'un en yakın arkadaşını kimin oynayacağına ilişkin aylarca süren dedikodular, söylentiler ve spekülasyonlar da böylece bir son bulmuş oldu. Film bitmese kim bilir neler olacaktı! Bir Amerikan sinema dergisi, bir medya şakası bile yapmıştı bu konuda. Derginin yazarları, ünlü bir yapımcı olarak aradıkları aktörlere, Bond'un telif haklarını aldıklarını söylüyorlar ve ardından ekliyorlardı: "Bond'u siz oynar mısınız? Yalnız bir ayrıntı var. Bu yeni bölümde, Bond'u bir biseksüel olarak canlandıracağız..."Film çalışmalarını bitiren ekip ve oyuncular, Bond'un yaratıcısı Ian Fleming'in sette verdiği partide bir gazeteci ve fotoğrafçı güruhuyla birlikte güzel bir gün geçirerek dinlendiler.

17'incisi çekilen yeni James Bond için set ekibi ve oyuncular dünyanın en egzotik ve güzel yerlerinden Puerto Rico, Monte Carlo ve St. Petersburg arasında sıkça yolculuk yapmak zorunda kalmışlar. Set haline getirilen kullanılmayan eski bir Rolls Royce fabrikasında verilen partide, "The Lawnmower Man" ve "Mrs. Doubtfire" ile tanınan Pierce Brosnan medyanın yeni casusu olarak yer aldı. "The Field", "Patriot Games" filmlerinden tanıdığımız Sean Bean, televizyonun sevilen drama serilerinden olan "Cracker" ile tanınan komedyen Robbie Coltrane filmin önemli karakterleri olarak rol aldılar.

Filmin belki de en çok ilgi çeken unsurlarından olan James Bond'un kadın rol arkadaşlarıysa, Izabella Scorupco ve Framke Janssen. Güzel bilgisayar uzmanı Rus Natalya Fyodorovna Simonova'yı Izabella Scorupco canlandırırken, Hollandalı Janssen de katil Xenia Onatopp rolünde. Polonya asıllı olan ve İsviçre'de büyüyen Scorupco aynı zamanda bir şarkıcı. Janssen ise şu sıralar Jeff Goldblum'la birlikte oynadığı "Fathers And Sons"dan sonra Clive Barker'ın yeni filmi "Lord Of Illusions"da rol alıyor.

Arnie maymunlara karşı

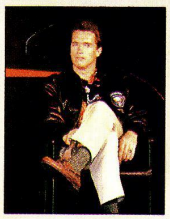

★ Oliver Stone uzun zamandır üzerinde düşündüğü bir film projesi için Arnold Schwarzenegger'le görüşmelere başladı. "Planet Of The Apes" (Maymunlar Gezegeni) adlı ünlü bilimkurgu kabusunun yeni çevrimi için Schwarzenegger'in çok uygun bir seçim olduğunu düşünen Stone, bütçenin 70 milyon dolar olduğunu açıkladı. Filmin konusu gelişmiş maymun egemenliğinin esareti altındaki insanoğlunun geleceğini kurtaran güçlü adam Arnie üzerine kurulu...

Muhteşem ikili

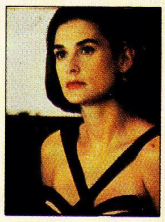

★ Columbia Film Şirketi'nin yeni projesi "The Juror"... George Dawes'in ABD'de büyük ilgi gören serüven dolu polisiye best-seller'ından uyarlanan film Hollywood'un muhteşem ikilisi, Moore ve Baldwin'i biraraya getirecek. Yönetmen konusundaysa şirket yetkilileri Francis Ford Coppola ve İngiliz yönetmen Mike Newell'le görüşmelerini sürdürüyorlar. Romanın yazarının gönlü, tahmin edeceğiniz gibi filmi Francis Ford Coppola'nın yönetmesinden yana...

King Kong'un en ünlü arkadaşı

★ Tekrar tekrar çekilen filmlerin içinde en çok konuşulanlardan biri olan "Godzilla" projesi için, her ne kadar filmin yapımına birçok engel çıksa da, yönetmen Jan De Bont ile yapılan anlaşma sonucu, bu korkunç canavarın hikayesi Mart ayında tekrar çekiliyor. "Speed"deki başarılı çalışmasından sonra yönetmen De Bont, filmin

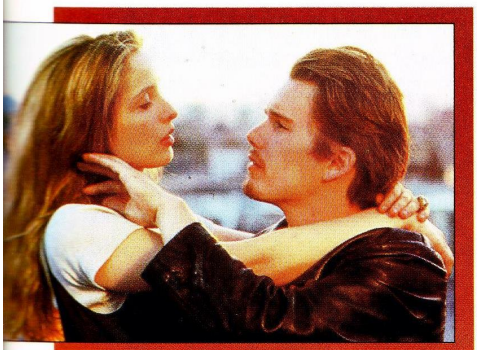

Tüm zamanların en basit senaryosu!

KIESLOWSKI üçlemelerinden "Beyaz"da izlediğimiz güzel oyuncu Julie Delpy "Before Sunrise" ile yeniden kamera karsısında. Kendisine eslik eden erkek oyuncuysa, Ethan Hawke. Muhtemelen tüm zamanların en basit senaryosu: Budapeste'den gelen bir trende Amerikalı Jesse ve Fransız öğrenci Celine bir tesadüfle tanısıyorlar, konusmaya baslıyorlar. Jesse Celine'den kendisiyle bir gece Viyana'da kalmasını istiyor ve romantik kafeler, ortamlar derken bir ask doğuyor. Çok bildik bir ask öyküsü olan "Before Sunrise"ın yönetmeni Richard Linklater. "Slacker", "Dazed And Confused" filmlerinden tanıdığımız yönetmen, Ethan Hawke'ı "Ölü Ozanlar Derneği" ve "Reality Bites"; Julie Delpy'yi ise "Üç Silahsörler", "Beyaz" ve "Killing Zoe" filmlerindeki performanslarından dolayı kesfetmis.

PENELOPE ANN MILLER: "CADI AVI"

UZUN ELBİSELERİ, yüksek topukları, partnerleriyle oynaşmayı, kışkırtıcı açıklamalar yapmayı çok seviyor. Güzel ve şaşırtıcı, bir büyü sonucu kendisini 1990'larda bulan bir Jean Harlow gibi... Penelope Ann Miller, tüm rollerini büyük bir çekicilikle canlandırıyor. Onu De Palma'nın "Carlito's Way"inden ve Alec Baldwin'le oynadığı "The Shadow"dan sonra, şimdi Paul Schrader'in yeni filmi "Witch Hunt"ta izleyeceğiz... "Cadı Avı", ortaçağı hatırlatıyor ama değil, konu cadıların işgaline uğramış 1950'lerin Hollywood'unda geçiyor. Ann Miller, en çekici cadılardan biri olacak herhalde...

Bir büyüyle 90'lara düşmüş Jean Harlow gibi...

oluşmasında ön çalışma olarak TriStar yapımcılarından 100 milyon dolarlık bütçenin haricinde ekstradan 30 milyon dolar daha isteyince aralarında bir anlaşmazlık doğdu. Sonunda yapımcılar 100 milyon dolardan bir kuruş fazla vermeyeceklerini söylediler ve De Bont da razı oldu... Bakalım King Kong'un yakın arkadaşı olan ünlü canavar, De Bont'un ellerinde nasıl canlanacak?

Beyninde bomba taşıyan adam

★ "Speed"in hızlı ve etkileyici görüntüleri henüz belleklerden silinmeden, 20th Century Fox, Keanu Reeves'le yeni bir film için kontrat imzaladı. "Dead Drop" adlı film yüksek gerilimli bir aksiyon. Film için 7 mil-

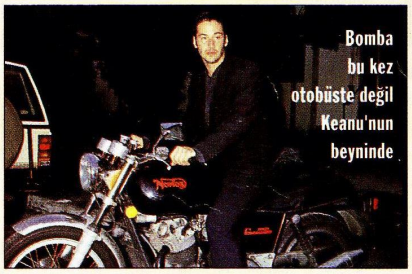

Bomba bu kez otobüste değil Keanu'nun beyninde

yon dolar alan Keanu, yüksek teknolojiyle çalışan silah şirketinde bir uzmanı canlandıracak. Hükümet yetkililerinin beynine yerleştirdikleri bir "chip"le kendisini öldürücü bir bomba olarak kullanacaklarını keşfeden Keanu'nun bu işin içinden sıyrılma çabasını anlatan filmi yaz sonunda bitirilecek.

ULTRA FIDELITY SPEAKERS OF THE HI-FI & HOME THEATRES by

CHALOUPE

SKIFF

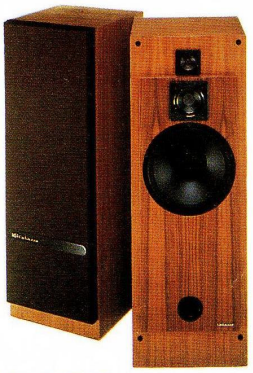

ESCADRE

TEMPO TASARIMEVİ

Cabasse

ENİ ELECTRONICS LTD.CO.

Büyükdere Cad. Hacıbekir Apt. No: 93 K: 6 Mecidiyeköy
Tel.: (0212) 274 83 49 - 274 99 65

ÖZEL SEANS

HABERLER

7.Uluslararası İzmir Film Festivali

"BORDER LINE" (SINIR ÇİZGİSİ), PANOS KARKANEVATOS...

"FETUS" MARTA MEZSAROS

Her yıl olduğu gibi İstanbul'un hemen ardından İzmir festivali de ateşleniyor.

SINEMANIN 100. yılı kutlamaları nedeniyle geçmiş yıllara oranla daha çok filmin katılımıyla ve daha kapsamlı bir programla 19-29 nisan tarihleri arasında gerçekleştirilecek festivalin bölümleri şöyle.

KAMERANIN ARDINDAKİ KADINLARLA BİRLİKTE

Festivalin gelenekselleşen bu bölümünde ikisi Türkiye'den beş film yer alıyor... Türkiye'den Yeşim Ustaoğlu'nun "İz" ve Handan İpekçi'nin "Babam Askerde" adlı filmleri bu bölüm için seçilen iki Türk filmi.

DÜNYA SİNEMASINDAN FİLMLER

"Border Line-Sınır Çizgisi"
Yön: Panos Karkanevatos
"Dream Lover"
Yön: Nicholas Kazan
"Priscilla"
Yön: Stephen Elliot
"Hudsucker Proxy"
Yön: Cohen kardeşler
"Albay Chabert"
Yön: Yves Angelo
"Urga"
Yön: Nikita Mikhalkov
"Ilayum Mullum-Yapraklar ve Diken"
Yön: K.P. Sasi
"Aşçı, Hırsız, Karısı ve Aşığı"
Yön: Peter Greenaway
"Mazeppa"
Yön: Bartabas
"Lotus Eaters"
Yön: Paul Shapiro
"Mavi", "Beyaz" ve "Kırmızı"
Yön: K. Kieslowski
"M.Butterfly"
Yön: David Cronenberg
"Elveda Cariyem"
Yön: Chen Kaige
"Avantacılar"
Yön: Claude Zidi

SİNEMA VE YASAK

Bu bölümde, "yasak" filmlerin ülkesi Doğu Almanya'dan dört film yer alıyor...
"Karla"
Yön: Hermann Zschoche
"Taşların İzi"
Yön: Frank Beyer
"Küçük Tavşanım Benim"
Yön: Kurt Maetzig
"Köşedeki Berlin"
Yön: Gerhard Klein

Bu programı tamamlayan bir başka filmse, neredeyse elli yıla yakın "sansür"le yaşamış Türk sinemasını kapsayan, Behiç Ak'ın "Sansür" adlı çalışması...

USTALARA SAYGI

Yeni Gerçekçi İtalyan sinemasının önemli yönetmenlerinden, Vittorio De Sica festivale beş filmiyle katılıyor... "Sciuscia/Boyayalım", "Bisiklet Hırsızları", "Milano'da Mucize", "Dün, Bugün, Yarın" ve "Güneş Çiçeği"...

Romanya'nın en iyi yönemenlerinden biri olan Dan Pita ise iki filmiyle karşımızda: "Hotel de Luxe" ve "Pepe ve Fifi"...

CANLANDIRMA SİNEMASI

Bu bölümde Fransa, Türkiye, Çin, İngiltere, Danimarka gibi ülkelerinden bir dizi ustanın çizgi filmleri izlenebilecek. Türkiye'den ise Ateş Benice, Meral-Cemal Erez, Salih Memecan-Emre Ulaş, Tonguç Yaşar, Orhan Büyükdoğan gibi ustaların çizgi filmlerine yer veriliyor.

FRANSIZ SİNEMASININ ALTIN ÇAĞI

Bu bölümde Jean Renoir'dan, "Sulardan Kurtarılmış Budu"ve "Ayaktakımı Arasın-

7. ANKARA ULUSLARARASI FİLM FESTİVALİ

Ulusal Uzun Metrajlı Film Yarışması Sonuçları

En İyi Film:.....Bir Aşk Uğruna (Tunca Yönder)
Seçiciler Kurulu Film Özel Ödülü: .....Karanlık Sular (Kutluğ Ataman)
En İyi Yönetmen: .....Yusuf Kurçenli-Çözülmeler
En İyi Kadın Oyuncu: .....Nurseli İdiz-Çözülmeler
En İyi Erkek Oyuncu: .....Talat Bulut-Manisa Tarzanı
En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu: .....Derya Alabora-Yengeç Sepeti
En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu: .....Tunca Yönder-Çözülmeler
En İyi Özgün ya da uyarlama senaryo: .....Yusuf Kurçenli-Çözülmeler
En İyi Görüntü Yönetmeni: .....Ertunç Şenkay-Buluşma
En İyi Sanat Yönetmeni: .....Gürel Yontan-Bir Aşk Uğruna
En İyi Özgün Müzik: .....Cahit Berkay-İş
En İyi Kurgu: .....Sedat Karadeniz-Yengeç Sepeti
En İyi Işık: .....Aydın Yurteri-Buluşma
Umut Veren Yeni Yönetmen: .....Handan İpekçi-Babam Askerde
Umut Veren Yeni Erkek Oyuncu: .....Deniz Atamtürk-Gece, Melek ve Bizim Çocuklar
Umut Veren Yeni Senaryo Yazarı: .....Handan İpekçi-Babam Askerde

7.Ankara Uluslararası Film Festivali Kısa Film Yarışması sonuçları

Canlandırma Dalı;
Birincilik Ödülü; .....Tahsin Özgür-Kebabaluba
Seçiciler Kurulu Özel Ödülü: ..... Bahadır Tosun-Hedef
Deneysel Video Dalı:
Birincilik Ödülü: .....Angela Melitopoulos ve Utku Ömeroğlu-Kriks Kriks
Seçiciler Kurulu Özel Ödülü: ....Özdil Savaşçı ve Erdal Buldun-Beyrut
Dramatik Video Dalı:
Birincilik Ödülü:..... Ahmet Sönmez-Sıradan Bir Evliliğin Beş Gününün Sıradan Anları
Seçiciler Kurulu Özel Ödülü: ....Ahmet Uluçay-Minyatür Kosmos'da Rüya

Ulusal Belgesel Film Yarışması

Birincilik Ödülü: .....Ahmet Uluçay- Bizim Köyün Orta Yeri Sinema
İkincilik Ödülü: .....Yüksel Aksu-Underground Kadir ve Sinema Çetesi
Üçüncülük Ödülü: .....Mehmet Eryılmaz-Bedr Sinemada bir Dolunay

da"; Rene Clair'den, "Yaşasın Özgürlük" ve "Paris Uyuyor"; Jean Vigo'dan "Hal ve Gidiş Sıfır" gibi klasik filmlere yer veriliyor.

İTALYA'NIN EN İYİLERİ

Bu bölümde Scola, Bellocchio, Ferreri ve Fellini'nin filmlerinden örnekler izlenebilir.

7. Uluslararası İzmir Film Festivali'ndeki diğer bölümler ise şöyle: Yarının Sinemacıları ve Genç Artemis Ödülü, Gençlere Armağan, Belgesel Sinema ve Makedon Video Art Filmleri, Kısa Filmler ve Cahide Sonku'nun anısına... Ayrıca festival kapsamında, "Sanatçı Portreleri" ve "Tarihin İçinden İzmir Sinemaları" adlı sinemanın 100. Yılına Armağan İki sergi açılıyor...

TÜM ZAMANLARIN EN ÇOK KAZANAN OSCAR'LI FİLMLERİ

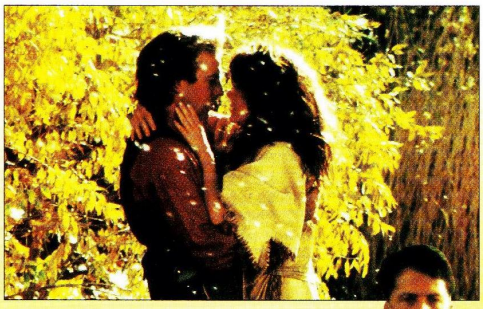

En İyi Film Oscar'ını kazananların gişe gelirlerine göre sıralaması

1. Rain Man (1988)
2. The Godfather (1972)
3. Dances With Wolves (1990)
4. The Sound Of Music (1965)
5. Gone With The Wind (1939)
6. The Sting (1973)
7. Platoon (1986)
8. Kramer Vs. Kramer (1979)
9. One Flew Over The Cuckoo's Nest (1975)
10. The Silence Of The Lambs (1991)

BOX OFFICE

TÜRKİYE

1. DISCLOSURE	240 bin 724
2. INTERVIEW WITH THE VAMPIRE	235 bin 333
3. STARGATE	97 bin 100
4. M. SHELLEY'S FRANKENSTEIN	94 bin 605
5. ONLY YOU	76 bin 540
6. RENAISSANCE MAN	35 bin 635
7. TRUE ROMANCE	32 bin 848
8. A BRONX TALE	21 bin 943
9. SHADOWLANDS	11 bin 550
10. SIRENS	10 bin 979

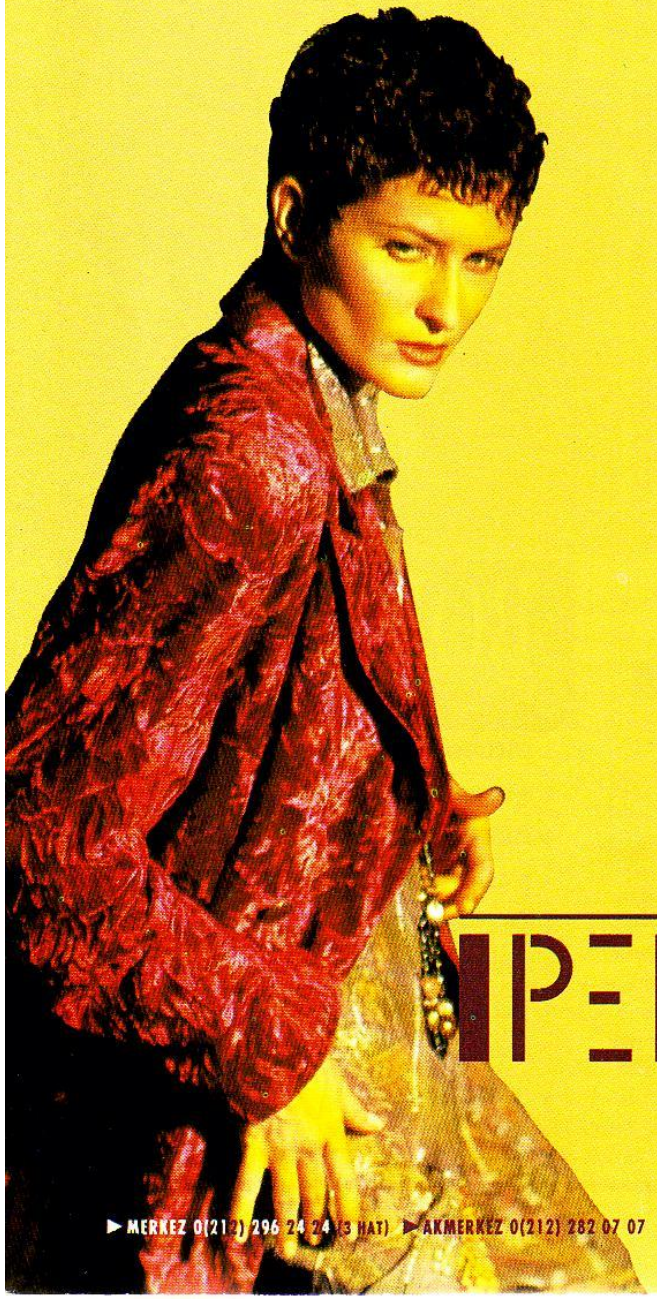

İPEKYOL

► MERKEZ 0(212) 296 24 24 (3 HAT) ► AKMERKEZ 0(212) 282 07 07 ► RUMELİ 0(212) 240 41 31 ► KADIKÖY 0(216) 418 25 65 ► GALERİA 0(212) 559 98 50

HINCAL ULUÇ

Avrupa Filmleri!..

"Farinelli", iyi bir sinema seyircisinin asla, ama asla kaçırmaması gereken bir film.

ZÜLFÜ LİVANELİ'NİN NAKLETTİĞİ bir anekdot var.. Bir Avrupalı yönetmenden nakletmişti, adı aklımda kalmamış..

Çekime başlarken, kamera operatörüne talimat veriyor..

"Sahneleri biraz bulanık çek de, bir iki festivalde ödül alalım.."

Gerçek payı büyük bir şaka bu.. Bu yüzden hele ödül almış Avrupa filmlerine gitmeyi pek sevmem..

Sevgili Onat'ı bu yüzden en çok arayan kişi de benim belki.. O seyrederdi, çok sevdiği Avrupa sinemasının tüm örneklerini ve ara sıra beni arardı..

"Hıncal bu film tam senlik, aman gel gör" diye..

Yaşasa, Farinelli'yi de tavsiye ederdi mutlak..

Beni oraya çekenin müzik olduğunu itiraf ederim. Klasik müziği çok severim. Klasik müzikle ilgili hiçbir filmi kaçırmadım, hayat boyu.. Hemen hepsini de sevdim..

Bu defa hikaye de ilginçti.. Kadın sesli bir kontrtenorun öyküsü.. Günümüzde kontrtenor var mı, bilmem.. Varsa da ben hiç dinlemedim.

Eski zamanlarda, çocukken sesi güzel olanları, ergenlik çağına gelmeden hadım ederlermiş ki, hormonları üremeye başlayınca, sesi kalınlaşıp bozulmasın..

Farinelli, 1700'lerin ikinci yarısında, Haendel'in çağında geçen bir film..

Oldukça çarpıcı bir başlangıcı var..

Aşağıda kilise korosu şarkı söylüyor.. Koronun içinde 10 yaşında bir oğlan var. Carlo.. Salona tepeden bakan terasın korkulukları üzerinde de çırılçıplak bir delikanlı.. Eliyle önünü kapamış.. Aşağı bağırıyor önce..

"Şarkı söyleme Carlo.. Şarkı söyleme.. Sesin ölümün olacak.."

Ve kendisini boşluğa bırakıyor..

"Sesin ölümün olacak.."

Güzel ses, şöhret getiriyor insana.. Para getiriyor. Binlerce hayran getiriyor.. Özellikle genç kızlardan.. Ama mutluluk getiriyor mu?.

Çünkü bu güzel sesin bedeli, çocuklukta ödediğiniz erkekliğiniz..

Bu ne demek?.

Filmde Haendel söylüyor:

"Şarkı söyle Farinelli.. Şarkı söyle.. Çünkü şarkı söylemediğin zaman, ne kadınsın, ne erkek.. Bir hayvansın sen.."

Şimdi bir filmi, Amerikalıların yapabileceğini düşünebiliyor musunuz?.

Amerikan filmlerine bayılırım. Sinema diyince aklıma gelen ilk ülkedir Amerika..

Ama Avrupa'nın bir başka buruk tadı var.. Ara sıra izlemeli insan..

Farinelli işte böyle bir film..

Ben izlerken, Oscar'ın "En iyi yabancı film" adayı idi.. Siz bu yazıyı okurken, belki de kazanmış olacak.

Ama kazanıp kazanmaması önemli değil..

İnanılmaz güzel bir müziği., inanılmaz harika bir oyunculuğu ve inanılmaz başarılı bir yönetimi var.

Oyuncularının da, yönetmeninin de adını ilk kez duydum, ayıp da değil, garip de.. Çünkü Avrupa sinemasını pek izlemem..

Bilmediğim isimleri de sinema ilanlarına bakıp buraya almanın alemi yok..

İyi bir sinema seyircisinin asla, ama asla kaçırmaması gereken bir film olduğu için buraya özellikle aldım ve yazıyorum, Farinelli'yi..

● ● ●

İl Castrato, yani Hadım, yani Farinelli'nin bir başka yanı daha var üzerinde durulması gereken..

Ülkemizde özellikle "Müstehcen yayın" diye durmadan dava açılır. Durmadan da mahkumiyet kararı verilir. Yargıtay bunların çoğunu bozar.. Bozarken ki gerekçesi şudur:

"Mahkeme, mahkumiyet kararı verirken, yazının, (Filmin, romanın, hikayenin) sadece bir bölümünü ele almıştır. Oysa o bölümün bütün içinde değerlendirilmesi gerekirdi."

Bu yargının ne kadar gerçekçi olduğunun bir kanıtı Farinelli..

İçinde öyle sahneler var ki, tek başına ele alın, en hoşgörü sahiplerini dahi çıldırtır..

Mesela..

Adam yatakta çılgınca bir sevişme içinde.. Sevişmenin doruk anında, adam kadının üzerinden yana kayıyor. Yerine ağabeyi geliyor ve kadınla ilişkiye o devam ediyor.."

Tam bir porno film sahnesi değil mi?.

Üstelik sapıkça.. Ağabey kardeş aynı kadını paylaşıyor ve aynı yatak içinde birbirlerini izliyorlar üstelik..

Oysa, filmin bütün içinde fevkalade duygulu, fevkalade anlamlı bir sahne bu..

Farinelli sesiyle herşeye sahip, birşey dışında. Ve de hayatta en çok istediği o birşey işte..

Çocuk..

Çocuk yapmasına imkan yok. Çünkü 10 yaşında hadım edilmiş.

Yıl 1794.. Yani öyle tüp bebek falan da yok..

İzlediğiniz sahne çözüm işte..

Farinelli, deliler gibi sevdiği kadınla sevişiyor.. Sevişmenin doruğunda, ağabeyi,. Farinelli ile ortak genler taşıyan ağabeyi, dölleme işini yapmak için, bir an onun yerini alıyor.. Bu sırada, Farinelli ve sevgilisi, sırıksıklam olmuş gözleri ile birbirlerine bakıyorlar, elleri kenetlenmiş..

Şimdi bu sahnenin porno ya da sapıkça olduğu söylenebilir mi?.

● ● ●

Farinelli, bana sorarsanız mutlak görülmesi gereken bir film.. görülmeli ve tartışılmalı.. Başkası ile değil, kendi kendinize tartışsanız bile yeter ve değer!.. ■

Biz bu filmi daha önce görmüştük!

Her yıl aynı şey oluyor!.. Yeni yayın dönemi başlarken televizyonlarda hiçbir yenilik olmuyor! Dikkat ettiniz mi? Bu yılki en büyük değişiklik, geçen yılki programların bir kanaldan diğer kanala transfer olması. Sinemalarda gösterime girmiş, daha önce defalarca izlediğimiz eskimiş filmler tekrar tekrar ekranda boy gösterecek, aynı film yeni diye kanal kanal dolaşacak, seyirci yine zapping'e kurban edilecek!

Biliyorsunuz bu ay, televizyonla aynı dönemde sinema sezonu da açıldı. Uluslararası festivallere, ödüllere aday süper prodüksiyonlar ve yepyeni filmler dünya ile aynı anda Türk sinemalarında vizyona giriyor, girecek. Türkiye'nin dünya standartlarında tekniğe ve konfora sahip sinema salonlarında rahatsız olmadan, görüntü kirliliğinden uzak, "biz en büyüğüz" kavgasına karışmadan keyifle film seyredeceğiz.

Bizler, milyonlarca sinema seyircisi, evimizden çıkma ve dünyaya açılma özgürlüğüne sahibiz. Bir filmi Oscar almadan önce ve Oscar aldıktan sonra izleme ayrıcalığımız var. İstersek dünya sinemasının klasiklerini orijinal süreleriyle sinemalarda görebiliriz. Daracık televizyon ekranlarının karşısına çakılıp "biz bu filmi daha önce görmüştük" diyerek sinirlerimizi bozmayız. Bizler, filmin sinemada izlenece-ğini biliriz. Ya siz?.. Sinemayı keşfedemeyenler, sinemayı televizyonla kıyaslayabilenler (onlar kendilerini bilirler), hâlâ elma ile armudu karıştıranlar... sinema sezonu Türkiye'nin her yerinde tüm hızıyla başladı... sinemanın gücüne daha ne kadar direneceksiniz?

FİDA FİLM
Cinema Advertising
Tel: 0 (212) 249 50 33
252 23 22-249 48 26
Faks: 0 (212) 245 37 30

3.KUŞAK

SAFTER YILMAZ

Yaz filmleri Hollywood'u kurtaracak mı?

Hollywood, yaz sezonuna geçen yıla oranla 80 milyon dolar düşük hasılatla giriyor. Umutlar çarpıcı yaz filmlerine bağlandı ama, farkı kapatmak zor görünüyor...

HOLLYWOOD İÇİN 1995 iyi bir yıl olmadı... Geçen ay Las Vegas'da toplanan sinema sahipleri ve stüdyo temsilcileri işlerin yeni yılın ilk üç ayında çok kötü geçmesinden yakındılar... Bu yılın ilk üçü ayındaki gişe hasılatının 80 milyon dolar ya da yüzde 12 daha az olduğu açıklandı...

Anthony Hopkins ve Brad Pitt'in "Legends Of The Fall" (Sonbahar Efsaneleri) dışında beklenenin üstünde gişe yapan başka bir film olmayışı sinemacıların başlıca şikayeti... Warner Bros stüdyolarının dağıtım başkanı Barry Reardon bu konuda "İşler çok kötü... Ancak filmler de çok kötü olunca, sonuca şaşmamak lazım" diyor.

1994'ü 5 milyar 420 milyon dolarlık rekor gişe hasılatıyla kapatan Hollywood Stüdyoları, şimdi bu yılki kötü durumu yaz aylarında sinemalara getirecekleri süper filmlerin büyük gişesiyle telaffi etmeyi ümit ediyorlar.

Hollywood'un yaz hücumu Fox stüdyosunun 5 Mayıs'ta gösterime girecek "French Kiss" filmiyle başlayacak. Lawrence Kasdan'ın yönettiği bu filmin başrol oyuncuları Meg Ryan ve Kevin Kline... Bunu 12 Mayıs'ta Disney Stüdyosu'nun merakla beklenen aksiyon filmi "Crimson Tide" izleyecek. Tony Scott'ın yönettiği bu filmde başrollerde Gene Hackman ve Denzel Washington var... 19 Mayıs'taysa sinemalara Fox stüdyosunun üçüncü "Die Hard" (Zor Ölüm) filmi geliyor. Başrolde yine Bruce Willis... Filmin adıysa "Die Hard: With A Vengeance"... 24 Mayıs'ta Mel Gibson ortaçağda bir şövalye olarak Paramount'un "Brave Heart" filmiyle sinemalara gelirken, Mayıs'ın son süper filmi, Steven Spielberg'in yönettiği Universal Stüdyosu'nun "Casper"ı olacak... 26 Mayıs'ta gösterime girecek olan bu filmde, ufak bir kız çocuğunun iyi huylu bir hayaletle arkadaşlığı anlatılıyor...

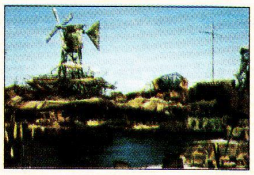

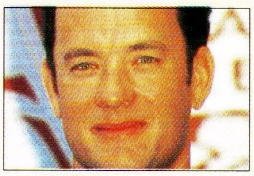

Hollywood'un umut bağladığı yaz sezonu Universal Stüdyoları için ayrı bir anlam taşıyor. Şirketin kaderi Kevin Costner'ın "Waterworld" ve Tom Hanks'in "Apollo 13"üne bağlı...

Hollywood için yaz ayları, toplam gişe hasılatının yüzde 40'ını teşkil ediyor... Geçen yıl yaz filmlerinden 2 milyar 200 milyon dolar elde eden stüdyolar, bu yıl yaz dönemine 80 milyon dolar eksik hasılatla giriyorlar... Bu eksiği kapatıp geçen yılki toplama ulaşmak her bakımdan çok güç olacak gibi görünüyor...

Geçen yıl 100 milyon doların üstünde gişe yapan 10 filmden 8'i yaz aylarında sinemalara gelmişti... Bu yıl 5 Mayıs'tan 1 Eylül'e kadar sinemalara gelecek 48 filmden en az 10'u 100 milyonun üzerinde gişe yaparsa yazı kurtarmış olacak...

Las Vegas'taki toplantıda, stüdyoların temsilcileri sinema sahiplerine filmlerinden bölümler göstererek olumlu bir hava yaratmaya çalıştılar. Bu arada Tom Hanks'ten Demi Moore'a kadar birçok büyük isim de son filmlerinin reklamlarını burada yaptılar...

Her stüdyo yaza bir altın madeni gibi bakıyor... Gişe hasılatından en çok hisse alan Warner Bros, yaza üçüncü "Batman" filmi "Batman Forever"ı getirecek... Bu defa başrollerde Val Kilmer, Nicole Kidman ve Jim Carrey'i göreceğiz... Warner Bros'un diğer önemli filmleri Clint Eastwood'dan "The Bridges Of Madison Country", Whoopi Goldberg'den "Bogus" ve Jack Lemmon'la Walter Matthea-u'dan "Grumpier Old Men" olacak.

Paramount stüdyosu Harrison Ford'un "Sabrina", Eddie Murphy'nin "Vampire In Brooklyn" ve David Caruso'nun "Jade" filmlerinden çok şeyler bekliyor.

Geçen yılı 400 milyon dolar zararla kapayan Japon Sony şirketinin sahibi olduğu Columbia ve Tristar stüdyolarının kozlarıysa Wesley Snipes ve Woody Harrelson'ın "Money Train", Al Pacino'nun "City Hall" ve Richard Gere'nin "First Knight" filmleri...

Universal stüdyosu kaderini Kevin Costner'ın "Waterworld" ve Tom Hanks'in de "Apollo 13" filmlerine bağlamış durumda... Hollywood'u doğrusu sıcak bir yaz bekliyor... ■

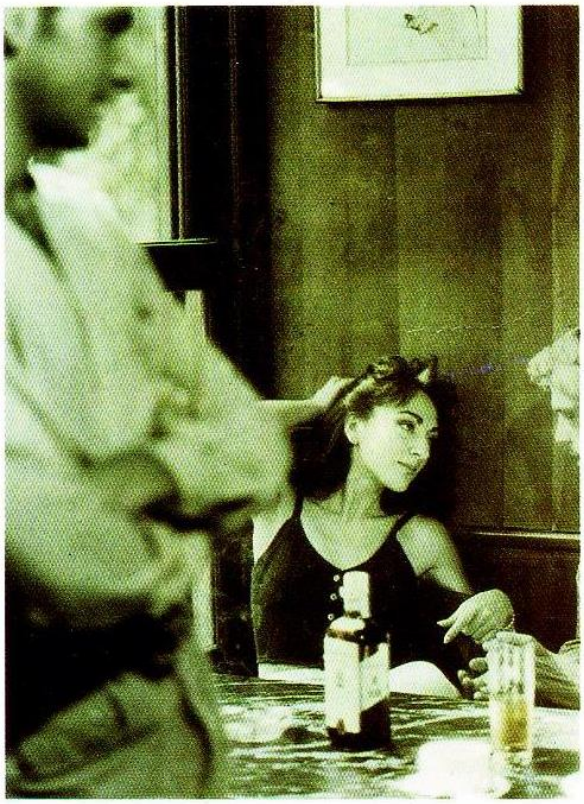

Los Españoles

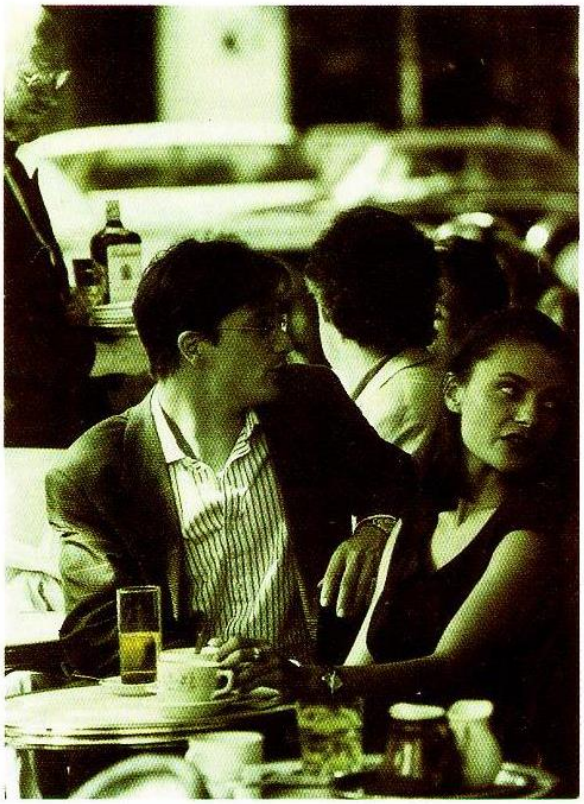

Les Français

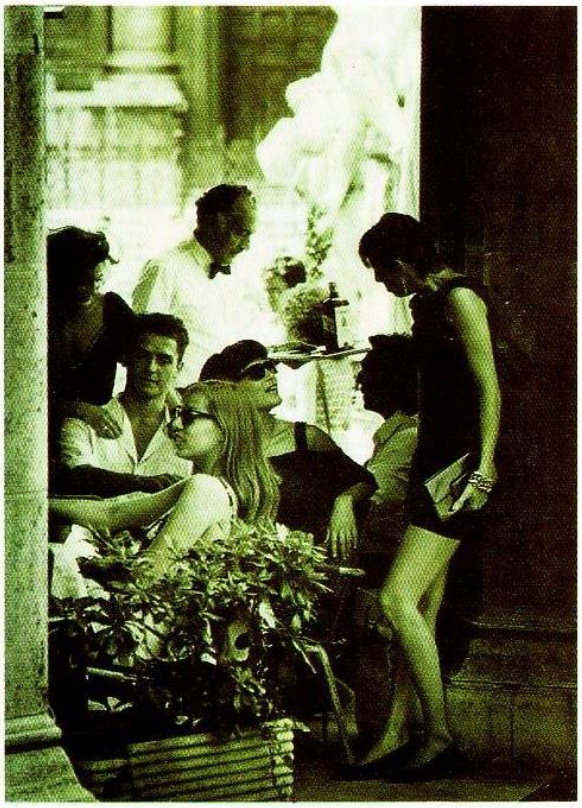

Gli Italiani

The Scotch

HOLLYWOOD'UN DAHİ ÇOCUĞU

QUENTIN TARANTINO'NUN YENİ FİLMİ PULP FICTION (UCUZ ROMAN)

OYUNCULARIYLA DA TAM BİR YILDIZLAR GEÇİDİ

ELİN LÜTFEN, gelin. Eğlenceyi kaçırmayın. Bütün renkli tipler burada: Eroinmanlar, kiralık katiller, sapıklar, birinci sınıf sırfıntılar, mafyanın adamları, hapçılar, sokak fareleri... Bütün romanlardan daha ucuz, gelin lütfen. Eh, biraz barut, biraz kan, biraz acı var tabii. Tarantino'yu tanıyorsunuz, olacak o kadar.

"Pulp Fiction" (Ucuz Roman), kendisi gelmeden aylar önce efsanesi geldi. Tarantino'nun bu had safhada cazibeli filmiyle, aylar süren bir önsevisme yasadık.

EFSANESİNDEN SONRA KENDİSİ DE GELDİ

PULP FICTION

30'lu ve 40'lı yıllarda tezgahlarda satılan pespaye birtakım romanlar olurmuş. Bol illüstrasyonlu, içinde şiddetin ve iğrençliğin kol gezdiği romanlar. Bunlara o zamanlar "Pulp Fiction" denirmiş.

Bruce Willis - Maria De Medeiros (üstte) ve Bruce Willis - John Travolta... Tarantino bir değil üç filme yetecek kadar geniş bir konu malzemesiyle çalışmış. Bu arada muhtelif karakterler de var filmde. Hepsi de şehrin yeraltı dünyasından küçük insanlar... Küçük işler, küçük entrikalar ve büyük şiddet.

UMA THURMAN

MODELLİKTEN SİNEMAYA geçen Uma Thurman, henüz 24 yaşında... "Ucuz Roman"da Thurman, John Travolta'nın uyuşturucu bağımlısı karısı Mia'yı canlandırıyor. Quentin Tarantino, Mia karakteriyle ilgili her şeyi bildiğini, tek bilmediği şeyinse onun görünüşü olduğunu söylüyor. Bu yüzden, Meg Ryan'dan Holly Hunter'a kadar birçok kadın oyuncuyla tanışmış ve görüşmeler yapmış. Thurman'la da bir yemekte buluşmuş Tarantino: "Masaya oturur oturmaz, Mia'nın o olduğunu anladım" diyor.

Thurman, "Ucuz Roman"daki rolünü kabul etmesini, Tarantino'nun kişiliğine bağlıyor: "Onun enerjisi, film yapma tutkusu, içten davranışları beni etkiledi..."

Model bir anneyle Budist bir rahibin kızı olan Thurman, oyunculuğa 17 yaşında başladı. Oynadığı filmlerden Stephen Frears'ın "Tehlikeli İlişkiler - Dangerous Liaisons" ile dikkatleri çekti. O günden bu yana da "Final Analysis", "Jennifer 8", "Mad Dog And Glory" ve "Even Cowgirls Get The Blues"da rol alarak belli bir yere geldi.

Thurman da, Tarantino gibi John Travolta'nın hayranlarından biri: "Onunla birlikte bir filmde oynamak, özellikle de onunla dans etmek benim için çok özel bir anlam taşıyor. Çünkü o bir ilah. Onunla dans etme fırsatını kaçırmak neredeyse olanaksızdı."

Uma Thurman aslında biraz utangaç bir yapıya sahip...

"Bazen oldukça çekingen olabiliyorum. İlk başta perdede dans etme düşüncesi beni utandırmıştı. Ama bir kere cesaret edip de başladığınızda gerisi geliyor. Buna rağmen, bir ilahla çalışmak fikri beni ürkütmedi. Bu aksine, harika bir deneyimdi."

AÇILIŞ, BİRBİRİNE bağlanan üç öykü ve kapanış. Şiddet dolu. Sanki suç kültürüne bir saygı sunuşu olarak düşünülmüş. Hollywood'un genç büyük ustası Quentin Tarantino, Ucuz Roman'ın çekimleri için bütün oyuncularını toplamış ve Los Angeles'ın yeraltı dünyasına çekilmiş.

İçki mağazalarının artık riskli olmaya başladığına ve bir değişikliğin gerektiğine karar veren küçük çaplı hırsızlar Honey Bunny (Amanda Plummer) ve Pumpkin (Tim Roth), bir kafede kahvaltılarını ederken kafeleri soymaya başlayacaklarına and içerler. Çünkü kafelere pek çok insan gitmektedir ve bu da pek çok cüzdan demektir...

Peşinden, Vincent Vega (John Travolta) ve Jules Winfield'le (Samuel L.Jackson) tanışırız. Bu ikili, yeraltı dünyasının adamlarıdır ve görevleri gizemli bir siyah çantayı iki taraflı çalışan bir grup amatör suçludan geri almaktır.

Marsellus Wallace (Ving Rhames), Jules ve Vincent'in patronudur ve Vincent'ten, kendisi "iş gezisi"ndeyken karısı Mia'ya (Uma Thurman) göz kulak olmasını istemiştir. Vincent, Mia'ya gözkulak olan son adam hakkındaki hikayeler yüzünden oldukça endişelidir ama, Mia'yla aralarındaki elektriklenme de gözden kaçacak gibi değildir...

Onlardan sonra filmin bir başka enteresan (bu filmdeki herkes çok enteresan zaten) karakteri çıkar karşımıza. Boksör Butch Coolidge (Bruce Willis), üzerinde büyük paralar dönen maçı kaybetmek için Marsellus'dan para almıştır ama, programı farklıdır aslında. Cebinde kendisi ve Fransız sevgilisi Fabienne (Maria De Medeiros) için Güney Denizleri'ne iki bilet vardır. Butch'ın planı, kendi üzerine daha fazla yatırmak ve Marsellus'u aldatarak maçı kazanmaktır...

Bu insanların olduğu yerde huzur olacak mıdır? Tabii ki hayır... Ortalık alabildiğine karışacaktır aksine. Sözgelişi, birileri öldürülecek bu filmde, birileri rehin alınacak, bazı suçlular suç yaşamlarını bırakmaya yemin edecekler, uyuşturucular karışacak işe... Beklediğiniz bu değil mi zaten? Tarantino bu ününü iyi niyetli aile komedileriyle yapmadı ki!

"Pulp Fiction" (Ucuz Roman), 30'ların ve 40'ların bayağı bir şiddet ve cinsellik içeren, bayağı illüstrasyonlarla süslenmiş, gazete bayilerinde satılan suç romanlarından alıyor adını. Tarantino, "Filmin arkasındaki fi-

PULP FICTION

YÖNETMEN
QUENTIN TARANTINO
OYUNCULAR
JOHN TRAVOLTA, SAMUEL L. JACKSON, UMA THURMAN, HARVEY KEITEL, TIM ROTH, AMANDA PLUMMER, MARIA DE MEDEIROS, VING RHAMES, ERIC STOLTZ, ROSANNA ARQUETTE, CHRISTOPHER WALKEN, BRUCE WILLIS.
MÜZİK: KARYN RACHTMAN
KOSTÜM: BETSY HEIMANN
YAPIM: LAWRENCE BENDER
SENARYO: QUENTIN TARANTINO, ROGER AVARY
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: ANDRZEJ SEKULA
KURGU: SALLY MENKE

kir, milyon kere okuduğumuz en demode durumları alıp işlemekti: Maçı kaybetmesi istenen ama kaybetmeyen bir boksör, patronunun karısıyla akşam yemeğine çıkan bir mafya üyesi..."

UCUZ ROMAN"ın oyuncuları da, yönetmen Tarantino kadar ilgi çekici. John Travolta, Samuel L.Jackson, Bruce Willis, Uma Thurman, Eric Stoltz, Harvey Keitel ve Rosanna Arquette...

Prodüktör Lawrance Bender, "Ucuz Roman"da, bu kadar muhteşem bir kadroya sahip olmalarını, oyuncuların Tarantino ile birlikte çalışma tutkularına bağlıyor... Peki nedir, oyuncuları Quentin Tarantino'ya bağlayan? Onunla çalışmak neden bu kadar önemli? Bu soruların cevabını yapımcı Lawrence Bender veriyor: "Tarantino, oyuncuya özel diyaloglar yazıyor ve oyunculuğun kurallarını çok iyi biliyor. Gerçekten de, oyuncuları nasıl yönetmesi gerektiğini bilen çok az yönetmen vardır. Oyuncular, kendilerini aşmak, daha önce hiç olmadıkları biri olmak, yani bir anlamda keşfetmedikleri yönlerini bulmak istiyorlar. Ama bunu yapmaları için, karşılarında güvenebilecekleri bir kameraya ihtiyaçları var. Oyunculuklarının yanlış anlaşılmayacağı bir kamera olmalı bu. Tarantino onları anlıyor..."

Tarantino, "Ucuz Roman"ı Amsterdam'da, "Rezervuar Köpekleri"yle uğraşırken yazmaya başladı. "Rezervuar Köpekleri"ndeki başarısı üzerine, yeni bir film için Danny De Vito'nun şirketi Jersey filmcilikle anlaştı ama, filmin sorumlulukları Tristar'a kaldı daha sonra. Bu yeni film "Ucuz Roman" olacaktı. Filmin bütçesi 8 milyon dolar olarak belirlendi: "Hazırlıkları yapılan 'Die Hard 3'te Bruce Willis'in aldığı oyunculuk ücretinden daha az bu... Oyuncular çekeceğimiz filmin çok büyük bir bütçesi olmadığını biliyorlar. Eğer film çekildikten sonra başarılı olur ve büyük bir para getirirse hepimiz kazanırız. 'Ucuz Roman'ı çektiğim zaman da, oyunculara çok büyük bir para ödemedim" diyor hiperaktif Tarantino. Tarantino, "Ucuz Roman"dan sonra, birçok film daha yapmak istiyor. Western filmi, İkinci Dünya Savaşı filmi, birtakım adamların görev aşkıyla yanıp tutuştuğu türde bir film, spagetti western ve bir korku filmi... "Tabii yapmak istediğim bütün bu filmlerin hepsine ömrümün yetmeyeceğini biliyorum. Yine de çektiğim her filmle birlikte, yapmak istediğim filmlerin sayısı azalıyor. 'Ucuz Roman' yapmak istediğim üç filme değer bir film..." Bu "üç filme değer" sözünün altını çizmek gerekiyor, çünkü gerçekten de üç ayrı öykü var filmin içinde. Tarantino, üç öyküyü iç içe geçirmiş ve bu da ona oyuncuları üzerinde yeni oyunlar oynama olanağı vermiş. Şöyle ki, filmin içindeki öykülerden birinde "başrolde" olan oyuncu, diğer öyküde bir yardımcı oyuncu olarak çıkabiliyor karşımıza. "Bu bir film fiyatına üç film çekme şansıydı" diyor Tarantino.

ASLINDA "UCUZ ROMAN", şiddeti yücelten bir film... Ama Tarantino'nun filmlerinde, bir şiddet sahnesini komik bir sahne izliyor. Bu yüzden Tarantino, "Ucuz Roman"la izleyicileri korkudan titretmeyi başarıyor ama, bunu yaparken zekice bir espri bombardımanına tutmaktan da geri kalmıyor. Taban tabana zıt bu iki duygu arasında bocalayan izleyici de ne düşüneceğini, ne yapacağını şaşırıyor... Bazen de Tarantino, izleyicilerine her iki duyguyu birden yaşatıyor. Yani bir an korkudan koltuklarına yapışırlarken, bir başka an kendilerinden geçerek gülüyor, bir an sonraysa her ikisini birden yapıyorlar. Mizah anlayışına bir örnek veriyor Tarantino: "Diyelim ki polisler tarafından kovalanıyorsunuz. Kaçmak için yanınızdaki birini arabadan çekmeye çalışıyorsunuz ama, emniyet kemeri sıkışmış. Şiddetle eğlence böyle iç içe geçebilir..."

"Ucuz Roman"daki rolünde yüksek per-

AMANDA PLUMMER

Neden Amanda Plummer hep uçuk rollerle uğraşıyor? "Ucuz Roman"da, partneriyle birlikte özellikle restoranları soyan bir soyguncu rolünde. Plummer'ın bütün rolleri şiddet, kaçıklık, suç, en azından "tuhaflık" içeriyor...

HOLLYWOOD yıldızları ünlenmeden önce bir "anti-patik" rolde oynamak zorunda kalabilirler. Ama Amanda Plummer, hep böyle rolleri oynayacakmış, beyazperdede asla sempatik bir portre çizmeyecekmiş gibi görünüyor. Banka soyguncusu ya da seri cinayetler işleyen yeşil gözlü bir katil. Hep dengesiz karakterler... Holywood Amanda Plummer'a deli gömleğini çok yakıştırdı galiba... Bakın hangi filmlerde, nasıl roller aldı Plummer...

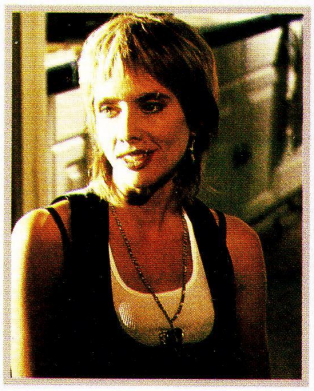

HOTEL NEW HAMPSHIRE (1984)
Başarısız bir terörist intihar saldırısının öncesinde, bekaretini Rob Love'e teslim etti... Bu deneyim için pek dengeli bir zamanlama sayılmaz, değil mi?

STATIC (1986)
Televizyon setinde cenneti gördüğü yanılsamasıyla yaşayan bir adamla çıkıyordu. İnsan enteresan adamlardan hoşlanabilir ama, bu kadarı da fazla artık...

MADE IN HEAVEN (1987)
Yaşamı boyunca biriktirdiği parasını ve mal varlığını, tek bir plak bile satamayan rock gruplarına bağışlıyor... Hiç de sağlıklı bir cömertlik değil doğrusu...

THE FISHER KING (1991)
Etrafınızda göremeyeceğiniz cinsten, anormal, psikotik derecede sakar birini canlandırıyordu Plummer.

FREEJACK(1992)
Çılgın silahlı bir rahibeydi... Tipik sözlerinden biri de şuydu... "Eğer dua eden biriyseniz, ben de başlarım..."

PHONE(1992)
Bütün film, Linda Blair'in çılgın bir şekilde yönlendirdiği lezbiyenliği ve arabasını salam ve yumurta için değiştirmesi üzerinde odaklanıyor...

SO I MARRIED AN AXE MURDERER(1993)
Plummer'in burada kimi canlandırdığını tahmin edenlere ödül yok... Tabii ki baltalı katili canlandırıyor.

NEEDFUL THINGS(1994)
Kocasını öldürür! Sonra şeytanla anlaşma yapar ve kendi ölümüne doğru yola çıkar...

PULP FICTION(1994)
Partneri Tim Roth'la birlikte özellikle restoranları soyan, tuhaf bir soyguncu kızı oynuyor...

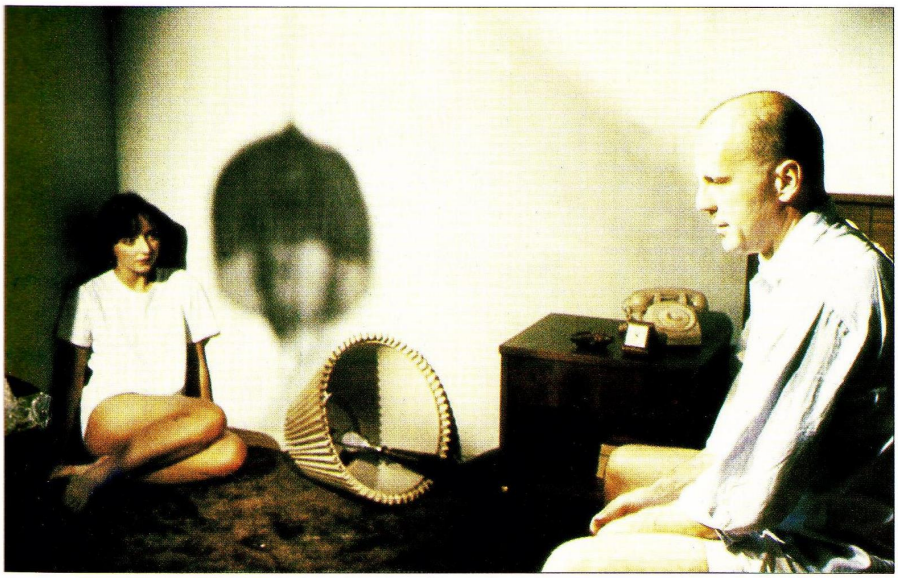

Toplam 8 milyon dolarlık bir film. Yani Hollywood ölçülerine göre orta halli bir prodüksiyon. Ama Tarantino'nun marifeti filmi sanki 25 milyon dolar harcanmış gibi göstermek.

formans gösteren John Travolta, şiddet konusunda Tarantino'yla aynı görüşü paylaşıyor: "Bence şiddet insanları eğlendiriyor. Ama şiddet, Tarantino'nun yaşamında yer almıyor. O şeytanlarla işbirliği yapmıyor. Sadece çok fazla eğlendiği bir şeyin üzerinde çalışıyor... Tarantino, şimdiye kadar tanıdığım insanların içinde en şeker olanı. Çok geniş bir kalbi var."

"Ucuz Roman"ın oyuncuları arasından John Travolta, 70'li yıllarda "Cumartesi Gecesi Ateşi" ile ilahlar arasına girmeyi başarmıştı. Travolta bu filmdeki rolüyle Oscar'a aday gösterilmişti. Ama 80'li yıllarla birlikte unutuldu Travolta... İşte aradan geçen bunca yıldan sonra, Tarantino ona yeniden bir fırsat verdi ve Travolta "Ucuz Roman"la yeniden gündeme geldi. Travolta, Tarantino bu rolü kendisine önerdiğinde, bunun yükselmesi ya da düşmesi için iyi bir şans olduğunu düşünmüş. Çünkü ya tekrar ilah olacak ya da bir daha adı anılmayacak!..

TARANTINO, gerektiği gibi kullanıldığında çok iyi bir aktör olduğunu, ama son altı yıldır gerektiği gibi kullanılmadığını söylediği Travolta'nın hayranlarından biri. Ona göre, Brian de Palma'nın yönettiği "Blow Out"da, Travolta en iyi performansını gösteriyor. Travolta'nın "Ucuz Roman"dan önce oynadığı son film bu...

Tarantino, henüz "Ucuz Roman"ı yazarken tanışmış Travolta'yla. Niyeti ona filmdeki karakterlerden Vincent Vega rolünü vermek değilmiş ilk başta. Sadece onunla çalışma olanağı üzerine düşünmüş.

"Ucuz Roman'ı yazarken, aklımda kesin olarak düşündüğüm bir aktör vardı. Ama senaryoyu yazıp bitirdiğim zaman, düşündüğüm aktörü artık kullanmak istemiyordum, çünkü onu çok fazla canlandırmış, eskitmiştim. Ama Travolta'yla çok fazla olasılık vardı. Bu yüzden de onu oynatmaktan vazgeçmedim."

TRAVOLTA, "Ucuz Roman"da, eroin kullanan ve insanları öldüren birini canlandırıyor: "Bu benim perdede yakaladığım en büyük şanslardan biri, ama rolü kabul ederken büyük bir riske girdiğimi de biliyordum. Ancak bu tür bir riske girmek zorundaydım. Yönetmene, diğer oyunculara, orada bulunan herşeye güvendim. Filmde yer alan insanlar da bana, 'Eğer bir riske gireceksen, bunun için doğru zaman, çünkü şu anda emin ellerdesin' dediler... Filme başlamadan önce, Tarantino'ya vücudumla herşeyi yapabileceğimi ama onun bana rehberlik etmesi gerektiğini söyledim. Quentin de bana karakterini yansıtan iki şey uyguladı. Önce Godard filminde nasıl dans etmem gerektiğini gösterdi. Daha sonra da kendisi dans ederek, nasıl bir şey istediğini anlattı. Bence Quentin harika bir dansçı..."

İlerde yeni filmleriyle karşılaşacağımız Tarantino, bu filmlerde aynı kadroyla tekrar çalışmayı düşünüyor. Tabii bu da yeni bir soruyu gündeme getiriyor: Acaba Tarantino, "Ucuz Roman 2"yi mi çekecek?..Tarantino'ysa, "Ucuz Roman"ın ikincisini asla çekmeyeceğini söylüyor. Onun yapmak istediği başka birşey: "Yazarlar, aynı karakterlerle bir başka roman yazıyorlar. Oysa yönetmenlerin aynı karakterleri kullanarak film yapmalarına çok sık rastlamıyoruz. Oysa ben bu düşünceye bayılıyorum. Bunu da çok başarılı bir biçimde uygulayacağımdan eminim..." ■

ELEŞTİRİLER

"Ucuz Roman", 70 eleştirmenin oylarıyla belirlenen "New York Eleştirmenler En İyi Film Ödülü"nü aldığı için, eleştirmenlerin filme bakışı ortada sayılabilir. Çoğunluk Tarantino'ya, filmine ve oyuncularına büyük övgülerle yaklaşıyor...

● Film yapmanın en heyecan verici yanı yıllar içinde dolaşmak. Quentin Tarantino, Amerikan film sanatının ilkel zevkini geri getirdi...
(Owen Gleiberman, Entertainment Wekkly)

● John Travolta, Samuel L. Jackson ve Uma Thurman, Quentin Tarantino'nun "Ucuz Roman"ında kariyerlerinin en iyi performansını sergiliyorlar.
(Richard Corliss, Time)

● Şiddet, karamizah, dahice kurgu ve kendilerini aşan oyuncular... Tarantino hep iyiydi, ama "Ucuz Roman"la mucizevi bir sonuca ulaşıyor.
(Peter Travers, Rolling Stone)

● Tarantino, başkalarının anlamsız olacağını düşündükleri için kullanmaya tenezzül etmeyecekleri malzemeleri alıp, muhteşem şeyler yaratıyor. Yarattığı en muhteşem şey de, hiç tartışmasız "Ucuz Roman".
(Joy Brown, New York Post)

UENTIN TARANTINO

29 YAŞINDA REZERVUAR KÖPEKLERİYLE "GENÇ DAHİ" İLAN EDİLDİ. ŞİMDİ İMZASI HER KAPIYI AÇIYOR

QUENTIN TARANTINO

VİDEO DÜKKANINDAKİ HEVESKAR ÇOCUK

Bir video kasetçide tezgahtarlıktan, Hollywood'un en büyük senarist / yönetmenlerinden biri olmaya giden yolun bu kadar kısa olması, "Amerikan rüyası" sözünü hatırlatıyor insana.

Quentin Tarantino Tenesse - Knoxville'de 1963'te doğdu. Bu zeki "çocuğun" filmlerle ilgili takıntıları, ucuz serüvenlerle, gerilimlerle, westernlerle olustu. Annesi Tarantino'yu Güney Kalifornia'ya götürdü ve Tarantino "sinema eğitimi"ni burada Carson Twin Sinemasında çalısarak aldı. Onun bugün tutarlı bir sanatsal üsluba dönüstürdüğü ilgi alanlarını, pop-kültür nesneleri, abur-cubur yemek ve tüketim toplumunun bildik uyaranları olusturdu. Bu uyaranların toplamı, ilginç bir biçimde, Tarantino'nun filmlerini hem Tolstoy hatta Grisham ya da Crichton bile okumamıs insanlar için, hem de daha "derin" sanatseverler için ilginç kıldı.

Tarantino'nun filmlerinde siddet kol geziyor... Ama bu siddet daha çok, içinde bulunulan atmosferin gerilimiyle verilmeye çalısılıyor. Örneğin "Reservoir Dogs"a insanların tepkileri söyle; "Tanrım, bu film insanların anlattıklarından çok daha fazla siddet içeriyor. Bu film gerçekten çok sert..."

Tarantino insanların filmlerinden çok etkilenmelerini söyle yorumluyor: "Karakterler aslında birbirleriyle durmadan kavga etmiyorlar. Konusma sahnelerindeki gerilimin dozu siddet sahnelerindekinden kat kat fazla. Seyircilerin soluklarını verip, ratlayacakları bir dakikaları bile yok filmde... Karakterlere ve dolayısıyla kendilerine yönelik tehdidi, yoğun bir biçimde hissediyorlar. Bu tehdidin yasamlarına her an girebileceği korkusunu

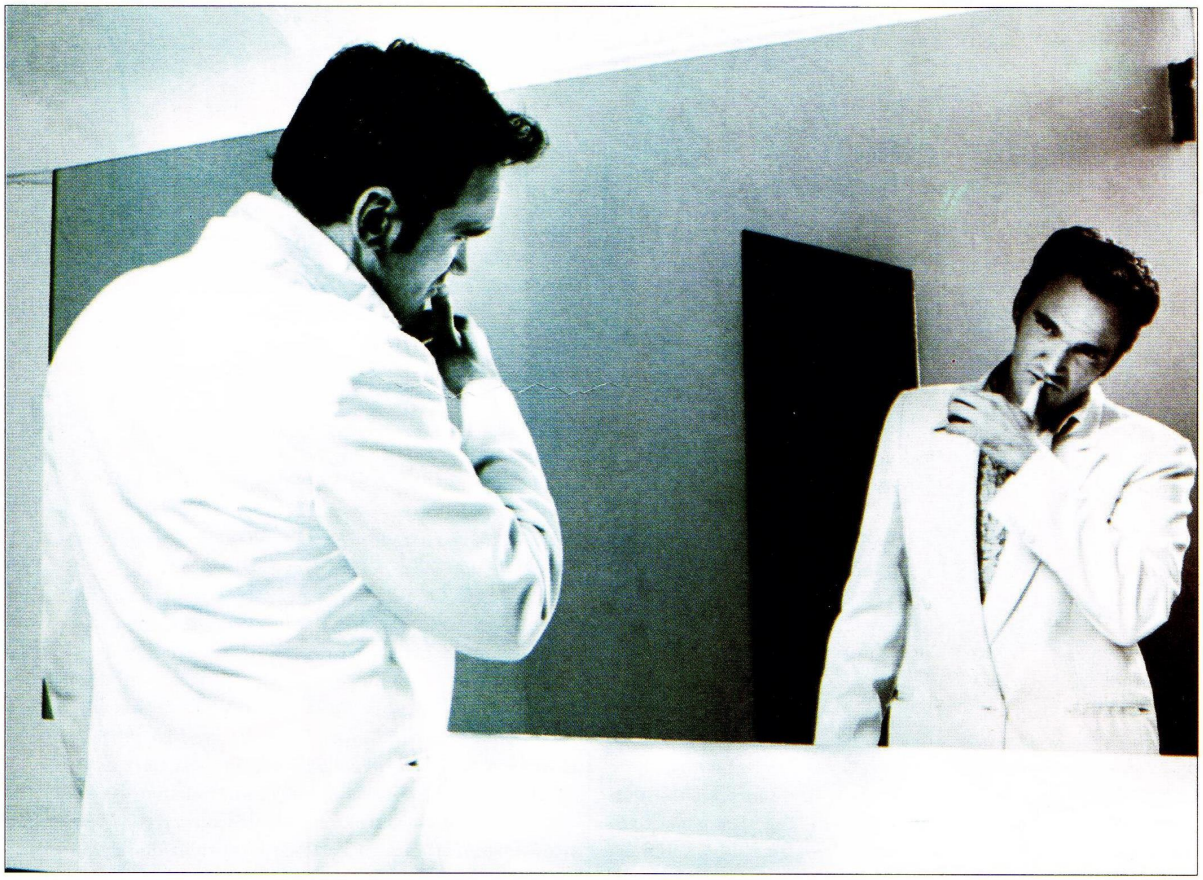

Tarantino, basından pek kaçmayan ve poz vermekten çekinmeyen bir yönetmen. Konuşmayı çok seviyor ama artık onu bile bıktıran bir soru var: Filmlerindeki şiddet öğesi... Ama artık bu konu üzerinde hiçbir soruya cevap vermiyor.

duyumsuyorlar. Ama bu sahne atlatılır atlatılmaz filmin havası birdenbire değişiyor ve izleyiciler bu değişimi anında hissediyorlar. Sanki bambaşka bir filme geçiş yapıyorlar. Pulp Fiction'daki sahnelerden biri de tamamıyla böyle... John Travolta ve Uma Thurman'ın buluşmaları, izleyicilerin heyecandan soluklarını tuttukları ve neler olacağını sabırsızlıkla bekledikleri bir sahne. Aniden herşey değişebilir ve film çok farklı bir yöne gidebilir. Aslında bu sahnenin kilit noktası korkunun izleyiciye de bulaşması..."

Quentin Tarantino, Hollywood'un "en hızlı konuşan adam" ünvanını, çok ama boş konuşarak bu konuda bir efsane yaratmış olan yönetmen Martin Scorsese'den alabilir. Tarantino'nun, Amerika'nın yaşayan en müthiş yönetmenlerinden biri olan Martin Scorsese'den başka neler kapacağı da merakla bekleniyor. Tarantino üç yıl önce, California'da, Manhattan Beach'deki bir video dükkanında, video arşivleri arkasında, gangstervari, dağınık ve adı sanı belli olmayan bir sinema aşığıydı. Ve üç yıl gibi çok kısa bir süre içinde yine gangstervari, dağınık, ama bu kez harika filmler çeken, çok ünlü ve herkesin sevdiği bir sinema aşığı.

TARANTINO'NUN şansını döndüren ve onu majör lige yerleştiren, ilk film denemesi "Rezervuar Köpekleri". Senaryosunu yazdığı "Katil Doğanlar" ve "Çılgın Romantik", onun çılgınlığını ve şiddetini yansıtan filmlerden. Ama Tarantino, "Katil Doğanlar"ı yönetmen Oliver Stone'un kendi tarzına göre değiştirdiğini ve artık bu filmin senaryosunun kendisinden birşey barındırmadığını söylüyor.

Tarantino, yönetmenliğe başlamadan önce, yani video dükkanında çalıştığı dönem içinde yazar olarak da birşeyler üretmiş... "Rezervuar Köpekleri'ni çekmeden bir ya da bir buçuk yıl önce, yazar olarak çalışıyordum. Tabii yazarlık bana harika bir yaşam sağlamıyordu. Ama her gün bir işyerine gitmeden para kazanabilmeyi çok heyecanlı ve çekici buldum. Sonra da Rezervuar Köpekleri'ni çekmeye doğru yol aldığımı farkettim. Bu benim için büyük bir adımdı. Artık hayatımı yazarak ve film çekerek kazanabilecektim. En önemlisi de artık işe gitmek zorunda kalmayacaktım!..."

Tarantino, bir anda Hollywood'un gözdesi durumuna gelmekten çok da rahatsız değil: "Aslında ünlü olmanın iyi ve kötü yanları var. Ama yine de ben bunu çok fazla ciddiye almıyorum. Eğer ciddiye alırsanız, hayatınızın çok fazla etkilendiğini görüyorsunuz. Bu yüzden, ne istiyorsam, onu yapıyorum."

Quentin Tarantino'nun film serüveninin başlangıcından bu yana onunla birlikte olan ortağı prodüktör Lawrence

"Ben çok iyi bir yazarım.."

"AMA DAHA İYİ BİR YÖNETMENİM"

Graham Fuller, Tarantino'yla senaristlik - yazarlık - yönetmenlik üzerine ilginç bir söyleşi yapmıştı. Bu söyleşi, özellikle Tarantino'nun sanatına yaklaşımını göstermesi açısından önemliydi...

FULLER: *Senaryolarınızı yazarken, baştan beri kendinizi bir senarist olarak mı görüyorsunuz, yoksa kafanızda o filmi tümüyla "yapmak" mı var?*

UENTIN TARANTINO: Kendimi hiçbir zaman yazdıklarını satan bir "yazar" olarak düşünmek istemedim. Ben senaryolarımı daha bastan, kendim yönetmek için yazdım. İlk yazdığım senaryo "True Romance"dı (Çılgın Romantik). Bu senaryoyu yazarken, Cohen kardeşlerin "Blood Simple"ındakine (Kansız) benzer bir tarz uyguladım. Ve işler yolunda gitseydi, neredeyse "True Romance"ı yönetecektim.

FULLER: *"True Romance" ve "Natural Born Killers"ı (Katil Doğanlar) yönetenlerin senaryolarınızı işleme tarzlarını nasıl buluyorsunuz?*

TARANTINO: Aslında "Reservoir Dogs"dan sonra bu iki filmi yönetmem için yapımcılar çok ısrar ettiler. "True Romance"ı yöneten Tony Scot da benim yönetmemi istedi ama, ben kabul etmedim, çünkü artık bu senaryo benim eski okul arkadaşım gibi olmuştu; hoştu, ama onunla daha fazla zaman harcamak istemiyordum.

FULLER: *Kendinizi Hollywood endüstrisinin içinde nereye yerleştiriyorsunuz?*

TARANTINO: Bu senaryoları yazarken, kendimi bu endüstrinin yakınında bile hissetmiyordum. Fakat zamanla, Hollywood'un içine girmemi sağlayan şeylerin başında, bazı yönetmenlerle arkadaşlığım geliyor... Bu arkadaşlıklardan yola çıkarak başka arkadaşlıklar kurunca, "Natural Born Killers"ın ve "True Romance"ın senaryolarını gönderdim...

FULLER: *Bir yazar olmadığınızı söylüyorsunuz ama, senaryolarınızda özellikle diyaloglar ayrıntılar ince ince hesaplanarak ve geniş bir hayalgücüyle işleniyor...*

TARANTINO: Aslında çok kendimi beğenmiş görünmek istemesem de, çok iyi bir yazarım. Ama daha iyi bir yönetmenim... En azından kendimi iyi bir yönetmen olarak görmeyi, iyi bir yazar olarak görmeye tercih ediyorum.

FULLER: *"Natural Born Killers"ın senaryosuna, kamera yönetimiyle ilgili pek çok şey koymuştunuz. Bu açıkça, kendi yöneteceğiniz bir film için rehberdi... Ama sözgelişi, Ken Russell'ın senaryolarda kameraya müdahale edilmesini çok itici bulduğunu hatırlıyorum...*

TARANTINO: Bir senaryoyu kendin için yazmakla başkası için yazmak arasında çok fark vardır... Ben kimseden senaryo falan istemiyorum sözgelişi. Ayrıca, yalnızca yazıyla uğraşsaydım, senaryo değil roman yazardım.

FULLER: *Sizi etkileyen yönetmenler ve şeyler hakkında çok şey söylediniz. Özellikle Samuel Fuller, Douglas Sirk, Jean-Pierre Melville. Özellikle bir senaryo yazarından etkilendiğiniz oldu mu?*

TARANTINA: Bence Robert Towne senaryo yazarlığıyla kazandığı her kırıntıyı gerçekten hakeden biri. Ayrıca, Roger Corman için senaryolar yazan Charles B.Griffith'in de hayranıyım... Ama gerçekte etkilendiğim kişiler edebiyatçılar. Örneğin "True Romance"ı yazdığımda Elmore Leonard'dan çok etkilenmiştim...

FULLER: *Hala, bir şekilde de olsa, "Natural Born Killers"da sizden birşeyler kaldığını düşünüyor musunuz?*

TARANTINO: Hayır, asla, hiçbir şey kalmadı... Çünkü "Natural Born Killers" hep huzursuz etti beni. Aslında onun (Oliver Stone) yeniden yazdığı senaryoyu okumadım ama, onunla yaptığım konuşmalardan, benden hiçbir şey kalmayacak şekilde değiştirdiğini anladım...

Bender, onun hayal gücüne hayran: "İlk filmi Rezervuar Köpekleri'nden bu yana, kafasında en az on tane film daha çekti. Beyninde görüntülerden oluşan bir çeşit ansiklopedisi bulunuyor ve bu görüntüleri birbiriyle birleştirmekte çok usta. Bir insanın beyninde bu kadar çok görüntünün bulunmasıysa, bir yandan hayranlık uyandırıyor, diğer yandan ürkütüyor." Tarantino'nun hünerlerinden biri de, filmlerinin bütçesini elinde olandan çok daha fazlaymış gibi göstermesi: "Her zaman için filmlerime belli bir para aktarmayı seviyorum... Rezervuar Köpekleri için 1 buçuk milyon dolar harcadık. Ama filmi 8 milyon dolarlık bir bütçeye sahipmiş gibi göstermeye çalıştım. Ucuz Roman'a ise 8 milyon dolarlık bir bütçe ayırdım ama bu filmin bütçesinin 20-25 milyon dolar gibi görünmesini istedim. Sanırım bunu başardım. Çünkü filmdeki herşey çok kaliteli. Macera, heyecan, uzunluk... Sadece paramız sanıldığından çok daha azdı."

QUENTIN TARANTINO'nun konuşmaktan hoşlanmadığı iki konu var. Yazdığı senaryodan Oliver Stone'un çektiği "Katil Doğanlar" ve filmlerindeki şiddet öğesi. Cannes'daki basın toplansında, daha önce "Rezervuar Köpekleri"yle ilgili 400'ün üzerindeki görüşmede, filmlerindeki şiddet öğesini anlattığını söylüyor gazetecilere. Ama yine de, "Filmlerdeki şiddet mi? Bence filmlerdeki şiddet, seyredilmesi çok zevkli bir şey" demekten kendini alamıyor...

"Ucuz Roman"da aktör olarak da yer alan Quentin Tarantino, gelecek yıllarda oyunculukla yoğun olarak ilgilenmek istiyor. Oyunculuk kariyeri ilk filmi "Rezervuar Köpekleri"nden önce başladı. Yönetmenliğe başladıktan sonra, kendi filmlerinde çeşitli rolleri canlandırdı.

"Rezervuar Köpekleri"nde talihsiz Mr. Brown'ı oynadı. "Ucuz Roman"daki rolündeyse Travolta tarafından sabah kahvesini içmesi engellenen biri. Yakında gösterime girecek olan "Sleep With Me"de de yer alıyor Tarantino... ■

Gördükleriniz çok etkileyici.

Audi
Vorsprung durch Technik

Yeni Audi A4.

Yeniliklerin yaratıcısı Audi'nin son modeli A4 çekici dış hatlarıyla çok etkileyici bir şıklık sergiliyor. A4'de sürüş keyfinin kusursuz gövdeyle nasıl bütünleştiğini, dışarıdan bakarken bile farkediyor, hissediyorsunuz.

Teknolojide lider Audi'ye yakışır bu denge ve zerafet sadece gördüklerinizde kalmıyor. Gözünüzü okşayan bu özellikler, Audi A4'ün ilk bakışta görünmeyen teknolojik ayrıntılarıyla kusursuz bir bileşim oluşturuyor.

Bu bileşimden etkilenmemek mümkün değil.

DOĞUŞ OTOMOTİV BİR DOĞUŞ HOLDİNG KURULUŞUDUR.

Kategorisindeki hiçbir otomobilde bulunmayan **beş subap tekniği** ile **iki tarafı komple galvanizli karoseri**, Audi A4'ün üstünlüklerinin başında geliyor. Bu öncü özellikleriyle birlikte sessiz motoru, eşsiz sürüş keyfini ve emniyeti garantiliyor. A4'de güvenlik, iyi yol tutuş ve fren güvenliğini arttıran **dört sallantı kollu ön aksıyla** daha da sağlamlaşıyor. Direksiyon hakimiyeti artarken virajlarda mükemmel denge sağlanıyor. **Çift airbag sistemi, EBV (Elektronische Bremskraftverteilung)** gerektiğinde maksimum emniyet sunuyor. A4 aynı zamanda, düşük atık gaz oranıyla ekolojik sorumluluğun bir göstergesi.

A4'ün yüksek yol tutuş kabiliyetini her yol ve hava koşulunda daha da arttıran dört çeker sistemi -quattro- seçeneğinden de yararlanabilirsiniz.

Üstün kalite ve güvencenin mükemmel bileşimi olan A4 sizin için üretildi. Bireyin özgürlüğüne hizmet eden bu dinamik tasarımı, daha yakından tanımak için lütfen bizi arayın.

Türkiye Genel Distribütörü
Doğuş Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Eski Büyükdere Caddesi,
Ayazağa Yolu No: 23,
Maslak 80670, İstanbul
Tel: (0212) 276 50 27-29

Audi
Vorsprung durch Technik

OYUNDAN SİNEMAYA, SAF "ACTION"

STREET FIGHTER

MODANIN ÖTESİNDE ÇILGINLIK boyutlarında ilgi gören bilgisayar oyunu "Street Fighter", su katılmamış bir "action" filmi olarak beyazperdede. Action yıldızı JEAN CLAUDE VAN DAMME, ünlü şarkıcı KYLIE MINOGUE ve usta oyuncu RAUL JULIA başrollerde... Dövüş koreografilerini efsanevi karateci Urquidez'in yaptığı film, aksiyon severleri koltuklarından havalandıracak...

DÜNYANIN SONU geldiğinde emekliye ayrılmış olmak isterim" yazmıştı Kraus. Bir de, emekliye ayrılmadan önce ne yapıp edip dünyanın sonunu getirmek isteyenler var. Tek başlarına dünyaya hakim olmak isteyen diktatörler. Tarihte, filmlerde, bugün ya da yarın...

Megalomanyak General Bison, olabilecek en ürpertici diktatörlerden biri, Güneydoğu Asya'daki Shadoloo'yu tam bir savaş tanrısı gibi yönetiyor. İç savaş, sefalet, orman kanunları. Herkesin paraya ihtiyacı var, diktatörlerin de. General Bison'a vergilerden elde ettiği gelir yetmiyor olmalı ki, para sorununu farklı bir yöntemle aşmaya karar veriyor. Shadoloo'daki iç şavaşın yedinci ayında, kaosun tüm dünyayı sarmasına yol açabilecek bir hamle yaparak, 63 röllyef işçisini rehin alıyor ve dünyaya isteğini iletiyor: 72 saat içinde 20 milyar dolar (her ölçüye göre büyük para; size kolaylık olsun diye hesapladık, yaklaşık olarak 900 trilyon lira)... Rehinelerin yeri bilinmiyor, bu yüzden bir kurtarma operasyonu da düzenlenemiyor. İş "süper" adamlara düşüyor: Müttefikler'in Shadoloo'daki komutanı Albay William F.Guile ile güzel İngiliz istihbarat subayı Cammy'nin ve hepsi usta birer savaşçı olan arkadaşlarının görevi, General Bison'un inanılmaz bir teknolojiyle donatılmış, çok güçlü kalesini bulmak... Ancak dünyayı kurtarmaya soyunan herkesin başına geldiği gibi, onların da başına bir terslik

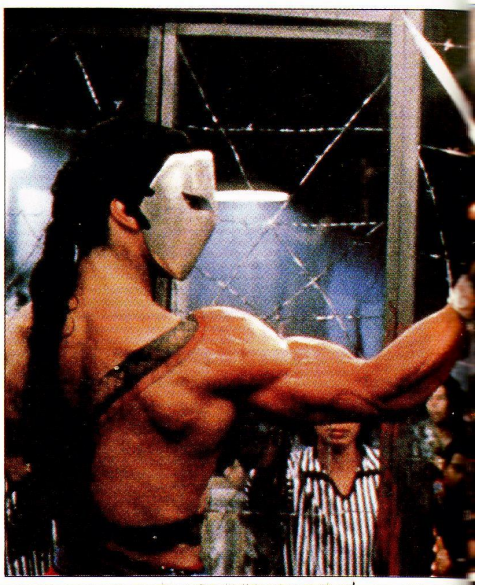

Çok güçlü "iyi"lerle çok güçlü "kötü"ler dünya üzerine savaşıyorlar ve bize

geliyor ve işler karışıyor. Asıl amacı tabii ki flaş haber yakalamaktan daha fazla birşey olan, General'e karşı okyanuslar kadar derin ve geniş bir nefret besleyen gazeteci, onlarla aynı tarafta olmasına karşın planlarını bozuyor... İşte kötülüğünün ve gücünün toplamı dünyayı yok etmeye yetecek bir adam ve ona karşı savaşan kahramanların öyküsü.

"Street Fighter" (Son Savaş)... Bu türden öyküleri çok gördünüz belki, ama bu öykünün farklı noktaları var. Bir kere bir aksiyon filmi olarak, aksiyonu en saf kaynağından alıyor: Bir bilgisayar oyunundan... Tüm dünyada oyun salonlarının ve evlerin en çok oynanan, en hızlı oyunlarından biri olan "StreetFighter", hatırı sayılır büyüklükte bir prodüksiyonla beyazperdede. Büyük isimler bir araya geldiler bu büyük oyunu oynamak için.

YAZDIĞI HERŞEY yüksek gişe başarısı yakalayan senarist E. de Souza, senaryosunu yazdığı "Street Fighter"da ilk kez yönetmen olarak da çıkıyor karşımıza. De Souza'nın daha önce senaryosuna imza attığı yapımlar "48 Hours" (48 Saat), "Die Hard" (Zor Ölüm), "Die Hard 2", "The Running Man" (Ölüme Koşan Adam) ve geçen yılın modası "The Flintstones" (Taş Devri)... Senaryo alanında başarısını zaten fazlasıyla kanıtlamış de Souza ama, büyük yönetmenlerle çalışan yapımcı Pressman'ın bu pahalı ve riskli prodüksiyonun yönetmenliği için de kendisine güvenmesi özellikle hoşuna gitmiş.

STREET FIGHTER

BIR EDWARD R.PRESSMAN VE CAPCOM CO. LTD. YAPIMI
YAZAR VE YÖNETMEN
STEVEN E. DE SOUZA
OYUNCULAR:
JEAN-CLAUDE VAN DAMME,RAUL JULIA,
MING-NA WEN, DAMIAN CHAPA
KYLIE MINOGUE, WES STUDI
MÜZIK: GRAEME REVELL
EDITÖR
DOV HOENIG A.C.E. - ANTHONY REDMAN A.C.E.
YAPIM TASARIMI: WILLIAM CREBER
GÖRÜNTÜ YÖNETMENI
WILLIAM A. FRAKER A.S.C.
YAPIM

Sert, güçlü, hızlı ve bacaklarını 180 dereceden fazla açacak kadar da esnek vücuduyla "saf action" filmlerinin çok aranan oyuncusu Jean Claude Van Damme, Street Fighter'da müttefik kuvvetlerin komutanı Albay William F.Guile'yi canlandırıyor. Her zamanki gibi bol bol koşuyor, zıplıyor, ateş ediyor ve hayranlarını hayal kırıklığına uğratmayarak dövüşüyor.

Jean Claude Van Damme'e eşlik eden kadın oyuncu, yani "esas kız", Avustralya'nın dünya çapında ünlü şarkıcısı Kylie Minogue. "Tatlı" şarkıcının pek göz kamaştırıcı olmayan oyunculuk deneyiminin en önemli parçası, Avustralya televizyonunun en ünlü dizilerinden biri olan "Neighbours"da oynadığı rol. Minogue, Street Fighter'da, Van Damme'la birlikte çarpışan İngiliz ajan Cammy'yi canlandırıyor. Cammy hem fiziksel hem de zihinsel açıdan çok güçlü bir kadın.

FİLMİN KÖTÜ ADAMI, megaloman diktatör, geçen yıl ölen usta tiyatro ve sinema oyuncusu Raul Julia. Bisson'ı canlandırırken Shakespeare'in III.Richard tiplemesini örnek alan Julia, bu rolde çok etkileyici bir performans sergiliyor. Julia'nın General Bisson'ı, Hollywood'un en etkileyici "dünyaya kafa tutan haydut"larından biri herhalde. Biraz Dr.No, biraz Nazi subayı, biraz da Pink Floyd'un "The Wall"undan fırlamış bir otorite simgesi gibi, ekspresyonist bir kabus...

Filmdeki bir başka etkileyici karakter, öldürme arzusuyla yanıp tutuşan, sır dolu kadın TV muhabiri Chun-Li Zang... Bu muhabirin amacı diktatörle röportaj yapmak değil, onu öldürmek. Hayatını bu saplantıya adamış. Öyle ki, diktatörün ölümünü olabildiğince özel kılmak için, öldürmenin 1000 değişik biçimini öğrenmiş.

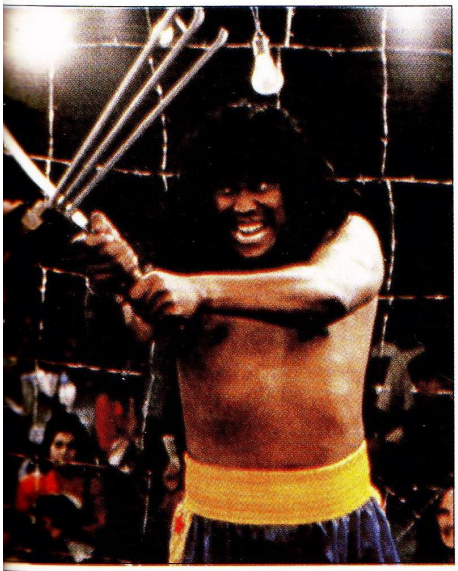

de zevkle seyretmek düşüyor... Bu konu size de tanıdık gelmiyor mu?

Muhteşem dövüşçü Van Damme ve yanında çıtı pıtı Kylie Minogue... Klasik "kahraman adamla tatlı kız" numarası gibi, ama "tatlı kız" çok iyi dövüşüyor!

Chun-Li Zang'ı canlandıran aktris Ming-Na Wen, "Bir süper kadın kahramanı canlandırmayı kim sevmez?" diye soruyor. Wen, canlandırdığı kadın kahramana neredeyse tapıyor: "Chun-Li cesur, saldırgan, zeki ve aynı zamanda seksi bir savaşçı kadın. Bir erkeği cazibesiyle baştan çıkarıyor ya da kıçına bir tekme atıyor - tabii yalnızca gerektiğinde. Gerçekten korkusuz, macerayı seviyor ve kafasına koyduğu birşeyi yapmak istiyor. Ve bunlar, sahip olan için büyük nitelikler..." De Souza, Ming-Na Wen'in canlandırdığı Chun-Li'yle benzer özellikler taşıdığını düşünüyor. Wen, ayrıca, People Magazine'in seçimine göre, "Dünyanın En Güzel 50 İnsanı"ndan biri.

Street Fighter'ın içerdiği birbirinden ilginç karakterler saymakla bitmez. Bu karakterlerden biri de, General Bison'un esir ettiği bio-fizikçi Dhalsim. Bison, bu bilimadamını, son derece gelişmiş laboratuvarlarında, muhteşem bir savaşçı yaratması için genetik deneyler yapmaya zorluyor... Esir bilimadamını oynayan seçkin Hintli aktör Roshan Seth, önceleri filme ve role pek sıcak bakmamış: "Film ve canlandırmam istenen karakter çok az ilgimi çekmişti, çünkü daha önce yaptığım her şeyden çok uzaktı. İnsanın beni ve aksiyon yıldızı Jean Claude Van Damme'ı birarada aklına getirmesi çok zor. Zaten, bu filmdeki tek tüy siklet oyuncu benim..."

STREET FIGHTER'IN "zor" yanlarından biri, bütün karakterlerin oyunda kendilerine has hareketleri, yetenekleri olması. Bunları beyazperdeye uyarlamak pek çok sorun yaratmış ama, bu hareketlerin ihmal edilmesi filmi adını aldığı oyundan tümüyle uzaklaştıracağı için, bu sorunlardan kaçmayı bir an olsun düşünmemiş yönetmen de Souza... Ne gibi hareketler bunlar? Sözgelişi Guile müthiş parendeler atıyor, Bison kollarını açıp

Raul Julia bu filme çok şey kattı

Adams ailesinin reisi

Geçen yıl ölen usta tiyatro ve sinema oyuncusu Raul Julia, 1940 yılında Puerto Rico'da doğdu. Oyunculuk kariyeri için Puerto Rico'yu terk etti ve New York'a gitti. İlk çalışmalarının birçoğu tiyatro ve televizyon içindi. 60'ların sonlarında New York Shakespeare Festival'in de çalışmaya başladı ve burada usta yapımcı Papp'la arkadaş oldu. Julia, aralarında "Othello", "As You Like It", "King Lear"ın da bulunduğu birçok Papp yapımında rol aldı.

Julia, 1968'de Broadway camiasına katıldı. "Two Gentlemen of Verona"daki Proteus rolüyle, ilk kez Tommy ödülüne aday gösterildi. "Where's Charley?" ve "Üç Kuruşluk Opera"daki rolleriyle iki kez daha aday gösterilen Julia'nın son Tomy adaylığı 1982'de "Nine" adlı oyundaki yüksek performansı sayesinde geldi.

Raul Julia 1971'den itibaren "The Organization", "The Gumball Rally", "Eyes of Laura Mars", gibi filmlerde oynamasına karşın, sinemaseverlerin ve eleştirmenlerin asıl ilgisini 1982'de Paul Mazursky'nin filmi "Tempest"le çekti. "The Kiss Of The Spider Woman", "Moon Over Parador", "Presumed Innocent", "Havana" gibi ünlü filmlerde oynadı. Hollywood seyircileri için yüzü, özellikle "The Adams Family"deki rolüyle çok popülerleşti.

Raul Julia, "Street Fighter"da megalomanyak diktatör General Bison'ı yüksek bir performansla canlandırıyor. Julia'nın yüz hatları ve yorumuyla, üniformalarının içinde ekspresyonist bir kabusa dönüşüyor General Bison. Yapımcılar da, Julia'nın bu role ve dolayısıyla filme özel bir kalite ve kişilik kattığının farkındalar. Yapımcı Pressman, "Bison'ı Julia'nın canlandırması büyük şans" diyor.

Raul Julia, senaryoyu okuduktan sonra, bu karakteri Shakespeare'in III. Richard'ını örnek alarak canlandırmaya karar vermiş: İhanet eden, entrikacı ve sonunda kılıcını eline alıp ortaya fırlayacak biri... "Yalnız Bison karate, judo yapıyor" demiş ve bu da, tereddüt etmesine yol açmış ama, Benny Urquidez'den aldığı yoğun eğitimle bunun da üstesinden gelmiş.

Raul Julia'nın bu rolü kabul etmesinde çocukları da etkili olmuşlar. Bison rolünü oynayabileceğini söylediğinde, hemen "Street Fighter" oyuncaklarını getirmişler ve Bison'ı göstermişler. Julia, "Ayrıca çocuklarım Jean Claude Van Damme'la tanışmayı çok istiyorlardı" diyor.

İşini çok ciddiye alan Raul Julia, rolüne hazırlanmak için, gündüzleri Uzakdoğu düvüş sporları eğitimi alıp, geceleri de Mussolini'yle ilgili eski haber filmleri izlemiş ve Antik Çağ tarihi okumuş: "Bison Antik Çağ tanrıları gibi bir mega entrikacı. Yalnızca fiziksel olarak değil, egosuyla da yaşamdan büyük biri, kötülerin kralı. Karakter olarak, insan yapısını da yitirmesini istedim. Bu öğe özellikle çarpık espri anlayışında kendisini gösteriyor..."

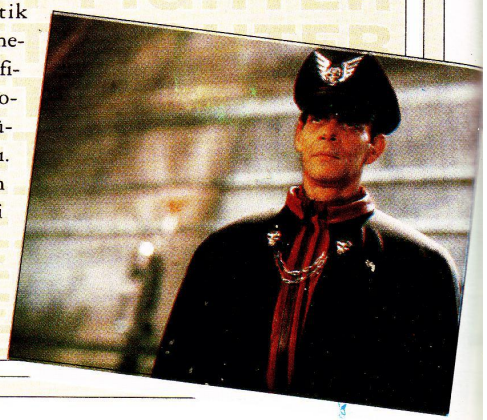

19
INTERNATIONAL
SMIRNOFF
FASHION AWARDS
95
ÖZGÜRLÜK
COŞKUSU
Hayalgücünüzün
zincirlerini kırın.
Özgürlüğün coşkusunu
hissedin ve kağıda dökün.
Dünya Moda Yarışmasında
ülkemizi siz temsil edin
Genç stilistlere çağrı!
Dünyanın 1 numaralı votkası
SMIRNOFF tarafından
düzenlenen Dünya Moda
Yarışması, bu yıl Güney Afrika'da
yapılıyor. Katılın, kazanın!
18-25 yaşları arasındaysanız
ve stilistlik öğrencisi iseniz
soldaki kuponu doldurup
aşağıdaki adrese gönderin
ve koşulları öğrenin.
Son katılım tarihi
18 Mayıs 1995
Adres: P.K. /56
Beyoğlu /İST.
SMIRNOFF
VODKA
SMIRNOFF
ADI SOYADI:
YAŞI:
ADRESİ:
TEL:

Street Fighter için yeni bir dil yaratıldı

Bangkok'ta ve Queensland'de, en az 28 ülkeden 3000'den fazla figüran kullanılmış. De Souza, "Birçoğu İngilizce bilmediğinden, iletişim büyük problem oldu" diyor, "Setin çevresinde Fransızca, Çince, Japonca, Norveççe, Rusça, İspanyolca, Almanca ve daha başka dillerin karışımından oluşan anlamsız bir gürültü duyuyordunuz. Zaman zaman, anlatılanların figüranlara çevrilmesi için uzun bir süre beklemek zorunda kalıyorduk. Bazen birine 'soğuk davran' diyordum, o üşümüş gibi titremeye başlıyordu."

Filmciler, dil problemini eski bir Amerikan yöntemini kullanarak çözmüşler. Üzerinde numaralar olan kartlar hazırlanmış ve figüranlara her numaranın ne anlama geldiği anlatılmış. Sözgelişi yönetmen 1 numaralı kartı gösterirse, bu "Şaşırmış davran" anlamına geliyormuş, 2 numaralı kartsa "Acı çekiyormuş gibi görün"... Ve başka numaralar, başka anlamlar.

Gerçek dil karmaşası yeterince sorun yaratmıyormuş gibi, De Souza, bu hayali ülkenin kendine has bir dili olması gerektiğine karar vermiş ve "Shadoti" diye bir dil uydurmuş. Shadoti dilini yaratırken, Esperanto'yu baz almış... Seyircilerin filmde duyacakları "Hoji General Bizono!" (Yaşa General Bison), "Mi Kapitulacas!" (Teslim oluyorum) gibi sözler Shadoti dilinden... İşte size küçük bir Shadoti - İngilizce - Türkçe sözlük!

İngilizce	Shadoti	Türkçe
Halt!	Haltu!	Dur!
Who Goes There?	Kiu iras tie?	Kim var orada?
Stop or I'll shoot!	Haltu alie mi portfatos!	Kıpırdarsan vururum!
Hail to General Bison!	Hoji Generalo Bizono!	Yaşa General Bison!
Hello	Hoji Generalo Bizono!	Merhaba
Good-bye	Hoji Generalo Bizono!	Güle güle
Have a nice day	Hoji Generalo Bizono!	İyi günler

Filmin dekorları ve maketler, daha önceki çalışmalarıyla Oscar'a aday gösterilen usta isimler tarafından hazırlandı...

düşmanının üstüne uçuyor, Chun-Li ise tam bir akrobat. Ayrıca, çıtı pıtı Kylie Minogue'un da, yaşlı Raul Julia'nın da birçok dövüş hareketini uygulamaları gerekiyor... Bu çok zorlu bir eğitimle gerçekleştirilebilmiş.

FILMLERDEKI DÖVÜŞ sahnelerini olabildiğince gerçekçi kılabilmek için, daha önce "Die Hard" (Zor Ölüm), "Die Hard 2", "Lethal Weapon" (Cehennem Silahı) serisi ve "True Romance"da (Çılgın Romantik) çalışan Charles Picerni dublör koordinatörü ve "Second Unit Director" olarak tutuldu. Picerni, oyundaki tüm hareketleri filme aktaracaktı. Picerni'nin oyuncuları eğitecek olan yardımcısı, "muhteşem" bir isimdi. 9. dan karateci, "Jet" takma adlı, Benny Urquidez... 24 yıl hiç yenilgi almadan dövüştü ve 58-0'lık bir rekor elde etti. Bir efsane Urquidez, öyle ki, Elton John "Benny And The Jets" adlı bir parça yazarak ölümsüzleştirdi onu. Aralarında "Natural Born Killers" (Katil Doğanlar), "Tango and Cash", "An Innocent Man" (Masum Bir Adam), "Batman Returns" (Batman'in Dönüşü) gibi filmlerin de bulunduğu yirmiden fazla yapımda aktör, eğitici, dublör ya da dövüş koreografı olarak görev aldı. Benny, filmdeki zor hareketler ve dövüş sahneleri için oyuncuları eğitmeye aylar önceden başladı. Raul Julia'nın eğitimi diğer oyuncuların eğitimine göre biraz daha zor olmuş: "Ming-Na Wen ve Kylie Minogue'un eğitimi kısmen kolay oldu. Ming'in jimnastik eğitimi vardı ve Kylie de dans eğitimi almıştı. Van Damme ise yıllardır kendi özel eğitim çizgisini izliyordu ve bu çizgiyi hiç değiştirmedi. Raul Julia, dojo'da sıradışı zorlukta bir eğitim aldı."

Street Fighter'ın yapımcılığını "The Crow", "Wall Street" gibi büyük yapımlara imza atan Edward R. Pressman'la, bilgisayar oyununun sahibi olan Japon şirketi Capcom birlikte üstlendiler...

Filmin dekorları da usta ellerde, yüksek harcamalarla hazırlandı. Dış çekimlerin çoğu Tayland'da yapıldı. Ancak muhteşem yeraltı kalesi, Warner Bros'un Queensland'deki stüdyolarında gerçekleştirildi. Kale Kamboçya'daki ünlü Angkor Wat tapınağından esinlenilerek yapıldı. Dış görüntülerse, Avustralya yağmur ormanlarına inşa edilen maketlerle çekildi...

ÇEKİMLERDE STÜDYO olanaklarıyla gerçekleştirilmesi pek mümkün olmayan askeri araçlara ihtiyaç vardı. Bu konuda, Tayland hükümetinden destek alındı. Tayland hükümeti iki helikopter, bir zırhlı personel aracı ve devriye gemilerini film ekibine sundu. Yalnız, ödünç alınan askeri malzemelerin kullanılması için verilmesi gereken izni beklemek, film ekibi için epey gerilimli oldu. Tayland hükümeti iki yıl önceki öğrenci gösterilerini hatırlıyor ve halkın çekimleri yeni bir askeri darbe girişimi sanmasından korkuyordu... Biraz zor oldu ama, izinler çıktı sonunda... Böylece, tüm zamanların en "action" bilgisayar oyunu beyazperdeye uyarlandı.

Bu filmin hedef kitlesi öncelikle bilgisayar oyununun hedef kitlesiyle aynı tabii ki: Ruhları aksiyon dolu, 10 - 15 yaş arası seyirciler. Ama Hollywood'un ilginç bir numarası olarak, yetişkin seyircilerin de ilgisini çekecek şeyler sunuyor. Ne yani siz o dekorları, efsanevi karateci Urquidez'in hazırladığı dövüş koreografilerini, kötülüğün karizmasının doruğundaki yüzüyle bu son rolünde usta aktör Raul Julia'yı merak etmiyor musunuz? ■

JEAN-CLAUDE
VAN DAMME
RAUL
JULIA
STREET FIGHTER
SON SAVAŞ - THE ULTIMATE BATTLE
COLUMBIA TRISTAR FILM DISTRIBUTORS INTERNATIONAL, INC. SUNAR BİR EDWARD R. PRESSMAN VE CAPCOM CO., LTD. YAPIMI JEAN-CLAUDE VAN DAMME RAUL JULIA "STREET FIGHTER THE ULTIMATE BATTLE" MING-NA WEN DAMIAN CHAPA
KYLIE MINOGUE VE WES STUDI GRAEME REVELL BARRY LEVINE GRANT HILL AKIO SAKAI KENICHI IMAI HIROSHI NOZAKI MARILYN VANCE DEBORAH LA GORCE KRAMER DOV HOENIG A.C.E. ANTHONY REDMAN A.C.E.
WILLIAM CREBER WILLIAM A. FRAKER A.S.C. TIM ZINNEMANN JUN AIDA SASHA HARARI CAPCOM EDWARD R. PRESSMAN VE KENZO TSUJIMOTO STEVEN E. DE SOUZA
CAPCOM
ORİJİNAL FİLM MÜZİĞİ PRIORITY RECORDS-DAĞITIM VIRGIN EMI RECORDS
COLUMBIA TRISTAR FILM DISTRIBUTORS INTERNATIONAL, INC.
WARNER BROS.
31 MART CUMA GÜNÜNDEN İTİBAREN İSTANBUL, ANKARA, İZMİR, BURSA Yıldız,
ANTALYA Oscar, ADANA Metro, İZMİT Star, ESKİŞEHİR Kılıçoğlu SİNEMALARINDA

İri kıyım, romantik bir Fransız

JEAN RENO

JEAN RENO 46 YAŞINDA... Ama başkalarının işine burnunu sokmaktan hoşlanan, yaramaz bir çocuk görünümü veriyor. Uykulu, yarı kapalı gözleriyle, çevresini büyük bir dikkatle inceliyor... Reno gerçek yaşamında, perdede yarattığı karakterlerden hiçbirine benzemiyor... Ama profesyonelliğin gereklerinden biri olarak, adresini ani bir biçimde değiştirmeye hazır yaşıyor. Tüm zamanını, Los Angeles ve Fransa'nın güneyindeki bir çiftlik evi arasında geçiriyor.

Reno, İspanyol bir ailenin çocuğu olarak Casablanca'da doğdu. Bir süre Fransız ordusunda görevli olarak, Almanya'da kaldı. En sonunda 1970 yılında Paris'e yerleşti.

"Leon"la büyük bir başarı kazanan Reno, "Leon"a tavuk adını vermiş... "Luc Besson ve ben yarattığımız karakterleri tanımlamak için daima bir hayvan ismi buluruz. Leon ise bir tavuk... İyi bir katil, ama çok aptal!"

"Leon" Jean Reno'nun, Luc Besson ile beşinci çalışması... Aslında Reno sinemada çok yeni biri değil... 15 yıllık bir geçmişi var. Ama "Leon", onun ikinci kez başrol oynadığı film. Reno'nun çalıştığı yönetmenler arasında, Costa Gavras ve Bertrand Blier de bulunuyor.

"Leon"da diyalogların mümkün olduğu kadar azaltılmış olmasına karşın, Reno canlandırdığı karakteri inanılır biri haline getiriyor. Bu Fransız megastarın, yakın zamanda Gerard Depardieu gibi ilahlar arasına girmeyi başaracağına kesin gözüyle bakılıyor. Aslında Jean Reno çok seksi değil, ama sevimli bir görünümü var. Reno, Luc Besson'un, "Leon"la birlikte heyecanlı birşeyler yapma fırsatını yakaladığını söylüyor... "Amerika'da insanlar filmlerdeki şiddet üzerine konuşmayı seviyorlar ama, filmlerin sonuna geldiklerinde ağlamaktan da kendilerini alamıyorlar.

Jean Reno, ünlü Fransız yönetmen Luc Besson'nun filmlerinde ilginç roller alıyor hep: "Nikita"da temizlikçi, "Derinlik Sarhoşluğu"nda dalgıç, "Leon"da ise kiralık bir katil...

Ancak Luc çok farklı... 35 yaşında bir yönetmen... Spielberg kendisini aradığında hala heyecanlanıyor. Fransa'da filmler yapmaya başladığınızda, Amerika'yı da ziyaret etmeye, böylece çeşitli insanlarla tanışmaya başlıyorsunuz. Bence onun bundan sonraki ilk adımı Hollywood."

Jean Reno'nun en sevdiği aktörler arasında Depardieu, Gene Hackman, Jeremy Irons var. Bu aktörlerin, kendisini heyecanlandırdığını söylüyor Reno...

Yönetmen Luc Besson, Jean Reno'yla ilk kez 1982 yılında "The Last Battle"da birlikte çalışmış... Besson onun için şunları söylüyor: "Reno'yla konuşmamıza gerek yok... Onunla çok iyi anlıyoruz birbirimizi. O hafif kaçık biri..."

Luc Besson ve Jean Reno çok iyi anlaşan bir ikili çünkü ikisi de birbirlerini "kaçık" olarak değerlendiriyorlar. Reno onu "Nikita"da ve "The Big Blue"da çok çılgın bulmuş. Bu yüzden de günün birinde Besson'la birlikte bir komedi filmi yapabileceklerini belirtiyor.

Reno'nun günlük yaşamındaki tüm hareketleri - çayını içmek üzere bardağı ağzına doğru götürmesi, çayı içmesi - adeta yavaş çekimle gerçekleşiyor... Reno aktörlüğü çok sevdiği halde, tüm yaşamını filmler üzerine kurmamış. Çiftliğinin, onun için çok büyük bir anlamı var: "Kendimi çok rahat hissettiğim, ağaçlarla ilgilendiğim, benden çok farklı işleri olan komşularımla konuştuğum bir çiftliğim var. Onlarla dünya, müzik, arabalar ve yemeklerle ilgili sohbetler yapıyoruz. Hollywood'da da oturmuş bir sistem var ve ben bunu değiştirmek istemiyorum."

Reno, şu sıralarda Lawrence Kasdan'ın "Paris Match"ını çeviriyor. Rol arkadaşları Kevin Kline ve Meg Ryan... Tabii "Leon"daki başarısından sonra, herkesin gözü onun üzerinde... ■

Reno Gerard Depardieau'nun

tahtına aday gösteriliyor...

Yönetmen Luc Besson bu "yaşamı

ağır çekim yaşayan" adamla

birlikte Hollywood'u fethediyor.

BU AY

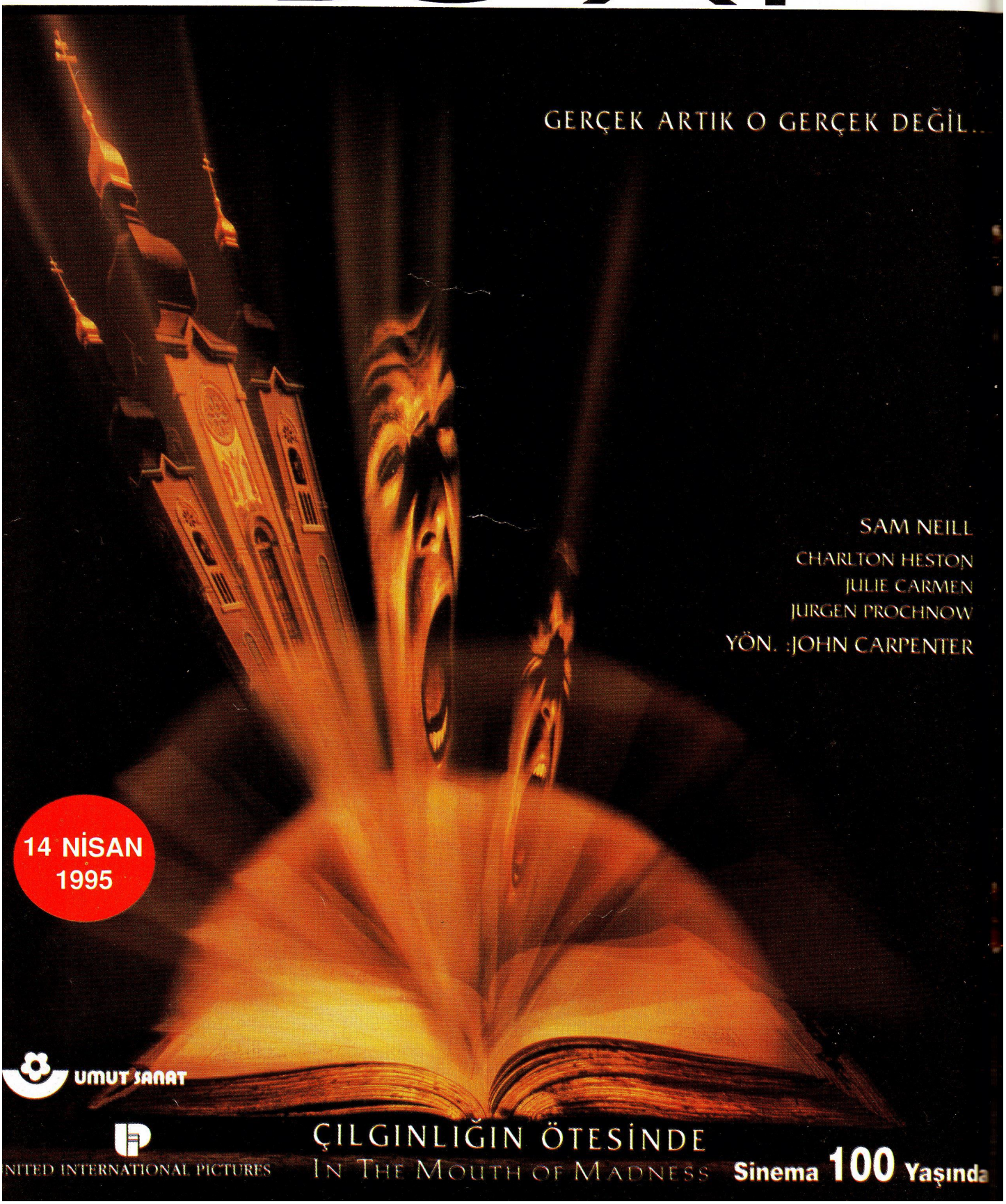
GERÇEK ARTIK O GERÇEK DEĞİL..
SAM NEILL
CHARLTON HESTON
JULIE CARMEN
JURGEN PROCHNOW
YÖN. :JOHN CARPENTER
14 NİSAN 1995
UMUT SANAT
NITED INTERNATIONAL PICTURES
ÇILGINLIĞIN ÖTESİNDE
IN THE MOUTH OF MADNESS
Sinema 100 Yaşında

SİNEMALARDA

Beyaz Perdede
Böyle Bir Beraberlik Görülmed

LÉON

SEVGİNİN GÜCÜ

Nikita ve Big Blue filmlerinin Yönetmen
LUC BESSON'un SON FİLM

COLUMBIA Sony Music

MUSIQUE ERIC SERRA

UMUT SANAT

Umut Sinemada

FLORIDA GÜNEŞİNİN ALTINDA BİR POLİSİYE

Gizli Gerçek

SEAN CONNERY'NİN BİR CİNAYETİN SIRLARINI ÇÖZÜP ADALETİ SAĞLAMAK UĞRUNA KENDİSİNİ VE AİLESİNİ TEHLİKEYE ATAN BİR HUKUKÇUYU CANLANDIRDIĞI "JUST CAUSE" (GİZLİ GERÇEK), SOLUK KESİCİ GERİLİMİYLE DİKKAT ÇEKİYOR. CONNERY "BU PATLAMA YARATACAK BİR HİKAYE" DİYOR...

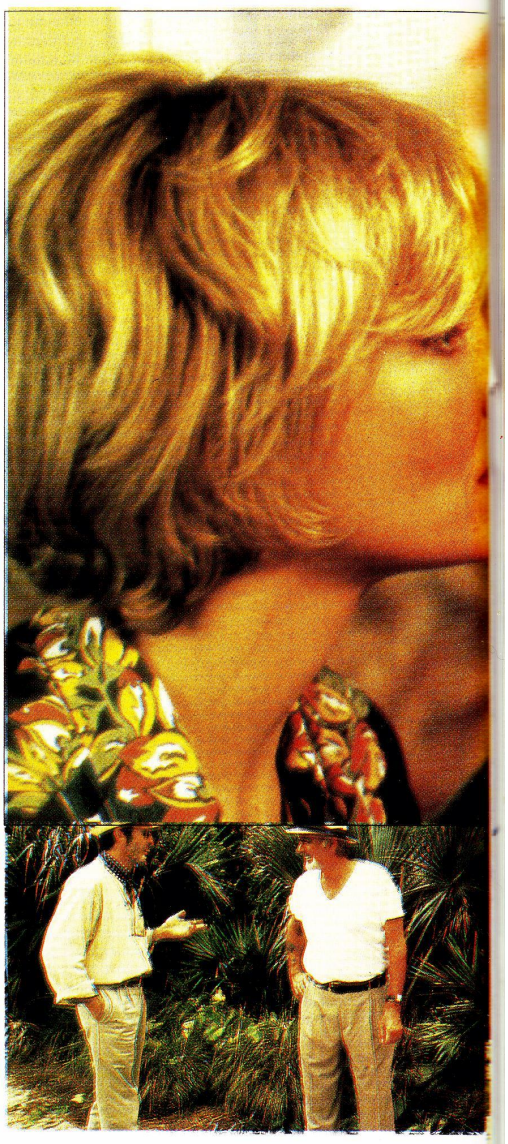

FLORIDA EVERGLADES'DE vahşice bir cinayet işlenir... Tam sekiz yıl sonra, ilke sahibi, dürüst ve seçkin bir Harvard hukuk profesörü bu cinayet olayında kesinlikle suçsuz olduğunu iddia eden, ölüme mahkum katil zanlısını infaza çeyrek kala savunmaya karar verir. Elektrikli sandalyenin eşiğindedir mahkum... Cinayet masasına bağlı kasaba detektifi kesinlikle doğru adamı yakaladığını düşünmektedir. Saatler hızla ilerlemektedir ve adamın hayatı pamuk ipliğine bağlıdır. Bu gergin öyküde hiçbir şey göründüğü gibi değildir aslında. Biri bu ölümcül oyunun başındadır... Ve bütün yollar, yıllar önceki cinayete çıkmaktadır. Fakat bu arada, sırada iki kurban daha vardır...

Ortadaki "Gizli Gerçek" ne?.. Başrollerini Sean Connery, Laurence Fishburne, Kate Capshaw, Blair Underwood ve Ed Harris'in paylaştıkları bu gerilimi Arne Glimcher yönetiyor. Film John Katzenbach'ın aynı adlı romanından, Jeb Stuart ve Peter Stone tarafından senaryolaştırıldı. Bu arada Sean Connery yönetici yapımcı olarak da kamera arkasında görev aldı.

Yapımcı Lee Rich bu heyecanlı romanı senaryo haline getirmeye 1991'de karar verdi. Miami Herald'da ceza yazarlığı yapan Katzenbach'ın daha önce de üç romanı yayınlanmış, bunlardan "In The Heat Of The Summer" adlı roman, "The Mean Season" olarak filme çekilmişti.

Yönetici yapımcı ve başrol oyuncusu Sean Connery, Katzenbach'ın bu heyecanlı romanındaki Paul Armstrong rolüne balıklama atladı.

"Gizli Gerçek"in hikayesine ve rolüne çok güveniyor Connery: "Bu patlama yaratacak bir hikaye. Parasal olmayan ceza işleriyle uğraşan Harvard hukuk profesörü Armstrong'u oynuyorum. İçinde bulunduğu pozisyon çok zalim, güvenilmez ve eziyet eden bir sistem. Nasılsa, karakter kendisini Harvard'da dünyadan soyutladığı bir zamanda gerçekleri bulmayı umut ederken buluyor. Bu arada olabileceğini hiçbir zaman düşünmediği şeyleri yapmaya yeteneği olduğunu keşfediyor."

JUST CAUSE

YÖNETMEN: ARNE GLIMCHER
OYUNCULAR: SEAN CONNERY, LAURENCE FISHBURNE, KATE CAPSHAW, BLAIR UNDERWOOD RUBY DEE, ED HARRIS
YAPIM: LEE RICH - ARNE GLIMCHER - STEVE PERRY
SENARYO: JEB STUART - PETER STONE
MÜZİK: JAMES NEWTON HOWARD
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: LAJOS KOLTAI, A.S.C.
DAĞITIM WARNER BROS

FİLM KARİYERİNE 1980 yılında yakın bir arkadaşının filminde rol vermek istemesiyle başlayan yönetmen Glimcher, aslında güzel sanatlardan mezun bir müze müdürü... 1963'te ele aldığı ve sanatsal çalışmalarıyla yakından ilgilendiği New York'taki "The Pace Gallery"yi dünyanın sayılı seçkin galerileri arasına sokmayı başardı. Filmcilikteki ataklarından biri yapımcılığını üstlendiği "Gorillas In The Mist" filmi oldu. Daha sonra "The Good Mother"ın ekran haklarını satın alarak Leonard Nimoy'a yönetmesi için kiraladı. Bu arada boş durmayıp şarkı sözü yazarlığı da yaptı ve "The

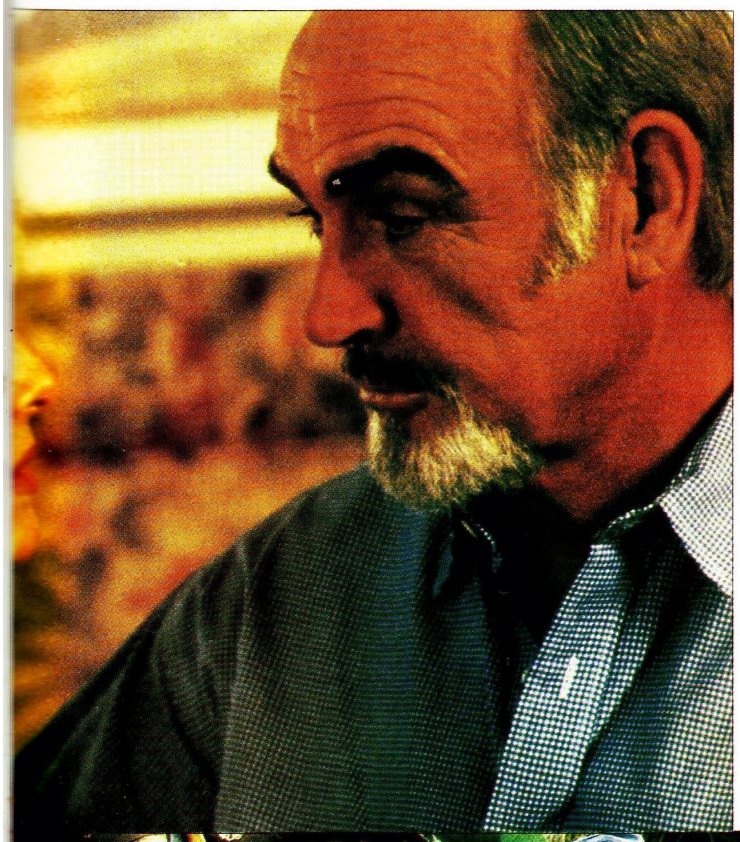

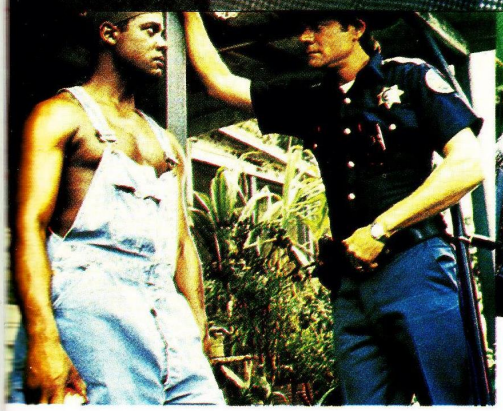

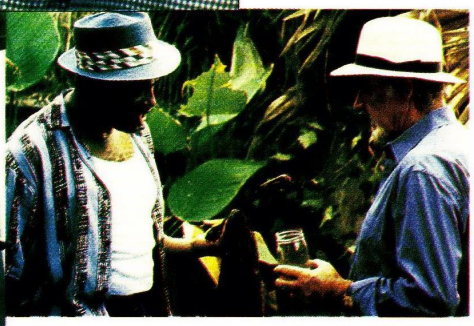

Sırlar, sırlar, sırlar...

Yıllar önce işlenen bir cinayet, elektrikli sandalyenin eşiğinde bir adam, "Gizli Gerçek"i arayan ve hayatını tehlikeye atan bir hukukçu, düğümler, çözümler, sırlar, sırlar, sırlar... "Gizli Gerçek" güçlü etkisi hikayesinin yoğunluğuna dayanan, uyarlandığı polisiye-gerilim romanının hakkını veren bir film.

Mambo Kings"in "Beautiful Maria Of My Soul" şarkısıyla Oscar'a aday gösterildi. Son olarak bu başarılı yapıma imzasını atan yapımcı ve yönetmen Arne Glimcher, "Gizli Görev"de Sean Connery'nin canlandırdığı karakterin önemine dikkat çekiyor: " Çok farklı iki boyutta gelişen muhteşem bir hikaye. Olaylar geliştikçe ve karakterler tüm ayrıntılarıyla açığa çıkmaya başladıkça, somut kavramların hayallerin içinde eridiğini farkediyoruz. Başlıca karakterler, avukatın çıkışını bilmediği fakat kendince çıkışlar bulduğu durumlara itiliyor. Bu da, hikayeyi çok ilgi çekici bir hale getiriyor. Sean kesin bir karakter. Çok kuvvetli ve güçlü kişiliği Armstrong karakterini zorlayıcı bir hale getiriyor. Hikayede, Sean seçimlerinin ve hareketlerinin kendisine yakın olan birçok insanın yaşamını etkileyeceğini bilen, akılcı işlere kafa yoran çaresiz bir adam. Bu geçiş Sean'a bir aktör olarak çok iyi bir oyun çıkartma fırsatı veriyor."

10 yaşında sinemaya atılan Laurence Fishburne ise, tiyatro ve televizyon filmleriyle başarısını pekiştirmiş bir aktör. 1993 yılında "Tribeca" televizyon dizisiyle Emmy ödülünü alan aktör, yine aynı yıl "What's Love Got To Do With It" filminde Ike Turner portresiyle en iyi erkek oyuncu dalında Oscar'a aday gösterildi. "Rumble Fish", "Red Heat", "King Of New York", "Nightmare On Elm Street 3", "The Cotton Club" gibi filmlerde boy gösteren ve "Boys And The Hood" ile "Searching For Bobby Fisher" adlı filmlerde

YAPIM ÜZERINE

Yer seçimi için epey uğraşan ekip yapıma başlamadan önce bölgeleri görmek için Florida'yı baştan sona dolaşmış. Bonita Springs'de küçük bir köy, Armstrong'un moteli için seçilmiş. Everglade şehri Joanie Shriver'in okulu için seçilirken; Copeland - Florida, Bobby Earl ve büyükannesinin evi için uygun bulunmuş. Son olarak da Naples'a Tanny Brown'un evi yerleştirilmiş. Glimcher ve ekibi Fort Myers'daki gecekondu bölgelerini de mahkeme binası, karakol, dava vekili McNair'in ofisi, otobüs durakları gibi yerler için kullanmışlar. Ekip cinayet bölgeleri üzerinde tam iki hafta çalışmış. Everglade'in yağışlı bölgesi, Florida'nın Babcock korusunda filme alınmış. Uzun botlar ve haşere ilaçları tam bir ihtiyaçmış. Vahşi bir timsahla beraber silahlar da ekibi davetsiz misafirlerden korumak için çekimlerin yapıldığı yerde hazır tutulmuş. Bazı güvenlik sebepleri yüzünden bu sahnelerin gece çekimleri Miami'de bataklık şekline sokulmuş bir uçak hangarında gerçekleştirilmiş. Etrafa yağmur kuleleri ve birçok bitki yerleştirilmiş.

Filmin ikinci yarısı Miami'nin, Miami Herald, Eden Roc, Fountainbleu Otelleri ve Brickell Meydanı'nda çekilmiş. Kuzey Miami'deki Greenwich stüdyolarındaysa Von Brandenstein tarafından üç hapis seti hazırlanmış. Filmin anahtar noktalarından biri olan arabanın açık köprü üzerinden atlama sahnesi için MacArthur geçişi altı gün kapalı kalmış. Bu arada bu geçişin Miami şehriyle Miami kumsalı arasındaki en önemli geçit olduğunu da hatırlatmakta fayda var. "Bu teknik açıdan çok zor olan sahnenin çekiminin başarıyla üstesinden gelindi. Miami şehri ve Miami kumsalı arasında işbirliği yapıldı. Bütün farklı emniyet müdürlükleri, kumsal koruyucusu, deniz petrol v.s... Bir tek bu sahne için 11 normal iki de çok işlevli kamera, bir helikopter, uzman sürücüler, maharetli arabalar, kamera arabaları, botlar, kaza anında kullanılması için dalgıçlar ve arka plandan bütün Miami göğünü aydınlatmak için gerekenler kullanıldı.

de başrol oynayan Fishburne, yakında Ellen Barkin'le birlikte "Higher Learning"de izlenebilecek. Fishburne cinayet davasında duygularına göre hareket ederek Armstrong'un yanıldığını kanıtlamak için çalışan polis memuru Tanny Brown'u canlandırıyor. "Gizli Görev"in metnini okuduğu zaman çok heyecanlanmış. Hikayede birçok beklenmeyen olayın olduğunu, bunun da bir aktöre çok etkileyici gelebileceğini söylüyor: "Zenci bir genç adam on yaşındaki bir kız çocuğunu canice öldürmekle suçlanıyor. Tanny Brown, Bobby Earl Ferguson'un suçlu olduğunu ve cezasını çekmesi gerektiğini düşünüyor. Buna karşın Ferguson'un avukatı Armstrong akademi dünyasının dışından biri olarak hem Bobby Earl'ü serbest görmek hem de ülkenin adalet sisteminin yanlışlığını kanıtlamak için çalışıyor. Bu bir avukatla polis arasındaki klasik bir ilişki örneği."

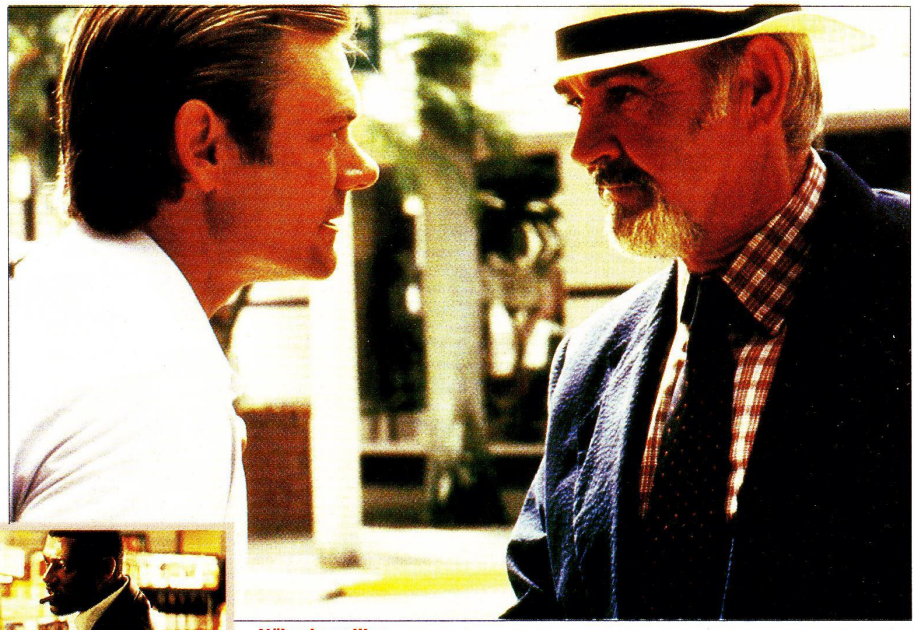

Yüksek gerilim *"Gizli Gerçek" bazen fiziksel güçlerin, bazen zihinsel güçlerin çarpıştığı oldukça gerilimli sahneler içeriyor. Bu sahneler, filmin sırlarının da etkisiyle, seyirciyi olayın aktörlerinden biri gibi hissetmeye zorluyor...*

FILM YAPIMCILARI Armstrong'u Ferguson davasını bağlılıkla tekrar gözden geçirmesi için zorlayan karısı Laurie rolüne Kate Capshaw'ı seçmişler. Film hayatına romantik bir komedi olan "A Little Sex" filmiyle başlayan Capshaw daha çok "Indiana Jones And The Temple Of Doom"la tanındı ve "Best Defense", "Black Rain", "Power", "Love At Large" gibi filmlerle de başarısını pekiştirdi. Bunlardan hemen sonra "Love Affair" filminde Warren Beatty ve Annette Beaning'in yanında rol aldı. Capshaw bu hikaye için, " Film bizim insanlar hakkındaki tahminlerimizi ve nasıl karar verdiğimizi test ediyor. Bu tahminler genellikle arka planda kalan ilginç ahlaki soruları şiddetlendiriyor. Aslında çok heyecanlı ve esrarengiz bir hikaye" diyor.

SEAN CONNERY

Gizli gerçeğin peşinde

"Gizli Gerçek"te adaleti bulmak uğruna yakınlarının ve kendisinin yaşamını tehlikeye atan seçkin bir hukukçuyu canlandıran Sean Connery için, bu rol tam da istediği şeymiş. Çünkü hem hatlarına, hem imajına, hem de daha önce canlandırdığı bazı rollere çok uygun bir rol...

25 Ağustos 1930'da İskoçya'da doğan Sean Connery, sinemada öncelikle altı kez canlandırdığı James Bond'la özdeşleşti. Bir eleştirmen, "Canlılığı onu tüm İngilizce konuşan aktörler içinde en erkeksi olanı yapabilir; bu kaba İskoçyalı'nın sesi, dili insanileştiriyor" yazmıştı. Connery'yi üç James Bond filminde yöneten Terence Young ise, "Star olmanın saçma gerekliklerine zerre kadar değer vermiyor" diyordu.

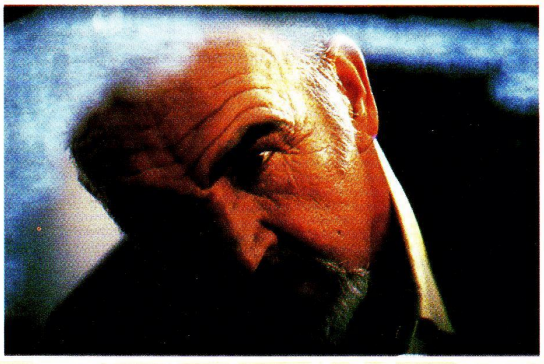

Sean Connery yalnızca James Bond olmadı tabii... Alfred Hitchcock'un "Marnie" ve "A Fine Madness" gibi filmlerinde de oynadı. Onu "Rising Sun", "The Name Of The Rose", "The Hunt For Red October" ve "Medicine Man" gibi filmlerde farklı rollerde izledik. Son olarak "First Knight"ta Richard Gere'in karşısında ve "Dragon Heart" filminde ejderhanın sesi olarak karşımıza gelecek olan aktör, 1987 yılında "Untouchables"daki rolüyle hem Oscar hem Altın Küre ödüllerini kazanmıştı.

Connery'nin "Gizli Gerçek"teki rolüyle ilgili imajına özellikle daha önceki iki çalışması yol açıyordu. "Dokunulmazlar"da, her ne kadar elinde silahıyla bir eylem adamı olsa da, bir hukuk adamıydı da eninde sonunda. "Gülün Adı"ndaki rolündeyse, aynı "Gizli Gerçek"teki gibi cinayet olaylarında görünenle yetinmeyip gizli gerçeği arayan, akılcı, saygın bir portre çiziyordu...

Sean Connery, "Gizli Gerçek"teki rolüyle epey özdeşleşiyor. Bu kariyerindeki en büyük filmlerinden biri değil ama, bu role çok önem verdiğini her açıklamasıyla belli ediyor.

Filmde Sean Connery'nin masumiyetini kanıtlamaya çalıştığı sanık Bobby Earl Ferguson'u canlandıran Blair Underwood ilk profesyonel deneyimini "The Cosby Show" adlı televizyon dizisiyle yaptı ve "Krush Groove" filminde başrolü kaptı. Son olarak yönetmenliğini, yapımcılığını, yardımcı yazarlığını ve başrolünü aldığı "The Second Coming" adlı 30 dakikalık dramatik bir filmle ekran karşısına geçen Underwood, hikayeyi tam bir düzenbazlık hikayesi olarak görüyor ve bu anlamda hiç kimse masum değil ona göre: "İstediklerini elde edebilmek için, Bobby Earl, Paul ve Laurie Armstrong, Tanny Brown ve Sullivan tamamen amirane bir halde polise, basına topluma ve bütün herkese hile yapıyorlar..."

Bobby Earl'ün anneannesi Evangeline Ferguson'u ekranların efsanevi yıldızı Ruby Dee oynuyor. Torununun suçsuzluğuna olan inancı onu Cambridge'e Paul Armstrong'un yanına götürüyor ve bu da Armstrong'un hayatını değiştirecek olayların başlangıcı oluyor.

Blair Sullivan rolündeyse Ed Harris var. Ferguson'un sapık katil ve ölüme mahkum komşusu... Ed Harris daha önce pek çok önemli yapımda rol aldı. Genellikle, kaliteli ikinci adam rollerinde gördük onu ve hemen her zaman kendine has bir karizması vardı. "The Firm", "Sweet Dreams", "Milk Money", "Alamo Bay", "Coma", "To Kill A Priest", "Needful Things", "China Moon", "The Abyss" gibi filmlerle kariyerini sağlamlaştıran aktör yakında Ron Howard'ın "Apollo 13" adlı filmiyle beyazperdeye gelecek. ■

KALP SAĞLIĞINIZI KORUMAK İÇİN
STRESTEN UZAK DURUN

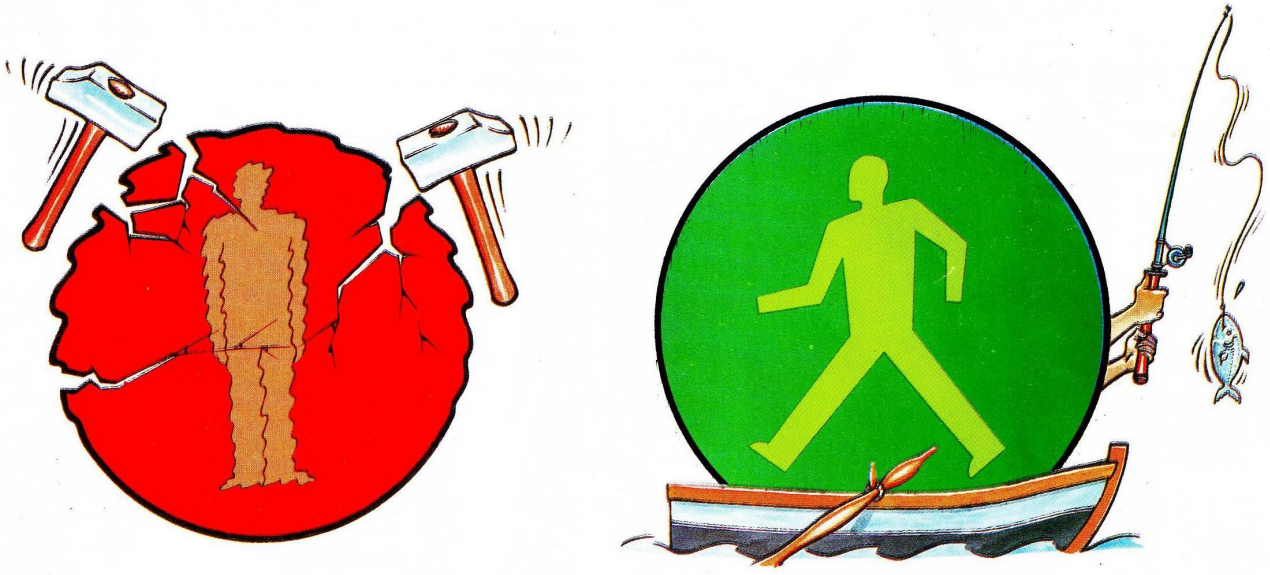

Trafik sıkışıklığı, hızlı tempo, telaş, sıkıntı, kötü sürprizler... günlük yaşamın ayrılmaz parçaları... stres kaynakları... Oysa stres tansiyonumuzu yükselterek kalp sağlığımız için tehlike oluşturur. Stresten uzak durmak için rahatlayın, gülümseyin ve hobiler edinin.

becel
KALBİNİZ DEĞERLİDİR

Unutmayın, stresten kaçınmak kalp sağlığımızı korumanın bir yolu. Diğer bir yolu da Becel! Becel, hem lezzetli bir margarin, hem de kalbimiz için en doğru seçim... Çünkü Becel'de doymuş yağ oranı düşük, doymamış yağ oranı yüksek. Dolayısıyla kolesterol kontrolüne yardımcı olarak kalp ve damar sağlığımızı koruyor.

FANTASTİK AKSİYONLA SİSTEM ELEŞTİRİSİ

JOHN CARPENTER

USTA YÖNETMENİN FİLMLERİNE TOPLU OLARAK BAKTIĞIMIZDA ÇAĞDAŞ DÜNYANIN MUHTELİF KURUMLARINA KARŞI DUYDUĞU NEFRETİ HİSSETMEMEK ELDE DEĞİL.

Carpenter, diğer filmlerinde olduğu gibi, "Çılgınlığın Ötesinde"de bol bol iğrenç makyaj kullanıyor. Zaman zaman "tahammül fersa" görünteler yansıyor perdeye bu yüzden.

SELİM ERGUN

JOHN CARPENTER... Bu imzaya, korku-gerilim, bilimkurgu ve fantastik aksiyon türlerinde rastlanır. Bugüne dek 13 film yönetmiştir. 1974'teki "Dark Star" ve 1976'daki "Assault on Precint 13" gibi iki bağımsız korku-gerilimden sonra 1978'de "Halloween" ile adını korku gerilim türünün tarihine yazdırmayı başarmış ve bu tarih içinde nevi şahsına münhasır bir yer edinmiştir.

"Halloween", Amerikalı sinema yazarı Robin Wood'un "korkugerilim" türü incelemesinde, taşıdığı gizli ahlakçılıkla, muhafazakar olarak nitelenen bir filmdir. Ne tür bir içgüdüyle cinayete yöneldiği bilinmeyen küçük bir erkek çocuğu elindeki bıçakla, aktif bir cinsel hayat sürdüren genç kızları Cadılar Gecesi'nde öldürür.

Ne var ki, Carpenter ucuz bir sağcı, pespaye bir ahlakçı değildir. Onda anarşist bir taraf vardır. Tüketim toplumu bireylerine huzuru haram etmeye yeminli gibidir. "Sis" (The Fog) filminde de toplumun, geçmiş günahların bedelini bir gün ergeç ödeyeceğini belirtir. Metafizik bir sisin içinden çıkıp gelen eski korsanlar, yıllar önce kendilerine ihanet eden kasaba halkını öldürür ve çekip giderler. Artık mesajın muhafazakar tarafı iyiden iyiye daha "sorumsuz", daha anarşist bir zemine kaymaya başlar. "New York'tan Kaçış" adlı karamsar bilimkurgudaki korku motifi Amerika Birleşik Devletleri'nin geleceğidir. Suçlularla başedemediği için bir polis devletine dönüşen dünya lideri ABD, bu filmde içindeki pisliği şiddetle yok etmeye çalışır. ABD başkanının, eline silahı alıp suçluları temizlediği sahne, politikacılara duyulan nefretin açık bir dışavurumudur. Polis devleti, New Yok'un bir adasına hapsedilmeye çalışılan suçlulardan daha vahşi ve daha ikiyüzlüdür.

Carpenter'ın, filmlerinde, tüketim toplumundan nefret giderek daha belirginleşmeye başlamıştır artık. "Karanlıklar Prensi" çok daha açık bir uyarıdır: Katolik rahiplerin yıllar önce bir kilisenin mahzenine hapsettiği şeytan, giderek yozlaşan, ahlaki çöküntüye giren tüketim toplumundan aldığı negatif enerjiyle süratle güçlenmekte ve geri dönmeye hazırlanmaktadır.

"Yaşıyorlar"da (They Live) ise medyanın yönettiği uyuşmuş zihinlerle dolu bir dünya sunar seyirciye. Başka bir gezegenden gelenler, yeryüzündeki iktidarı ele geçirmek için önce medyayı ele geçirmişlerdir. İnsanlar da üçe ayrılmıştır. Durumun farkında olup iktidarla işbirliği yapanlar, durumun farkında olmadan sömürülen/uyutulan kitleler ve kilise merkezli bir muhalefet hareketi örgütlemeye çalışan asiler...

ÇILGINLIĞIN ÖTESİNDE

YÖNETMEN
JOHN CARPENTER
OYUNCULAR
SAM NEILL, JURGEN PROCHNOW, CHARLTON HESTON, JULIE CARMEN
SENARYO: DE LUCA;
DAĞITIM: UIP

John Carpenter'ın favori oyuncusu Sam Neill, "Çılgınlığın Ötesinde"deki ürpertici rolünde çok başarılı

Dünyanın sonu üzerine bir fantezi...

Çılgınlığın Ötesinde

De Luca'nın "yalnızca eğlenmek için yazmaya başladığı" senaryo, fantastik filmlerin usta yönetmeni John Carpenter'ı o kadar etkiledi ki, senaryoyu okur okumaz filmi çekmeye karar verdi. Böylece, hepimizin karanlıkta küçük birer nokta olduğumuzu anlatan, "In The Mouth Of Madness" (Çılgınlığın Ötesinde) çıktı

"In The Mouth Of Madness", John Carpenter'ın yönettiği 16. film... Şöhreti yakalayan bir yazarın, aniden ortadan kayboluşu ve yayıncısının bu "gizemli kayboluş"u araştırmak üzere bir kiralık katil tutmasıyla ilgili bir korku filmi...

"In The Mouth Of Madness"ın senaryo yazarı Michael De Luca, hepimizin çok yakından tanıdığı "Elm Sokağı'nda Kabus" (A Nightmare On Elm Street) serilerinin üretildiği bir şirkette senaryoları değerlendiren bir grupta çalışıyordu. Kötü filmlerin senaryosuyla uğraştıktan bir süre sonra, kendi başına çalışmaya karar verdi...

"O kadar kötü yazılmış senaryoları okuyordum ki, artık sıkılmaya başlamıştım. Ben de sadece eğlenmek için bir tane senaryo yazmaya karar verdim... Böylece 'In The Mouth Of Madness'ın üzerinde çalışmaya başladım. Bu çalışma, düzenli aralıklarla birkaç yıl sürdü. Önceleri sadece bir deneyimdi... Ama bitirdikten sonra, çok kaliteli yönetmenleri etkileyebilecek bir senaryo oluşturmuştum..."

De Luca, filmi dünyanın sonuyla ilgili "paranoyak bir fantezi" olarak tanımlıyor... Hepimiz, dünyanın merkezinde küçük birer noktayız. Ve aslında hiçbir önemimiz yok...

Carpenter, "In The Mouth Of Madness"ın senaryosunu görür görmez, onu çekmeye karar verdi: "Michael, harika bir senaryo yazdı. Ayrıca çok da farklı bir senaryo bu... Çok farklı durumları ortaya koyan, psikolojik bir korku filmi... Ama tipik bir korku filminden daha çok, Bunuelvari bir havası var. Bu tür konuları hep sevdim ve bu senaryo da beni görür görmez cezbetti."

Carpenter, daha önce, insanları tehdit eden, onları korkudan çıldırtacak düşüncelerle dolu filmler yapmayı denedi. Lovecraft'ın (gotik edebiyatın en önemli isimlerinden biri) öykülerindeki gibi, insanı tehdit eden türde filmlerdi yapmak istediği. Ama bu gotik kabusları çekmekte başarılı olamadığını söylüyor: Henüz gençken, Lovecraft okurdum. İnsanları en çok korkutan onun yazılarıydı. Sanki radyoda dinlediğiniz çok korkunç bir öykü gibi, onu okuduğunuzda tüylerinizin diken diken olduğunu hissedersiniz. Onun öyküleri karanlıklar içindeki şeyleri açıklanamayacak bir hale getiriyordu. O kadar korkunç şeyler ki, eğer onları görürseniz, anında çıldırırsınız! Hep onun öykülerinden birini filme çekmek isterdim... İşte bu senaryo da onun öyküleri gibi..."

De Luca hiçbir yönetmenin böyle bir filmi çekemeyeceğini söylüyor... "Carpenter'ın, Lovecraft'ı çok sevdiğini, onunla yapılmış rörortajlardan öğrendim. Senaryomu, Lovecraft'ın devamlı işlediği konulardan ilham alarak yazdım. Çünkü ben de onun hayranlarından biriyim. Lovecraft'ın yazdıkları gibi, adı konulamayacak kadar korkuç, akla getirilmesi bile insanı ürperten yönler var senaryomda... John'un bu senaryodan çok etkileneceğini biliyordum."

Filmde başrolde oynayan Sam Neill, Carpenter'ın en beğendiği oyunculardan biri. Neill daha önce 1991 yılındaki "Görünmez Adamın Maceraları"nda Carpenter'la birlikte çalışmıştı. "In The Mouth Of Madness"da da yine Sam Neill'le karşı karşıyayız. Carpenter, Sam Neill'in çok yetenekli bir oyuncu olduğunu düşünüyor ve "Onunla çalışmak büyük bir eğlence" diyor.

Kısaca çağdaş kapitalizmden nefret fazlasıyla açıktır, çözüm ise sistemle uzlaşmamış radikal bir dincilik ya da saf bir tanrı inancıdır.

JOHN CARPENTER, bu mesajlarını tüm dünyayı rahatlıkla dolaşabilecek, sözgelimi bir taşra sinemasında bile gösterilecek, yörenin gençlerinin "iyi film be abi!" diyeceği türde filmlerin içine yerleştirir. Bazen, "Yaşıyorlar"da olduğu gibi türün klişelerine daha fazla ödün verir, bazen de "Karanlıklar Prensi"ndeki gibi türün temel özellikleriyle "düşünceyi" daha sağlam bir biçimde kaynaştırır.

1975'lerden beri, bilimkurgu, korku-gerilim ve fantastik aksiyon türleri bir zamanların western filmlerine benzemeye başladı. 50'li, 60'lı yıllarda western türünde çalışan birçok yönetmen, sosyal ve politik mesajlarını filmlerinin içine ustaca yerleştiriyorlardı. Bugünlerde de benzer bir çaba var. Ve Carpenter kapitalizme karşı nefretini, kurumlara karşı duyduğu güvensizliği her filminde mutlaka bir yerlere sıkıştırıyor. Ayrıca tüm filmlerine bakıldığında politik düşüncelerini incelikli bir üslubun içine yerleştirdiğini, yani asla kabalığa kaçmadığını da söyleyebiliyoruz. İyi bir anlatıcı olduğunu, görsellik açısından her filminin sağlam bir zemine oturduğunu da görüyoruz.

Arasıra o da "garantili ticaret" yapıyor, ya büyük stüdyolarla ya da kendi adına... "Starman"de, "Elvis"te ve "Küçük Çin'de Büyük Bela"da olduğu gibi...

"In the Mouth of Madness"dan bir önceki filmi "Görünmeyen Adamın Maceraları" ise Carpenter adına daha ortada bir filmdi. Büyük bir stüdyoyla gerçekleştirdiği bu filmde Carpenter ticaretin gerektirdiği herşeyi yapmıştı: Özel efektler, akıcı bir hikaye, gerilim, mizah ve sürat... Öte yandan da, ironik bir anlatım aracılığıyla günümüz dünyasının bütün kurumlarını, devleti, medyayı, orduyu ve uluslararası şirketleri inceden inceye eleştiriyordu. Bir kaza sonucu görünmez olan kahramanımızın, sevgilisi dışında yeryüzünde bir tek kuruma ya da bir tek insana dahi güvenmemesi gerçekten anlamlıydı. Filmin finalinde sevgilisi ve tüm dünya borsalarına ulaşabildiği bilgisayarıyla bir dağ evine kapanması da öyle...

Sonuç olarak, Carpenter, amacı ticaret de olsa ahlakı, samimiyeti asla elden bırakmayan bir yönetmen. Seyirciyi asla aptal yerine koymuyor ve mizah duygusuna, özellikle de ironiye yükleniyor. Hikayeyi hiçbir özentiye kapılmadan, -ama bir aksiyon filmi yaptığının da bilincinde olarak- profesyonelce anlatıyor. ■

Sağlıklı saçlar sağlıklı deride gelişir.

pH değeri 5.5 dir.

Sebamed şampuan 5.5 pH değeri ile saçlı deriyi bakteri, mantar ve virüslere karşı korur.(1)

Kepek önleyicidir.

Sebamed şampuan formülünde bulunan piroktan olamin ve salisilik asid sayesinde kepek önleyici özelliğe sahiptir.(2)

Hipoallerjiktir.

Sebamed şampuan Fransa'da LOUİS PASTEUR ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİNDE yapılan testler neticesinde Hipoallerjik bulunmuştur.(3)

Sodium - Lauril - Sulfate içermez.

Cildi kuruttuğu tespit edilmiş olan Sodium L auril Sülfate ve ayrıca Formaldehid, Dioxane ve Nitrosamin türevlerini içermez.(4)

Ayrıca krem kullanımı gerektirmez.

Sebamed şampuan, formülünde bulunan özellikle **Polyquaternium-7** ve diğer maddelerden dolayı yıkandıktan sonra krem kullanımını gerektirmez.(5)

Biyolojik etkilidir.

Sebamed şampuan, sebamed'in tüm ürünlerinde olduğu gibi doğada hiç bir artık bırakmadan çok kısa bir zaman içerisinde (%99.1 oranında) biyolojik olarak çözülür. Sebamed ürünleri çevre dostudur.(6)
Sebamed şampuan tüm bu üstün özelliklerin hepsini birarada bünyesinde barındıran ilk ve tek şampuandır.
Sebamed şampuan problemli ve normal her türlü saç için kullanılabilecek ideal bir şampuan olup piyasada 150 ml, 250 ml ve 500 ml'lik kendisine has orjinal ambalajlarında bulunmaktadır.

cildin asid ideal **pH 5,5** örtüsünü korur

sebamed® şampuan

Çevre Dostudur.

Literatürler :
1 - 5 Prof. Dr. O. Braun-Falco, Therapie der Gegentwert 120, No: 11 1981
2 Research into the effectiveness of soluble anti-dandruff agents; E. Futterer, Medical Cosmatology 15, 421-35 (1985)
3 UNIVERSITE LOUIS PASTEUR DE STRASBOURG, FACULTE DE MEDECINE 25 OKTOBER 1988
4 Surfactants in consumer Products Dr. F. Bartnik & Dr. K. Kunstler p.475-99 Düsseldorf 1987
6 OECD - Confirmatory test, Fresenius Enstitüsü, Taunusstein. Almanya

UÇKAN MEDİKAL

Ihlamurdere Caddesi,Mısırlıbahçe Sok. No.14
80690 BEŞİKTAŞ / İSTANBUL
Tel. 261 00 91 - 261 00 44 Fax. 227 00 57

67. AKADEMİ Ö

Oscar bir kutu çikolataya gitti

Sürprizsiz gece, "Forrest Gump"ın zaferiyle sonuçlandı. Akademi üyeleri için fazlasıyla sert ve stilize bir sinemanın örneği olan "Pulp Fiction"ın geceyi tek Oscar ile kapatması bile sürpriz değildi. İşte 1995 Oscar ödüllerinin yorumu...

■ SELİM ERGUN ■

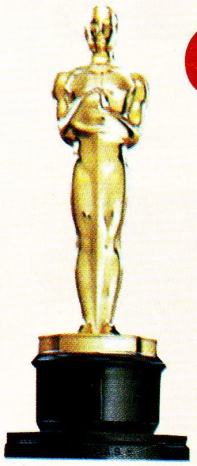

GÖZYAŞLARI, TEŞEKKÜRLER, ALKIŞLAR, DANS gösterileri, komedi filmlerinden kurgulanmış klipler ve ABD'nin ünlü talk-show'cusu David Letterman başta olmak üzere, sahneye çıkan herkesin durmaksızın yaptığı soğuk Amerikan esprileri... Yani, bir Oscar gecesinden beklenen herşey. Eksik olan tek şey ise, sürpriz...

Tom Hanks'in üstüste ikinci kez Oscar kazanması bile "beklenen bir sürpriz"di. Çünkü Tom Hanks, normal bir insanı değil bir otistiği oynuyordu ve bu, Oscar'ı kazanmak için çok önemli bir ölçüttü. Gerçekten de beş bine yakın Akademi üyesinin, bedensel ve zeka özürlü insanlar ile ruh hastalarına karşı özel bir ilgi duyduğu kesin. Bu gizli kural gereği Jodie Foster'a da şans veren çoktu ama Akademi'yi biraz tanıyanlar için Foster'ın şansı sıfırdı. "Nell"deki konuşma özürlü kız rolünün ona getirebileceği en yüksek ödül, sadece adaylıktı... Bunun üç nedeni vardı: Birincisi, Foster'ın artık espri konusu olan, "bitmez tükenmez Oscar serüveni"ne tıpkı Robert De Niro vakasında olduğu gibi artık bir son vermek gerekiyordu. İkincisi, Jodie Foster'ın gerçekten ciddi rakipleri vardı ve üçüncüsü, bugüne kadar Oscar'ın hep kıyısından geçip giden Jessica Lange gibi yetenekli bir aktrisin artık Oscar alma yaşı gelmişti.

"Ed Wood"daki rolüyle Oscar kazanan ve Türk seyircisinin "Görevimiz Tehlike", "Uzay 1999" gibi televizyon dizilerinden tanıdığı Martin Landau da "yaş kontenjanı"ndan kazandı bu yıl. Ama hakkını yememek gerekiyor, Landau yetenekli ve nitelikli bir aktör. O yaşa gelmiş yüz-

Ödülleri silip süpüren "Forrest Gump"ın, "En İyi Erkek Oyuncu"su Tom Hanks, bir Oscar koleksiyonu hedefliyormuş gibi görünüyor.

DÜLLERİ

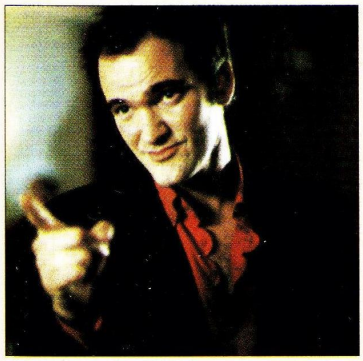

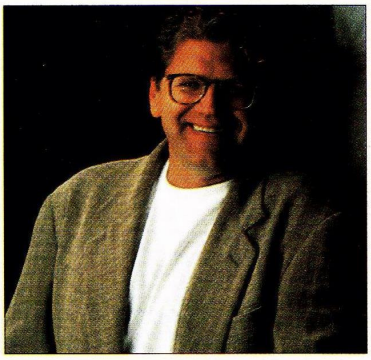

"Pulp Fiction"la "En İyi Özgün Senaryo" Oscar'ını alan Quentin Tarantino, aslında "En İyi Yönetmen"i tercih ederdi herhalde, ama bu ödülü "Forrest Gump"la Robert Zemeckis kaptı.

lerce oyuncunun aday bile olamadığını düşünürseniz Landau'nun başarısının hiç de küçümsenemeyecek olduğunu teslim etmek gerek.

Yıllardır, özellikle de Woody Allen filmlerinde orta yaşı geçmiş problemli kadınları kendine has bir stille perdeye getiren ve Oscar töreninde karşımıza biraz tombullaşmış olarak çıkan Dianne Wiest'in Oscar'ı da sanırız yaş haddi nedeniyle verildi.

EN İYİ FİLM VE EN İYİ YÖNETMEN DALLARINDA, beklendiği gibi "Forrest Gump" Oscarları rahatlıkla götürdü... Evet, bu yıl Hollywood için verimli bir yıl değildi ve çok iyi denebilecek filmler bir elin parmak sayısını geçemiyordu. Ama bu, "Forrest Gump"ın kazandığı Oscar'ı tek başına açıklayacak bir veri değil. İşin aslı, "Forrest Gump" öylesine bir filmdi ki, son yıllardaki bütün Oscar törenlerinden zaferle çıkabilirdi... Gerçekten çok özel bir film bu. Birkaç satırla geçiştirilemeyecek farklı bir çekiciliği ve etkileyiciliği var. Daha da önemlisi, Hollywood'un artık sağcı, muhafazakar ve megolaman bir milliyetçilikten vazgeçip, Fransız usulü romantik, hümanist ve kültürel bir milliyetçiliğe kayışının "Düşler Tarlası"ndan sonraki en önemli örneklerinden biri. Ayrıca eğlendirici, duygusal, destansı ve iki saati aşkın bir uzunluğa sahip. Bütün bunların üstüne bir de, özel efektlerin ilk kez böylesine toplumsal ağırlıklı bir filmde kullanılmasını ekleyin...

"Pulp Fiction"a gelince... Tarantino dahil "Pulp Fiction" ekibinden hiç kimsenin ödül gecesinden çok şey beklemediği kesindi. Kaldı ki, Tarantino ödülünü almak için çıktığında söyledi: "Sanırım bu gece başka bir ödül alamayacağım".

Beş bine yakın ve pek de genç olmayan Akademi üyesinin seçimlerine cuk oturan "Forrest Gump"ın karşısında "Pulp Fiction" gibi şiddet dolu bir filmin En İyi Özgün Senaryo ödülünün dışında bir şey beklemesi zaten hayalcilik olurdu.

Tarantino'nun bir makineli tüfek gibi yaptığı konuşmasında o klasik teşekkür faslına hiç yer vermemesi ve tuhaf şeyler söylemesinin bir protesto olmadığını da belirtmek gerekli. Tarantino daha birkaç yıl öncesine kadar para arayan bağımsız bir sinemacıydı... İkinci filmiyle kendini bir anda Oscar gecesinde bul-

OSCAR AMCA KİMLERİ SEVDİ

En İyi Film
FORREST GUMP

En İyi Yönetmen
ROBERT ZEMECKIS - FORREST GUMP

En İyi Kadın Oyuncu
JESSICA LANGE - BLUE SKY

En İyi Erkek Oyuncu
TOM HANKS - FORREST GUMP

En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu
DIANNE WIEST - BULLETS OVER BROADWAY

En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu
MARTIN LANDAU - ED WOOD

En İyi Özgün Senaryo
QUENTIN TARANTINO VE ROGER AVARY - PULP FICTION

En İyi Uyarlama Senaryo
ERIC ROTH - FORREST GUMP

En İyi Görüntü Yönetmeni
JOHN TOLL - LEGENDS OF THE FALL

En İyi Kurgu
ARTHUR SCHMIDT - FORREST GUMP

En İyi Sanat Yönetimi
THE MADNESS OF KING GEORGE

En İyi Müzik
HANS ZIMMER - THE LION KING

En İyi Ses
SPEED

En İyi Görsel Efekt
FORREST GUMP

En İyi Ses Efekti
SPEED

En İyi Kostüm
LIZZI GARDINER VE TIM CHAPPEL
THE ADVENTURES OF PRISCILLA

En İyi Makyaj
ED WOOD

En İyi Orijinal Film Şarkısı
"CAN YOU FEEL TONIGHT" - ASLAN KRAL

En İyi Yabancı Dilde Film
GÜNEŞ YANIĞI

En İyi Uzun Metrajlı Belgesel
MAYA LIN: A STRONG CLEAR VISION

En İyi Kısa Belgesel
A TIME FOR JUSTICE

En İyi Kısa Film
FRANZ KAFKA: IT'S A WONDERFUL LIFE TREVOR

En İyi Kısa Çizgi Film
BOB'S BIRTHDAY

Özel ödüller
MICHELANGELO ANTONIONI
CLINT EASTWOOD
QUINCY JONES

67.AKADEMİ ÖDÜLLERİ

BU KURALLAR YİNE BOZULMADI

- En İyi Film Oscar'ı iki saatten daha uzun filmlere gider. (Forrest Gump 140 dakika)
- Beyaz perdede normal bir insanı canlandıran oyuncunun Oscar alması çok zordur. (Tom Hanks bir otistiği, Jessica Lange ise ruh hastası bir kadını oynuyorlardı)
- Daha önce birçok kez aday gösterildiği halde kazanamayan adaylar, er geç kazanır. (Jessica Lange ya da Dianne Wiest)
- Erkek yardımcı oyuncular arasında yaşını başını almış ve o güne kadar Oscar kazanamamış tecrübeli bir aktör varsa, diğerlerinin şansı yoktur. (Martin Landau)
- En İyi Film ödülünü alan film hak etsin ya da etmesin mutlaka birkaç teknik ödül alır. (Forrest Gump, kurgu ve görsel efekt)

Jessica Lange, "Blue Sky"da yüksek bir performansla çizdiği "klinik tablo"yla, "En İyi Kadın Oyuncu" Oscar'ının bir numaralı favorisiydi zaten...

du ve olduğu gibi davrandı: Hiperaktif, heyecanlı ve geveze...

Bu arada geleceğe yönelik bir tahmin de yapalım: Scorsese gibi sinemaya son derece hakim, sağlam ve yetenekli bir yönetmenin hala Oscar'ı alamadığını düşünürsek, Scorsese'e fazlasıyla benzeyen Tarantino'nun da Oscar'a ulaşması hiç kolay olmayacak...

BU YILKİ EN İYİ YÖNETMEN Oscar'ının geçen yılın ödüllü yönetmeni Spielberg tarafından Robert Zemeckis'e verilmesi ise gerçekten manidardı. Spielberg'in tayfasından olan Zemeckis bugüne kadar dramatik malzemesinden çok, özel efektleriyle dikkat çeken filmler çekmişti (Geleceğe Dönüş I- II ve III, Roger Rabbit, Ölüm Kadına Yaraşır vd)... Geçen yıl, ustası Spielberg ciddi bir filmle Oscar'ı götürünce o da ilk "ciddi" filmini yapmakta bir sakınca görmemiş ve özel efektleri de ihmal etmediği Forrest Gump'ı çekmişti... Böylece usta ile çırak bir yıl arayla Oscar'a ulaşmış oldular.

Sürpriz olarak sayılmasa bile "Priscilla"nın dört tarihi film arasından sıyrılıp En İyi Kostüm ödülünü, travestilerin giydiği çılgın ve uçuk kıyafetlerle kazanması, tutucu Akademi üyelerinden beklenmeyen bir davranıştı. Belki de yaşlıların oyları dört tarihi film arasında dağılınca, bütün gençlerin oyları birleşmiş ve "Priscilla" aradan sıyrılmıştı, kimbilir?

"Aslan Kral"ın gecenin müzik ödüllerine koyduğu ambargonun da haklı bir tarafı yok değildi. Özellikle yıllardır birbirinden önemli filme yaptığı müziklerle dikkat çeken Hans Zimmer şüphesiz yerinde bir seçimdi.

"Forrest Gump"ın görsel efektlerinin kazandığı ödülün tartışma götürmeyeceğini söyleyenlere bir itirazımız var. James Cameron'un "True Lies" (Gerçek Yalanlar) filminde seyircinin anlayamadığı türden, gösterişsiz yüzlerce gizli özel efektin bulunduğunu belirtmek gerekiyor. "Forrest Gump"da daha önceden denenmiş numaralar geliştirilmiş ama "Gerçek Yalanlar"daki uçak ve köprü sahnelerinde, sinema tarihinde bir benzeri dahi olmayan numaralar denenmişti...

BIZCE, GECENİN EN ANLAMLI VE en duygusal anı ise İtalyan yönetmen Michelangelo Antonioni'nin Akademi tarafından verilen özel ödülü almaya gelmesiydi. Birkaç yıldır çok hasta olan ve konuşamayan Antonioni'nin eşinin kolunda, ağzından çıkabilen tek sözcük "Teşekkürler" oldu... Avrupa sinemasının bir temsilcisi olan ve Hollywood anlayışının tam karşıtı bir yolda giden bir ustanın yüzlerce Hollywoodlu tarafından ayakta alkışlanması gerçekten çok anlamlıydı...

1995 Oscar'ları bu satırların yazarına özellikle üç şeyi hatırlatacak.

1. Spielberg'in Zemeckis'e verdiği En İyi Yönetmen Ödülü... (80'li yılların özel efekt meraklısı firlama yönetmenleri ciddi sinemaya terfi ettiler). 2. Tarantino'nun ödül alırken tarzını hiç değiştirmemesi (Akademi 90'ların genç dahisini ister istemez erken selamlamak zorunda kaldı) ve 3. Antonioni'nin Hollywood tarafından ayakta alkışlanması... (Avrupa ile ABD sinemasının buluşması) ■

ÖDÜL GECESİNDEN İZLENİMLER

- Kameralar kadın starları göstermeye başlar başlamaz anlaşıldı: Gecenin favorisi gözüpek göğüs dekolteli giysilerdi.
- Tom Hanks, David Letterman tarafından sahneye bir halı sermek için çağırıldı ama daha sonra bir köpeğin arkasında figüranlık yapmaktan başka bir işe yaramayacağını anlayınca epeyce şaşırdı.
- David Letterman, sunuculuk yapmaları için sahneye çağırdığı oyunculara yağ çekmedi. Tam aksine hafiften dalga geçti.
- Gecenin TRT1 ekranlarında yapılan simültane çevrisinde ciddi bir aksaklık olmadı. Tecrübeli sinema yazarı Rekin Teksoy'un doğru anda doğru bilgiyi vermesi takdire şayandı. Böylece, sinema konusunda sağdan soldan bilgi toplayanlarla değil, uzmanlarla program yapmak gerektiği bir kez daha ortaya çıktı ve milyonlarca sinemaseverin sinirleri bozulmadı.

Yeni Bir Dönemin İlk Ürünü

TÜRKİYE CD' si

986.000 TL
(KDV Hariç)

Ülkemizi multimedyanın bütün olanaklarını kullanarak tanıyın. İsterseniz Türkiye'ye genel bir bakış, isterseniz bölgelerimiz ya da il il Türkiye. Dilediğinizi seçin, tüm bilgilere anında ulaşın... Okuyun, dinleyin, filmleri izleyin.

Yarının eğitim sistemine hemen... bugünden ulaşın!

3. BOYUT

3.BOYUT Lisans, Eğitim Ltd. Şti.
Birkent T Blok A Kapısı Kat 2
80600 Levent - İstanbul - TÜRKİYE
Tel: (212) 275 2516 - 274 5187
Faks: (212) 274 5311

Yetkili Dağıtıcı
Krom Bilgisayar
Tel: (212) 231 7475

Yetkili Dağıtıcı
Jenerik CD Shop
Tel: (216) 391 6036

"EN BÜYÜK ÖZEL RADYO"

KLAS FM

Bizi, Türkiye dinliyor!

Gelin, sizin reklamlarınızı da dinlesinler! Tel: (0212) 502 88 62

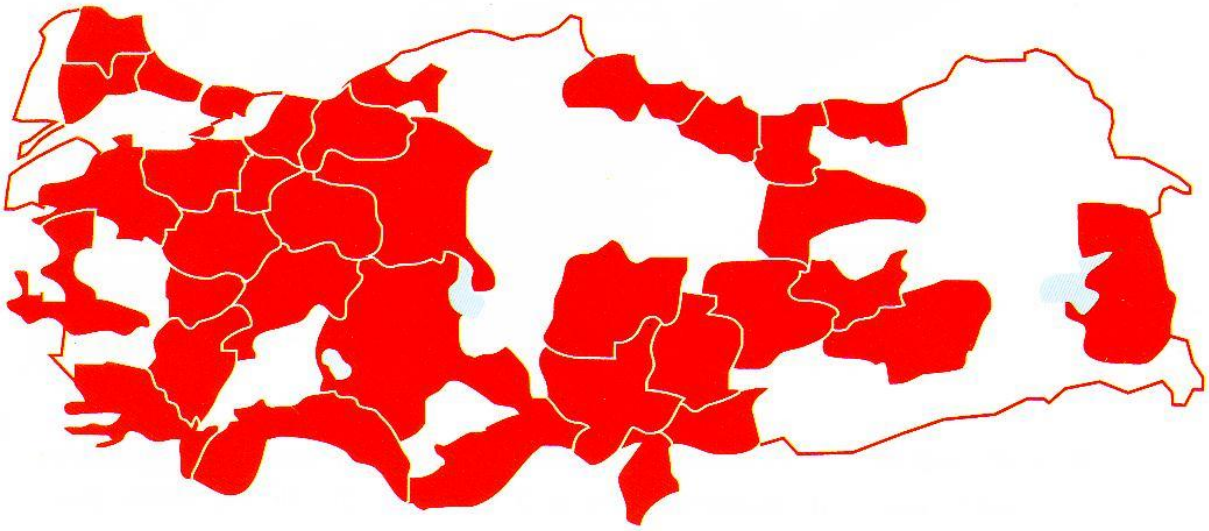

KLAS FM 36 BÜYÜK YERLEŞİM MERKEZİNDE 50 MİLYON KİŞİYE ULAŞIYOR

İstanbul **98.7**, Ankara **97.7**, Beypazarı **98.7**, Sakarya **103.1**, Çorlu **93.3**, Bilecik **95.5**, İzmir **91.7**, Ayvalık **107.1**, Denizli **99.9**, Kütahya/Gediz **104.2**, Uşak **92.6**, Afyon **95.8**, Antalya **90.0**, Mersin **99.0**, İskenderun **104.0**, Antakya **104.0**, Hatay/Payas/Dörtyol **97.4**, Adana **104.9**, Samsun **94.4**, Ordu **98.8**, Giresun **96.5**, Zonguldak **91.0**, Giresun/Görele **94.0**, Fatsa **92.5**, Bafra **88.6**, Eskişehir **98.7**, Konya **91.6**, Erzincan **96.0**, Elazığ **96.0**, Malatya **99.9**, Van **99.6**, K.Maraş **99.1**, G.Antep **93.5**, Diyarbakır **93.3**, Bodrum **98.7**, Marmaris **93.5**

MEDİ GRUP

Klas FM, Radyo Televizyon Sahipleri ve Yayıncıları Derneği üyesidir.

KARACAN RADYO TELEVİZYON

FESTİVAL İÇİN ÖNERİLER

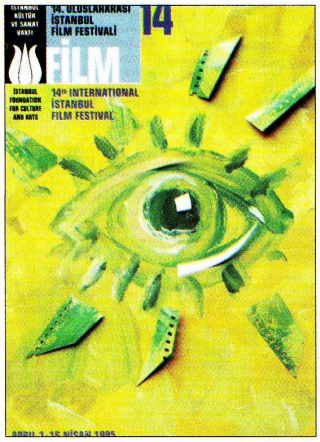

EĞLENCE VE SERÜVEN

Ayrıca 4 Yönetmen

DEREK JARMAN,
ETTORE SCOLA,
NAGISA OSHIMA
PEDRO ALMODOVAR

Toplam 43 Film

17 ayrı bölümde sunulan yaklaşık 150 film. Her yıl olduğu gibi şimdi liste yapma, program broşüründe kalemle film işaretleme zamanı. Biz de öneri niteliğinde dört ayrı listeyle katılıyoruz kervana...

★ Eskimeyen Şaheserler ★ Ünlü Yönetmenlerden

★ Sürprizleri Sevenlere ★ Özel Liste

HAZIRLAYAN
MEHMET AÇAR

FESTİVAL İÇİN ÖNERİLER

Eskimeyen Şaheserler

Her yıl olduğu gibi çeşitli vesilelerle bir dizi klasik sinema başyapıtıduruyor karşımızda.

2001: Uzay Macerası

(2001: A Space Odyssey) Stanley Kubrick, İngiltere 1968
Sadece bir bilim-kurgu şaheseri değil, gerçek bir sinema klasiği. Kubrick, evren ve insan ilişkisi üzerine gevezeliğe düşmeden, görüntüleri konuşturarak tartışmaya açık felsefi düşünceler üretiyor. Film, hala eskimeyen özel efektleri, müziği ve 70mm'lik sinemaskop görüntüleriyle seyirciyi koltuğuna mıhlatan bir görkeme sahip...

Dr. Strangelove

Stanley Kubrick, İngiltere 1963
Kubrick filmografisinden nadide bir kara mizah örneği. Kaçık bir Amerikalı asker, komünist dünyaya karşı tek başına topyekün bir savaş açar. Durumdan haberdar olan ABD Başkanı, Sovyet Başbakanı ile kafa kafaya verip General Ripper'ı durdurmaya çalışır.

Korkunç Ivan

(Ivan Grozny) Sergei Eiseinstein, Rusya 1944
Eiseinstein adlı sinema dahisinden benzersiz bir mizansen, ışık ve kompozisyon harikası... 40'lı yıllarda, Stalinist politikaların sinemaya da yansıması nedeniyle dilediği filmleri çekmekte zorlanan Eiseinstein, Rusya tarihine dönmüş ve 1547'de taç giyen genç Çar IV. Ivan'dan yola çıkarak iktidar teması üzerine gitmişti. Üstadın mekanı ve ışığı kullanışı görmelere değer...

Cennetin Çocukları

(Les Enfants du Paradis) Marcel Carne, Fransa 1945
Fransız sinema tarihinin en önemli filmlerinden biri. Carne'nin "tiyatroya bir ithaf" olarak tanımladığı film 19. yüzyılın ortalarında Fransa'da bir tiyatro grubunun oyuncuları çevresinde gelişen olayları anlatıyor.

Hamlet

Laurence Olivier, İngiltere 1948
1948 yılında En İyi Film Oscar'ını alan bu filmde Laurence Olivier Shakespeare'in klasiğine psikolojik ağırlıklı bir yorum getirmişti. Danimarka sarayını klostrofobik bir mekana dönüştüren Olivier'nin yorumunda mizah hayli geri planda ama görüntüler ve atmosfer kayda değer...

Yol Ağıtı

(Pather Panchali) Satyajit Ray, Hindistan 1955
Bir Hint köyü ve yoksul bir aile. Baba, yazar olma hayalleriyle kente gider. Anne oğlu ile kızına tek başına bakmaya çalışır. İnsanın kalbine derinden işleyen yalın bir film... Ray, gündelik hayatın gizemini, sıradan insanların hayatını duygu sömürüsünden uzak ama soğuk da kaçmayan bir üslupla anlatıyor. Bir sinema dersi gibi...

Hiroşima Sevgilim

(Hiroshima Mon Amour) Alain Resnais, Fransa-Japonya 1959
Fransız Yeni Dalga akımının öncü filmlerinden... Yüzyılın en büyük felaketlerinden birini yaşamış kentte bir Fransız kadın oyuncu ile bir Japon mimarın ilişkisinden yola çıkan Resnais, geçmişe dönüşlerle şimdiki zamanı birbirine serbestçe karıştırarak farklı bir film yapısı kuruyor. Sinema anlatımını zenginleştiren filmlerden.

Batı Yakasının Hikayesi

(West Side Story) Robert Wise, ABD 1961
Fazla söze ne hacet... Dans, müzik, ritm ve seyirciyi sıkıca kavrayan bir stil... Geniş ekranda seyretmek için karşınıza çıkabilecek belki de en son fırsat.

Cehennemde İki Devre

(Ket Felido A Pokolban) Zoltan Fabri, Macaristan 1961
Sinema tarihinin en mütevazı başyapıtlarından... Tek kanala mahkum olduğumuz yıllarda, bir

"Kızıl Havaifişek, Yeşil Havaifişek". Çin-Hong Kong ortak yapımı olan bu He Ping filmi Uzakdoğu sinemasını sevenler için.

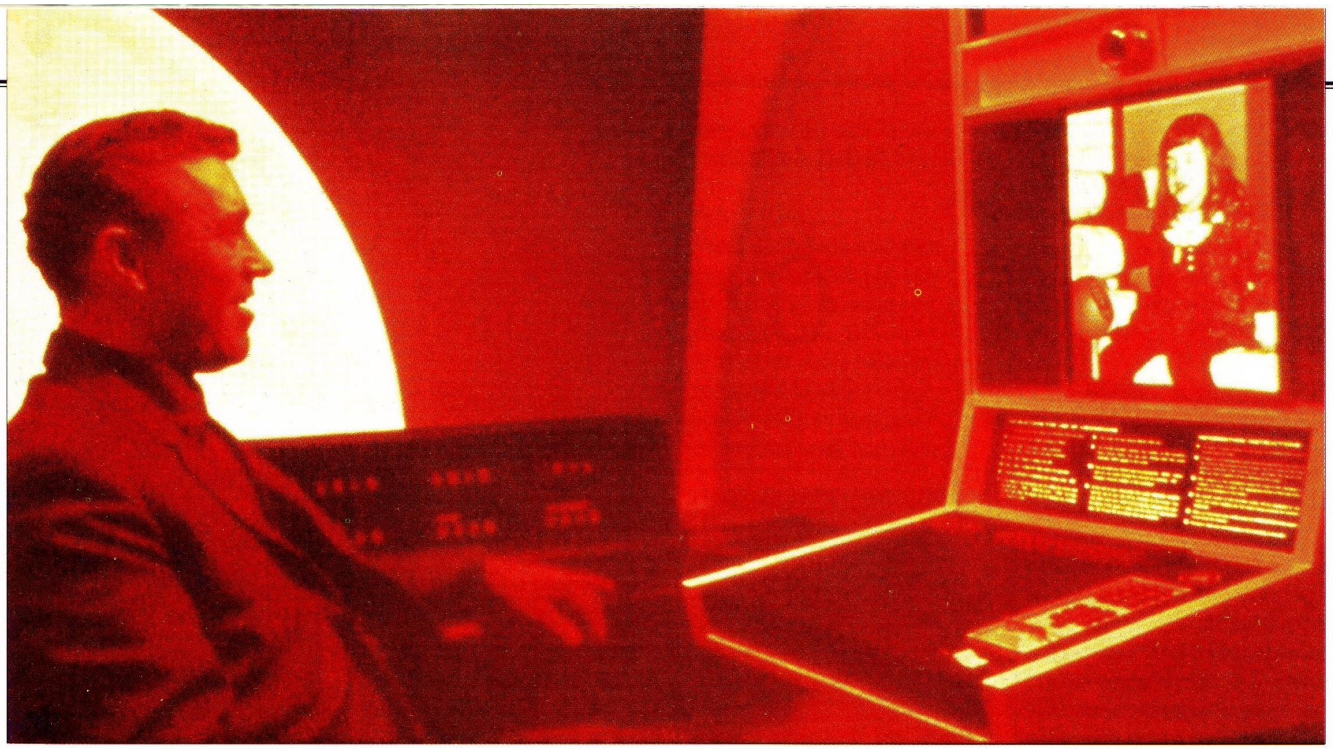

Stanley Kubrick'in başyapıtı "2001: Uzay Yolu Macerası" hakettiği geniş ekranda gösterilecek. Bu fırsat kaçmaz...

gece televizyonda gösterilmiş ve milletimiz aylarca bu filmi konuşmuştu... Çünkü, futbol üzerine çekilmiş ender filmlerdendi, bu bir. İkincisi de akıcı anlatımıyla seyirciyi çabucak kavrayan bir filmdi. Vaktiniz varsa, sakın ihmal etmeyin.

Nashville

Robert Altman, ABD 1975
Bugün hala faal olan, "Pret a Porter" ile yine ortalığı ayağa kaldıran Hollywood'un uslanmaz ustası Robert Altman'dan Amerika ve kapitalizm üstüne çarpıcı gözlemlerle dolu bir film. Altman sinemasının o eşine benzerine az rastlanır tarzını en iyi yansıtan bu filmin 159 dakika olduğunu da hatırlatalım.

Kurban

(Offret) Andrei Tarkovsky, İsveç-Fransa 1986
Kaçınılmaz ölümüne doğru adım adım ilerleyen Tarkovski'nin hayata veda etmeden önce çektiği son filmi... Bütün insanlığa bırakılmış bir nevi vasiyet. Sinema sanatının görüp görebileceği en büyük ustalardan biri olan mistik Tarkovski, yine benzer temalar üstüne odaklanıyor. Kötülüğe bulanmış bir dünyada inancın önemini bir kez daha vurgulamaya çalışıyor, son bir gayretle...

Hair

Milos Forman, ABD 1979
CD'si, kaseti ya da plağı evinizde olabilir. Sinemalarda belki defalarca seyrettiniz, hatta arşivinizde videosu bile var... Ama tüm bunlar bu filmin "Eskimeyen şaheserler" bölümüne girmemesi için bir sebep değil. Çünkü "Hair", tartışmasız bir klasik. Çünkü "Hair", 68 ruhunu birebir yansıtan bir film.

Jesus Christ Superstar

Norman Jewison, ABD 1973
Andrew Lloyd Webber'in ünlü rock operası sinema sanatına vakıf bir yönetmenin elinden sinemaya aktarılmış. Görmediyseniz, kesinlikle kayıtsız kalmayın. Rock müziğiyle Hıristiyan mitolojisinin çöl dekoru önünde harmanlandığı bu özgün deneyin bir benzeri daha yok...

Ah Şanslı Adam

(O Lucky Man) Lindsay Anderson, İngiltere 1973
İngiliz "Özgür Sinema" akımının en önemli temsilcilerinden biri olan verimli bir yönetmenden sistem eleştirisi taşıyan upuzun bir film... Tam 176 dakika.
Malcolm McDowell ve Ralph Richardson gibi oyunculara dikkat.

SÜRPRİZLERİ SEVENLER

Dolaptaki Adamla Sohbetler
(Rozmowa Z Czlowiekiem Z Szafy) Mariusz Grzegorzek. Polonya. 1993

Erkekler Yalancıdır
(Men Lie) John Andrew Gallagher. ABD. 1994

Ölülerle Küçük Anlaşmalar
(Petits Arrangements Avec Les Morts) Pascale Ferran. Fransa. 1994

Kırmızı Havaifişek, Yeşil Havaifişek
(Paoda Shuangdeng) He Ping. Hong Hong-Çin. 1993

Hollywood Kid'in Yaşamı ve Ölümü
(Hollywood Kid Eu Saengae) Chung Ji-Joung. Güney Kore. 1994

İngiliz August
(English August) Dev Benegal. Hindistan. 1994

İnek
(Krava) Karel Kachyna. Çek Cumhuriyeti. 1993

Sevecek Biri
(Somebody To Love) Alexander Rockwell. ABD. 1994

Leni Riefensthal'in Muhteşem Korkunç Yaşamı
(Die Macht Der Bilder: Leni Riefenstahl) Ray Müller. Almanya-Belçika-İngiltere. 1993

FESTİVAL İÇİN ÖNERİLER

Özel liste

İşte sürprizlerden hoşlanmayanlar için garantili bir liste... Festivallerden, eleştirmenlerden onay alanlar.

Arıcı

(O Melissokomos) Theo Angelopoulos, Yunanistan-Fransa-İtalya 1986
Birçok eleştirmenin günümüz sinemasının en önemli yönetmenlerinden biri olarak kabul ettiği Yunan sinemacının "Puslu Manzaralar" ve "Leyleğin Geciken Adımı"ndan önce çektiği rafine bir Angelopoulos filmi.

Sinir Krizinin Eşiğindeki Kadınlar

(Mujeres Al Borde Un Ataque De Nervios) Pedro Almodovar, İspanya 1987
Almodovar'ı Almodovar yapan filmlerden... Kaderin muhtelif tesadüflerle tek bir mekanda buluşturduğu karakterleri sanki kendi haline bırakmış yönetmen. Herşey alabildiğine samimi, doğal, sevimli ve komik...

Tutku İmparatorluğu

(Ai No Borei) Nagisa Oshima, Fransa-Japonya. 1978
Geçtiğimiz yüzyılın sonunda geçen bir tutku hikayesi... Film çekildiği yıllarda Avrupa sinema çevrelerinde tek kelimeyle infial yaratmıştı. Oshima'nın asıl olarak hikayenin çarpıcılığından güç alan etkileyici tarzıyla çektiği film, seks, aşk ve ölüm üçgeni üzerine sinema tarihinin en önemli filmlerinden biri olarak kabul ediliyor.

Özel Bir Gün

(Una Giornata Particolare) Ettore Scola, İtalya-Kanada 1977

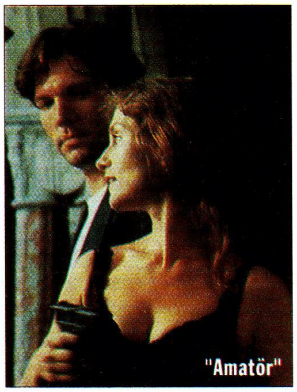

Adolf Hitler'in Roma'ya geldiği gün, bütün kent meydanlara ve sokağa çıkar... Geniş avlulu, tipik bir İtalyan apartmanında meydanlara koşmayan üç kişi kalır. Bir ev kadını, eşcinsel bir entellektüel ve bir temizlikçi... Scola, Sophia Loren ve Marcello Mastroianni gibi iki oyuncunun desteğiyle birinci sınıf bir iş çıkartmış.

Güneş Yanığı

(Outomlıonnye Solntsem) Nikita Mikhalkov. Rusya-Fransa. 1994
"Siyah Gözler", "Urga" gibi filmlerin yönetmeni Mikhalkov'un yeni filmi "Güneş Yanığı", 1936 yazının, güneşli uzun bir gününde geçiyor. Ünlü Rus yazarı Çehov'un dünyasına çok yakın olan Mikhalkov, bu filmiyle 1994'te Cannes'da Jüri Özel Ödülü almıştı.

Sigara İçince

(Smoking) Alain Resnais, Fransa 1993
Bahar temizliğine ara verip bahçeye çıkan Celia Taesdale sigara içerse dokuz karakterin başına acaba neler gelecektir?

Sigara İçmeyince

(No Smoking) Alain Resnais, Fransa 1993
Bahar temizliğine ara verip bahçeye çıkan Celia Taesdale sigara içmezse dokuz karakterin başına neler gelecektir? Eğlenceli, değil mi? Çağımızın en yaratıcı yönetmenlerinden Fransız Alain Resnais, altı olay örgüsü ile on iki sonucu birbirinden bağımsız iki filmde toplamış. Sonuç mükemmele yakın.

Yaşamak

(Huozhe) Zhang Yimou, Çin-Hong Kong 1994
"Kırmızı Fener" filmiyle bir anda Batı'nın gözdesi haline gelen yönetmen Yimou, Çin tarihine bir kez daha geri dönüyor. Bu sefer 1940'lı yıllardan 1970'lere kadar evli bir çiftin başına gelenleri anlatıyor.

DEREK JARMAN

Ressam, yazar, eşcinsel hakları savunucusu ve bağımsız bir film yönetmeni... Ayrıca bir bahçıvan. Derek Jarman sinemasını bütün okurlarımıza gönül rahatlığıyla tavsiye etmemiz zor. Çünkü Jarman, biçim araştırmalarına fazlasıyla önem veren deneylere açık bir sinemacı ve her filmi apayrı bir serüven. Fakat sinemada değişik anlatımları , seyir zevkinin en aza indirgendiği filmleri sevenler için Derek Jarman, Toplu Gösterisi festivalin en önemli bölümü olabilir. Bizim tavsiyemiz, eğer Jarman hakkında ciddi bir fikir edinmek istiyorsanız en az iki, hatta üç filmini seyretmeniz...

Sebastiane (Sebastiane) 1976
Kutlama (Jubilee) 1978
Masum Sohbet (Angelic Conversation) 1985
Bahçe (The Garden) 1980
Mavi (Blue) 1993
Ateş Böceği (Glitterbug) 1994

ETTORE SCOLA

Scola, İtalyan sinemasında 20 yılı aşkın bir süredir ürün veren, eski tüfek bir yönetmen. Popüler İtalyan güldürü filmleriyle başlayan filmografisi giderek daha aydın işi, nitelikli filmlere doğru kaydı.Scola'nın aşağı yukarı bütün filmleri festivalde gösterilmişti: "Balo", "Varennes Gecesi" "Mario, Maria, Mario", "Teras", "Saat Kaç?" ve diğerleri. Bu yılki festivalde gösterilen filmleri ise Scola'nın erken dönem filmleri. Gerek "Komiser Pepe"nin gerekse "Yaşamımın En Güzel Akşamı"nın popüler İtalyan sinemasından örnekler olduğu unutulmamalı. "Aile" ise tipik bir Scola filmi.

Komiser Pepe
(Il Commissario Pepe)
İtalya, 1969
Yaşamımın En Güzel Akşamı
(La Piu Bella Serata Della Mia Vita) İtalya-Fransa, 1972
Aile
(La Famiglia) İtalya-Fransa, 1987

NAGISA OSHIMA

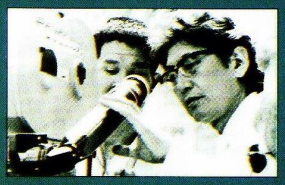

1932 doğumlu Oshima'nın yönetmenliğe başlaması 1954 yılına rastlıyor. İnişli çıkışlı bir grafik çizen Oshima asıl önemli filmlerini 70'lerde vermeye başlıyor. Kurosawa, Ozu ve Mizoguchi gibi üç büyük Japon ustanın filmlerine karşıt bir anlayışı olan Oshima'nın 1971 tarihli "Tören"i onun ilk önemli filmlerinden biri olarak kabul ediliyor, "Tutku İmparatorluğu" ise başyapıtı... "Mutlu Noeller Bay Lawrence" da seyirciyi çabuk kavrayan ve anlatım gücüyle sivrilen bir film. Bizim tavsiyemiz Oshima'sız kalmayın. Üçünden birini mutlaka izleyin.

Tören
(Gishiki) Japonya, 1971
Mutlu Noeller Bay Lawrence
(Marry Christmas, Mr. Lawrence) Japonya-İngiltere, 1983

Yağmurdan Önce
(Before The Rain) Milcho Manchevski, Makedonya-Fransa-İngiltere 1994
Venedik gibi bir festivalde, Altın Ayı kazanmak gibi zor bir işi becermiş Makedon yönetmen Manchevski, Avrupa'nın kanayan yarası iç savaşları bir aşk üçgeni çevresinde işliyor.

Woodstock

(Yönetmenin Kurgusu)
(Woodstock-The Director's Cut) Michael Wadleigh. ABD. 1970-1994
1969'un Ağustos'unda yarım milyon civarında genç New York'ta, White lake yakınlarında bir mandıranın çayırında toplanıp üç gün kafalarına göre eğlenmiş, dünyaya isyan etmişler ve rock müzik dinlemişlerdi. Bu büyük şölenin dört saatlik, renkli, sinemaskop ve streo bir filmini izlemek istiyorsanız biletinizi hemen ayırtın, yer kalmayabilir.

Sevgili Günlüğüm
(Caro Diario) Nanni Moretti, İtalya-Fransa 1994
İtalya'nın son 10 yılda yetiştirdiği en önemli yönetmenlerden biri olan Nanni Moretti'nin ülkesi üzerine çektiği, bol ödüllü eğlenceli bir film. Moretti'yi bu sefer ıskalamayın.

ÜNLÜ YÖNETMENLERDEN

Amatör
(Amateur) Hal Hartley, ABD-Fransa 1994
İki yıl önceki festivalde "Simple Men" ve "Trust Me" filmlerini seyreden bir grup insan, önüne gelen herkese yeni bir yönetmen keşfettiğini anlatıyordu. Evet, Hal Hartley'di bu... Amerikan bağımsızlarının en sağlam gençlerinden biri olan Hartley, en yeni filmiyle festivalin konuğu.

Anna: 6-18
(Anna: 6-18) Nikita Mikhalkov, Rusya-Fransa 1993
İşte, benzerine az rastlanır bir ilginç deney daha. Mikhalkov, kızı Anna'ya altı yaşına bastıktan sonra her yıl aynı üç soruyu sorup bunların cevabını filme çekmiş. Bu belgeseli sakın ihmal etmeyin.

Doyumsuz Bayan Kirsch
(The Insatible Mrs. Kirsch) Ken Russell, Almanya 1994
"Tommy"nin yönetmeni Ken Russell 25 dakika gibi kısa bir sürede yemek ile cinsellik arasında paralellikler kuran bir film çekmiş.

Duvar
(Le Mur) Yılmaz Güney, Fransa 1982
Güney'in özgürlüğe kavuştuktan sonra, Fransa'da çektiği ilk ve son film. Yurtdışında hayalkırıklığı yaratan bu "hapisane filmi" Türkiye'de ilk kez gösterilecek.

Altın Yumurtlayan Tavuk
(Kourotchka Riaba) Andrei Konchalovsky, Rusya-Fransa 1994
Ülkesinde meşhur olduktan sonra ABD'ye göçen ve orada istediği filmleri gerçekleştirmekte epey zorlanan Konchalovsky'nin anavatanı Rusya'da çektiği bu ilk film, kapitalistleşmeye çalışan 60 yaşında köylü bir kadın üzerine ironik bir komedi.

Tatlı Tuzlu
(Yinshi Nannu) Ang Lee, Tayvan 1994
Geçen yılki festivalin favori filmlerinden "Düğün Yemeği"nin yönetmeni Ang Lee, fazla vakit geçirmeden dünya piyasasına ikinci bir film daha sürdü. Tema aşağı yukarı yine aynı: Kuşaklararası kültürel çatışma. Fakat bu kez "Uzakdoğu mutfağı" gibi bir başka temel tema daha var ki, bu da filmi daha çekici kılıyor.

Aşk ve İnsan Kalıntıları
(Love And Human Remains) Denys Arcand, Canada 1993
Bu Kanadalı yönetmeni "Amerikan İmparatorluğunun Çöküşü" filmini seyredenler iyi hatırlar. Arcand, son dönem Kanada sinemasının en önemli temsilcilerinden. "Aşk ve İnsan Kalıntıları" ise günümüz metropolleri üzerine ümitsiz ve tedirgin edici bir çalışma.

Tebessüm
(La Sourire) Claude Miller, Fransa 1994
Fransız sinemasının sağlam yönetmenlerinden Claude Miller, yine güzel bir hikayeyle çıkıyor karşımıza. 60 yaşında kalp hastası bir psikiyatri profesörü ,doktoru olan karısının uyarılarına kulak asmadan 25 yaşındaki bir afetin peşine düşer.

Kızıl Güvercin
(Palombella Rossa) Nanni Moretti, İtalya 1989
Komünist olmayan Moretti'den, komünizm idealinin çöküşü üzerine bir film. Moretti, bir su topu maçı ile yakın tarihin siyasi olayları arasında ilginç görsel bağlar kurmayı deniyor.

PEDRO ALMODOVAR

Festivaldeki Almodovar toplu gösterisinin en önemli tarafı, bu "kitsch" ustasının erken dönem filmlerine yer vermesi. Almodovar'ın, 90'ların sinemasını anlamak için çok önemli bir ipucu olduğu kanısındayız. Onun popüler sinemayı yeniden keşfetmesi ve geniş kitlelerle aydınları aynı esprilere güldürebilmekteki yeteneği çok dikkat çekici. Ayrıca herşey bir yana, Almodovar, topuklu ayakkabı giyen ince bacaklı kadınları, yakışıklı esmer erkekleri, cırtlak renkleri, ikinci sınıf melodramları ve soap-operaları hatırlatan anlatımıyla gerçekten tek başına bir sinema ekolü sayılabilir... Almodovar'ın aşağıdaki filmleri için önerimiz basit. Önce bir filmine gidin, sararsa zaten diğer bütün filmleri için de hemen bilet alacaksınız. Yok eğer beğenmezseniz zaten sizin kararınızı kimse değiştiremez.

Pepi, Luci, Bom ve Diğer Kızlar
(Pepi, Luci, Bom y Otras Chicas Del Monton) İspanya, 1980
İhtiras Labirenti
(Laberinto De Pasiones) İspanya, 1982
Arzunun Kanunu (La Ley Del Deseo) İspanya, 1986

50 milyon kişi izledi, kimse bir şey fark etmedi...

KADER BAĞLAYINCA

Tarık Akan ve Kadir İnanır... Türk sinemasının bu iki erkek starının yüzleri, boyları, stilleri birbirine benziyor mu? Pek sayılmaz... İkisinden birinin "Biz birbirimize benzeriz" dediğini duydunuz mu? Hayır... Peki o zaman, bir de bizim gözümüzle bakın. Kaderin okları, bu iki starın sanat yaşamlarına o kadar benzer bir yol çizmiş ki, birçok kez aynı yerden geçmişler ama birbirlerine rastlamamışlar!

BURAK GÖRAL

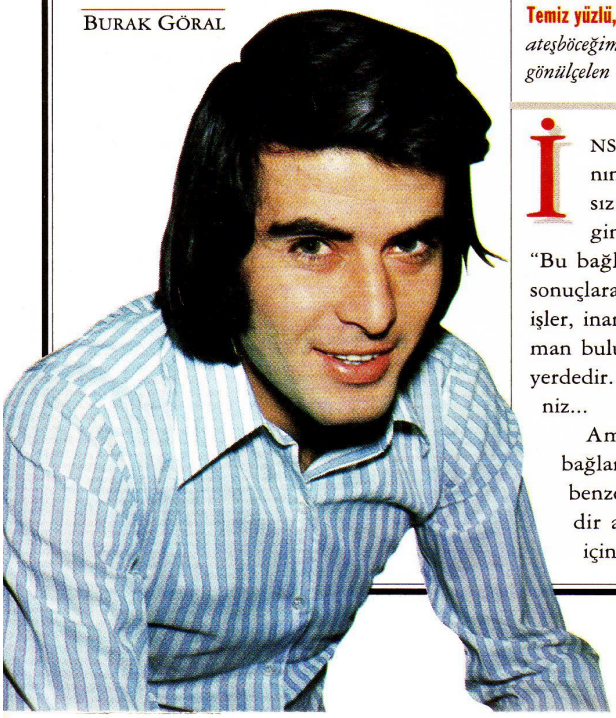

Temiz yüzlü, uzun boylu, gönül çelen... *"Gençlik başımda duman/ İlk aşkım ilk heyecan/ Kovaladıkça kaçan ateşböceğim misin?"... "Pehlivan"a, "Karartma Geceleri"ne uzanan yola, temiz yüzlü, uzun boylu, gönülçelen kartpostal yakışıklısı olarak çıktı Tarık Akan...*

İNSANLARI MUCİZELERE inandırmanın bir yolu da, birbirlerinden bağımsız gibi görünen olayları ele alıp, ilginç bağlantılar bulmak ve sonunda "Bu bağlantı rastlantı olamaz" gibi mistik sonuçlara varmaktır. Bu yöntem genellikle işler, inanacak yeterli sayıda insan çoğu zaman bulunur. Tabii aslında, "bağlantı" her yerdedir. Yoksa da kendiniz icat edebilirsiniz...

Ama... Bazen de, gerçekten ilginç bağlantılar ya da benzerlikler vardır, bu benzerlikler herkesin gözünün önündedir ama, kimse bu açıdan bakmadığı için yıllar yılı fark edilmez. Birisi çıkıp da size, "Tarık Akan ve Kadir İnanır'ın sinema serüveni birbirine inanılmaz derecede benziyor" dese, burun kıvırırsınız herhalde. Ama benzerlikler burun kıvırılacak gibi değil, hazırladığımız tablolara bakınca, kesinlikle çok şaşıracaksınız. Olur ama bu kadar olmaz. Bu iki starın sinema serüvenleri, neredeyse "Laurel ve Hardy" gibi birlikte akmış.

İkisinin de sinemaya aktif olarak girmeleri 1970-71 yıllarını buluyor. Sinemaya girdiklerinde ikisi de bıyıksız ve parlak birer delikanlı (Tarık Akan "Solan Bir Yaprak Gibi", Kadir İnanır "Yedi Adım Sonra" filmleriyle ilk kez beyazperdede göründüler). Ama

TARIK AKAN	KADİR İNANIR
İstanbul, 1948	Fatsa, 1949
Gazetecilik Enstitüsü'nden mezun oldu.	Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Fakültesi'nden mezun oldu.
Ses Dergisi'nin açtığı yarışmayı kazandı.(1971)	Saklambaç Dergisi'nin açtığı yarışmayı kazandı.(1968)
İlk başrolünü 1971'de oynadı. (Beyoğlu Güzeli,E.Eğilmez)	1971'de ilk başrolünü oynadı. (Kara Gözlüm, A.Yılmaz)
Çıkışını "yakışıklı kartpostal çocuğu" olarak yaptı.	"Yakışıklı kartpostal çocuğu" imajıyla çıkıp yavaş yavaş "halk çocuğu" rollerine geçti.
İlk ödülünü 1973 yılında Antalya'dan aldı. (Suçlu, M.Dinler)	1973 yılında ilk ödülünü Adana'dan aldı.(Utanç, A.Yılmaz)
1975 yılında aynı rolü iki kez oynadı. ("Hababam Sınıfı" ve "Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı")	1973 yılında aynı rolü iki kez oynadı. ("Bitirim Kardeşler" ve "Bitirim Kardeşler Sosyetede" Z.Ökten)
Şerif Gören'in 1977 yılında çektiği "Nehir" adlı filmde vahşi bir nehirde sal kullandı.	Şerif Gören'in 1982 yılında çektiği "Tomruk" adlı filmde vahşi bir nehirde sal kullandı.
1982'de bir Osman Şahin uyarlamasında oynadı. (Derman, Ş.Gören)	1982'de bir Osman Şahin uyarlamasında oynadı. (Tomruk, Z.Ökten)
1983'te bir Orhan Kemal uyarlamasında başrol oynadı. (Kaçak, M.Ün)	1990'da bir Orhan Kemal uyarlaması olan "Eskici ve Oğulları"nda oynadı. (Ş.Gök)
12 Eylül üzerine yapılan ilk filmlerden birinde başroldeydi. (1986, Ses, Z.Ökten)	1986'da 12 Eylül üzerine çekilmiş ilk filmlerden birinde başrol oynadı. (Sen Türkülerini Söyle, Ş.Gören)
1986 yılında Halit Refiğ'in yönetiminde "Kıskıvrak"ta oynadı.	1986'da oynadığı "Yarın Ağlayacağım" filminin yönetmeni Halit Refiğ'di.
1988'de "Dönüş" adlı bir film çevirdi. (F.Turgut)	1972'de "Dönüş" adlı bir filmde oynamıştı. (T.Şoray)

iki güçlü aktör olmaları hiç de uzun zaman almadı. Her ikisi de, sinema serüvenlerinin ilk yılları sayılabilecek 1973 yılında ödüllendirildiler.

Aynı kuşaktan çıkmış olmalarına rağmen, beyazperdede asla birarada görmediğimiz ender iki aktör onlar.

İlk bakışta çok farklı görünüyorlar. Mesela Kadir İnanır birçok filminde mafya üyesi rolünde oynadı, Tarık Akan'sa hiç bu tip bir karakterde görülmedi. Buna karşılık Tarık Akan'ı da birçok polis karakterini yorumlarken seyrettik, Kadir İnanır'ı böyle bir rolde görmedik. İki aktör de isimlerinin geçtiği filmlere, kendi özelliklerini de içeren kimlikler kazandırdılar. Ama yine de, üzerinde yol aldıkları rayların makaslarını değiştiren el, ısrarla ikisini de aynı yöne gönderiyordu.

İçli, masum, mert, tatlı sert... *Şimdi hep somurtuyor, artık biraz "tatsız sert" mi ne? Eski filmlerinde ne kadar da içli bakardı öyle, "Selvi Boylum Al Yazmalım"da mesela... Biraz da TV için canlandırdığı "Savcı"yla fazla bütünleşmesi onu sertleştirdi galiba...*

FİLMLERİNDEN BAZILARI VE BU FİLMLERDE OYNADIKLARI KARAKTERLER

1971-1973

Tatlı Dillim, E.Eğilmez. Filiz Akın. Zengin, yakışıklı genç.
Suçlu, M.Dinler. Bahar Erdeniz. Bilmeden arkadaşının karısını seven genç.
Canım Kardeşim, E.Eğilmez. Halit Akçatepe. Yüreği iyilik dolu fakir genç.

1974-1975

Mavi Boncuk, E.Eğilmez. Emel Sayın. Bir assolikte aşık olan fakir genç.
Mahçup Delikanlı, O.Aksoy. Gülşen Bubikoğlu. Zengin üniversiteli genç.
Hababam Sınıfı, E.Eğilmez. Kemal Sunal. Yakışıklı ve haylaz lise öğrencisi.

1976-1977

Bizim Aile, E.Orbey. Adile Naşit. Fakir üniversiteli genç.
Bizim Kız, E.Orbey. Gülşen Bubikoğlu. Aşık basketbolcu delikanlı.
Şeref Sözü, O.Seden. Perihan Savaş. İki kız arasında kalan üniversiteli genç.

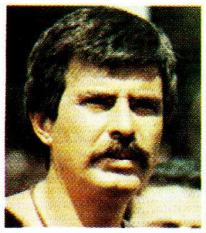

1978-1979

Kanal, E.Kıral. Meral Orhonsay. Ağalarla mücadele eden kaymakam.
Maden, Y.Özkan. Cüneyt Arkın. Bir maden işçisi.
Adak, A.Yılmaz. Necla Nazır. Cahil tarım işçisi.

1980-1982

Yol, Y.Güney. Şerif Sezer. İzinli bir cezaevi mahkumu.
Herhangi Bir Kadın, Ş.Gören. Hülya Koçyiğit. Zengin bir kıza aşık olan gariban bir hamal.
Arkadaşım, N.Özer. Fikret Hakan. Kan davası yüzünden köyünden kaçmış bir işçi.

1983-1984

Derman, Ş.Gören. Hülya Koçyiğit. Kaçak bir çoban.
Beyaz Ölüm, H.Refiğ. Ahu Tuğba. İdealist bir polis.
Pehlivan, Z.Ökten. Meral Orhonsay. Ailesini geçindirmeye çalışan bir pehlivan.

1985-1986

Kan, Ş.Gören. Hakan Balamir. Kan davasının içinde bir genç adam.
Ses, Z.Ökten. Nur Sürer. İşkence görmüş, bunalımlı bir adam.
Su da Yanar, A.Özgentürk. Şahika Tekand. Sevgilisi ve karısı arasında kalan bir yönetmen.

1987-1989

Dönüş, F.Turgut. Nur Sürer. Eski sözlüsünün kocasını öldüren bir çoban.
İsa, Musa, Meryem, F.Turgut. Meral Konrad. Kaçak bir suçlu.
Üçüncü Göz, O.Oğuz. Meral Konrad. Yaratma bunalımına girmiş bir film yönetmeni.

1990-1992

Karartma Geceleri, Y.Kurçenli. Nurseli İdiz. İşkenceye uğrayan bir aydın.
Berdel, A.Yılmaz. Türkan Şoray. Erkek çocuk için yanıp tutuşan köylü bir adam.
Uzun İnce Bir Yol, T.Başaran. Taner Barlas. Ailesini Azrail'den koruyan bir aile babası.

1993-1994

Yolcu, B.Sabuncu. Müjde Ar. Topal bir istasyon şefi.
Çözülmeler, Y.Kurçenli. Nurseli İdiz. 12 Mart darbesini yaşamış bir muhasebeci.

1971-1973

Dönüş, T.Şoray. Türkan Şoray. Gurbetçi bir köy delikanlısı.
Utanç, A.Yılmaz. Filiz Akın. Sevgilisi kötü yola düşmüş fabrika işçisi.
Kambur, A.Yılmaz. Fatma Girik. Kör ve yakışıklı bir köy delikanlısı.

1974-1975

Almanyalı Yarim, O.Aksoy. Filiz Akın. Fakir bir gurbet işçisi.
Bir Yabancı, O.Aksoy. Necla Nazır. Teknesinde yalnız yaşayan denizci.
Ceza, M.Dinler. Hale Soygazi. Haksız kazanılan bir serveti fakirlere dağıtan bir genç.

1976-1977

Deprem, Ş.Gören. Türkan Şoray. Yakışıklı demirci çırağı.
Selvi Boylum Al Yazmalım, A.Yılmaz. Türkan Şoray. Duygusal bir kamyon şöförü.

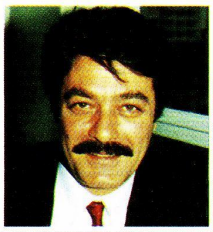

Tövbekar, E.Göreç. Sezer İnanoğlu. Tövbekar olmuş eski kabadayı.

1978-1979

Cevriyem, M.Ün. Türkan Şoray. Kaçak bir üniversite öğrencisi.
Fırat, M.Gülgen. Perihan Savaş. Yufka yürekli kiralık katil.
İsyan, O.Aksoy. Melike Zobu. Aşık köylü genç.

1980-1982

Ah Güzel İstanbul, Ö.Kavur. Müjde Ar. Bir fahişeye aşık uzun yol şoförü.
Kırık Bir Aşk Hikayesi, Ö.Kavur. Hümeyra. Bir eşraf ailesinin oğlu.
Tomruk, Ş.Gören. Serpil Çakmaklı. Ormanda odun keserek geçinen bir salcı.

1983-1984

Bir Yudum Sevgi, A.Yılmaz. Hale Soygazi. Mutsuz bir evlilik yapmış fabrika işçisi.
Yılanların Öcü, Ş.Gören. Fatma Girik. Ailesi için mücadele eden dürüst bir köylü.
İmparator, M.Gülgen. Seda Sayan. Zengin bir aşiret reisinin oğlu.

1985-1986

Amansız Yol, Ö.Kavur. Zuhal Olcay. Almanya'dan dönüş yapan tır şöförü.
Ölüm Yolu, H.Refiğ. Hülya Avşar. Cezaevinden kaçan bir mahkum.
Sen Türkülerini Söyle, Ş.Gören. Sibel Turnagöl. 12 Eylül'den önce siyasi olaylara karışmış bir adam.

1987-1989

Med-Cezir Manzaraları, M.Ergun. Zuhal Olcay. Manik depresif, üst düzey bir finansçı.
Karılar Koğuşu, H.Refiğ. Hülya Koçyiğit. Mahkum edilmiş bir aydın.
Film Bitti, Y.Özkan. Meral Oğuz. Karısıyla anlaşamayan sinema oyuncusu.

1990-1992

Eskici Ve Oğulları, Ş.Gök. Fikret Hakan. Ayakkabı tamircisi.
Tatar Ramazan, M.Gülgen. Esin Moralıoğlu. Hapisten yeni çıkmış bir kabadayı.
Ah Gardaşım, K.İnanır. Levent İnanır. Odunculukla geçinen orman köylüsü.

1993-1994

Bu yıllarda film yapmaya pek yanaşmayan Kadir İnanır özel bir kanala TV Dizisi çekti. "Savcı" adlı bu dizide tuttuğunu koparan cesur bir savcıyı oynadı. Diğer bir televizyon dizisi olan "Büyük İskender" ise yarım kaldı. Sanatçı son olarak Canan Gerede'nin yönettiği "Aşk Ölümden Soğuktur" adlı filmde rol aldı.

Köşe bucak çok hoş kokacak...

RAKS, yaşadığı mekanın havasını hoş bir koku ile zahmetsizce tazelemek isteyenler için yepyeni bir ürün sunuyor: Aeromat. Raks Aeromat'a spreyi yerleştirip, zamanlamasını ayarlamanız yetecek... Seçtiğiniz spreye göre Raks Aeromat'la her yer otomatikman çok hoş kokacak. Bekleyin! Pek yakında içiniz açılacak!

- Duvara monte edilebilir.
- 9x11.5x20 cm boyutları ve 630 gr ağırlığıyla çok pratiktir.
- Gece, gündüz 24 saat için programlanır.
- Sprey püskürtme sıklığı, 5-25 dakika arası ayarlanabilir.

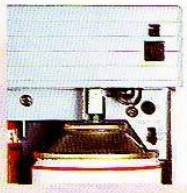

- 2 adet D tipi (büyük boy, alkalin) pil ile çalışır.

* Raks Aeromat, birbirinden hoş, farklı koku seçenekleriyle birlikte seçkin parfümeri dükkanlarında, marketlerde ve Raks Bayileri'nde...

0800 211 4078
RAKS DANIŞMA HATTI

RAKS

Raks Sanayi Ürünleri Dağıtım A.S.

Merkez: Korukent Sitesi A Blok 80600 Levent-İstanbul
Tel: (0212) 274 42 42 (PBX) Faks: (0212) 276 81 46

Ege Bölgesi: Anadolu Cad. No:48/A Kat:1 35040 Salhane/İzmir
Tel: (0232) 435 77 37 (4 Hat) Faks: (0232) 435 77 41

Adana Bölgesi: Turhan Cemal Beriker Bulvarı
Gizerler İş Merkezi Kat:7 No:22 01160 Adana
Tel: (0322) 453 57 10 - 457 56 48 Faks: (0322) 458 52 35

AEROMAT

YAŞANACAK HER YERDE BİR RAKS VARDIR.

Sahibinin eti... Cronenberg, "başka bir tür"le organik ilişkiyi, "Sinek"ten önce tekno-kabus "Videodrome"da denemişti: Makine ve insan hiç bu kadar yakın olmamıştı...

Burası Hollywood'dan yayın yapan

CEHENNEM TV

"Televizyonunuzu kapatmayı unutmayın, açmayı da hatırlamayın. İmza: Hollywood..." Ne psikiyatristler, ne de anti-medyacı düşünürler; televizyona en şiddetli eleştiriler Hollywood'dan geliyor. En son Redford'un "Şike"sinde gerçekçi bir örneğini gördüğümüz televizyon düşmanlığı Hollywood'un vazgeçemediği bir tema...

■ HAZIRLAYAN: MURAT AYKUL ■

BUGÜNLERDE SİNEMAYA gittiğinizde, muhtemelen, filmden (hatta fragmanlardan ve ürün reklamlarından) önce, kısa bir "giriş" göreceksiniz. Bu girişte size filmin sinemada izleneceği, televizyonda film izlemenin beyhude bir iş olduğu söylenecek. Açık açık bu söylenecek ama, bir de öteki mesajlara bakmak lazım: Bir ailenin fertleri, yüzleri karşılarındaki televizyon ekranına dönük, bir kanepede yan yana sızmış, sıkıntılı bir uyku halindeler... Bu sırada, tok bir ses, görüntüyle tezat oluşturur biçimde televizyon seyretmenin ne kadar da eğlenceli birşey olduğunu söyleyecek. İroninin de yardımıyla sizi televizyonun çok sıkıcı bir alet olduğuna ikna etmeye çalışacak: "Televizyon enerjinizi yok eder, canınızı sıkar, sizi uyutur"... Bir başka "Film sinemada izlenir" reklamında, bir adam televizyon seyrederken, ekrana yaklaşacak yaklaşacak ve en sonunda onu televizyonunun içine düşmüş, çırpınarak oradan çıkmaya çalışır vaziyette göreceksiniz. Ne anlatıyor bu film? Televizyon küçüktür (ufkunuzu daraltır), ayrıntıları görmek için bıkmadan yaklaşmanız gerekir (şımarıkça ilgi ister), içine düşersiniz (aslında bütün çekiciliği sizi tuzağa düşürmek içindir), çırpınırsınız ama içinden çıkamazsınız (sizi kelimenin gerçek anlamıyla "tutsak" eder)...

Sinemacılar televizyonu sevmiyorlar! Bu yüzden, arada bir, en son örneğini "Quiz show"da (Şike) gördüğümüz anti-TV filmlerle televizyonu eleştiri bombardımanına tutmaya bayılıyorlar. "Şike"de Rob Morrow'un canlandırdığı senato müfettişinin,

bütün çabalarına rağmen televizyonu cezalandıramayacağını anlayınca içine düştüğü hayal kırıklığını hatırlarsınız herhalde. Gerçekçi bir medya eleştirisi sunan "Şike" bir yana, sinemacıların "kötü ruhların işgal ettiği televizyon", "televizyonuyla organik bağ içine giren insan", "korkunç sömürgen canavarları insan gibi gösteren televizyon sinyalleri" fantazilerine ne demeli?

Futuristik kabus "Running Man" (Ölüme Koşan Adam), fazlasıyla keskin ve ürpertici "Videodrome", ciddi bir medya eleştirisi getirerek epey sansasyon yaratan "Network" (Şebeke), televizyonu "insanların sömürüldüklerinin farkına varmamalarının sorumlusu" olarak gösteren "They Live" (Yaşıyorlar) doğrudan televizyonu eleştiren filmler. Bir de dolaylı yollardan, televizyonun cehennemin dibine gönderildiği filmler var: "Poltergeist" (Kötü Ruh), "Elm Sokağında Kabus", "Manhattan", "Dünyaya Düşen Adam" ve "Shocker"...

Şimdi sizinle, Hollywood'un TV cehenneminde bir geziye çıkacağız. Bakın Hollywood nasıl da "ucube" rollerinde oynattı televizyonu. İşte beyazperdenin TV'ye nefret kustuğu sahneler... Geziye başlamadan önce, "Televizyonunuzu Kapatmayı Unutmayın"... Sonra nasıl olsa yeniden açarsınız...

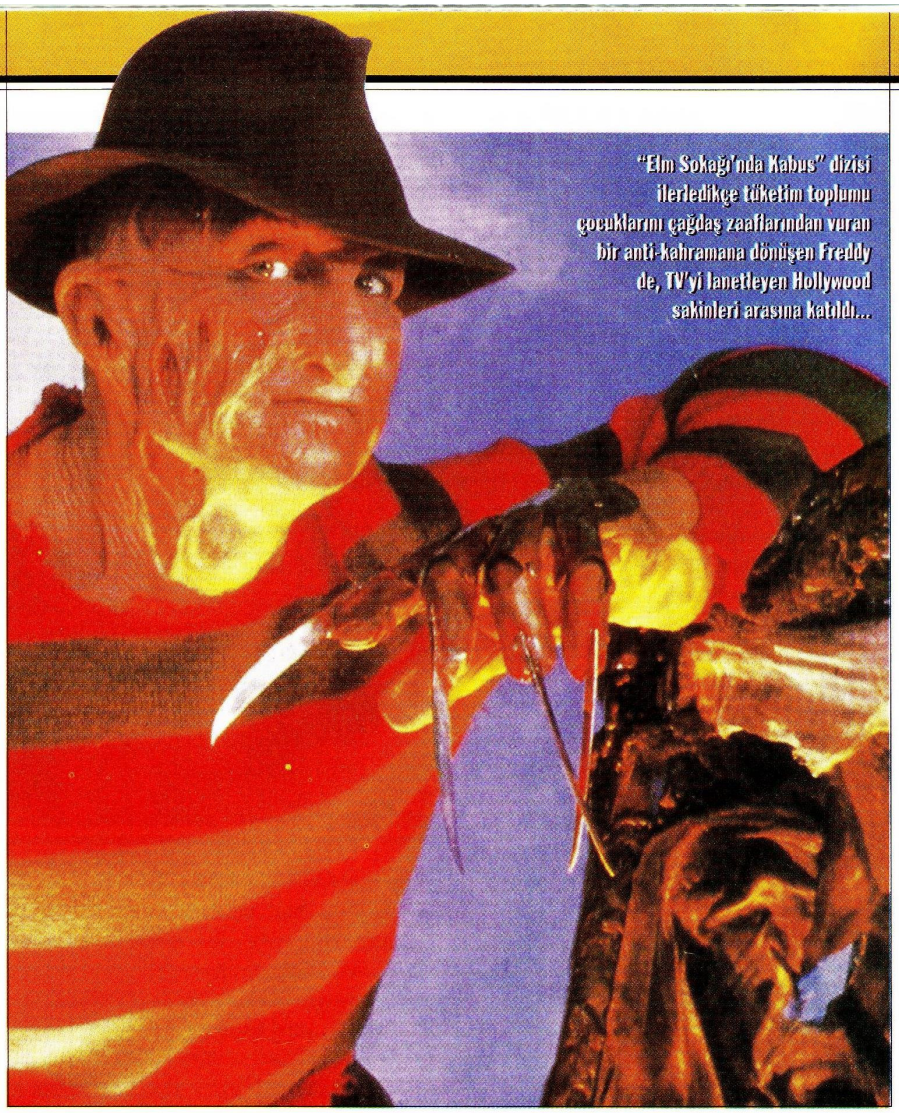

"Elm Sokağı'nda Kabus" dizisi ilerledikçe tüketim toplumu çocuklarını çağdaş zaaflarından vuran bir anti-kahramana dönüşen Freddy de, TV'yi lanetleyen Hollywood sakinleri arasına katıldı...

TV YARATIĞI

TV'ye ve genel olarak medyatik iletişime eleştirel yaklaşan filmler içinde, en çok

Hollywood'dan TV için "siyah inci"ler

● "Televizyon demokrasidir, ama en çirkin biçimiyle..."
(Önceleri sıradan TV dizileri yazarak tutunan, sonra "Şebeke" filmiyle ve ardından söylediklerileriyle TV'ye saldıranların en ateşlilerinden biri olan Paddy Chayevsky)

● "Amerika hak ettiğini buldu. Çünkü TV'yi fazla ciddiye aldılar."
(Ralph Fiennes, "Şike"de kahramanı Van Doren'in rolünü üstlendiği TV skandalı hakkında...)

● "Televizyon sado-mazoşizmi marjinal bir yaşama biçimi olmaktan çıkarıyor."
(Hollywood'la son derece sıkı fıkı yaşayan ünlü Amerikalı yazar Truman Capote)

● "Amerika'da yeterince, hatta zengin bir aksesuar olarak çok fazla talep edildiği için gereğinden fazla psikanalist var ama, gelecek kuşaklarda, sırf TV kültürünün sorumlu olduğu ruhsal kaosla başetmeye sayıları yetmeyecek. Ya da daha beteri, psikanalistler de kapılarına 'Rahatsız etmeyin!' diye bir tabela asıp psikanaliz yatağına uzanacaklar ve ellerinde uzaktan kumandalarıyla, televizyonun karşısında geçirecekler bütün günlerini..."
(Bazı Hollywood filmlerinin senaryolarında danışman olarak görev alan Dr. Dave Flagg)

● "Kirli, Çürük ve Adi... Televizyon üzerine güzel bir film galiba..."
*(Dustin Hoffman, Frank Oz'un Michael Caine ve Steve Martin'li komedisi "Dirty, Rotten, Scoundrels"
(Kirli, Çürük ve Adi) üzerine. Aslında filmin televizyonla hiçbir ilgisi yok ama, Hoffman, filmin ismini televizyona yakıştırıyor.)*

● "LSD kullanmanın suç olduğu bir toplumda, Televizyon izlemenin yasal hatta ideal bir davranış sayılması hiç de masum bir çelişki değil."
(Gary Howells, sinema eleştirmeni, Cronenberg'in "The Naked Lunch"ıyla - Çıplak Yemek - ilgili yazısında...)

CEHENNEM TV

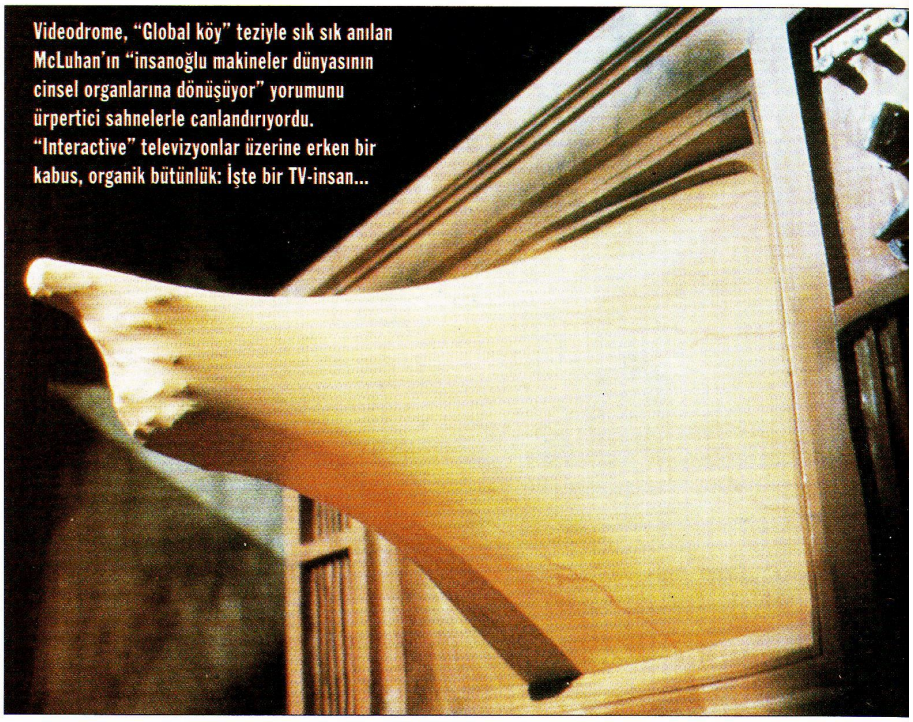

Videodrome, "Global köy" teziyle sık sık anılan McLuhan'ın "insanoğlu makineler dünyasının cinsel organlarına dönüşüyor" yorumunu ürpertici sahnelerle canlandırıyordu. "Interactive" televizyonlar üzerine erken bir kabus, organik bütünlük: İşte bir TV-insan...

ciddiye alınanlardan biri "Şebeke". Filmin sonunda, William Holden, "kötü" TV yapımcısı Faye Dunaway'e bağırıyor: "Ölesiye çıldırıyorum, buna daha fazla tahammül edecek değilim. Siz televizyon yaratığısınız; kayıtsız, bencil, eğlenceyle bozmuş. Tüm yaşam sıradanlığa, banallığa indirgenmiş..."

TV DIŞARI, HUZUR İÇERİ

Yapımcılığını Spielberg'in üstlendiği ve 80'lerin başında epey ses getiren "Poltergeist" (Kötü Ruh) adlı korku filminde, olaylar, bir TV'yi işgal eden kötü ruhların evin küçük kızını ele geçirmesiyle başlar. Filmin sonunda, evleri harap olan ve kötü ruhların elinden zor kurtulan aile, cehennemi bir yorgunlukla (ama umut dolu olarak) bir otel odasına yerleşir. Tiksinti ve dehşetle televizyonu fark ederler ve hemen balkona atarlar. Yüzlerinde rahat, kurtulmuş bir ifade vardır; yeni ve huzurlu bir hayata başlayacaklarını anlarız, film biter... Anlayana sivrisinek saz, anlamayana synthesizer az...

ASİT YAĞMURU GİBİ

"Crimes And Misdemeanors"da (Suçlar ve Kabahatler), Woody Allen bir belgesel film yönetmenini canlandırır. Alışıldığı üzere, kendisiyle çelişen, kendi söylediklerine en başta kendisi karşı çıkan bir karakterdir bu. Ancak bir tek, Alan Alda'nın canlandırdığı ve canavarca başarılı olan bir TV yapımcısına "gerçek" eleştiriler yöneltir. Allen'ın rol arkadaşı Mia Farrow, TV yapımcısı için, "O bir Amerikan fenomeni" der, Allen yanıt verir: "Evet, asit yağmuru gibi..."

EN KESKİN ANTI-TV FİLM

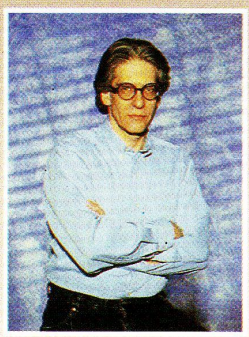

"Hollywood'un aykırı sanatçısı" diye anılarak hiçbir aykırılığı kalmayan pek çok isimden farklı olarak, bugüne kadar gerçekten aykırı kalan David Cronenberg, şimdiye kadar çekilen en radikal anti-TV film "Videodrome"u 1983'te çekti. Film, video sinyallerinin ve seyircilerin bütünleşip "yek vücut" olduğu, "Videodrome" olarak adlandırılan "pornografik" deneyim üzerine kuruluydu. Cronenberg'in "Videodrome"u, bugün, aktör James Woods'un canlandırdığı porno dağıtımcısı Max'in bir video kasetini bağırsaklarına yerleştirip televizyonda kendisini izlediği film olarak hatırlanıyor. "Global köy" teziyle sık sık anılan Marshall McLuhan'ın bir keresinde yazdığı "insanlar makineler dünyasının cinsel organlarına dönüşüyormuş gibi" yorumu, "Videodrome"da canlanıyordu: Porno film dağıtıcısı Max'in vücudu, mazoist zevkler arayışıyla, teknolojik bir ağız geliştirir...

EN İKİYÜZLÜ TV KARŞITLARI

En ikiyüzlü TV karşıtı, "Şebeke"nin senaryosunu yazan Paddy Chayevsky herhalde. Televizyon için had safhada sıradan, kaba saba dramalar yazdı uzun bir süre. Daha sonra "Şebeke"yle sinemaya geçince, kendi televizyon kariyerinden hiç bahsetmeksizin, televizyon hakkında en sert eleştirilerle sivrildi. Televizyon, Chayevsky ayrılana kadar iyiydi, sonra birden kötülüklerin anası olup çıktı...

Bir başka ikiyüzlü anti-TV'ci de Woody Allen... Allen de TV için birçok şey yazdı. Sonra büyük ekranda ünlenince, küçük ekran Allen için kolay bir hedefe dönüştü. Filmlerinde TV yapımcılarına olabilecek en kötü insanlarmış gibi eleştiriler yönelten Allen'ın yapımcıları, çok daha saygıdeğer insanlar mıydı acaba?

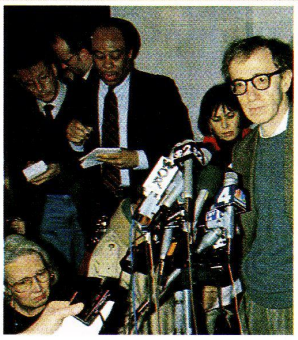

John Carpenter'ın "They Live"i (Yaşıyorlar): Aslında insana yabancı olan ve sıradan insanı sömüren yaratıklar, "İtaat et", "Tüket", "TV izle" gibi gizli komutlar içeren reklam panoları... İnsanların bütün bunları fark etmesiniyse, televizyon sinyalleri engelliyor...

TV'NİN GIDASI: BEYİN

Yine Woody... "Manhattan" adlı filminde, Allen bir show programı üzerinde çalışan TV yapımcılarına bağırır: "Neden eğlenceli olduğunu düşünüyorsunuz? Seyircilerin tepkisi mi size bunu düşündürüyor? Onları televizyon yarattı, standartları yıllar yılı sistematik bir biçimde düşürüldü. Bu insanlar TV'lerinin önünde oturup durdular ve gamma ışınları beyinlerinin beyaz hücrelerini yedi bitirdi!"

FAZLA TV, ÖLDÜRÜR

"Elm Sokağında Kabus" filmlerinin üçüncüsü... Robert Englund'un canlandırdığı Freddy Kruger tipi artık iyice oturmuş. Yalnızca bir doğaüstü yaratık değil artık, kara bir ironi de katılmış, underground bir anti-kahraman (dizinin beşinci bölümünde, bu karakter iyice netleşecek ve "çağdaş zaaf"ları kabusa dönüştüren Freddy, zayıflama saplantılı fotomodel adayı kızı bol bol yedirerek ve "Afiyet olsun orospu!" diyerek öldürecek). Freddy, "televizyon delisi teenager" kızı yakalıyor ve ona istediğini vererek kafasını televizyonun içine sokuyor...

BİR TV YARIŞMASI

Stephen King'in Richard Bachman adıyla yazdığı romanı "Running Man"in (Ölüme Koşan Adam), Arnold Schwarzenegger'li sinema uyarlaması... 21. yüzyıl, bir polis devleti. En popüler televizyon programı bir yarışma. Bu yarışma da, mahkumlar, kendilerini kovalayan silahlı adamlardan kaçıyorlar, amaç hayatta kalmak. Kazananlar, "bir jüri huzurunda yargılanmak" gibi büyük ödüller alıyorlar. İşler ters gidiyor, güçlü yarışmacı Arnold Schwarzenegger ortalığı karıştırıyor. Yarışma programının yapımcısı bağırıyor: "Bu televizyon! İnsanlarla değil, rating'lerle ilgili!.. Biz ne yapıyoruz ki? İnsanlara istediklerini veriyoruz..."

"ONLAR"I TV KORUYOR

John Carpenter'ın "They Live"i (Yaşıyorlar), medya kültürüne, özellikle de televizyona çok keskin eleştiriler getiren bir film... Filmde insan gibi görünen, ama bir yeraltı örgütünün özel gözlükleriyle bakılınca canavar yabancılar oldukları anlaşılan birtakım yaratıklar vardır (bu yaratıklar genellikle zenginler ve "güç sahipleri" arasındadır ama halktan insanlar arasına da "casuslar" yerleştirmişlerdir). Filmin sonunda, kahramanımız, bu yaratıkların insan gibi görünmelerini sağlayan televizyon vericisini havaya uçurur. Hem gırgır hem de ürpertici bir biçimde, bütün insanlar yaratıkların korkunç yüzlerini görürler ve film biter... ■

HOLLYWOOD'DAN TV'YE SEVGİLERLE

■ Bütün derdin "rating", bunun için yalan da söylersin, şiddete de başvurursun. *(Şike, Ölüme Koşan Adam)*

■ İnsanı kötü ruhlar gibi ele geçirirsin, senden kurtulmak zordur. *(Kötü Ruh, Videodrome, Elm Sokağında Kabus 3)*

■ "İnsanlara istediklerini vermek" yaklaşımıyla, zihinsel standartları düşürüyorsun. *(Manhattan, Ölüme Koşan Adam, Şebeke)*

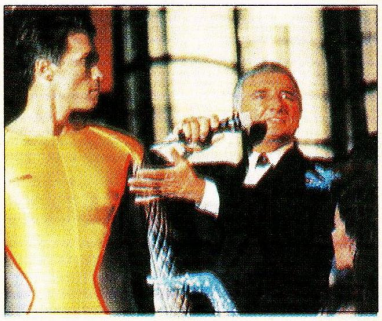

■ Hiçbir sınır tanımıyorsun. "Rating" savaşında, bugün yaptıkların yetmeyince, en akıl almaz şeyleri yapman beklenir senden. *(Ölüme Koşan Adam)*

■ Teknolojiyi orduların kullandığı gibi, kendi yararına, insanlığın zararına kullanıyorsun. *(Videodrome, Ölüme Koşan Adam, Şebeke, Yaşıyorlar)*

■ Her yerdesin, insana biraz olsun kendisiyle baş başa kalma fırsatı tanımıyorsun. *(Kötü Ruh)*

■ Sahtesin, sende gerçek yok. *(Şebeke, Şike)*

■ Verdiğin yanıltıcı mesajlarla insanları etkisizleştiriyorsun. Sen olmasan gerçeklerin farkına varacaklar. *(Yaşıyorlar)*

■ Nereden çıktın sen? Nasıl oluyor da organik bir parçamız gibi bu kadar yakınsın bize? İnsani varlığımızı tehlikeye sokuyorsun. *(Videodrome)*

■ En kötüsü, o kadar güçlüsün ki, cezalandırılamıyorsun... Kaldığın yerden yayına devam ediyorsun. *(Şike)*

Roger Corman, ucuz filmlerin dahisiydi...

'B' Filmlerinin kralı

Tanrı dünyayı yedi günde yarattı, Roger Corman da filmlerini beş günde çekti. İnanılmaz derecede az parayla ve saat hesabıyla çalışarak Hollywood'a bugüne kadar 300 film kazandıran Corman, tam bir "muhteşem işportacı"... Küçük filmlerin bu büyük yönetmeni, bugünün başarılı yönetmenleri için de gerçek bir okul...

ROGER CORMAN, Hollywood'da "B filmlerinin kralı" olarak anılıyor... "B filmleri" düşük bütçeli, kısa sürede çekilen, yapım öncesi ve sonrası çalışmaları olabildiğince aza indirgenmiş filmlere verilen genel ad. Bu filmler seyredilip unutulmak üzere çekiliyorlar ama, Hollywood'un gelmiş geçmiş en ilginç simalarından biri olan Roger Corman'ın bu "işporta filmleri" hala unutulmadı. Unutulması da mümkün değil zaten. Corman, 50'li yıllardan bu yana 300'ün üzerinde B filminin prodüktörü ya da yönetmeni olarak çıktı karşımıza.

Garip, yaratıcı bir adam. Az parayla az zamanda film çekme ilkesini abartıp, iki günde bir filmi bitirebilmek gibi bir özelliği var. Bu "küçük filmlerin büyük yönetmeni", bugün Hollywood'da en büyükler arasında sayılan "büyük filmlerin büyük yönetmenleri" için bir okul adeta. Yoo, öyle uzaktan ya da etkilenmeyle falan değil: Martin Scorsese, Francis Ford Coppola, Jonathan Demme, Joe Dante, Ron Howard, James Cameron... Bu yönetmenlerin ortak özellikleri, hepsinin Roger Corman'ın film şirketlerinde yetişmiş olmaları. Ve hepsi, Corman'ın bir okul olduğunu söylüyorlar, ona saygı duyuyorlar... Ona saygı duymalarının bir sebebi de, Corman'ın egzantrik kişiliği herhalde.

Corman'ın çalışmalarında en belirleyici şey, inanılmaz boyutlardaki cimriliği herhalde. Yaşamöyküsünü anlattığı kitaba verdiği isim bile Corman'ın bu cimriliğini, "ucuzculuk" saplantısını anlatıyor: "How I Made A Hundred Movies In Hollywood And Never Lost A Dime" (Metelik Ziyan Etmeden Hollywood'da Nasıl Yüz Film Çektim?) Yaşamöyküsünü hayretler içinde okuyanları afallatan ikinci şeyse, bu adamın vakit konusundaki cimriliğinin nakit konusundaki cimriliğinden aşağı kalmıyor olma-

Roger Corman'ın 1966'da çektiği "Wild Angels". Ortada ayakta duran Peter Fonda... Bu atmosfer ancak Corman'dan beklenir: Cenaze, kilise, gamalı haç ve cehennem melekleri...

sıydı. Corman, kitabında, bir filmi en fazla beş günde çektiğini söylüyordu.

ROGER CORMAN, 5 Nisan 1926'da Detroit'te mühendis bir babanın oğlu olarak dünyaya geldi. Ailesi orta sınıftandı ve durumları rahat denebilecek bir düzeydeydi. Roger Corman'ın para konusundaki sofu tavrını, büyük bunalımların yaşandığı bir dönemde büyümesi belirledi belki de. O dönemlerde, ihtiyaçların mümkün olan en az parayla karşılanmasına çalışılıyordu... İkinci Dünya Savaşı sırasında, o da babasını izledi ve Stanford Deniz Kuvvetleri'nde mühendislik eğitimi almaya başladı. Corman bu sıralarda şansını Hollywood'da denemek istedi ve 20th Century Fox'da kuryeliğe başladı. Kısa bir süre sonra senaryo değerlendirme ekibine sızmayı başarmıştı ama, setlerde geçerli olan hiyerarşik düzen ona göre değildi. Bu yüzden Corman, bavulunu topladığı gibi kendini Avrupa'ya attı. Oxford'da bir süre İngiliz Edebiyatı eğitimi gördü. Avrupa iyiydi hoştu, her sanatçı ruhlu Amerikalı'nın bir "Avrupa formasyonu" alması gerekiyordu ama, Hollywood'a da dönmek lazımdı artık.

27 yaşındayken, yazdığı ilk senaryoyu Hollywood'a satmayı başardı... Bu ilk senaryoya ödenen para tam 3500 dolardı. Corman, bu parayı ilk prodüksiyonu olan "Monster From The Ocean Floor"a aktardı. Filmi altı gün içinde, 12.000 dolarlık bir bütçeyle gerçekleştirdi. Genç prodüktörün çalışma temposu inanılmazdı. Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte uyanıyor, ve filmin çekileceği mekan olan Malibu'ya gidiyordu. Film setinin tüm hazırlıklarını tek başına tamamlıyor ve filmin çekimine bir an önce başlanması için gereken tüm ayrıntıları, ekip sete gelmeden önce düzenliyordu. Böylece sete gelen ekip, hazırlıklar için bir dakika bile harcamak zorunda kalmıyordu. Sete geldikleri dakikadan itibaren film çekimlerine başlanıyordu, çünkü film setindekiler ücretlerini saat hesabı olarak alıyorlardı. Bütçeyi aşmamak önemliydi, yoksa filmi tamamlamak mümkün olamazdı. Sonunda "Monster From The Ocean Floor" tamamlandı ve başarılı bir film oldu.

"The Little Shop Of Horrors"'un (Küçük Korku Dükkanı) senaryosu iki günde yazıldı ve iki günde de çekildi...

CORMAN, "Monster From Ocean Floor"daki başarıyı görünce, filmlerin prodüktörlüğünün yanısıra, yönetmenliğini de yapabileceğini anladı. Zaten yönetmene para vermek canını sıkıyordu! Böylece düşük bütçeli western'ler çekmeye başladı. Corman'ın bulduğu bir başka ekonomik yöntemse filmdeki aktörleri birkaç rolde birden kullanmaktı! Örneğin, 1955'de "Apache Woman" adlı filmde Dick Miller hem kovboyu, hem de Amerikalı bir yerliyi canlandırıyordu!

Corman'ın "gerilla taktiği"ni hatırlatan film teknikleri her zaman işe yaradı. Filmlerinin çekimleri için planladığı programların dışına hiçbir zaman çıkmadı. Planladığı altı gün içinde film çekmeyi her zaman başardı. Çekim programının aksaması için ancak hava koşullarının değişmesi gerekiyordu. 1956 yılında çektiği "Gunslin-

HERKES BİR KERE YÖNETTİ!

Poe uyarlaması olan filmlerden, "The Raven"ı planladığı süreden önce bitiren Corman, elinde kalan süre içinde yeni bir film yapabileceğini farketti. Daha set dağılmamıştı ve Boris Karloff'un kontratı da henüz bitmemişti. Yeni bir film çekmek için her türlü malzeme vardı Corman'ın elinde... Elinde senaryo yoktu ama senaryo yazarı Leo Gordon'u içinde bulundukları koşullara uygun bazı sahneler yazmaya ikna etti. Böylece Karloff'un Baron'u, Jack Nicholson'ınsa bir memuru canlandıracağı filmin senaryosu hazırdı. Dick Miller de Baron'un hizmetkarı rolündeydi.

Ama set dağıldı ve Karloff İngiltere'ye geri döndü. Böylece "The Terror" filminin projesi, Francis Coppola'nın eline geçti... "The Terror"ü birkaç gün Coppola çekti. Daha sonra film genç bir tiyatro yönetmeni olan Monte Hellman'ın eline geçti. Hatta Jack Nicholson bile, bir gün boyunca "The Terror"ün yönetmenliğini üstlendi... Böylece 1963 yılında, senaryosu elde kalan malzemeyi değerlendirmek üzere yazılan, yönetmenler arasında top gibi dolaşan, Corman projesi "The Terror" ortaya çıktı.

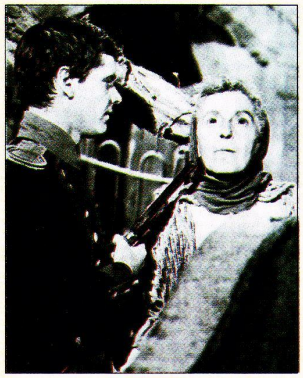

Genç Jack Nicholson, "The Terror"de... Corman'ın başladığı, sonra yönetmenden yönetmene geçen filmi, bir gün de Nicholson yönetti.

Roger Corman, 1961 yılında "The Man With X-Ray Eyes" (ne film ismi ama!) filminin setinde (telefonla konuşan adam)... 1954'te yapımcılığını üstlendiği ilk film, "Monster From The Ocean Floor" (sağ üstte)... Allison Hayes, Corman'ın 1956'da çektiği "Gunslinger"da (sağ alt)...

ger" sırasında, beş gün boyunca yağmur yağdı. Tabii Corman'ın çekimleri de ilk defa bu filmde aksadı: "Lanet olsun, kötü hava koşulları yüzünden filmi on günde bitirebildik..."

1957 yılında çılgınca üretkenliğinin bo-yutlarını göstermişti. Film ardına film geldi: "Not Of This Earth", "Thunder Over Havaii", "The Undead", "Attack Of The Crab Monsters", "Teenage Doll", "Carnival Rock", "Sorority Girl", "The Viking Women And The Sea Serpent" ve "Rock All Night". Bu son film, "Rock All Night" bir rock'n roll dramaydı ve bir keresinde, bir Corman hayranı olan Quentin Tarantino bu filmin yeniden çevrimini yapacağını söyledi...

1960 YILINDA 25 FİLM yönetti. Harika filmler vardı bunlar arasında. Corman, en pahalı prodüksiyonlarından biri olan, Edgar Allan Poe uyarlaması "The House Of Usher"ı yapmaya başladı. Filmin oyuncuları Vincent Price, Boris Carloff ve Peter Lorre'dir. Bu film de on beş gün gibi kısa bir süre içinde çekildi. 1959'un yeni yıl arifesinde haftasonunda yorulmak bilmez senaryo yazarı Chuck Griffiths'le birlikte yazdıkları senaryodan, iki gün içinde ölümsüz bir film yarattı Corman 1960'da: "The Little Shop of Horrors" (Küçük Korku Dükkanı). Bir karamizah başyapıtıydı bu iki günde çekilen film... Corman ve ekibi, ilk gün sabah saat sekizde başlamıştı çalışmaya... Yönetmen yardımcısı Dick Dixon, saat dokuzu gösterdiğinde, "Programın gerisine düşüyoruz" diyerek şaka bile yapmıştı.

Hollywood'un zekice komedilerinin yönetmeni Frank Oz'un (Peki Ya Bob? - Kirli,

ROGER CORMAN FİLM OKULU

Prodüksiyonla ilgilenen Corman, kendi tekniklerini öğrettiği yeni yönetmenlerle çalışmaya başladı. Jonathan Demme bunlardan biri... "Kuzuların Sessizliği"yle Hollywood'da başarının doruğuna çıkan Demme 1975 yılında Corman'ın şirketi New World için "Crazy Mama"yı çekti...

Corman'ın yönetmen sandalyesini alanlardan biri de, "Taksi Şöförü"nün, "Korku Burnu"nun, "Günaha Son Çağrı"nın usta yönetmeni Martin Scorsese. Corman 1972 yılında, onunla "Boxcar Bertha"yı yönetmesi için bir anlaşma yaptı. Tabii unutulmayan öğüdünü de verdi Scorses'e: "Önce senaryoyu oku... Sonra yeniden yazarak, istediğin kadar ekleme yap. Ama unutmaman gereken birşey var Marty: Her on beş sayfada bir, seyircinin ilgisini kaybetmemesi için zekice birşeyler yapmalısın!"

Corman, kendisiyle çalışan yönetmenlerin filmleri zamanında bitirmelerine ve verilen bütçenin altında bir paraya yapmalarına dikkat etti. Ayrıca bu filmlerin, biraz şiddet ve cinsellik içermesini de tercih ediyordu Corman. Yönetmenler ancak bunları yaptıkları sürece onunla çalışmaya devam edebilirlerdi...

Corman'ın yetiştirdiği bir başka yönetmen de, "Gremlins" ve "Explorers" gibi filmlere imza atan Joe Dante. Dante önceleri New World Pictures'daki filmlerin yeniden düzenlenmesini üstlendi. Sonra çalışmalara daha aktif katıldı ve Corman'la çok yakın oldu.

"Backdraft" (Alevkapanı), "Parenthood" (Çılgın aile) gibi filmlerinden hatırlayacağınız Ron Howard'sa 1977'de New World'un filmi olan, "Grand Theft Auto"yu çekti...

Corman'ın şirketinin bir başka yapımı olan "The Seven Samurai"ın art direktörlüğünü ise, Hollywood'un astronomik kazanan ve kazandıran yönetmeni James Cameron yapmıştı. Cameron, "The Terminator", "Terminator 2", "Rambo" filmleriyle, Corman'ın çevresinden gelen çok başarılı yönetmenlerden biri oldu...

Corman'ın başarılarını devam ettiren yönetmenlerden Coppola'nın "The Godfather II"si ve Demme'in "The Silence Of Lambs"ı 90'lı yılların en başarılı filmleri arasında.

Çürük ve Adi) daha sonra yeniden çevirdiği "The Little Shop Of Horrors" insan yiyen bir bitkinin çevresinde, bir çiçekçi dükkanında geçiyordu. Filmin avant-garde bir mizah anlayışı, keskin bir eleştirelliği vardı, deyim yerindeyse "acımasız" bir yapıttı...

Daha sonraysa "beatnik" tarzı bir karamizah yapıtı olan "A Bucket of Blood" beş gün içinde çekilir. Jack Nicholson, Corman'ın 1960'lı yıllarda çektiği birçok filmde yer aldı ve Corman'ın filmlerinde adeta bir eğitim gördü. Nicholson'ın filmlerindeki "aykırı" havası, Corman'ın filmlerinde oluşmuştu. Sözgelişi "The Little Shop Of Horrors"da, dışçiye gelen mazoist adamı iç bulandırıcı bir başarıyla canlandırıyordu Nicholson.

CORMAN, 15 YIL İÇİNDE 50 filmin yönetmenliğini yaptı... 1970 yılından bu yana, 250 filmin prodüktörlüğünü ve dağıtımcılığını üstlendi. O yıl yönetmenliği bıraktı ve küçük bir stüdyo olan New World Pictures'ı kurdu. Şirketinde yapılan 300 film arasından 280 tanesi büyük başarı kazandı.

Corman, "Aslında bir filmin yüzde 50'si sanatsal değerine, diğer yüzde 50'si ise reklama dayanıyor" diyerek, filmlerinin başarısını açıklıyor... Corman, yönetmenliğe başladığı günden, film şirketini kurduğu güne kadar bir işkolik gibi çalıştı. Bu yüzden tatile bile çıkmadı. Film şirketini kurduğu yıl, nihayet evlenmeye zaman buldu.

1990 yılında Corman tekrar yönetmenliğe döndü ve "Frankenstein Unbound"u yönetti... Bu film star sistemine dayanıyordu... John Hurt, Bridget Fonda ve Raul Julia oynuyorlardı. Jonathan Demme, Corman için "Amerikan film endüstrisinin gördüğü (ve muhtemelen göreceği) en iyi bağımsız film yapımcısı... İstediğinde inanılmaz yetenekli ve usta bir yönetmen" diyor. Corman, yönetmenlerin yanısıra Jack Nicholson, Charles Bronson, Robert De Niro, Slyvester Stallone ve Tommy Lee Jones gibi aktörlere de filmleriyle bir çeşit eğitmenlik yaptı. Corman bu aktörleri keşfederek, onlara filmlerinde yer verdi.

Bu "B filmlerinin kralı", bu "muhteşem işportacı", bu "Hollywood okulu" şimdi 68 yaşında... Ve Venedik ve California'daki stüdyolarında, hala yılda 20 film çekiyor...

1982 yılında Corman reddedemeyeceği, hoş bir öneri aldı ve New World Pictures'i 16.5 milyon dolara sattı. Ama hemen ardından, yeni bir şirket kurmakta da gecikmedi. Corman'ın yeni şirketine durmadan film önerileri geldi. Bu önerilerin sayısı videonun pazarlara girişi ve yaygınlaşmasıyla daha da arttı.

Saat kaç oldu sahiden? Lanet olsun, programın 15 dakika gerisinde kaldık... ■

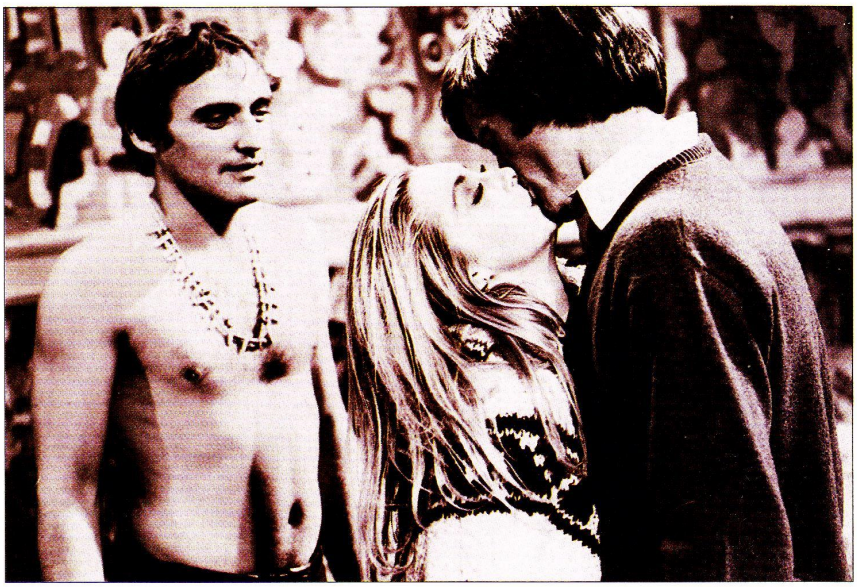

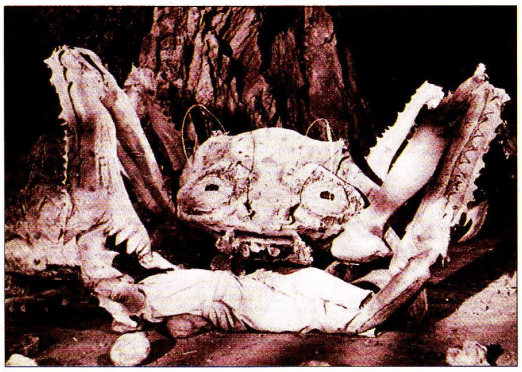

Jack Nicholson'ın yazdığı, Dennis Hopper'la Peter Fonda'nın oynadıkları "Trip"i çekerken, Corman LSD'yi denemişti.

"Attack Of The Crab Monsters"... Canavar maketine dikkat! Corman, bu tür şeyleri mümkün olduğunca bedavaya getirdi...

NICHOLSON'IN LSD "TRIP"İ

Corman'ın yönettiği filmler arasında en ilginçlerinden biri, senaryosunu Jack Nicholson'ın yazdığı, Dennis Hopper'ın da ilginç bir rol üstlendiği, "The Trip". LSD dolu bir fantazi...

Filmin konusuyla ilgili olduğu için, Corman asiti (LSD) bizzat denemeye karar verdi. Daha sonra, bu deneyim için, "Hayal edilebilecek en harika yolculuk" diyecekti. LSD deneyimi sırasında, bir ağacın altında, yedi saat yüzükoyun yattı Corman ve bu süre içinde yeni bir sanat formu keşfettiğini söyledi: "Bunu denemek isteyen, dünyanın herhangi bir yerinde yüzükoyun yere yatabilir. Sanat dünyadan ona ve onun zihninden de seyircinin zihnine akacaktır!" demişti Corman... Tabii bu tür bir sanat deneyimi yapım ve dağıtım masraflarını yok edip, Corman'ı çok sevindirirdi ama, bu düşü gerçekleşemedi doğal olarak.

Ancak "The Trip" çok başarılı oldu. Corman'ın en serüven dolu filmlerinden biri olarak anıldı.

atv
gele-
cek ne-
sillere ya-
şanabilir bir
Türkiye bıra-
kabilmek, son
günlerde daha da
artan yangınlardan
hasar görmüş ve gör-
mekte olan yurdumuzun
yaralarını bir an önce sar-
mak, doğal bitki örtümüzü
zenginleştirmek ve erozyonla
mücadele etmek amacıyla büyük
bir kampanya açtı. **"Benim de Diki-
li Bir Ağacım Var"** kampanyası, bü-
yük küçük herkesi, tüm Türkiye'yi ağaç
dikmeye davet ediyor. **Orman Bakanlığı**
ve **atv**'nin işbirliği ile yürütülen kampanyaya
destek vermek isteyen herkes 900'lü hat aracılı-
ğı ile katkıda bulunabilecek. Bu yolla toplanan ba-
ğışlarla, her arayan vatandaşımızın, **"atv hatıra or-
manı"**nda, adını taşıyan bir dikili ağacı olacak.

atv, gelecek nesiller
ve tüm canlılar adına
bütün yurtdaşlarımı-
zı bu kampanyaya
katılmaya çağırıyor.
0 900 989 1910 nu-
maralı telefonu ara-
yın, sizin de dikili
bir ağacınız olsun.
Dikkat: Bu hattın tüm gelirleri
kampanyaya aktarılacaktır.

atv

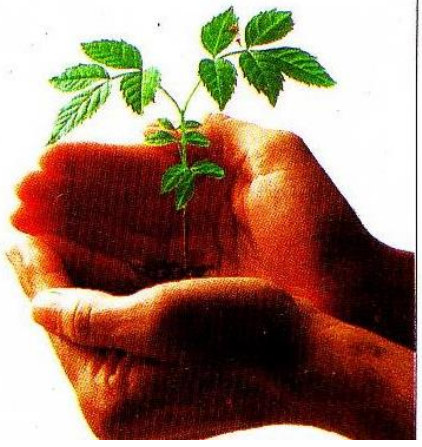

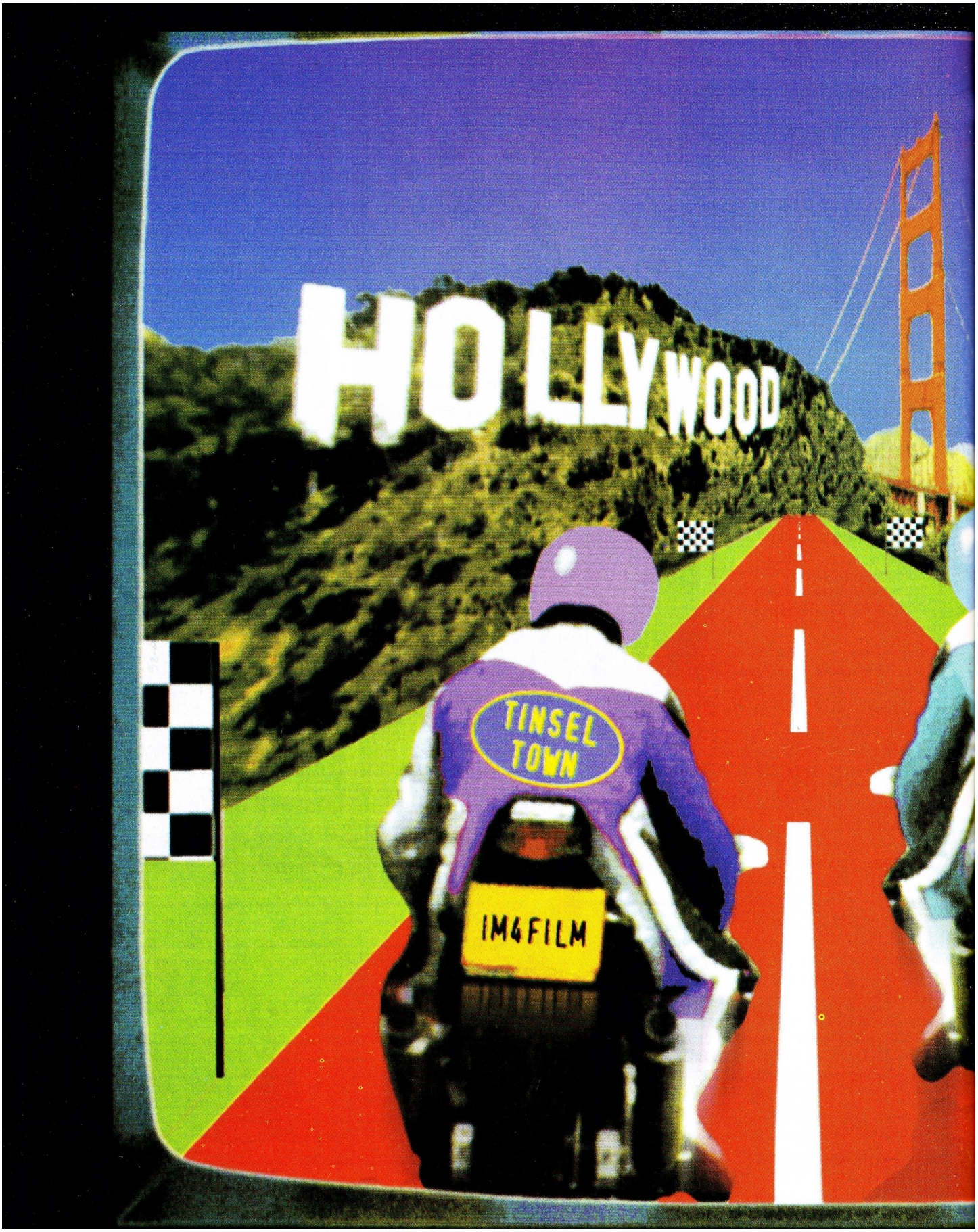
HOLLYWOOD
TINSEL TOWN
IM4FILM

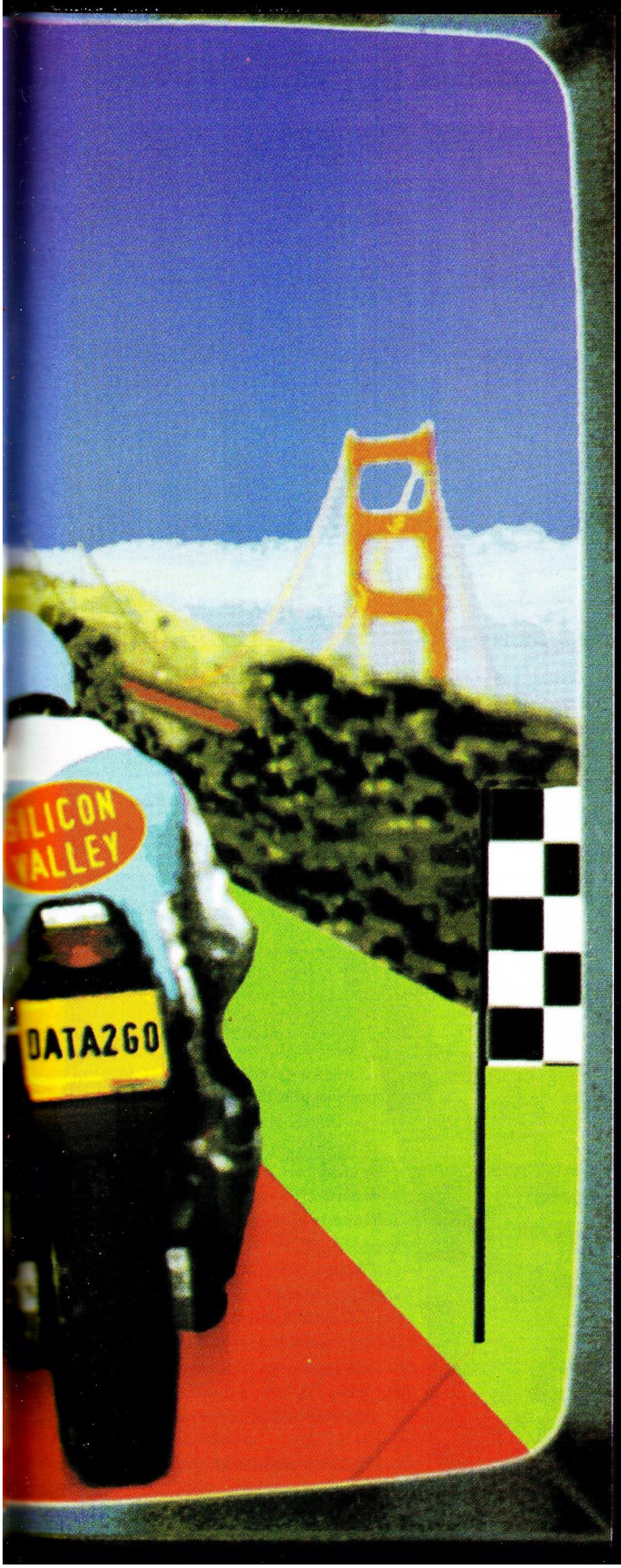

HOLLYWOOD'DAN BİLGİSAYARA...

OYUN İÇİNDE OYUN

Ekranda en sevdiğiniz filmin başrol oyuncusu ve onu bekleyen harikulade serüvenler. Ama başrol artık sizin. Bunun için sadece bir joystick ve bilgisayar lazım. Gerisi size kalmış. Nasıl olsa, serüven elinizin altında bir oyun diskinde sizi bekliyor... Bilgisayar oyunu üreten firmalar bu numarayı yıllardır kullanıyor.

MURAT AYKUL

AYNI FİLMİ BİR KEZ DAHA seyretmek istemezsiniz belki. Ama aynı filmin içine girmek, güzel kızları (ya da erkekleri) öpmek, kötüleri yenmek, serüvenden serüvene kosmak istersiniz. Filmi seyretmenin bittiği noktada bu başlıyor zaten: Filmi oynamak...

Bilgisayarcılar, Hollywood'un sattığı hayalleri satın alıp, oynanır hale getirdikten sonra yeniden satıyorlar. Yeni medya devriminin anahtar kavramlarından biri olan "interactivity" (etkilesimlilik), sinemadan uyarlanan bilgisayar oyunlarını cazip kılıyor. Sinema size birseyler gösteriyor; görmek inanmaktır belki, ama yasamak inanmaktan daha fazla bir seydir: Biraz da inandırmak. İste "interactivity" burada baslıyor. Bilgisayarcılar bu yüzden milyonlarca dolar akıtıyorlar filmlerin telif haklarını alıp bilgisayar oyununa dönüstürebilmek için...

Bilgisayar oyunları seksenlerin baslarında yayılmaya basladılar. Önceleri, "sanatçı ruhlu" teknik adamlardı bilgisayar oyunlarını yapanlar. Şiir ya da roman yazıyormus gibi, ilham gelince

OYUN İÇİNDE OYUN

Bilgisayar oyunları sektörü, pahalı yüksek te

bir konu bulurlar, tabii ki o zamanların teknik olanakları zorunlu kıldığı için çok basit grafikleri çizerler, basit ses efektleri hazırlarlardı. Daha ileri düzeyde, birkaç "yaratıcı" biraraya gelirdi. Biri grafikleri çizer, biri oyunun müziğini ve ses efektlerini yapar, biri de bilgisayar programını yazardı. Bu ekipler genellikle "rock grubu" ruhu taşıyan arkadaşlardan oluşurdu...

UCUZLAYAN TEKNOLOJİNİN ev bilgisayarlarının sayısını artırmasıyla, birkaç yıl içinde işler değişti. Bir bilgisayar oyunu milyonlarca dolarlık ciro yapabiliyordu. Çatısının altında büyük ekipler barındıran bilgisayar oyunu şirketleri oluşmaya başladı. Artık ortada basbayağı bir endüstri vardı. Milyonlarca bilgisayar çocuğu oyun talep ediyordu. Yapılan oyunlar hemen eskiyordu, çünkü her oyun bir süre oynanınca sıkmaya başlıyor, yenilikler aranıyordu. Yeni oyun yeni senaryo, yeni karakterler, yeni grafikler, yeni müzik demekti; bunlar da gökten zembille inmiyordu, birileri "bulmalıydı". Hayal endüstrisi Hollywood'da hepsi vardı, hem de fazla fazla... Bilgisayar oyunu şirketleri filmlerin telif haklarını almaya başladılar.

Hollywood'la çalışmanın en iyi yanı bir senaryoya, karakterlere kavuşmak değildi tabii. Hollywood'a ödenen telif haklarıyla, bunlar kolayca herhangi bir yerden alınabilir, yaptırılabilirdi. Çünkü, özellikle o yıllarda, bilgisayarların düşük bellek kapasiteleri, düşük düzeyli grafik ve ses olanakları, düşük hızları göz önünde bulundurulunca, öyle çok ayrıntılandırılmış senaryolara ve karakterlere ihtiyaç yoktu... Hollywood'la çalışmanın en iyi yanı "istek" satın almaktı, Hollywood'a o kadar para bu yüzden ödeniyordu: Rambo'yu seyreden biri Rambo olmak istiyordu ve gidip Rambo'nun bilgisayar oyununu satın alıyordu. Elinde joystick, "fire buton"a (ateş düğmesi) basarak ekrandaki Vietkong'ları birer birer indiriyordu. Oyunda ortada dolaşıp ateş eden, minicik, Rambo'nun ancak "simgesi" olabilecek bir görüntü vardı yalnızca. "Ortalıkta dolaşıp birilerini vurmak" da bilgisayar oyunları için pek yeni ya da özgün birşey değildi. Oyunun isim ve temel fikir dışında, "Rambo"dan aldığı hiçbir şey yoktu...

OKSANLARA gelinip de CD-ROM'lar, yüksek bellek kapasiteleri, yüksek hızlar, yetenekli grafik kartları evlerde boy göstermeye başlayınca, bilgisayar oyunu sektörünün de Hollywood'dan alabileceği şeyler çoğaldı. Bilgisayar teknolojisinin ilerleme hızına bakılırsa, kısa bir süre içinde, Hollywood bilgisayarcılara "istek" ya da "marka" değil gerçekten de filmleri satmaya başlayabilecek. Teknoloji geliştikçe ucuzladıkça, bilgisayarlar gerçekliği daha başarılı taklit ediyorlar çünkü. Oyunlardaki görüntüler ve sesler filmlerdekine gittikçe daha çok benziyor, oyun senaryoları gittikçe daha çok ayrıntılandırılıyor.

Yavaş yavaş gerçek oyuncuların yüzleri, vücutları ve sesleri giriyor bilgisayar oyunlarına. Sözgelişi, bir CD-ROM oyunu olan "Hell"de, Dennis Hopper'ın yüzü kullanıldı. Yüksek teknolojik donanımlı stüdyolarda, film çekilirmiş gibi, bilgisayar oyunu grafikleri için gerçek oyuncularla çekimler yapılıyor.

Bilgisayar oyunlarının da kitle kültürü-

Ters uyarlama... Jean Claude Van Damme'ın oynadığı "Streetfighter", bir bilgisayar oyunu hit'inden uyarlanan ilk filmlerden biri...

nolojiyle Hollywood'a her geçen gün daha fazla yaklaşıyor...

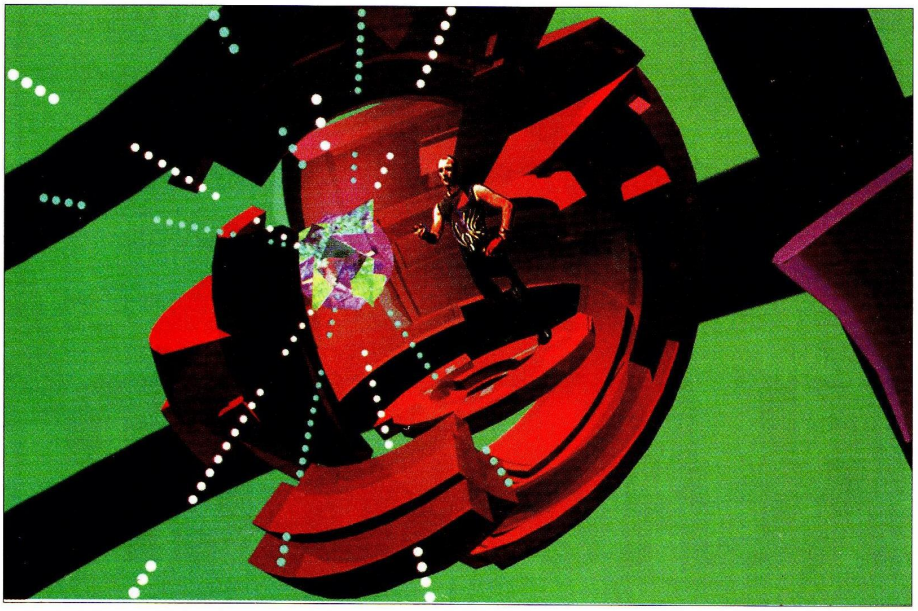

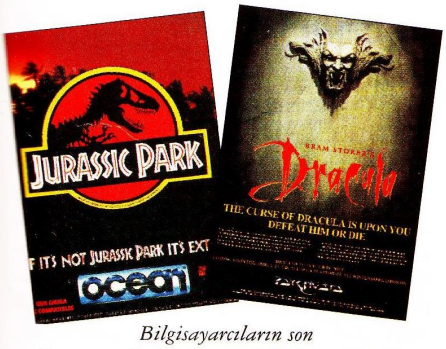

Bilgisayarcıların son yılların popüler filmlerine ödedikleri telif hakları, milyonlarca doları buluyor...

nün bir parçası olmalarından bu yana, Hollywood'la ilişkiler sıkılaşıyor. Henüz sayıları fazla olmamakla birlikte, yavaş yavaş ters yönde uyarlamalar da söz konusu oluyor. Jean Claude Van Damme'ın oynadığı "Street Fighter" ve Bob Hoskins'in oynadığı "Mario Bros", Hollywood'un bilgisayar oyunlarından uyarladığı filmler... "Tetris"i beyazperdeye aktarmak, şimdilik pek akıllıca görünmüyor!

Bilgisayar oyunları, temel olanaklar açısından bakınca sinemanın verdiği herşeyi verebilirmiş gibi görünüyorlar. Hareketli görüntüler, sesler, bir öykü, müzik, karakterler... Bir de üstüne üstlük, sinemanın sahip olmadığı, "interaktif"lik avantajları var: Öykünün içindesiniz, neler olacağını sizin hareketleriniz de belirliyor, aynen "yaşıyormuş" gibi.

Ama... Bu "ama" o kadar çok şey içeriyor ki, bilgisayarlar henüz Hollywood'unkiler kadar "büyük oyunlar" sunamıyorlar. "Oyunların filmlerin gerçekliklerini gittikçe daha başarılı taklit etmeleri", bir sınır çizgisine kadar geçerli; "büyük oyunlar" bu çizginin ötesinde: "Amarcord"u, "Paris'te Bir Amerikalı"yı, "Bir Endülüs Köpeği"ni, "Modern Zamanlar"ı, "Yastık Sohbeti"ni anlamlı biçimde bilgisayara uyarlamak hala mümkün değil. Bu duygusal ya da "sanatsever" bir yaklaşım değil kesinlikle, teknik bir yaklaşım. Bilgisayarların "1" ve "0"lardan oluşan "düşünce" dünyası, interaktif öyküleri sinema kadar geniş ve derin kılabilmekten çok uzak hala. Daha fazla hız, daha fazla bellek ve yazılım teknolojisinde "yapay zeka" çalışmalarının kaydedeceği ilerlemeler oyunu büyütebilir.

ARTIK HOLLYWOOD'A DAHA YAKIN

Özel salonlardaki büyük makineler ya da CD'ler için hazırlanan bilgisayar oyunları, artık Hollywood'u hatırlatır biçimde hazırlanıyorlar. Gerçek oyunculara rol veriliyor. Oyuncuların hareketli görüntüleri bazen kameralarla, bazen de elektro çekilirken olduğu gibi vücuda takılan problarla sayısallaştırılıyor. Bazen doğrudan renkli görüntü alınıyor, bazen de bu yolla iskeletler elde edildikten sonra, "ray tracing" denilen yöntemle bu iskeletlere doku kazandırılıyor... Buraya, bütün grafiklerin her noktanın sayısal değeri hesaplanarak çizildiği günlerden geldik. Bir şekil, mesela oyundaki kahramanınız, olsa olsa birkaç yüz noktadan oluşuyordu ve bütün noktaların değerleri tek tek hesaplanarak oluşturuluyordu... Bilgisayar teknolojisi o kadar hızlı ilerliyor ki, bugün 25 yaşında olanlar rahat rahat "bizim zamanımızda" diye konuşabiliyorlar...

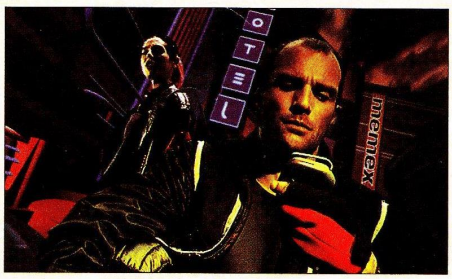

OYUN İÇİNDE OYUN

80'lerin başından bu yana, uyarlamadan çok "uydurma" denilebilecek oyunların yanısıra, "kaliteli", "hit" olan Hollywood uyarlaması bilgisayar oyunları da yapıldı. İşte birkaç örnek...

KLASİKLER

GHOSTBUSTERS

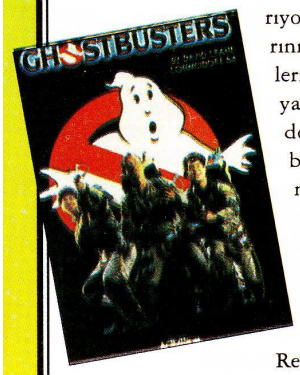

1985'de Hollywood'dan uyarlanan ilk büyük "hit" bilgisayar oyunu sayılabilecek "Ghostbusters" aşındırıyordu oyun çubuklarını. Özellikle, o günlerin favori ev bilgisayarlarından Commodore 64'ün "Ghostbusters" versiyonu, müziğiyle büyük dikkat çekiyor ve herhalde ilk bilgisayar oyunu müziği hitlerinden biri oluyordu. Ivan Reitman'ın yönettiği, Bill Murray, Dan Aykroyd ve Harold Ramis'in oynadıkları bu fantastik ve hi-tech komedi, sinemadaki başarısını bilgisayarda da tekrarlıyordu. Bu oyun, "River Raid" ve "Decathlon" gibi bilgisayar oyunu klasiklerini yaratan Activision firmasının, en başarılı çalışmalarından biri oldu...

ROBOCOP 3

"Robocop" filmlerinden yapılan ilk iki uyarlama, piyasayı dolduran, kayan panoramik görüntüler arasında rastlanan herkesin

öldürüldüğü, "kimi görürsen öldür" oyunlarından farksızdı. 1991'de yapılan "Robocop 3" ise oldukça başarılı, teknik açıdan yenilikçi bir bilgisayar oyunuydu. Büyüdükten sonra çok fabrikasyon çalışmaya başlayan Ocean adlı bilgisayar oyunları şirketinin kendi kalıplarının dışına çıktığı ender uyarlamalardan biriydi. Gerçi konu yine "kimi görürsen öldür"ün ötesine geçmiyordu ama, bugünkü "sanal gerçeklik" sistemlerinin o zamanki örneklerinden olan "üç boyutlu vektör grafik" tekniği kullanılarak, çok etkileyici bir atmosfer yakalanmıştı.

INDIANA JONES

"Indiana Jones" dizisinin bütün bölümleri, Lucas Arts tarafından değişik formlar altında bilgisayar oyununa uyarlandılar. Bazı versiyonlar yazılarla oynanıyordu, bazılarında Joystick hakimdi. Tüm versiyonlar kaliteli grafikler sunuyorlardı ve yeterince ayrıntılandırılmışlardı. Oyunların kalitesinde, filmi yapan şirketle oyunları yapan şirketin organik ilişki içinde olmasının da etkisi vardı herhalde...

THE HOOK

Spielberg'in 1991 yapımı, Peter Pan'dan yola çıkan "Hook"undan, çok başarılı bir bilgisayar oyunu çıktı. Hem hareketli, hem de bilgisayarın cümlelerle yönetildiği "adventure" türüne dahil bir oyundu. Story board çok çok iyiydi, büyük özen gösterilerek hazırlanmıştı, grafiklerse tam anlamıyla hayranlık uyandırıcıydı. Filmin fantastik ruhu, çok başarılı bir biçimde ekrana taşınmıştı. "Hook", Hollywood'dan yapılan uyarlamaların yüzaklarından biriydi kuşkusuz...

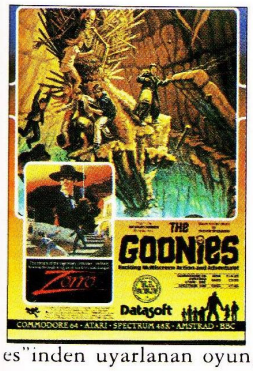

GOONIES

"Superman", "Omen" ve son olarak da "Lethal Weapon"larla büyük başarı yakalayan yönetmen Richard Donner'ın 1985 yapımı "Goonies"inden uyarlanan oyun, kaliteli, incelikli uyarlamalardan biriydi. Herşeyden önce, oldukça başarılı bir story board hazırlanmış, o günlerde çok ayrıntılı grafikler çizilemese de, dengeli bir biçimde karikatürize, filmin ruhunu yansıtan grafiklerle sevimli bir atmosfer yakalanmıştı... Fantastik yeraltı tünellerinde dolaşarak bir hazine bulan çocukların öyküsü, sinemadaki gibi başarılı olmuştu...

ALIEN II

Filmin hem yüksek gerilimini, hem karanlık atmosferini yansıtan bir uyarlama. Ağırlıklı olarak joystick kullanma becerisine dayanmakla birlikte, basit bir "refleks" oyunu olmasının ötesinde. 1987 tarihli bu uyarlama, hem yüksek bir hasılat yakaladı, hem de filmi sevenleri gerçekten de memnun etti. Filmle oyunun nasıl çakıştırabileceğini gösteren, filmin yalnızca adını almakla yetinmeyen, bir çalışmaydı,

GREMLINS

Joe Dante'nin suya değdiklerinde, gece yarısından önce yemek yediklerinde ya da ışığa maruz kaldıklarında korkunç birer canavara dönüşen sevimli yaratıkların öyküsünü anlattığı fantastik komedisi "Gremlins" de, başarılı bir bilgisayar oyununa dönüştü. Bilgisayar oyunları arasında "Adventure" denilen, joystick'le değil de basit komut cümleleriyle oynanan oyunlardan biriydi "Gremlins". Bu basit ama başarılı oyunun grafikeri de, Teoman Irmak adında bir Türk'tü...

NEDEN HAYAL KIRIKLIĞI?

Hollywood'dan uyarlanan bilgisayar oyunları genellikle oyuncuları hayal kırıklığına uğratıyorlar. Bu oyunların kaliteleri, çoğu kez diğer oyunların kalitelerinden çok daha düşük oluyor. Bunun sebebi büyük ölçüde "ticari"...

Bilgisayar oyunu firmaları, konu ve karakterler açısından oyuna uyarlanmaya uygun olan ve yüksek gişe hasılatı yapan filmlerin telif haklarını alabilmek için amansızca mücadele ediyorlar. Bu "amansızca" sözcüğünün medyatik yaklaşımdan kaynaklandığını sanmayın, oyun gerçekten çok büyük. Bilgisayar oyunlarının ciroları pek yayınlanmamakla birlikte, çok büyük rakamlar söz konusu. Özellikle 1984'ten itibaren, oyun cirolarında bir patlama gerçekleşti. İngiltere'de artık 1 milyon satan oyunlar vardı ve bu oyunları birarada sunan özel "They Sold A Million" kasetleri hazırlanıyordu. 1 milyon satan bir oyunun cirosu, her oyunu ortalama 8 sterlinden hesaplarsak, 8 milyon sterline ulaşıyordu. Yıllar ilerleyip evlerdeki bilgisayarların sayısı katlanarak büyüdükçe, rakamlar da katlanarak büyüdü. Bugün, piyasada tutunan ("rekor kıran" falan değil, yalnızca tutunan) bilgisayar oyunlarının ortalama ciroları 25 milyon doları buluyor. "Terminator II" gibi satış garantisi sağlayan bir filmin telif haklarını alabilmek de bu yüzden çok önemli bilgisayar şirketleri için.

Hollywood'a cironun %5'iyle %10'unu bulan astronomik telif hakları ödeyen bilgisayar şirketleri, filmin isminden mümkün olduğunca çok yararlanmak istiyorlar. Bu yaklaşım, genellikle başka herşeyi gözardı etmelerine yol açıyor. Ayrıntılı "story board"lar, özel grafik tasarımlar, filmin ruhunu çağrıştıracak espriler için yeterince zaman ayırmayı göze alamıyorlar. Oyunu piyasaya sürdüklerinde filmin ismi ne kadar gündemdeyse, o kadar kolay satıyorlar çünkü. Yaklaşımları şu: "Yüksek kalite için zaman ve para harcadıktan sonra, herhangi bir 'iyi oyun' yapıp satarız. Hollywood'a bu kadar para ödediğimiz bir projede bunu yapmak lüks olur, bu parayı filmin ismi için ödedik, önemli olan da hızlı davranıp filmin isminden maksimum yararlanmak." Bu yüzden, sinemadan uyarlanan oyunların her tarafından "fabrikasyonluk" akıyor. Bir oyunda kayan bir ekranda soyguncuları vuruyorsunuz, öteki oyunda yarı makine yarı insan kötü adamları. Bunun dışında herşey birbirine benziyor...

Dostça bir öneri: Oyun satın alırken sırf isimlerine kanıp Hollywood uyarlamaları almayın. Aldığınız "şey"in filmle uzaktan yakından ilgisi bulunmayabilir. Önce mümkünse bir gözden geçirin, tanıtımları okuyun...

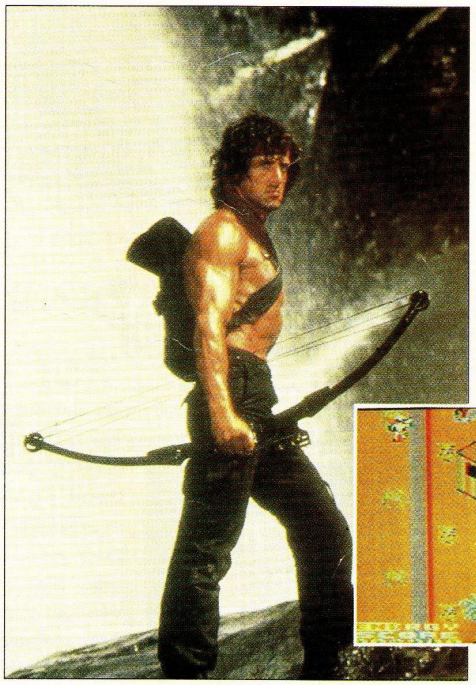

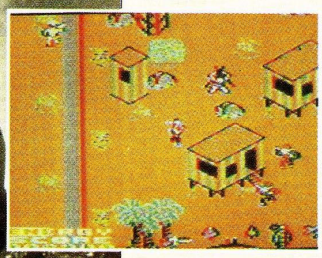

Ortada dolaşıp etraftakileri vuran bir adamdan başka hiçbir şey yok... Kuşkusuz bilgisayarcılar bu "olmayan öykü" için değil, "isim" için para ödüyorlar Hollywood'a...

OYUN İÇİNDE OYUN

Hollywood'dan ya da televizyon dizilerinden uyarlanan birçok oyun, tam anlamıyla fiyasko oldu. Filmi seyredenler filmin atmosferini yaşayacaklarını düşünüp, hemen oyununu alıyorlardı ama, ilk birkaç sahneden sonra joystick'leri küskünlükle bırakıyorlardı ellerinden...

GÖRKEMLİ KAYBEDENLER

KNIGHT RIDER

Tüm zamanların en büyük bilgisayar oyunu fiyaskosu... David Hasseloff ve bir siyah Trans-Am'ın başrollerini paylaştığı bu televizyon dizisinin oyunu aylarca beklendi. Söylentiler yayıldı, sahte versiyonları çıktı, konuşuldu, konuşuldu... Bu kadar tantananın ardından 1986'da oyun piyasaya çıktığında, bir süre herkes yine bir sahte versiyonla karşı karşıya olduğunu sandı. Ama bu gerçekti ve sahtelerinden daha beterdi. Ocean firmasının oyunu, neredeyse bilgisayarcılarla dalga geçiyordu. Dağ fare doğurmuştu... Sonradan, bu oyunun Ocean'ın fabrikasyon, ruhsuz uyarlamalarının öncüsü olduğu anlaşıldı.

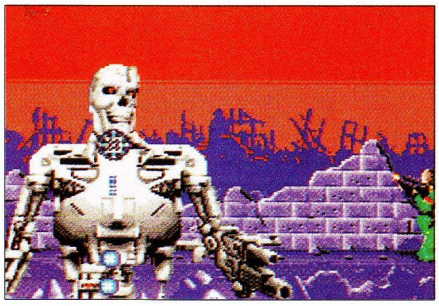

TERMINATOR II

Probe Software'den gelen "Terminator 2" uyarlaması da görkemli kaybedenlerden. Filmin ünü sayesinde hasılat iyi ama, kalite sıfır. Filmi beğenenlerin aldıkları, birkaç gün ilgi gösterdikten sonra unutulup giden oyunlardan biri. Kabasaba grafikler, amaç yalnızca ekranda karşınızda gördüğünüz nesneleri vurmak. Terminator 2'den önce belki yüz tane benzer oyun vardı. Yalnızca ünlü bir isim satılmıştı, hepsi bu...

JAMES BOND

James Bond uyarlamalarının hiçbirine yaklaşmayın, hepsi fiyasko... Her James Bond filminin uyarlaması yapıldı ama, hiçbiri bir şeye benzemiyordu. Başka oyunlarda alışılmış tarzlar birleştiriliyor, ekrandaki hareketli görüntülerin üzerine James Bond etiketi basılıyordu... Belki bundan sonra, CD'de, daha iyi James Bond versiyonları görebiliriz...

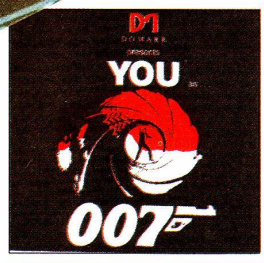

THE EVIL DEAD

Sonradan başarılı yapımlara imza atacak olan Palace Software'den, filminin yanına bile yaklaşamayan bir uyarlama... Oyunun reklam sloganı "Uykusuz geceleri garanti eden oyun"du ama, yalnızca oyuna para vermiş olmaktan dolayı uykuları kaçıyordu oyunu alanların. Filmi çektiğinde yalnızca 19 yaşında olan Sam Raimi'nin bu unutulmaz, "asit atmosferli" korku filmi, bilgisayarda yalnızca bir sıkıntıya dönüşmüştü 1984'te...

MIAMI VICE

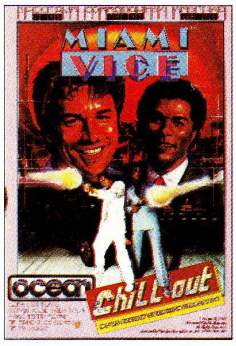

Ocean'dan bir başka büyük fiyasko... Don Johnson'lı ünlü diziden yapılan bu uyarlamanın oynanabilirliği sıfıra yakın birşeydi neredeyse. Diziyle uzaktan yakından ilgisi yoktu. Bu oyun olduktan sonra, içinde bir-iki araba, bir-iki silah olan her oyun, Miami Vice adıyla satılabilirdi... Firma bu oyundan zarar etmedi ama, beklenen kar da gerçekleşmedi tabii.

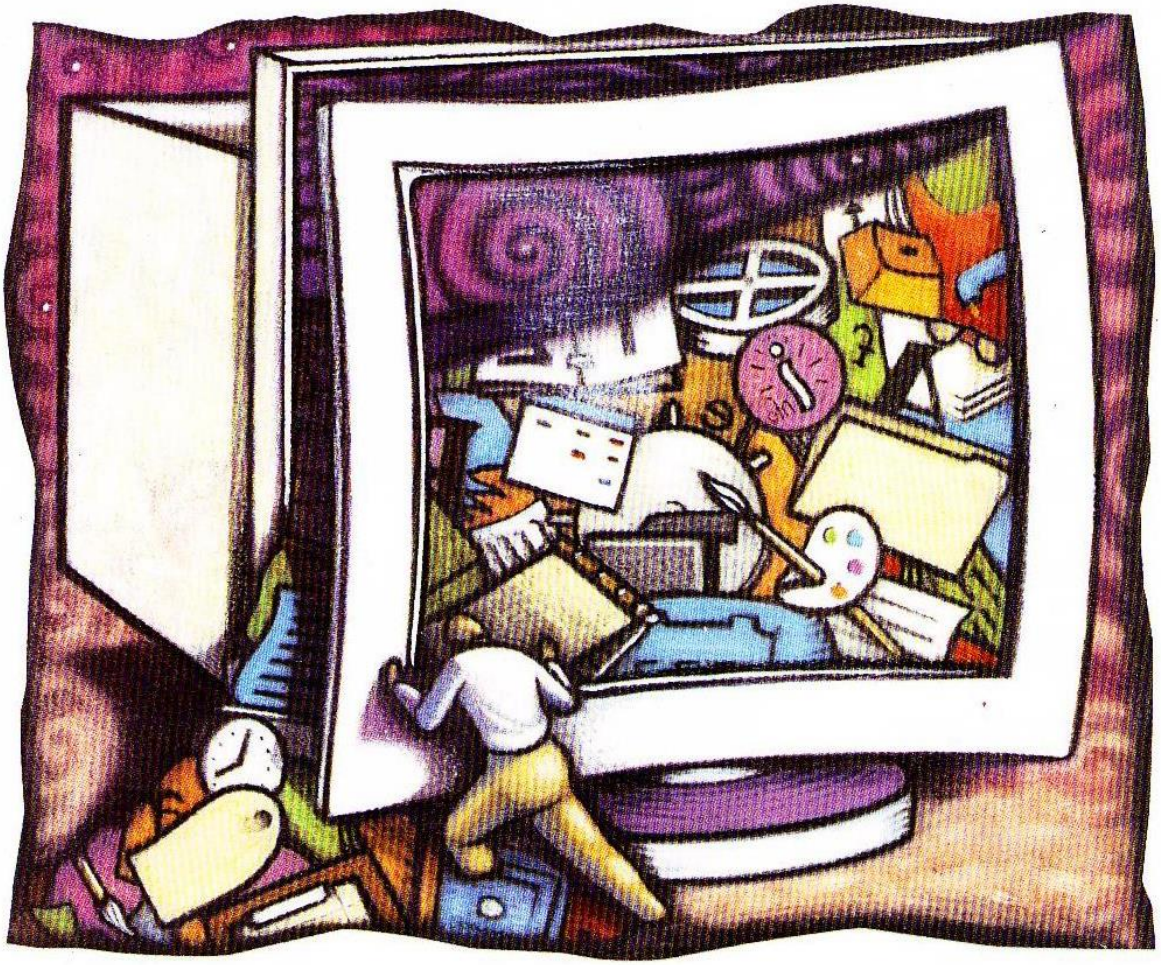

Bilgisayar dünyasında
öğrenmek istediğiniz herşey
PC Magazine Türkiye'de...

PC MAGAZINE TÜRKİYE

Bilgisayar Dünyanızın Ufkunu Genişletin

SİNEMADA DEVR-İ ALEM

Bukalemunlar düny

Eskiden yıldızlar seyircinin zihnindeki yerleşik imajlarını bozmak istemezlerdi. İyi iyiydi, kötü de kötü. Ama işler değişti, oyuncular renkten renge giriyor artık, bugün Hollywood'da en sevilen yaratık bukalemun. Biz de bu yüzden, bukalemun avına çıktık ve bir düzine avladık.

İyi, kötü ve

HAZIRLAYAN: GÜLNUR ALABAZ

asında bir gezi

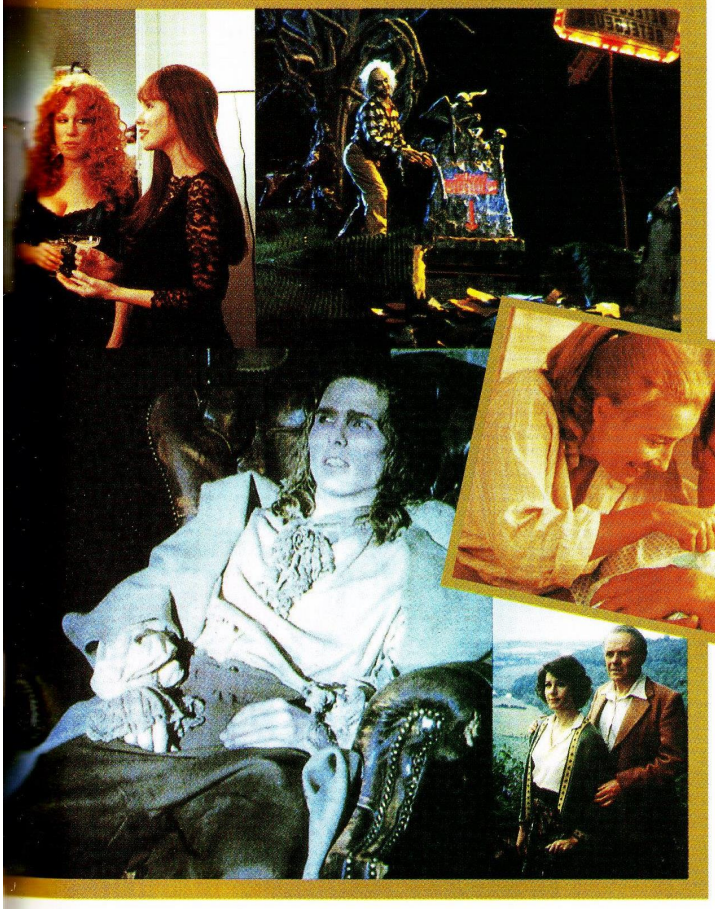

çirkin

TÜRK SINEMASINDA 1950'li yılların ünlü "kötü adam"larından Ahmet Tarık Tekçe, bir filmin çekimleri için Konya'ya gittiğinde başına neler geleceğini bilmiyordu. Tekçe ve rol arkadaşları Konya'da dolaşırlarken, insanlar hiç de hoş bakmamışlardı bu kötü adama. Öyle ya, güzelim kadınları dövmek deseniz onda; sarkıntılık, namusa dil ve el uzatmak; öldürmek, öldürmese de süründürmek... Herşey beklenirdi bu adamdan, en azından beyazperdede. Bir ara, tek başına kalmış Ahmet Tarık Tekçe, ortalığa bakınıyormuş adamcağız. "Irz düşmanı, namussuz" ve pek de övgü yerine geçmeyecek başka hitaplar eşliğinde, birkaç kişi saldırıvermiş Tekçe'ye. Başkaları araya girip saldırganlara "cehaletlerini" anlatana kadar, biraz itip kakılmış, biraz hırpalanmış Ahmet Tarık Tekçe... Yani, imaj insanı rezil de eder, vezir de... Sabit imaj, oyuncunun üstüne yapışır kalır. Düşünsenize, hangi genç kız, Önder Somer'in evinde gazoz içmeye cesaret edebilir?

Eskiden sinemada "iyi" iyiymiş, "kötü" kötü ve "çirkin" de çirkin... Canlandırdıkları roller isimleriyle bütünleştiği için, yıldızlar yerleşik imajlarını zedeleyecek rolleri istemezlermiş. Belki de haklıydılar: İnsan sokakta yürürken sinemaseverler tarafından öpülecek mi, dövülecek mi bilmeli...

Ama özellikle son yıllarda, oyuncular bukalemun olmayı seviyorlar. En azından seyirciler, bukalemun olmayı bilen oyuncuları daha çok seviyorlar. Hem "iyi", hem "kötü" hem "çirkin" olmayı başaran oyuncular, eleştirmenleri de, seyircileri de etkiliyor. Gerçi Türk sinemasından örneklerle girdik ama, konumuz Hollywood tabii; çünkü Türk sinemasında istisnai durumlar dışında, kötüden iyiye, iyiden çirkine atlayan, sofistike imajlar edinen yıldızlar yok.

Hollywood'un "İyi, Kötü ve Çirkin"i oynayan yıldızları, yakın zamanda izlediğimiz filmlerle "1001 surat"lığı yeniden gündeme getiriyorlar. 1001 suratların en ustası De Niro'yu bir ölüden canlandırılmış yaratığı oynadığı "Mary Shelley's Frankenstein"da ve sıradan ama güçlü bir baba olduğu "Günaha Davet"de (Bronx Tale) aynı günlerde izledik... Seyircilerini derinden etkileyerek hızla zirveye koşan Gary Oldman'ı, "Çılgın Romantik"teki (True Romance) cehennem zebanisini andıran çirkin ve kötü adam rolünün hemen ardından, "Ölümsüz Sevgi"de (Immortal Beloved) Beethoven rolünde izliyoruz... "Kuzuların Sessizliği"nin dahi yamyam Dr. Lecter'ı Anthony Hopkins ise, "Gölge Topraklar"da ciddi bir akademisyen yazar, "Welville'e Hoşgeldiniz"deyse (Road To Welville) bir şarlatan doktor; asıl önemlisi, bu son iki filmde görüntüsü de birbirinden çok farklı...

Hollywood'un "iyi, kötü ve çirkin"lerini yazarken, katı bir biçimde oynadıkları rollere sadık kalmak yerine, yer yer ayrıntılardan yola çıktık ya da söz konusu oyuncuların imajlarını değerlendirdik. Sözgelişi, Robert De Niro tartışılmaz bir "İyi, Kötü ve Çirkin" ama, "Steve Martin'in nesi 'Kötü ve Çirkin'?" diye sorabilirsiniz. Zaman zaman ayrıntılarda hayata geçirdiği, muhteşem potansiyelini göz önünde bulundurduk. Ya da Dennis Hopper... Bu oyuncu da, filmlerde yüzünü pek değiştirmiyor ama, sofistike imajı onu "İyi, Kötü ve Çirkin" rollerine yerleştirebiliyor rahatlıkla... ■

SİNEMADA DEVR-İ ALEM

İyi, kötü ve çirkin

Robert De Niro

"1001 SURAT" KENDİSİNE KARŞI...

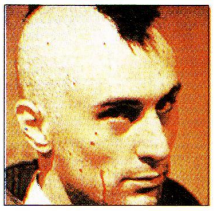

İşte Hollywood'un gerçek "1001 surat"ı... De Niro, 1001 suratlıkta rakip tanımıyor, bu yüzden, bu oyunda henüz yalnızca "kendisine karşı" oynuyor. "Avcı"daki unutulmaz Vietnam yorgunu; "Taksi Şöförü"ndeki egzantrik, şizoid şöför; "Angel Heart"ın tarz sahibi Şeytan'ı; "Dokunulmazlar"da bakışlarından pislik, güç ve iktidar akan Al Capone; son olarak "A Bronx Tale"deki sıradan ama güçlü baba ve Frankenstein'ın yaratığı... De Niro hepsini aynı derinlik ve inandırıcılıkla canlandırmayı başarıyor...

İYİ: ★★★★★
Avcı, Günaha Davet (Bronx Tale), Biz Melek Değiliz, Misyon
KÖTÜ: ★★★★★
Şeytan Çıkmazı (Angel Heart), Korku Burnu (The Cape Fear), Dokunulmazlar
VE ÇİRKİN: ★★★★
Mary Shelley's Frankenstein, Kızgın Boğa

Steve Martin

1000 SURATINI İHMAL EDİYOR!

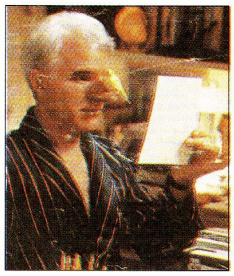

Klasik anlamda "1001 surat" olmamasına ve rollerindeki imajı pek değişkenlik göstermemesine karşın onu "İyi, Kötü ve Çirkin"ler arasına almamızın nedeni, asıl olarak bu konudaki yüksek potansiyeli. Kendisine "kötü ve çirkin"de yalnızca iki yıldız vermemizin nedeniyse, çok iyi altından kalkabileceği 1001 suratlık potansiyelini hayata geçirmemesi! Steve Martin rollerinde sabit bir imaja yüklenerek 1001 suratının 1000'ini ihmal ediyor! "Kirli, Çürük ve Adi"de Michael Caine'den "karizma" dersleri alırken saçları briyantinle arkaya yatırılmış halini görseniz, Steve Martin'in Dr. Lecter bile olabileceğini anlardınız!

İYİ: ★★★★★
L.A. Story, Yollarda, Çılgın Aile, Talihin Cilvesi
KÖTÜ: ★★
Kirli, Çürük ve Adi
ÇİRKİN: ★★
Roxanne

Anthony Hopkins

LÜTFEN, KÖTÜ OLDUĞUNU SÖYLE!

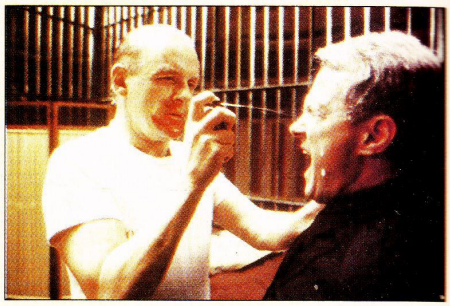

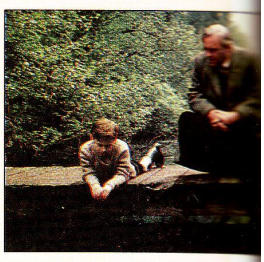

"Kuzuların Sessizliği"ndeki sapık dahi psikiyatrist Hannibal Lecter, yılların oyuncusu Anthony Hopkins'in imajını o kadar belirledi ki, artık insanlar ona yalnızca bu "karizmatik canavar"ı yakıştırıyorlar. Bu yüzden, Hopkins'i "iyi" rollerinde görenlerin çoğu kendilerini aldatılmış hissediyor... Tabii ki usta oyuncu farklı rollerde de başarılı ve bunu yeni filmleri "Gölge Topraklar" ve "Welville'e Hoşgeldiniz"le bir kez daha kanıtlıyor ama... Işıklar söndü, film başladı, Hopkins iyi adam: "Yoo, lütfen şaka yapma, sen iyi olamazsın. Hadi dişlerini göster, bıçağını çıkar..."

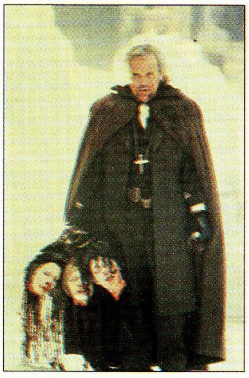

İYİ: ★★★★
Fil Adam, Gölge Topraklar
KÖTÜ: ★★★★★
Kuzuların Sessizliği
VE ÇİRKİN: ★★★
Road To Welville

Gary Oldman
İMAJDA DERİNLİK SARHOŞLUĞU

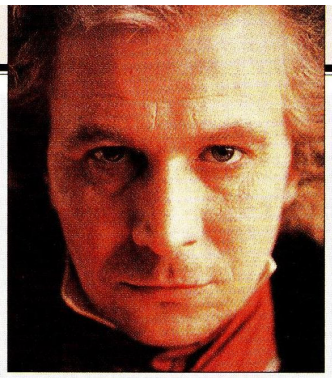

Dracula'da sinemaseverlere "vaovv!" dedirten Oldman, rollerinde muhteşem bir derinlik yakalayarak, seyircisini koltuğuna çiviliyor. "Daha gerçek ve daha

cüretkar" bir Mickey Rourke gibi ama hem rollerinde, hem de peyazperdenin dışında, imaj(lar)ının ayrıştırılıp çözümlenmesi güç bir "başka boyut"u var. İnsanda derinlik sarhoşluğu yaratan bu "başka boyut", onun Robert De Niro'nun yüksek performans gösterdiği "sıradan iyi" rollerindeki şansını elinden alıyor... Oldman sinemada bir gün "sıradan iyi adam"ı da canlandırırsa, bunu kendisini epey hırpalayarak yapar herhalde.

İYİ: ★★★
Ölümsüz Sevgi (Immortal Beloved)
KÖTÜ:★★★★★
Bram Stoker's Dracula, Çılgın Romantik (True Romance), Leon, JFK
VE ÇİRKİN: ★★★★★
Bram Stoker's Dracula, Çılgın Romantik

Bette Midler
NE GÜZEL KOMŞUMUZDUN SEN...

Delidolu, sevimli, kilolarıyla barışık, duygusal, insanı yarı yolda bırakmayacak kadın. İhanet etmez, siz ona ihanet ederseniz, kafanızı kırar. Gürültücü, ama çok az kadına nasip olan bir "mizah duygusu" olduğu için, gürültüsü çekilir... Bette Midler'ın imajı epey sağlam: İyi, biraz daha iyi, çok daha iyi... Ama o enerjik, delidolu havasını "negatif" yönde kullanınca, tam bir dişi başbelası olabiliyor; bu potansiyelini "Çifte Bela", "Karımı Kaçırdılar" gibi filmlerinde gösterdi.

İYİ: ★★★★
Kumsallar, Çifte Bela (Big Business)
KÖTÜ: ★★★
Karımı Kaçırdılar (Ruthless People), Çifte Bela (Kötü ikizi de o oynadı...)
VE ÇİRKİN: ★★
Karımı Kaçırdılar

Jack Nicholson
KARİZMA HER KAPIYI AÇAR

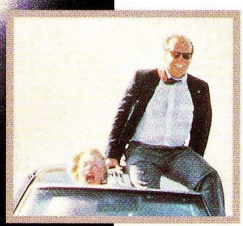

O... Arzuların ateşleyicisi, zevkli günahların ayartıcısı, alabildiğine "cool", sanki insanı "alıp götürmek" üzere orada duruyor... İyi kızlar cennete gider, kötü kızlar Jack Nicholson'a... Hangi role girerse girsin, aşılmaz karizmasını yanında taşıyor... "Guguk Kuşu"yla unutulmayanlar arasına girdi, Kubrick'in Stephen King uyarlaması "The Shining"le (Cinnet) ne kadar korkutucu olabileceğini gösterdi, "Eastwick'in Cadıları"nda hem paspallığın hem de cinsel cazibenin doruklarına çıkarak eşi görülmedik bir imaj gösterisi yaptı... Nicholson'ın karizması, her kapıyı açmaya devam ediyor.

İYİ: ★★★★
Sevgi Sözcükleri, Guguk Kuşu
KÖTÜ: ★★★★★
Kasabanın Cadıları, Batman
VE ÇİRKİN: ★★★★★
Kasabanın Cadıları, Batman,Kurt

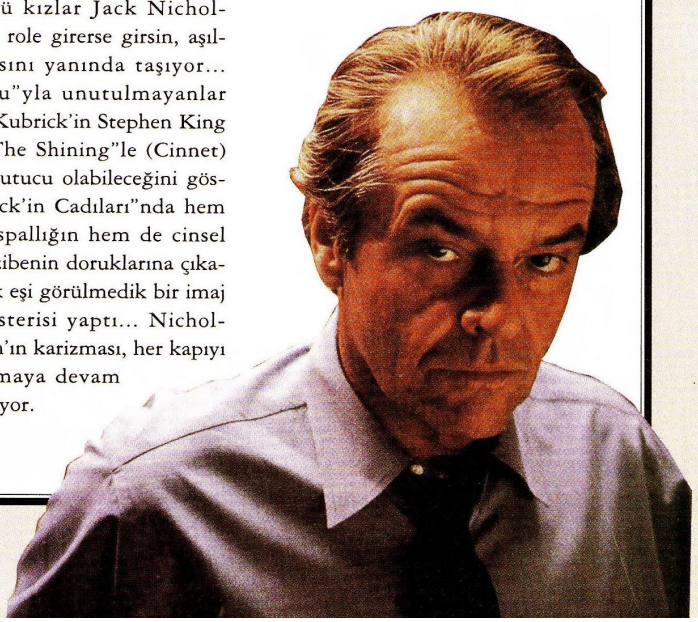

SİNEMADA DEVR-İ ALEM

İyi, kötü ve çirkin

Meryl Streep
(ANTI)MATERIAL(IST) GIRL

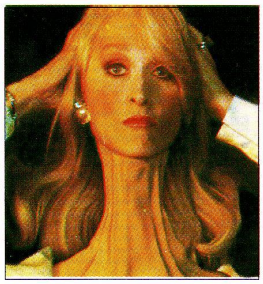

İYİ: ★★★★★
Sevgi Sözcükleri, Yaşamın Kıyısından Kartpostallar, Aşık Olmak
KÖTÜ: ★★★★
Ölüm Kadına Yakışır
VE ÇİRKİN: ★★★
Yaşamın Kıyısından Kartpostallar, Ölüm Kadına Yakışır

Evita savaşı yüzünden Madonna'ya takması dışında, Hollywood'un aklı başında kadın oyuncularından biri Meryl Streep; Hollywood kadınlarının birkaç "büyük usta"sından biri... "Falling In Love"da Robert De Niro'yla karşılıklı performansları kolay kolay unutulacak gibi değil. "Ölüm Kadına Yakışır"daysa, ne kadar cadı olabileceğini kanıtladı. O kadar cadıydı ki, filmi seyretmek bile zordu... "Yaşamın Kıyısından Kartpostallar"da sırf sesinin Madonna'dan daha iyi olduğunu göstermek için (hatta filmin içinde bununla ilgili bir espri de var) şarkı söyledi ve gerçekten... Muhteşemdi!

Arnold Schwarzenegger
KASLAR İMAJLARI ÖRTÜYOR

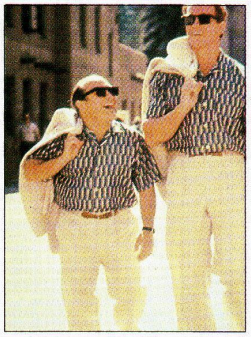

İlk filmlerinde bir kas yığını görüntüsü sergileyerek çok itici göründü. Sonra "Terminator"da, kötü androidi canlandırdı, hala pek sempatik değildi ama daha "kaliteli" görünüyor, rolüne de çok iyi oturuyordu. Sonra birden "iyi" roller geldi, yüzü "gülmeye" başladı ve aslında sempatik olabildiğini fark ettik. Bugün eğlence sinemasının vazgeçilmez isimlerinden. "Junior"la sert ve güçlü imajına en aykırı rolü "hamile"yi canlandırdı. Ayrıca bu onun en "çirkin" rolüydü; hamile bir erkeğin "güzel" olabileceğini düşünebiliyor musunuz?

İYİ: ★★
İkizler, Anaokulu Polisi, Total Recall, Terminator 2, True Lies
KÖTÜ: ★★★★
Terminator 1
VE ÇİRKİN: ★★★
Junior, Terminator 1-2

İYİ: ★★★★
Korkunç Cesaret, Kazanma Arzusu (Hoosiers - Best Shot), Mississipi Yanıyor, Korkuluk (Scarecrow)
KÖTÜ: ★★★★
Superman, Çıkış Yok
VE ÇİRKİN: ★★★
Superman, Korkuluk

Gene Hackman
SUPERMAN'İ TERLETEN ADAM

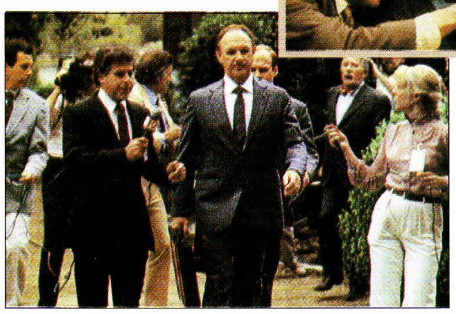

İmajı "ciddi kötü" olmaya da, "ciddi iyi" olmaya da çok müsait... Tam "karakter oyuncusu" denilen türden... "Domino Kuralı"ndaki sistemin kurbanına da, "Çıkış Yok"taki sistemin şeytanına da aynı ağırlıkta oturuyor. İkinci adam da oluyor, esas oğlan da. "Superman"deyse tozutup dünyayı ele geçirmeye karar verdi ve Superman'in başdüşmanı, "hiper-kötü adam"ı oynadı... İyi, kötü... "Ve çirkin"e gelince... Hackman, zaten "güzellik-yakışıklılık" kaygısı içermeyen rollerin adamı, rolü gerektirdiği zaman çirkin görünmekten hiç çekinmiyor.

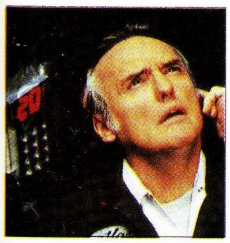

Dennis Hopper
BİLGİSAYARA GİREN YÜZ

Garip bir adam; aslında "iyi adam"a benziyor benzemesine de, yüz hatları birtakım gizli "kötülükler" vaad ediyor. Gayet sakin ve "iyi niyetli" durduğu zamanlarda bile, yüksek agresyon potansiyelini hayata geçirip her an bir sorun çıkarabilirmiş gibi görünüyor... Hem aktör, hem de yönetmen olarak, yılların ustası. Kült film "Easy Rider" nasıl unutulabilir? Onu en son "Speed"de "çok kötü", "Çılgın Romantik"teyse "pek iyi" rolünde izledik... Bir özelliği de, bir CD-ROM oyununda onun yüzünün kullanılması, Hopper artık "bilgisayara giren yüz". Kim yüzünün gerçek hayatta o kadar robotik durmasını ister? Bu da onun "çirkin" rolü...

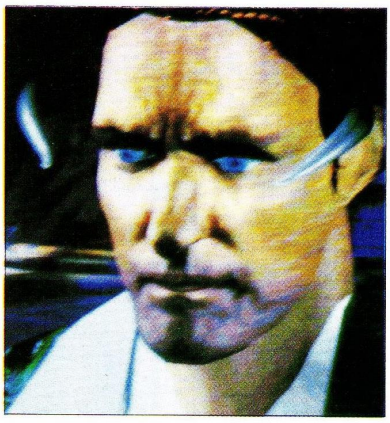

İYİ: ★★★★
Kazanma Arzusu (Hoosiers - Best Shot), Çılgın Romantik
KÖTÜ: ★★★★★
Blue Velvet, Speed, The Texas Chainsaw Massacre 2
VE ÇİRKİN:★★★
Hell (Bilgisayar oyunu), The Texas Chainsaw Massacre 2

Tom Cruise
BİZ ONU "SÜT ÇOCUĞU" SANIYORDUK!

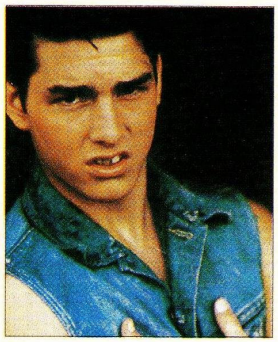

Kim derdi ki, "her genç kızın rüyası", "efendi çocuk" Tom Cruise, bir gün günahkar, şehvetli, sınırsızca kötü bir rolde üstün performans gösterecek? "Vampir" derin, hem de depderin birşeydi; "Vampirle Görüşme"nin yazarı Anne Rice da, Cruise'u filmdeki rolüne yakıştıramamış, protesto etmişti; ama sonra çok beğenip özür diledi. Sorun Cruise'un "kötü oyuncu" olmasından çok, seyircinin kafasındaki imajının iyice sağlamlaşmış olmasıydı, ama Cruise bunu aşmayı başardı. "Doğum Günü 4 Temmuz"da oyunculuğu beğenilmişti, "Vampirle Görüşme"den sonraysa "iyi oyuncular" kulübü üyeliğine kabul edildi.

İYİ: ★★★
Top Gun, Kokteyl, Yıldırım Günleri, Doğum Günü 4 Temmuz
KÖTÜ: ★★★★
Vampirle Görüşme
VE ÇİRKİN: ★★★
Outsiders, Vampirle Görüşme

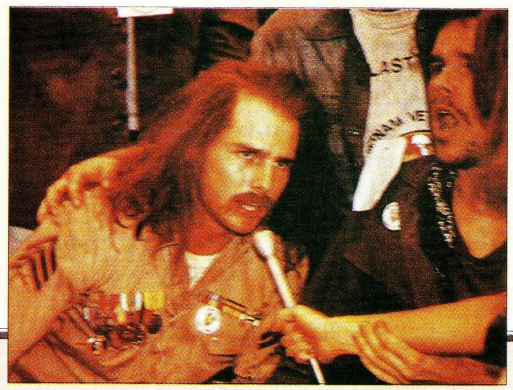

Michael Keaton
ÖBÜR DÜNYANIN SOYTARISI

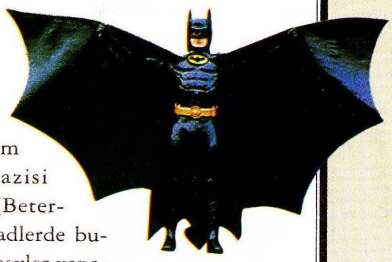

Tim Burton'ın muhteşem öbür dünya fantazisi "Bettlejuice"daki (Beterböcek) rolüyle büyük vaadlerde bulundu, "Bu adam çok iyi şeyler yapacak" diye düşünüldü, ama pek arkası gelmedi; bir daha o performansı yakalayamadı. "Beterböcek"te, kötü, çılgın, komik, sinsi, kaba ve menfaatçi adamı yüksek bir dinamizmle oynuyordu... Tim Burton'la "Makas Eller"de ve "Batman"de de çalıştı ama, performansıyla pek "göz doldurmadı" açıkçası... Yine de beklemek lazım; "Beterböcek" günün birinde sürpriz yapabilir.

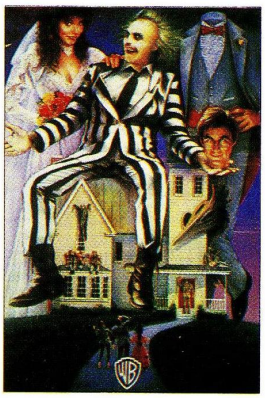

İYİ: ★★★
Batman, Makas Eller
KÖTÜ: ★★★
Beterböcek (Beetlejuice)
VE ÇİRKİN: ★★★★★
Beterböcek

Filmografi

CHRISTOPHER LAMBERT

CHRISTOPHER LAMBERT 29 Mart 1957'de New York'ta doğdu. Fransız asıllı aktör Christopher Lambert (ya da evdeki adıyla Christophe), iyi görüntüsü, kültürü, eğitimi ve görgüsüyle 1984 yılında "Tarzan"; ve yine tüm bu iyi özellikleriyle aynı yıl "Lord Of The Apes" filmlerinde oynadı. Annesi psikolog ve babası Birleşmiş Milletler'de görevli olan Lambert, Paris'de "National Conservatory"de oyunculuk eğitimi aldı. 1980 yılında "Le Bar du Telephone" filminde küçük bir rol alarak Fransa'da sinemaya başladı. Üç filmin ardından İngilizce konuştuğu "Greystoke"u çevirdi. 1986 yılında çılgınca bir masalı andıran "Highlander"lar başladı. Bu filmde, 20. yüzyılla 16. yüzyıl arasında mekik dokuyan Lambert, başrolü Sean Connery ile paylaştı. Film büyük yankılar uyandırmasa da 1993 yılına kadar devamı çekildi. İnişli çıkışlı filmografisine rağmen Lambert, Fransa'da Depardieu'den sonra en yetenekli oyuncu kabul ediliyor. Luc Besson'un çektiği "Subway" filminde Isabella Adjani ile birlikte oynadı.

1980 LE BAR DU TELE PHONE
1981 LA DAMME DE COEUR
1982 LEGITIME VIOLENCE
1984 GREYSTOKE- THE LEGEND OF TARZAN; LORD OF THE APES
1985 PAROLE ET MUSIC/LOVE SONGS; SUBWAY
1986 HIGHLANDER
1987 THE SICILIAN
1988 TO KILL A PRIEST
1989 PRICELESS BEAUTY AT A LOVE DREAM; APRES LA PLUIE/AFTER THE RAIN
1989 WHY ME
1991 HIGHLANDER II- THE QUICKENING
1992 KNIGHT MOVES; FORTRESS
1993 HIGHLANDER III

Hollywood'daki Fransız
Lambert, Fransa'nın Depardieu'dan sonraki en yetenekli oyuncusu kabul ediliyor.

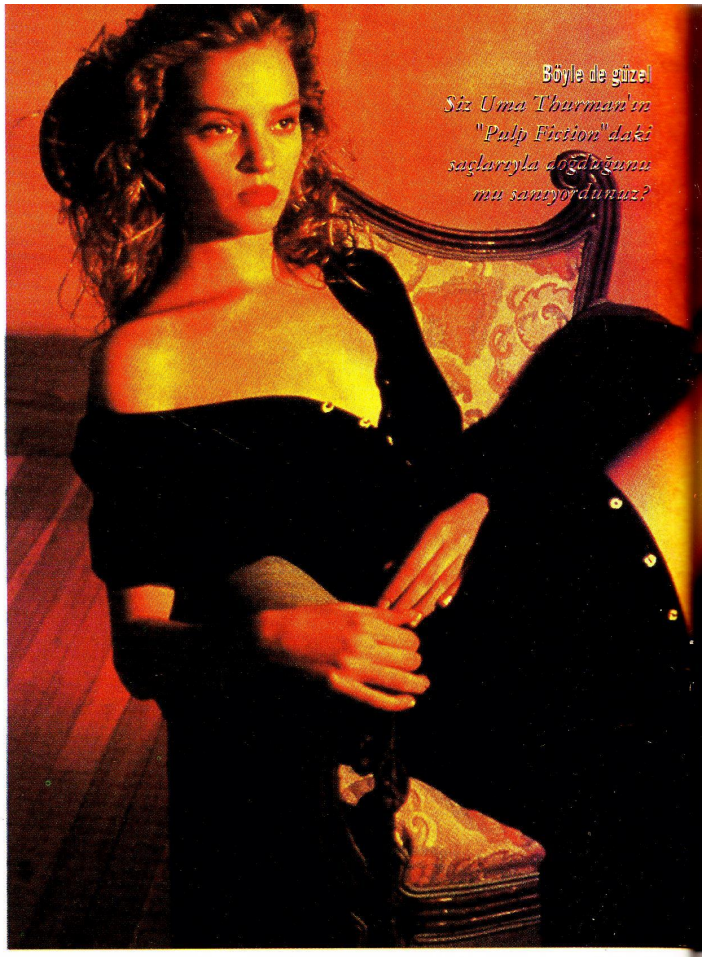

Böyle de güzel
Siz Uma Thurman'ın "Pulp Fiction"daki saçlarıyla dolaştığını mı sanıyordunuz?

UMA THURMAN

UMA THURMAN 1970 yılında Boston Massachusetts'de doğdu. Hint mitolojisinde yer alan kutsal bir kadının adını taşıyor Uma. İsviçre asıllı bir Amerikalı'ya göre hiç de banal olmayan bir isim bu. 12 yaşına geldiğinde ailesiyle birlikte Hindistan'a giden Uma, Amerika'ya döndüğünde oyuncu olmayı kafasına koymuştur. Manhattan'da "Professional Children's School"a devam eder. 16 yaşında modellik yapmaya başlayan Uma Thurman, bir yıl sonra ilk filmi "Kiss Daddy Good Night" filminde rol alır. 1988 yılında ikinci filmi "Johnny Be Good"u çevirir. Bir gençlik komedisi olan bu film için herkes Uma'ya "çok önemli bir basamak" olduğunu söylese de, o bu filmin pek de önemli olduğuna inanmadığını söyler. Yine 1988 yılında rol aldığı "Dangerous Liaisons" herşeyi değiştirir. Hollywood'un büyük yıldızlarından John Malkovich, Glenn Close ve Michelle Pfeiffer'la birlikte rol aldığı bu film Uma Thurman'ın kariyerinin en önemli adımı olmuştur. Malkovich'in canlandırdığı Valmont'a sunulan bir bakire olan Cecile De Volonges'yi oynamıştır Uma. Güzel, gizemli, dokunulmaz kadın görüntüsü, yeteneğiyle de birleşince, 1990'lara, yani "Henry And June"a gelinir. Hitchcockvari bir film olan ve Kim Basinger ve Richard Gere ile birlikte oynadığı "Final Analysis"i; romantik bir komedi

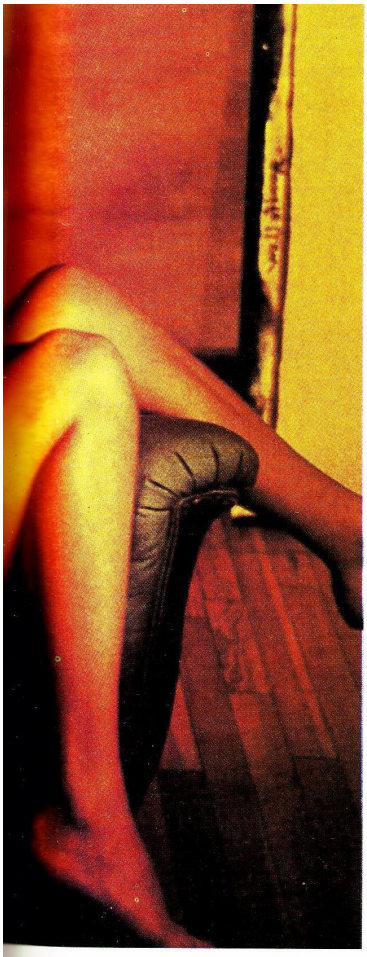

olan ve Robert De Niro ve Bill Murray ile başrolleri paylaştığı "Mad Dog And Glory" izler. Stephen Frears'ın yönettiği "Dangerous Liaisons"dan sonra dokuz ay kadar sinemaya ara veren Uma Thurman, bu arada Gary Oldman'la evlenir. İki yıl süren bu beraberlikten sonra Oldman'dan ayrılan Thurman, halen New York'ta yaşamaktadır.

1987 KISS DADDY GOOD NIGHT
1988 JOHNNY BE GOOD; DANGEROUS LIAISONS
1989 THE ADVENTURES OF BARON MUNCHAUSEN
1990 HENRY AND JUNE; WHERE THE HEART IS
1992 FINAL ANALYSIS
1992-93 MAD DOG AND GLORY; JENNIFER 8
1993 EVEN COWGIRLS GET THE BLUES
1994 PULP FICTION

Aksan ve şive ustası. *Sam Neill'i, en son "Jurassic Park" ve "Piano"daki yüksek performansından hatırlıyoruz... Yandaki resim ise yeni filmi "In the Mouth of Madness"den.*

SAM NEILL

Sam Neill 1948 yılında İrlanda'da doğdu. Etkileyici bir ses tonuna sahip olan ve hem İngiliz hem Amerikan aksanlarını, hem de şiveleri çok güzel konuşabilen, sinemanın ve televizyonun sessiz, seksi ve zarif oyuncusu bu yetenekleriyle James Mason'la bir tutuluyor. Kuzey İrlanda'da doğan Neill, yedi yaşına kadar Yeni Zelanda'da yaşadı. Sinemaya ilgisini keşfedince "New Zeland's National Film Unit"e katılarak bu konuda kendini geliştirmeye başladı. Uluslararası ilk başarısını 1979 yılında "My Brilliant Career" ile yaptı. 1980 yılında Mel Gibson'la birlikte oynadığı "Attack Force Z" ve "World War II"ile adından söz ettirir oldu. Yönetmen Fred Schepisi 1985 yılında Meryl Streep'le "Plenty"de oynaması için Sam Neill'i tercih ederek oyuncunun film kariyerine önemli bir imza atmış oldu. 1988 yılında tekrar Streep ile "A Cry In The Dark" filminde biraraya gelen Neill, bu sayede Avustralya'ya olan özlemini de gidermiş oluyordu. Bir Hitchcock filmini anımsatan "Dead Calm"da ise kendini ve genç karısını (Nicole Kidman) bir psikopatın elinden kurtarmaya çalışıyordu. Holy Hunter'a En İyi Kadın Oyuncu ve Jane Campion'a En İyi Senaryo dallarında Oscar kazandıran "The Piano"daysa Neill, bu kez karısı tarafından bir türlü sevilmeyen ve aldatılan eş rolünde, izleyicilerini yadırgatsa da, oyunculuğu standartların bir hayli üstünde bulunuyordu.

1975 ASHES; LANDFALL
1977 SLEEPING DOGS
1979 MY BRILLIANT CAREER; THE JOURNALIST; JUST OUT OF REACH
1980 ATTACK FORCE Z; THE FINAL CONFLICT; POSSESSION; ENIGMA
1983 THE COUNTRY GIRLS
1985 ROBBERY UNDER ARMS; PLENTY
1986 FOR LOVE ALONE
1987 THE GOOD WIFE
1988 A CRY IN THE DARK
1989 DEAD CALM; LA REVOULITION FRANÇAISE
1990 THE HUNT FOR RED OCTOBER; DEATH IN BRUNSWICK
1991 UNTIL THE END OF THE WORLD
1992 THE MEMORIES OF AN INVISIBLE MAN; HOSTAGE
1993 THE PIANO; JURASSIC PARK
1994 IN THE MOUTH OF MADNESS

sinema
POPÜLER SİNEMA DERGİSİ

Dinç BİLGİN (Başkan)
Ercan ARIKLI
Adil ÖZKOL

Sabah Periyodik Yayınlar A.Ş adına İmtiyaz Sahibi
Ercan ARIKLI

Yayın Koordinatörü
Ahmet ÖRS

Genel Yayın Yönetmeni (Sorumlu)
Mehmet AÇAR

Yazı İşleri Müdürü
Murat AYKUL

Görsel Yönetmen
Yusuf AKAN

Yazı Kurulu
Elif AKTUĞ
Gülnur ALABAZ
Sibel BUĞDAYCI

Teknik Koordinatör
Fazıl MECİT

Reklam Koordinatörü
Özlem AYDEN ÜSTEL
Rana KARLIDAĞ

Rezervasyon
Esra YARATAN

MEDİ GRUP
Murahhas Üye
Kenan SÖNMEZ
Genel Müdürler
Gülgün BAYRAKTAR (Reklam)
Mithat TOPAÇ (Satış-Pazarlama)
Genel Müdür Yardımcısı
Kemal GÜLER

SABAH DERGİ GRUBU

© SABAH PERİYODİK YAYINLAR A.Ş. 1994

ADRES
Medya Plaza, Basın Expres Yolu 34540 Güneşli-İSTANBUL
TEL
550 49 00-550 41 80
FAX
(0212) 502 82 58
DAĞITIM
Birleşik Basın Dağıtım A.Ş. (0212) 550 25 04 (9 hat)
BASKI
Medya Holding A.Ş. Tesisleri

Yazı ve fotoğrafların tüm hakları SİNEMA dergisine, yayınlanan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.

007'den inleyen nağmeler

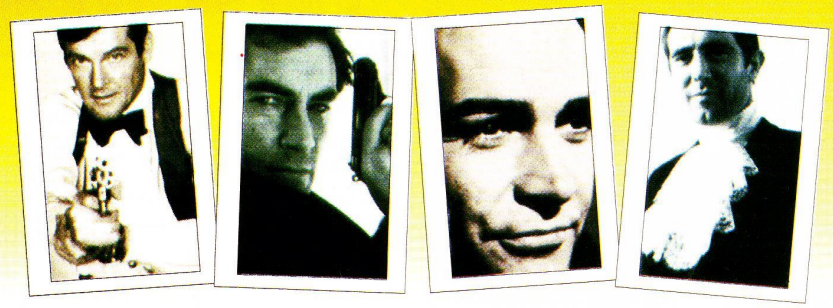

Uçuculuk, kalıcı olduğunda ne kadar çok etkiliyor insanı! James Bond elinde silahıyla "modern zamanlar"ın orta yerinde duruyor ve etrafından güzel kadınlar, süper kötü adamlar, arabalar, tabancalar, şarkı söyleyenler gelip geçiyor... "The Best Of James Bond"da seslerin eşliğinde ne görüntüler akıyor, ne kadar çok şeyin nostaljisine denk düşüyor her bir tını: Kadınlar hiç bu kadar baştan çıkmaya hazır olmadı; bir tabancanın fallik yansımaları hiçbir zaman hem böyle zarif, hem böyle grotesk canlanmadı; tarz, karizma ve "görkem" hiç bu kadar hafif, bu kadar ciddiyetten uzak bir oyunda birleşmedi...

"The Best Of James Bond - 30th Anniversary Collection", hayal edilebilecek en güzel film müziği kasetlerinden biri. Bugüne kadar çekilen (henüz gösterime girmeyen sonuncuyu saymıyoruz) on altı James Bond filminden seçilen on dokuz parça, bu albümü her arşiv için gerekli kılıyor: İster sevdiğiniz ya da seveceğiniz için alın, ister anmalık ya da "belgesel" olarak... Herşey James Bond'un o ünlü açılış parçası "James Bond Theme"in serüven dolu, bir imada bulunuyormuş gibi "sinsi", komik derecede abartılı notalarıyla başlıyor. Sonra ruh açısından 1950'lerden 1980'lere kadar uzanan şarkılar, birbirlerine en uzak oldukları zaman bile garip bir biçimde bütünlük duygusu bozulmaksızın akıyor. Shirley Bassey'den "Goldfinger" ve "Diamonds Are Forever", Duran Duran'dan "A View To A Kill", Sheena Eeston'dan "For Your Eyes Only", Louis Armstrong'dan "We Have All The Time", A-ha'dan "The Living Daylights", Tom Jones'dan "Thunderball"... Ve başka parçalar. Muhteşem... For your ears only!

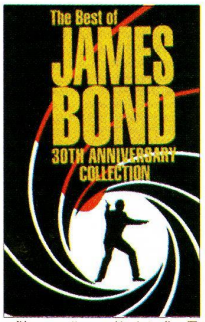

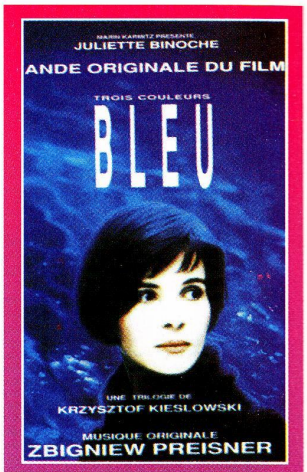

Bir kez daha: Mavi

Krzystof Kieslowski'nin "Üç Renk" üçlemesinin müzikleri, özellikle de "Mavi"nin müzikleri, hem seyirciler hem de eleştirmenler tarafından çok beğenildi. Zbigniew Prisnier'in yazdığı, Varşova senfoni orkestrasının seslendirdiği bu çalışmayı daha önce bu sayfalarda tanıtmıştık. Yalnız, o zaman yalnızca CD versiyonu piyasaya sunulmuştu Türkiye'de ve kaset olarak almak isteyenler hayal kırıklığına uğramışlardı. Gördüğü ilgi göz önüne alınarak, "Mavi"nin müzikleri şimdi de kaset olarak yayınlandı. Meraklısına duyurulur...

Klasik kalanlar ve klasik doğanlar

Best Of Classic 94" tümüyle bir film müzikleri albümü değil, ama içinde film müzikleri de var. Her beğeniye olmasa bile pek çok beğeniye seslenen, adeta "hediyelik" olmak için hazırlanmış bir albüm. "Best Of Classics" yaklaşımını bayağı bulanlar için bile "hoş" olabilir. Çünkü klasik kalanlarla klasik doğanları biraraya getiriyor; birçok ruh hali için uygun bir bileşim. Carl Orff, Verdi, Schubert... Ve klasik müzik formlarında, nefis film müzikleri: Piyano'dan "The Heart Asks Pleasure First - The Promise", "Shadowlands"den (Gölge Topraklarda) kapanış parçası, "Schindler'in Listesi"nin etkileyici müziği, "The Remains of the Day"den (Günden Kalanlar) "A Portrait Returns", "Darlington Hall" ve kapanış parçası...

"Best of Classics" yaklaşımının en iyi örneklerinden biri.

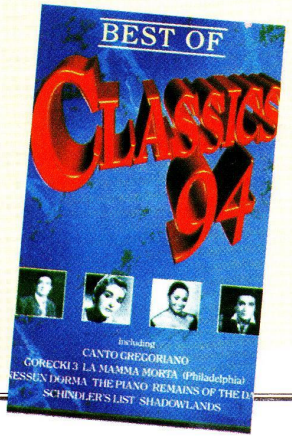

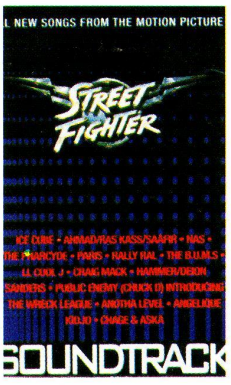

Hollywood rap'i sevdi

Street Fighter" filminin şarkıları, ünlü bilgisayar oyununun hedef kitlesi göz önüne alınarak seçilmiş. Bu yüzden, "Street Fighter - All New Songs From The Motion Picture", rap ağırlıklı bir albüm. Ice Cube, Ahmad / Ras Kass / Saafir, Publick Enemy, Craif Mack, LL Cool J... Birbirinden hızlı parçalarıyla yer alıyorlar bu çalışmada.

Rap, Hollywood'un film müziklerinde dikkat çekici bir biçimde yer almaya başladı son zamanlarda... "Street Fighter"ı herkese öneriyoruz, diyemiyoruz. Ama rap sevenler kaçırmasınlar...

Yeni dünyalar, yeni yüzler

DÜNYADAN KİTAPLAR

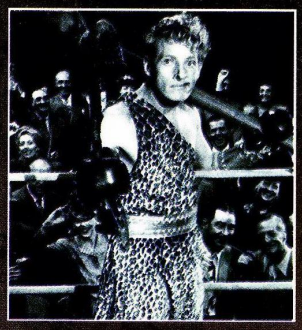

Çok şey olan adam...

"Nobody's Fool: The Lives Of Danny Kaye", Hollywood'un çok ilginç yeteneklerinden biri olan Danny Kaye'in kariyerine başladığı yıllardan itibaren sanat yaşamını anlatıyor, yorumluyor. Yazar Martin Gottfried'in yorumu, Danny Kaye'in yaşadığı süre içinde tümüyle modanın dışında kalan bir komedyen olarak çok talihsiz olduğu yolunda. Ayrıca yazar, Danny Kaye'i bir "çok şey olan adam" kimliğinde değerlendiriyor: Aktör, şarkıcı, palyaço, dansçı; bazen bunların hepsinin ya da bazılarının karışımı... Bu büyük yeteneği sevenler için, İngiliz "Simon and Schuster" yayınevinden çıkan kitap, ciltli ve 18 sterlin...

Tarantino'nun senaryoları

Tarantino pek çok eleştirmen tarafından "dahi" bir senarist olarak kabul ediliyor bugün. Bazılarıysa, bunu daha ilk senaryolarında söylemişlerdi. Özellikle de, onun filmlerindeki diyalogların, en güçlü diyaloglar olduğunu söyleyenler var. Hem genel olarak sinema sanatının, hem de özel olarak Tarantino'nun meraklıları için, bu genç ustanın üç ünlü senaryosunu okumak çok zevkli ve ilginç olacaktır herhalde. Son ayların büyük hiti "Pulp Fiction", Tarantino'yu üne kavuşturan "Reservoir Dogs" ve geçen aylarda izlediğimiz "True Romance"ın senaryoları, İngiliz "Faber and Faber" yayınevinden, herbiri 8'er sterlin...

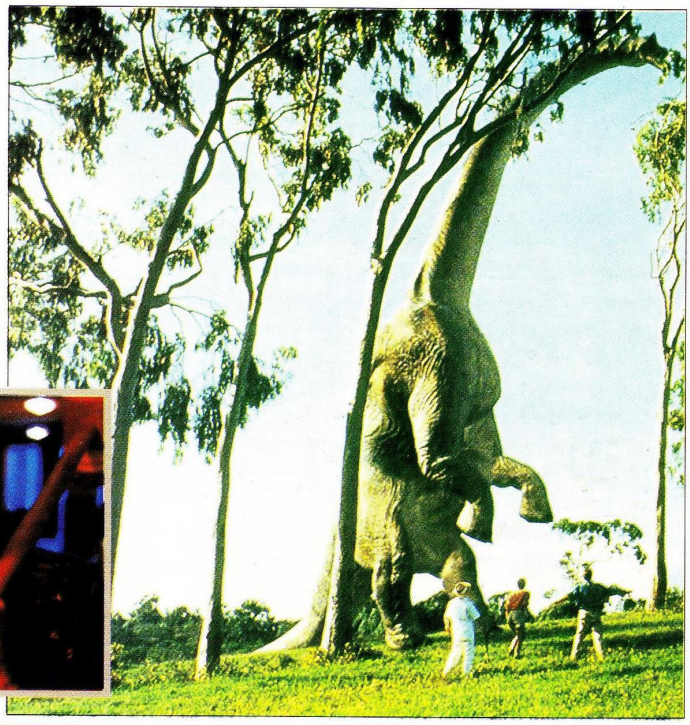

Bir dinozor yaratmak...
Bilgisayarda önce dinozorun "tel iskelet"i hazırlanıyor. Daha sonra, sayısal olarak derisinin özellikleri tanımlanıyor: ışığı ne kadar yansıtıyor, ne kadar parlıyor, ayna gibi görüntüleri yansıtıyor mu, kabarıklıkların derinlikleri ne olacak... Son olarak hangi yönlerden, hangi büyüklüklerde, hangi açılarda ve hangi renklerde ışıklarla aydınlatılacağı belirleniyor ve oluşan görüntü gerçek görüntülerin arasına yerleştiriliyor...

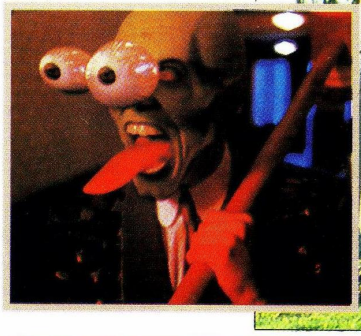

Görüntülerin, seslerin bilgisayarlarla yeniden işlenmesi, gerçekliklerin kılıktan kılığa sokulması en cüretkar fantezilerin canlandırılabilmesine olanak tanıyor. Bir şey sanatçının (ya da teknisyenin, henüz netleşmiş değil) bir biçimde gözünün önüne geliyorsa, başkalarının gözünün önüne de getirilebiliyor artık. Çok eğleniyoruz, uçuyoruz adeta. Tabii sayısal görüntü ve ses işleme teknolojisine hiç olumlu bakmayanlar da var: Bu sayısal görüntülerin, bizden "gerçeklerimizi" çaldığını söylüyorlar. "Buna değdi doğrusu, gerçeklerimiz o kadar da matah şeyler değildi" diyoruz bazılarımız.

"Dijital Images", meraklısı için, Hollywood'un sayısal görüntü işleme teknolojisinin en güzel örneklerini büyük boy fotoğraflarla gözler önüne seren nefis bir kitap. Posterimsi fotoğraflar, görüntülerin oluşma aşamalarını gösteren küçük fotoğraflar ve bilgilerle desteklenmiş. Kitabın en güzel yanı da, aşamaları ayrıntılı biçimde göstererek ve anlatarak, konuyla ilgilenen ama bugüne dek okuduğu şeylerden pek bir şey anlamayan seyircinin konunun teknik yönünü de anlamasını sağlaması.

"Terminator 2", "Mask" gibi teknolojinin fantastik sonuçlara hizmet ettiği çalışmaların yanısıra, "Cliffhanger" gibi, çekilmesi zor "gerçek" sahnelerin sayısal olarak yaratıldığı filmlerle ilgili bilgilere de yer verilmiş "Digital Images"de...

22 büyük boy fotoğraf ve çok sayıda açıklayıcı küçük boy fotoğrafla, bu "sayısal numaralar"ın nasıl yapıldığını bugüne kadar okuduğu medyatik yazılardan anlayamayanlar için...

(Digital Images / Roy - Judie Lyne / 126 sayfa, büyük boy, 30 dolar... Beyoğlu, Literatür Yayıncılık)

HAZIRLAYAN: MURAT AYKUL

SİNEMA BİLETİ
BEDAVA!

2 kişi gidin, sayfadaki kuponu gişeye verin, bir bilet parası ödeyin, ikinci bileti bedava alın...

PULP FICTION- UCUZ ROMAN

OYUNCULAR
John Travolta, Samuel L.Jackson, Uma Thurman, Harvey Keitel, Tim Roth, Bruce Willis
YÖNETMEN: Quentin Tarantino

STREET FIGHTER

OYUNCULAR:
Jean Claudea Van Damme, Raul Julia, Ming-Na Wen
YÖNETMEN
Steven E.De Souza

sinema
POPÜLER SİNEMA DERGİSİ

BEDAVA SİNEMA BİLETİ KUPONU

GEÇERLİ OLDUĞU SİNEMALAR
İstanbul: Beyoğlu Emek, Beyoğlu Lale, Şişli Kent, Bakırköy Avşar, Kadıköy Kadıköy
Ankara: Akün, Kızılırmak **İzmir:** Şan ve Konak
GEÇERLİ OLDUĞU TARİH: NİSAN 1995
GEÇERLİ OLDUĞU GÜNLER: Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe günleri
GEÇERLİ OLDUĞU SEANSLAR: Belirtilen günlerdeki her seansta
GEÇERLİ OLDUĞU FİLMLER
PULP FICTION-UCUZ ROMAN, STREET FIGHTER

Bu kuponla birlikte bir bilet parası ödeyenler, yukarıdaki geçerlilik şartları dahilinde, bir kereye mahsus olmak üzere, ikinci bileti bedava alacaklardır. Bu kupon başka bir kuponla birlikte kullanılamaz.

KUPONUN GEÇERLİ OLDUĞU SİNEMALAR
İstanbul.....Beyoğlu Emek, Beyoğlu Lale, Şişli Kent, Bakırköy Avşar, Kadıköy Kadıköy,
Ankara.....Akün, Kızılırmak
İzmir.....Şan, Konak

KUPONUN GEÇERLİ OLDUĞU AY NİSAN 1995

KUPONUN GEÇERLİ OLDUĞU GÜNLER .....Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe

KUPONUN GEÇERLİ OLDUĞU SEANSLAR .....Belirtilen günlerdeki tüm seanslar

KUPONUN GEÇERLI OLDUĞU FILMLER .....PULP FICTION-UCUZ ROMAN
STREET FIGHTER

TV- Rehber

Michael Douglas; setin en zor ama bir o kadar da keyifli yanının, böylesine profesyonel bir yönetmenle çalışmak olduğunu söylüyor...

BASIC INSTINCT

Temel İçgüdü

İKİ YIL ÖNCESİNİN OLAY filmi "Temel İçgüdü", ilk kez Cine5'te ekranlara geliyor. Şaşırtıcı filmleriyle kendine geniş bir hayran kitlesi edinen Hollandalı yönetmen Paul Verhoeven'ın, popüler Amerikan Sineması'nın gözde oyuncularından Michael Douglas'ı ve yıllardır beklediği çıkışı ancak bu filmde gerçekleştirebilen sarışın dilber Sharon Stone'u biraraya getirdiği "Temel İçgüdü", henüz gösterime girmeden başta Amerika olmak üzere her yerde adından söz ettirmeyi başarıyordu. Özellikle erotik sahneleriyle tanınan film ülkemizde de epey olay yarattı. Olay örgüsü, usta işi kurgusu ve oyuncuların başarılarıyla sivrilen "Temel İçgüdü"de olaylar, cinayet zanlısı bir kadın, olayı çözümlemeye çalışan yakışıklı bir dedektif ve bir buz kıracağı üçgeninde gelişiyor. En İyi Kurgu ve En İyi Müzik dallarında Oscar'a aday gösterilen "Temel İçgüdü", nisanın ilginç seyirliklerinden.

29 Nisan Cumartesi
CINE5 21.00

90'ların yatay Ginger ve Fred'i...

SHARON STONE VE MICHAEL DOUGLAS

Sharon Stone ile Michael Douglas'ın başrolleri paylaştığı "Temel İçgüdü", aslında her iki oyuncu için de ilginç anılarla yüklü bir çalışma. "Bir yönetmen dostum, elime bu filmin senaryosunu tutuşturduğunda beni bu role uygun olduğuma ikna etmeye çalıştı ve başardı da"...diyen Sharon Stone, "Ama Catherine ile uyuşmam ve onu özümsemem hiç de kolay olmadı. O küstah bir kadın. Kelimenin tam anlamıyla bir buzdağı ve bir dizi cinayetin pervasız sanığı", diye ekliyor. Güzel aktrisin, filmin üzerine koparılan tantananın dışında rahatsız olduğu bir konu var; "Benim için asıl hayal kırıklığı, elbiselerimi çıkartırken utanıp utanmadığım gibi sorular oldu" diyor. "Ama hiç kimse, başkalarının canını almamla ilgilenmedi. Bugüne dek hep cinsel birleşmeyle ilgili sorularla yüzyüze geldim. Herkes bana seks sahnelerinde orgazm olup olmadığımı soruyor da, bir insanı 35 kere bıçaklamış olmamla niye kimse ilgilenmiyor, çok ilginç doğrusu"... Stone ile sevişme sahnelerinde kendilerini 90'ların yatay Ginger ve Fred'i olarak tanımlayan Douglas ise, olup biteni bir baleye benzetiyor. Jeanne Tripplehorn ile olan sevişme sahnesi için ise, "Her plan prova edilmişti. O orgazm sahnesi için, beş gün boyunca 12 saat çalışmak zorunda kaldık. O kadar zordu ki, çekim bir an önce bitse de eve gidip dinlensem, diyorduk" sözlerini sarfediyor. Filmin ardından çıkan olaylar için Douglas, "Bu kadar protesto beklemiyordum doğrusu. Yanılmışım. Ama yine de militan eşcinsel ve lezbiyenlerin filme bu kadar tepki göstermelerini anlamıyorum. " diyor. Sharon ise kendi cinsinden insanlarla da yatağa giren bir femme fatale'ı canlandırması konusunda, "Kimsenin biseksüel bir yazarı canlandırarak kariyerini tehlikeye atmak istemeyeceğini biliyordum ama Catherine'in biseksüelliği bir ayrıntı. O, çok acı çekmiş, zorluklarla savaşmış, ama gerçekle bağlarını koparmış bir sosyopat" diyor.

TV REHBER

İki film birden

★ 1 Nisan'da, önce Sayar'ın, İstanbul Festivali'nin onur konuğu Robert Wise'la yaptığı söyleşi, ardından Maurice Pialat'nın 1991 yapımı "Van Gogh" adlı filmi ekrana gelecek. 8 Nisan'da İngiliz-Rus ortak yapımı, 30 dakikalık bir canlandırma filmi olan "Sihirli Flüt" ve Mozart'ın ünlü operasından Joseph Losey'in sinemaya uyarladığı "Don Giovanni" var. 15 Nisan'da ilk film, Cannes Film Festivali Jüri Özel Ödülü sahibi "Dosya Kapandı". Daha sonra İngiliz yönetmen Ken Loach'un ünlü "Gizli Dosya"sı gelecek ekranlara. 22 Nisan'da çocuk temalı iki film var; Jacques Fansten'in 1990 yapımı "Kırık Kalp" ve İsveçli yönetmen Per Ahlin'in, Shakespeare'in "Fırtına"sından esinlenerek animasyon tekniği ile çektiği "Melonia'ya Yolculuk" adlı çalışmaları. 29 Nisan filmleri ise, İtalyan yönetmen Moretti üzerine 50 dakikalık bir belgesel olan "Bir Portre: Nanni Moretti" ile Moretti'nin 1983'te imzaladığı, bir öğretmenin ilginç öyküsünü anlatan "Bianca". Kaçırmayın demeye sanırız gerek yok...
TRT 2 (Her cumartesi)

Sinema 100 yaşında

2 Nisan'da, 30'ların gözde filmlerinden ★ Fritz Lang'ın, Amerika'da yönettiği en başarılı filmi kabul edilen "Öfke" (Fury, 1936) var. 9 Nisan'daki "L'Atalante" (1934) Jean Vigo'nun ünlü şiirsel başyapıtı. 16 Nisan'da George Cukor'un unutulmaz "Kamelya'lı Kadın"ı (Camille, 1936) var. Greta Garbo ve Robert Taylor, bu unutulmaz Alexandre Dumas uyarlamasında, hafızalardan silinmeyen bir oyun sunuyorlar. 23 Nisan'da bir Laurel Hardy güldürüsü geliyor ekranlara; "Laurel Hardy, Uçan Şeytanlar" (The Flying Deuces). 30 Nisan filmi ise, Marcel Carne'nin unutulmaz yapıtı "Kuzey Oteli" (Hotel Du Nord, 1938)...
TRT 2 (Her pazar)

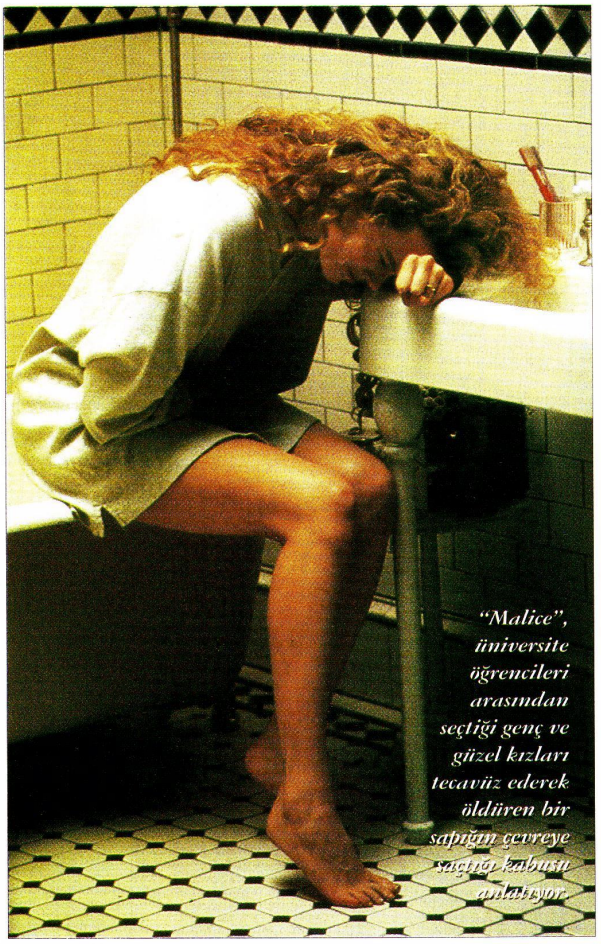

"Malice", üniversite öğrencileri arasından seçtiği genç ve güzel kızları tecavüz ederek öldüren bir sapığın çevreye saçtığı kabusu anlatıyor.

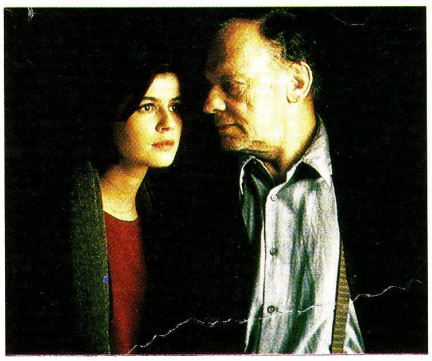

Üniversite öğrencisi ve fotomodel Valantine ile, arabasıyla köpeğine çarpması sonucu tanıştığı ve komşularının telefon konuşmalarını dinleyen, emekli yargıç.

MALICE

Aşk Denizi" (Sea Of Love, 1989) filmiyle seyirciden ve eleştirmenlerden tam not alan Harold Becker'in, pek bekleneni vermeyen ama Hollywood usulü cilasıyla, merakla izlenen son filmi "Malice" ilk kez ekranda. Başrollerini Nicole Kidman, Alec Baldwin ve Bill Pullman'ın paylaştıkları film, bu üç insanın aralarında başlayan ilişkiyi anlatıyor.
23 Nisan Pazar STAR

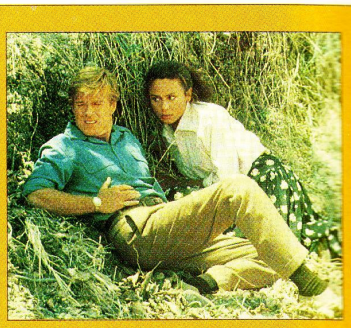

HAVANA

KONUSU, KÜBA'DA geçen 1990 yapımı "Havana", Sydney Pollack'ın Oscar ödülü kazandığı "Benim Afrikam"dan sonra beş yıllık sessizliğini bozduğu ilk filmi. Öykü, 1958 Küba'sında, diktatör Batista'nın yönetimindeki son günlerde geçiyor. Yönetmen Pollack'ın 60'lardan bu yana fetiş oyuncusu olmayı sürdüren Robert Redford ile Lena Olin'in göz dolduran bir oyun çıkardıkları "Havana" aynı zamanda, ayın ilk kez ekrana gelen cazip filmlerinden.
16 Nisan Pazar STAR

TROIS COULEURS: ROUGE

ÜÇ RENK: KIRMIZI

GEÇTİĞİMİZ aylarda gerek sinemalarda, gerekse küçük ekranda "Mavi" ve "Beyaz"ıyla sinemaseverlerin kalbinde derin izler bırakan, son filmi olduğunu söylediği "Kırmızı"yla da adeta son darbeyi indiren Kieslowski, üçlemesinin belki de en başarılı filmiyle Kanal D'ye konuk oluyor bu ay. Polonyalı yönetmenin keşfi olan Irene Jacob ve yılların deneyimli aktörü Jean-Louis Trintignant'ın başrolde oldukları "Üç Renk: Kırmızı", kırmızı rengin kardeşlik anlamından yola çıkarak, üniversite öğrencisi Valentine adlı güzel bir kızla, iki erkeğin öyküsünü anlatıyor. Kieslowski'nin psikolojik ayrıntılarla bezediği, -kırmızı fonu da unutmamak lazım- meslek yaşamının belki de zirvesi olan "Üç Renk: Kırmızı", Nisan'ın bombaları arasında başı çekiyor.
KANAL D

MARIA'S LOVERS

Maria'nın Aşıkları

Rus yönetmen Andrei Konchalovsky'nin ülkesini terkedip ABD'ye yerleştikten sonra çevirdiği ilk filmi olan "Maria'nın Aşıkları", vaktiyle ülkemizde olay yaratmış, unutulmaz bir çalışma. Nastassia Kinski, John Savage, Robert Mitchum ve Keith Carradine gibi dev oyuncuları buluşturan film, İkinci Dünya Savaşı gazisi bir adamın seksi karısının erkeklerle olan ilişkilerini anlatıyor. Kaçırmamalı...

16 Nisan Pazar SHOW TV 00.00

MY LEFT FOOT

Sol Ayağım

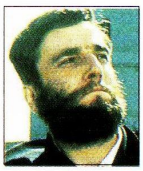

1989 OSCAR Törenleri'nin olay filmi, "Sol Ayağım", TRT2 ve TRT1'den sonra bu kez KANAL D'de. İrlandalı yönetmen Jim Sheridan'ın imzaladığı, Daniel Day Lewis'in Oscar kazandığı film, felçli Christy Brown'ın öyküsünü anlatıyor. Sol ayağının yardımıyla tüm güçlükleri yenerek, ünlü bir yazar olmayı başaran Brown'ın yaşamı, seyirciye gözyaşı döktürecek cinsten.

KANAL D

FRANKIE AND JOHNNY

Frankie Ve Johnny

DUYGUSAL filmlerin unutulmaz yönetmeni Garry Marshall'ın 1991 tarihli romantik çalışması "Frankie ve Johnny", bu ay ilk kez CINE 5'te. Hapisten çıktıktan sonra küçük bir kafede çalışmaya başlayan, çok geçmeden orada garsonluk yapan hayata küsmüş güzel bir kadına aşık olan bir adamın öyküsünü anlatan "Frankie ve Johnny"de Al Pacino ve Michelle Pfeiffer büyüleyici.

8 Nisan Cumartesi CINE 5 21.00

THE THREE MUSKETEERS

Üç Silahşörler

ALEXANDRE DUMAS'nın klasiğinden sinemaya yapılan son uyarlamalardan biri olan bu film, Stephen Herk imzası taşıyor. Charlie Sheen, Kiefer Sutherland, Rebecca De Mornay gibi ünlülerin boy gösterdiği "Üç Silahsörler", bugüne kadar yapılan uyarlamalar içinde, romanın özüne en çok sadık kalan olmasıyla dikkati çekiyor.

22 Nisan Cumartesi CINE 5 22.15

THIS BOY'S LIFE

Bu Çocuğun Hayatı

Başarılı oyuncu canlandırdığı birbirinden ilginç tiplerle her zaman adından sözettiriyor. Bu kez psikopat bir üvey baba.

Robert De Niro'yu bir kez daha psikopat bir kişilikte karşımıza çıkaran 1993 yapımı film, yönetmen Michael Caton-Jones'un başarılı yönetimi sayesinde rahatlıkla izleniyor. Evlendiği erkeklerlerde bir türlü umduğu mutluluğu bulamamış orta yaşlardaki annesiyle, üvey baba elinde büyüyen bir çocuğun psikolojik-fiziksel savaşımını anlatan film, Ellen Barkin'in de inandırıcı kompozisyonuyla sivriliyor. **18 Nisan Salı SHOW TV 23.20**

TV REHBER

Yepyeni Türk Filmleri

Nisan ayında ATV, KANAL D ve CINE5, Türk Sineması'nın son dönemde çevrilmiş nitelikli filmleriyle dolu. ATV'nin bombası, Orhan Aksoy'un tartışmalı filmi "Yumuşak Ten". Ayrıca Mahinur Ergun'un "Ay Vakti" ile "Günah Tohumu", "Aşk Filmlerinin Unutulmaz Yönetmeni" yine ATV ekranlarından izlenebilecek. CINE 5 ise, "Yengeç Sepeti"ni getiriyor ekranlara. Ankara Film Festivali'nde 7 ödül kazanan Yavuz Özkan imzalı filmde Mehmet Aslantuğ, Şahika Tekand, Macide Tanır ve Sadri Alışık oynuyorlar. KANAL D'de ise Yusuf Kurçenli'nin "Çözülmeler"i, Atıf Yılmaz'ın "Gece Melek ve Bizim Çocuklar"ı, İrfan Tözüm'ün "Kızkulesi Aşıkları" izlenebilecek.

Cool World

Yalan Dünya

Birkaç mevsim önce sinemalarda da izlenen, "Roger Rabbit- Masum Sanık"ta olduğu gibi, gerçek kahramanı çizgi film dünyasına taşıyan "Yalan Dünya"da Kim Basinger ve Brad Pitt başrolde. 1992 yapımı filmi Ralph Pakshi yönetmiş.

2 Nisan Pazar CINE 5 20.30

Sneakers

Şifreciler

"Düşler Tarlası" ile sinemaseverlerin belleklerinde silinmez izler bırakan Phil Alden Robinson'ın bir sonraki filmi. Gücünü, Robert Redford, Dan Aykroyd, Ben Kingsley, River Phoenix, Sidney Poitier gibi geniş ve parlak oyuncu kadrosundan alan film, bilgisayar dünyasında dolaplar çeviren bir grup programcının gerilimli serüvenlerini işliyor.

15 Nisan Cumartesi CINE 5 22.15

Happy End

Boğaz'da bir delikanlı

Nesli tükenmeye yüz tutmuş bir İstanbul çocuğuydu Sadri Alışık... Filmlerinde kullandığı o benzersiz, tadına doyulmaz argosu bile artık tedavülden kalktı. O sadece kendine benzerdi... Mahallenin dürüst, harama el uzatmayan harbi delikanlısıydı. Çevresindeki dünyayla, eşyalarla, aletlerle özel ilişkiler kurar, arabasıyla konuşur, İstanbul'a bir kadın gibi davranırdı. Çıktığı kızları hep Boğaz'da çay içmeye çağırırdı, tıpkı bu resimde Esen Püsküllü'yü çağırdığı gibi... Tenha çay bahçelerinde içilen bir demli çayın tadının unutulmaya yüz tuttuğu bir dünyada, Sadri Alışık'ı asla akıllardan çıkarmamak gerekiyor... 60'lı yılların masum İstanbul'u ve kaybettiğimiz geçmiş, Sadri Alışık ile beraber yaşamaya devam edecek. Ama sadece film şeritlerinde...

IT'S WORTH EVERYTHING

Vahe
Kılıçaslan
21yaşında
GıdaMühendisi
Seçimi
9511·Jhony
4699·Yelek

Emine
Boluerdi
18yaşında
Öğrenci
Seçimi
6472·ÇanEtek
L850·T-Shirt

RIFLE®

Her yeni başarının ufkunda...

EMLAK BANKASI
"Daha Uygar Bir Yaşam İçin"